

NELJAPÄEV, 26. NOVEMBER 2009

ISTUNGI JUHATAJA: Rainer WIELAND

asepresident

1. Osaistungjärgu avamine

(Istung algas kell 09.00)

2. Esitatud dokumendid (vt protokoll)

3. Kontrollikoja aastaaruande tutvustamine – eelarveaasta 2008 (arutelu)

Juhataja. – Järgmiseks päevakorrapunktiks on kontrollikoja aastaaruande tutvustamine.

Vítor Manuel da Silva Caldeira, *kontrollikoja president*. – Austatud juhataja, lugupeetud parlamendiliikmed, head kolleegid! Mul on au osaleda teie tänasel arutelul Euroopa Kontrollikoja aastaaruande üle, mis käsitleb 2008. aasta eelarve täitmist. Esitlesin aruannet 10. novembril 2009 ka austatud presidendile ja eelarvekontrollikomisjonile.

Kõnealuses aastaaruandes on neli põhipunkti.

Esiteks, kontrollikoda esitab teist aastat järjest raamatupidamise aastaaruande kohta märkusteta järelalusotsuse. Kontrollikoja hinnangul annab raamatupidamise aastaaruanne kõikides olulistes küsimustes Euroopa ühenduste finantsolukorrast, tulemustest ja rahavoogudest õiglase pildi. Teisisõnu, 2008. eelarveaasta raamatupidamise aastaaruanded annavad õige ja õiglase ülevaate, kuid tähelepanu tuleb pöörata mõnede komisjoni peadirektoraatide süsteemides leitud puudustele.

Teine põhipunkt puudutab raamatupidamise aastaaruande aluseks olevate tehingute seaduslikkust ja korrektsust, kus eeskirjade eiramine on viimaste aastate jooksul üldiselt vähenenud. Siiski on ebakorrapärasuste tase mõnedes valdkondades liiga suur.

Nagu ka eelmistel aastatel, esitab kontrollikoda 2008. aastal märkusteta järelalusotsuse tulude ja kulukohustuste kohta. Maksete puhul on tase aga jätkuvalt ebahühtlane.

Haldus- ja muude kulude kohta esitab kontrollikoda märkusteta järelalusotsuse, nagu ka varasematel aastatel. Märkusteta järelalusotsus väljastati ka haridus- ja kodakondsusvaldkonnale, kus hinnanguline veamäär on langenud alla 2%. Selle peamiseks põhjuseks on 2008. aastal tehtud ettemaksete suur osakaal, mille vearisk on madalam kui vahe- ja lõppmaksetel. Valdkonna süsteeme hinnatakse aga ikka veel vaid osaliselt mõjusaks.

Põllumajanduse ja loodusvarade maksed on kontrollikoja hinnangul kõigis olulistes küsimustes seaduslikud ja korrektsed, kui välja arvata maaelu areng. Tegemist on esimese korraga, kui kontrollikoda esitab märkustega järelalusotsuse, mitte eitava. Poliitikavaldkondade rühma üldine veamäär on võrreldes eelmiste aastatega vähenenud ning jääb alla 2%. Maaelu arengu järelevalve- ja kontrollisüsteemide puudused mõjutasid oluliselt kontrollikoja üldist hinnangut süsteemidele, mis hinnati vaid osaliselt mõjusaks.

Kontrollikoda esitab märkustega järelalusotsuse ka poliitikavaldkondade majandus- ja rahandusküsimuste rühma kohta, kuna leiti vigu tehingutes, mis olid seotud teadusuuringute ja tehnoloogia arendamise kuuenda raamprogrammiga.

Poliitikavaldkondade ühtekuuluvuse, teadusuuringute, energia ja transpordi ning välisabi, arengukoostöö ja laienemise rühmade suhtes esitab kontrollikoda taas eitavad järelalusotsused, leides, et rühmad on oluliselt vigadest mõjutatud, kuigi erineval määral.

Ühtekuuluvus on jätkuvalt vigadest enim mõjutatud valdkond. Kontrollikoja hinnangul ei oleks pidanud välja maksuma vähemalt 11 protsenti 24,8 miljardi euro suurusest kogusummast, mis 2008. aastal seoses programmiperioodiga 2000–2006 välja maksti.

Komisjon on väitnud, et korrigeerimis- ja tagasinõudmismehhanismid vähendavad vigade mõju. Kontrollikoda leiab aga, et liikmesriigid ei esita finantskorrektsioonide kohta piisavalt täielikku ja usaldusväärset teavet,

mille abil väite õigsust tõestada. Lisaks leidis kontrollikoda juhtumeid, kus liikmesriigid asendasid komisjoni hüvitamata jäetud abikõlbmatud kulud uute kulutustega, mis olid samuti abikõlbmatud.

Programmiperioodi 2007–2013 peaaegu kõik maksed on ettemaksed, millele kehtib suhteliselt vähe tingimusi. Seega on liiga vara hinnata, kas eeskirjades või süsteemides tehtud muudatused on veamäära vähendanud. Siiski tuleb nentida, et viivitused liikmesriikide süsteemikirjelduste, vastavushinnangute ja auditistrateegiate heakskiitmisel on pärssinud eelarve täitmist ja võivad suurendada riski, et kontrollisüsteemidega ei tõkestata või ei avastata vigu käivitamisetapis.

Teadusuuringute, energia ja transpordi valdkonda mõjutab jätkuvalt oluline veamäär, kuid komisjoni võetud parandusmeetmetega on suudetud veamäära alandada. Sellest hoolimata on õiguslikud nõuded endiselt keerulised ja kontrollisüsteemid vaid osaliselt mõjusad.

Välisabi, arengukoostöö ja laienemise maksed on samuti jätkuvalt olulistest vigadest mõjutatud. Välis- ja arenguabi süsteemide puudused esinevad peamiselt rakendusasutuste ja delegatsioonide tasandil.

Kokkuvõttes veamäärad vähenevad, kuid õiguslikud raamistikud on jätkuvalt keerulised ja mõningates kontrollisüsteemides on endiselt probleeme. Eeskirjade vastaselt tehtavate maksete arvu vähendamiseks tuleb järelevalve- ja kontrollisüsteemide pidevalt täiustada ning võimalusel eeskirju ja määrusi lihtsamaks muuta.

Aastaaruande kolmas põhipunkt on järgmine: kontrollikoja varasemad soovitusel järelevalve- ja kontrollisüsteemide parandamiseks on endiselt jõus, sest asjakohased meetmed moodustavad osa käimasolevast protsessist, mille puhul kulub aega, enne kui meetmed võivad hakata mõju avaldama.

Jätkuvalt on esmatähtis käsitleda konkreetseid puudusi, mida kontrollikoda on leidnud kõige probleemsemates valdkondades, millest paljusid ma äsja kirjeldasin.

Seoses programmiperioodi 2000–2006 eesmiseva lõpuleviimisega tuleks ka edaspidi pöörata erilist tähelepanu finantskorrektsiooni- ja tagasinõudemehhanismide täiustamisele.

Lisaks peaks komisjon jätkama süsteemide mõjususe kontrollimist ja kindlaks tegema valdkonnad, kus võiks olemasolevate kontrollikuludega paremaid tulemusi saavutada või kus oleks asjakohane kaaluda vastavate programmide või kavade läbivaatamist.

Nimetatud läbivaatamise käigus peaksid seadusandjad ja komisjon kaaluma süsteemi abil saavutatava eeskirjade eiramise jääkriski taseme, ehk siis aktsepteeritava veariski kehtestamist, selle asemel, et määrata kindlaks teostatavate kontrollide arv, nagu see toimub praegu.

Järelevalve- ja kontrollisüsteemide mõjususe parandamise abil saab eeskirjade eiramist siiski vaid piiratud määral vähendada.

Sellega seoses käsitlen aastaaruande neljandat ja viimast põhipunkti: kui eeskirjade vastaselt tehtud maksete esinemist soovitakse oluliselt ja pöördumatult vähendada, on lihtsustamine endiselt esmatähtis. Kontrollikoda tuvastab sageli liiga suurel hulgal vigu valdkondades, mille õiguslikud nõuded (näiteks abikõlblikkuseeskirjad) on keerukad ja ebaselged. Üheks näiteks tõsistest jõupingutustest rahastamiskavade lihtsustamisel on põllumajandus, kus kontrollikoda täheldas kõige suuremat edasiminekut.

Kontrollikoda on endiselt seisukohal, et selge ülesehitusega eeskirjad ja määrused, mida on võimalik üheselt tõlgendada ja mida on lihtne kohaldada, mitte ainult ei vähenda veariski, vaid võivad ka kontrollikuluseid kokku hoida.

Lihtsustada tuleb aga ettevaatlikult, et leida tasakaal eeskirjade lihtsamaks muutmise ja poliitiliste eesmärkide täitmise vahel vältimaks selliseid soovimatuid kõrvalmõjusid nagu kulude keskendatuse vähenemine.

Lisaks, nagu kontrollikoda on ka varem rõhutanud, tuleb Euroopa Liidu rahaliste vahendite eraldamise korra ülevaatamisel või uuendamisel lihtsustamise juures arvesse võtta eesmärkide selguse, realistlikkuse, läbipaistvuse ja aruandekohustuse täitmise põhimõtteid. Komisjoni uue koosseisu ametiajal annavad selleks võimaluse kavandatavad finantsmääruse muudatusettepanekud, uus finantsraamistik ja uuendatud eelarve.

Lissaboni lepingu jõustumine toob samuti kaasa muudatusi Euroopa Liidu vahendite juhtimises ja nende kasutamise kontrollimises, suurendades seeläbi Euroopa Parlamendi rolli. Neil muudatustel on oluline tähendus kontrollikoja tööle ja peaksid tõhustama aruandekohustuse täitmist ning läbipaistvust, aidates seega tõsta Euroopa Liidu kodanike usaldust Euroopa Liidu institutsioonide vastu.

Austatud juhataja, lugupeetud parlamendiliikmed! Käes on tähtis hetk uuendusteks Euroopa Liidus ja kavandatavad reformid annavad suurepärase võimaluse ELi finantsjuhtimise edasiseks täiustamiseks. Uuenduste ja reformide ajal on siiski tähtis meele pidada ka varasemaid kogemusi. Ma usun, et kontrollikojal on sellistes tingimustes tähtis roll, esitades aruandeid ja arvamusi, milles mitte ainult ei viidata olemasolevatele probleemidele, vaid antakse ka soovitusi ELi vahendite paremaks kasutamiseks tulevikus. Kontrollikoda loodab seega jätkata koostööd partnerasutustega, et kasutada parimal võimalikul moel praeguseid võimalusi Euroopa Liidu finantsjuhtimise edasiseks parandamiseks.

Siim Kallas, komisjoni asepresident. – Austatud juhataja! Komisjon tervitab kontrollikoja 2008. eelarveaasta aastaaruannet. Mul oli juba võimalus tänada kontrollikoda hea koostöö eest ka sel aastal. Meil oli väga viljakandev dialoog ning aruanne on väga konstruktiivne.

Nagu president Caldeira äsja ütles, on eeskirjade eiramine viimaste aastate jooksul üldiselt vähenenud. Asjad hakkasid liikuma paremuse poole viis aastat tagasi ning alates 2004. aastast on nn punane ala, kus kontrollikoda leiab kõige rohkem vigasid ja millele annab nn punase kaardi, vähenenud pooleni.

Tänu põhjalikele ümberkorraldustele ja üleminekule tekkepõhisele raamatupidamisele tegi kontrollikoda 2008. aasta jaoks juba teist aastat järjest raamatupidamise aastaaruande kohta märkusteta järeldusotsuse.

Teiseks, esimest korda on põllumajandus saanud üldiselt puhtaks ja roheliseks alaks. Kindlasti on oma osa selles viimastel aastatel sisse viidud laiaulatuslikel lihtsustustel. Kolmandaks on saanud roheliseks ka hariduse ja kodakondsuse valdkond.

Teadusuuringute valdkonna jaoks muutuvad asjad paremaks. Kontrollikoja kohaselt on ebakorrapärasused seotud kuuenda raamprogrammiga, mis annab lootust, et seitsmenda raamprogrammi täiustatud ja lihtsustatud eeskirjad toovad paremaid tulemusi.

Nagu ka eelmisel aastal, ei leidnud kontrollikoda probleeme haldus- ja kontrollisüsteemides. Lisaks on kontrollikoda arvamusel, et kõik komisjoni teenuste tegevusi kajastavad aastaaruanded annavad piisavat kinnitust, olgu see siis kvalifikatsioonidega või ilma, et sisekontrolli süsteemid tagavad aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse. Lisaks sellele on aruandes toodud välja ka töö, mida on vaja veel teha.

Nn Punane ala on nüüd vastavalt ühtekuuluvuse kulutustele umbes 30%, mis on valdkond, kus kontrollikoda ei ole veel leidnud ebakorrapärasuste tasemes olulisi edusamme. Seda võiski eeldada, arvestades, et 2008. aastal ei kontrollinud kontrollikoda makseid, mis tehti programmiperioodi 2007–2013 jaoks sisse seatud täiustatud süsteemide raames. Seoses sellega tuleb mainida, et kontrollikoja järeldused seoses ühtekuuluvuse valdkonnaga kattuvad suurel määral komisjoni enda üldise hinnanguga.

Seoses struktuurifondide valdkonnaga olid komisjonil 2008. aastal puudujääkide tõttu Belgia, Saksamaa, Itaalia, Hispaania, Bulgaaria, Ühendkuningriigi, Prantsusmaa, Poola ja Luksemburgi kontrollisüsteemides teatud reservatsioonid. Komisjon ei tunne piinlikkust seoses läbipaistvusega probleemsete süsteemide suhtes. Nende liikmesriikide nimed avaldati juba juuni komisjoni koondaruandes.

Kontrollikoda tuletas ka meelde, kui tähtis on, et kõik liikmesriigid esitaksid finantskorrektsioonide kohta terviklikke ja usaldusväärseid andmeid. Vajame seda, et tõestada mitmeaastaste kontrollisüsteemide toimimist ning leevendada leitud vigade tagajärgi.

Lisaks soovitas kontrollikoda, et komisjon peab tegema jätkuvalt kõik võimaliku, et saada kinnitust liikmesriikide aastakokkuvõtete ja samuti teatud liikmesriikide vabatahtlike algatuste, siseriiklike deklaratsioonide või kõrgeimate auditasutuste kaudu.

Komisjon nõustub, et peame loomulikult saama loota liikmesriikide kvaliteetselt sisendile. Näeme paranemist, kuid kaalume ka protsessi kiirendamiseks õigusliku aluse tugevdamist.

Lõpuks rõhutab kontrollikoda, kui olulised on selged eesmärgid, läbipaistvad ja selgesti mõistetavad eeskirjad ja tõhus järelevalve. Sellega väheneb vigade oht ja vähenevad ka kontrollimise kulud. Kuid seda ei saavuta üleöö ning loomulikult ei tohi jätta kasutamata võimalusi, mida pakuvad meile eelseisvad eelarve, finantsraamistiku ja finantsmäärustiku läbivaatamised.

Nüüd peame täiustama liikmesriikidelt struktuurifondide jaoks antud kinnitusi ja üritama asju lihtsamaks muuta, mis nõuab üha enam muudatusi eri programme reguleerivates õigusaktides. Finantsmäärust vaadatakse hetkel läbi ja komisjon esitab oma ettepanekud 2010. aasta kevadel. Peame määratlema koos ka vastuvõetava kulude ja riski suhte, niinimetatud aktsepteeritava veariski.

Euroopa Parlament on minevikus toetanud komisjoni jõupingutusi positiivse usaldatavuse kinnituse saavutamiseks. Nüüd, kus meie jõupingutused mõõdetavaks saavad, loodan, et saan ka edaspidi parlamendi toetusega arvestada.

2008. aasta heakskiidu andmise menetlus algab praeguse komisjoni ametiaja viimastel päevadel ja kestab ka veel järgmise komisjoni esimestel kuudel. Teeme sellest tulevikkuvaatava menetluse, olgugi, et see puudutab eelmise aasta eelarvet.

Ingeborg Gräßle, *fraktsiooni PPE nimel.* – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud kontrollikoja president, austatud volinik! Täna on väga hea päev kontrollikojale, kuid samuti ka eelarvekontrollikomisjonile, komisjonile ja ennekõike teile, Siim Kallas. Teil on väga edukas teenistuskäik, mida paljud teie kolleegid enda kohta öelda ei saa.

Viimastel aastatel on toimunud eelarve ja finantsjuhtimise valdkonnas selge areng ning seda tänu kontrollikoja nõuannetele ja konsultatsioonidele. Sel põhjusel soovin avaldada kontrollikojale oma sügavat tänu ning õnnitleda neid üha lihtsamini mõistetavate aruannete koostamise eest. Kontrollikoja valgusfoori süsteem on väga hea lahendus, kuna saadab selgeid sõnumeid. Tänu nimetatud süsteemi kasutuselevõtmisele oleme suutnud suurendada kõikide asjaga seotute püüdlusi. Soovin tänada ka asjaomaseid komisjoni osakondasid suurepärase töö ning selle eest, et nad mõistsid, et midagi on vaja ette võtta. Kuid 31% eelarvest on ikka veel punane. Sellele pöörame tulevatel aastatel kindlasti tähelepanu.

Kontrollikoja klassifikatsiooni järgi on mõned valdkonnad paremas seisus. Selleks on näiteks välisabi. Kuid loomulikult teame ka, et välisabi on paremas olukorras ainult seetõttu, et eelarveabi ei ole võimalik kontrollida ja ka seetõttu, et näiteks ÜRO selle raha kasutamine väärib küll asjaomase peadirektori kaebusi, kuid mitte isegi reservatsiooni tema aastaaruandes. Peamist tähelepanu pöörame eelseisvale struktuurifondide ja välisabi 2008. aasta eelarve täitmise heakskiidu andmise menetlusele. Delegatsioonides on üle 5000 välisabi ametikohta ning rohkem kui 2000 välisabi ametikohta välissuhete peadirektoraadis ja arenguabi osakonnas Brüsselis. Seda oleks hea arutada uue välissuhete volinikuga.

Mis struktuurifondidesse puutub, siis oleme teinud suuri edusamme asjasse puutuvate osapoolte avaldamise ja karistamisega, kuid kindlasti on selles suhtes vaja veel palju teha. Selle valdkonna probleemidega tuleb tegeleda nende tekkekohas. Mainisite mõnda meie liikmesriikidest. Arvan, et komisjon peaks suurendama seoses meie kahe uusima liikmesriigi Rumeenia ja Bulgaariaga oma jõupingutusi oluliselt, vastasel juhul tekivad meil nendega seoses jäävad probleemid. Asjaolu, et komisjonil puudub strateegia seoses nende kahe riigiga, valmistab tõsist muret. Need riigid vajavad suuremat toetust. Vastasel juhul on tõsine oht, et õigusriigi põhimõtetel rajatud EL lakkab olemast.

Õnnitlen teid ja ütlen, et võite loota eelarve täitmise heakskiidu andmise menetlusel Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsiooni solidaarsusele ja väga konstruktiivsele koostööle.

(Aplaus)

Bogusław Liberadzki, *fraktsiooni S&D nimel.* – (PL) Austatud juhataja! Nagu Ingeborg Gräßle, nii soovin ka mina alustada avaldades lugupidamist Siim Kallasele ja kontrollikojale nende jätkuva koostöö eest, tänu millele muutuvad eelarve, aruandluse, aastaaruannete ja hinnangutega seotud statistika iga aastaga üha paremaks. Näeme ka jõupingutusi, mida tehakse nendes valdkondades eelarvemenetluste korrektsuse tagamiseks. Teiseks näeme ka, et tehakse jõupingutusi kokkulepete saavutamiseks parandamist nõudvates valdkondades ja et neis valdkondades toimub pidev areng paremuse poole alates menetlustest ja lõpetades haldamise, järelevalve, juhtimise ja lõpparuande vormiga.

Meile valmistavad tõsist muret valdkonnad, kus ei ole oluline paranemine täheldatav. President Caldeira mainis neid valdkondi oma sõnavõtus. Soovin tulla tagasi neist kahe väga tähtsa valdkonna juurde. Esimene on ühtekuuluvusfondid ja regionaalpoliitikaga seotud fondid. Meie vaatenurgast on väga oluline saada vastused kahele küsimusele: kõigepealt – miks ei ole toimunud arengut või vähemalt antud selgitusi seoses plaanitud programmidega, mille kohta komisjon ütles, et need on abikõlbmatud, kuna raha kulutati ebakorrektselt? Teiseks öeldi, et 2008. aasta tuleb kindlasti parem. Kuid 2008. aasta oli samasugune nagu 2007. aasta, mis tähendab, et need kuulutused on tulemuseta jäänud.

Meil on küsimus, mida soovime esitada volinike ärakuulamise ajal. Kas ette kujutatud meetmeid kujutati ikka õigesti ette ja kas tehtud avaldused olid õiged ning kas need peavad ikka veel paika?

Igasugune lihtsustamine on teretulnud, kuid mitte siis, kui see tähendab primitiivsete sätete vastuvõtmist. Meil on hea meel ettemaksete süsteemi üle, mis raha kasutamise makseid saavate riikide jaoks oluliselt

lihtsamaks teeb. Lõppude lõpuks oligi eesmärk väga lihtne – toimetada raha kasutajani, saada kavatsatud tulu ja seda kõike õigeaegselt. Kuid paistab, et eriti just viimase kahe aasta jooksul on makseid saanud riigid kasutanud osa sellest rahast praeguste eelarvetulemuste parandamiseks, mitte rakendanud neid valdkondades, mis rahalise toe saamiseks ette nähti.

Seepärast, vaatamata meie kõrgele hinnangule praeguse suuna suhtes, on meil ka teatud reservatsioonid seoses mõnede valdkondadega, mida me suurima heameelega volinike ärakuulamise ajal arutame.

Luigi de Magistris, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (IT) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! Minu tervitused ja tänud kontrollikoja presidendile, kellega meil käeoleval perioodil juba head koostöö oli.

Eelarvekontrollikomisjoni esimehena on kontrollikoja roll minu arvates alati ülimalt tähtis olnud. Seda just sel põhjusel, et kontrollikoda tegutseb väga tundlikus sektoris, mida inimesed terve Euroopa Liidu ulatuses suure huvi ja kriitilise pilguga jälgivad, kuna asi puudutab kulude ja avaliku sektori raha läbipaistvust, täpsust ja õigusjärgsust.

Usun, et tuleb korrata, et kontrollikoda peab säilitama oma töö tegemisel alati iseseisvuse ja autonoomsuse, mis on ülioluline õigete hinnangute andmiseks ja heade otsuste tegemiseks. Samuti palume, et kontrollikoda seaks parlamendi ja eelarvekontrollikomisjoni positsiooni, kus viimased saaksid oma tööd võimalikult tootlikult teha.

Tuleb leida sobilik tasakaal avaliku sektori raha tõhusaks ja kasutoovaks kasutamiseks, kuna see raha on mõeldud tähtsate eesmärkide jaoks, milleks on majanduslik areng ja töökohtade loomine. Samas tuleb kehtestada ka ranged karistused tõsiste eeskirjade eiramiste ja vigade puhul, mida kontrollikoda ka viimasel eelarveaastal leidis. Lisaks tuleb teha kõik võimalik, et vähendada üleliigseid formaalsusi ja bürokraatiat. Nagu Siim Kallas ütles, peab parlament leidma tasakaalu aktsepteeritava veariski alal.

Aruanne, mida suure huviga lugesime, annab häid ideid, kuid selles on ka palju ebaselgust, mille suhtes peame leidma parimad võimalikud lahendused.

Nagu kaaspalamendiliikmed juba mainisid, puudutavad suurimad probleemid peamiselt struktuuri- ja ühtekuuluvusfonde. On tõsi, et kontrollikoda viitab oma töö käigus avastatud vigadele ja eeskirjade eiramistele seoses nende fondidega. Kuid need, kes saavad asjasse süveneda ja seda analüüsida, näevad, et esiletoodud vigade taga peidavad end palju tõsisemad probleemid, nagu näitavad mitme liikmesriigi viimaste aastate kohtulikud kogemused. Seal võib olla pettusi ja valetamist. Eriti pean silmas paari avastatud viga, milleks on hangete eeskirjadest üleastumine, valede arvete esitamine jne. Selles valdkonnas peame tegema suuri jõupingutusi.

Minu arvates peab komisjon premeerima korralikult käituvaid liikmesriike ning karistama ja trahvima neid, mis eeskirju eiravad. Lisaks olen arvamisel, et Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) peaks kindlasti võtma aluseks kontrollikoja ettepanekuid ning täiustama oma tööd. See on kõikide huvides. Minu arvates on ainus võimalus ELi kodanike finantshuvide tagamiseks koostöö selliste institutsioonide nagu parlamendi, kontrollikoja ja OLAFi vahel.

Bart Staes, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (NL) Täna päeva kohta võib kindlasti öelda palju positiivset. Juba teist korda järjest saame rääkida märkusteta järeldusotsustest seoses oma raamatupidamisega. Eeskirjade eiramine väheneb. Valgusfoori süsteem, mille tuled varem ainult punased olid, hakkab näitama üha enam ja enam oranži, kollast ja mis kõige tähtsam – rohelist. Need kõik on positiivsed aspektid.

Veel üks positiivne aspekt on põllumajandus, mis minevikus palju muret tekitas. Juba aastaid pidasime põllumajanduspoliitika tehtud kulutuste ühtset haldus- ja kontrollisüsteemi (IACS) heaks süsteemiks. Nägime, kuidas sellised liikmesriigid nagu Kreeka selles ei osalenud. Loomulikult liigume selle kõigega õiges suunas.

Samas aga on põhjust muretsemiseks seoses ühtekuuluvuse, teadusuuringute ja arenguga, energia, transpordi ja kogu välisabi, arengukoostöö ja laienemist puudutava peatükiga. Minu arvates peaksime valima täna arutletavatest eelarve täitmise heakskiidu andmiseks esitatud valdkondadest mõned tähtsamad probleemid. Üks selline probleem on ühtekuuluvuse valdkond. Tuletan täiskogule meelde kurikuulsat kommentaari lõigus 6.17, mille kohaselt ei oleks pidanud välja maksta vähemalt 11 protsenti kogusummast, mis struktuurifondide, Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Euroopa Sotsiaalfondi raames välja maksti. Minu arvates peame pädevatele volinikele seoses sellega palju küsimusi esitama ning uurima täpselt asjade seis.

Siis on veel välisabi, arengukoostöö ja laienemise valdkond – terve pakett fonde, mille me ÜROsse suuname. Taas loen kontrollikoja aastaaruandest, et nagu teistel organisatsioonidel, nii pole ka kontrollikojal piisavat või üldse mingit juurdepääsu ÜRO raamatupidamisele, mis tähendab, et väga suurt osa Euroopa rahast, mis nimetatud organisatsioonile antakse, ei ole võimalik korralikult kontrollida.

Kolmas probleem, mis lahendamist nõuab, on kogu kaasjuhtimise süsteem. Nagu üldraportöör mainis, kulutatavad liikmesriigid ja komisjoni kaasjuhtimise raamistikus 80 protsenti Euroopa rahast. Peame taas avaldama survet eriti just liikmesriikide rahandusministeeriumitele, et panna need oma vastutustest kinni pidama ja esitama deklaratsiooni kinnitamaks, et nad on oma tööd korralikult teinud, et nende administratsioon on raha õigesti kasutanud ja et seda kõike on ka kontrollitud.

Mina ise vastutan eelarvekontrollikomisjoni omavahendite eest. Mulle valmistab ikka veel muret kogu käibemaksu toimik. Avaldasime sellel teemal eri raporteid, kaasa arvatud eelmise parlamendi ametiajal. Hinnanguliselt ulatuvad käibemaksupettused üle Euroopa 80 kuni 100 miljardi euroni. Ka kontrollikoda tegi seoses sellega hulga tähelepanekuid. Seepärast tuleks sellele teemale eelarve täitmise heakskiidu andmisel erilist tähelepanu pöörata.

Lõpetuseks soovin rääkida teiste institutsioonide eelarve täitmisele heakskiitu andmisest. Mina isiklikult vastutan parlamendi eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest. Minu arvates peaks seoses sellega põhiliste probleemide hulka kuuluma avalike hangete menetlused, kus probleemid esinevad. Mis nõukogu eelarve täitmise heakskiidu andmist puudutab, siis andsime heakskiidu juba nädala alguses. Ka seoses nõukoguga tõstatatakse kontrollikoja aruandes mõningaid väga negatiivseid punkte. Minu arvates peame avaldama pidevalt survet nõukogule, et see annaks juurdepääsu oma raamatupidamisele, et parlament saaks kontrollida korralikult ka seda laadi ...*(sõnavõtja liikus mikrofonist eemale)*.

Ryszard Czarnecki, fraktsiooni ECR nimel. – (PL) Austatud juhataja! Täna arutelu on üks Euroopa Parlamendi tähtsamaid arutelusid, kuna ELi liikmesriikide valijad, maksumaksjad ja kodanikud on väga huvitatud läbipaistvusest seoses Euroopa institutsioonide ja eriti seoses Euroopa Komisjoni töötamisega. Ühest küljest on see küll argumendiks euroskeptikutele, teisest küljest aga teame, et viimastel aastatel on selles valdkonnas olnud palju ebakorrapärasusi. Tuletan meelde olukorda 1999. aasta lõpus ja 2000. aasta alguses, kui kontrollikoda avaldas oma laastava kriitika Euroopa Komisjoni kohta, mis oli tol korral ka täiesti õigustatav. Täna on näha selles valdkonnas selget arengut, kuid juhin tähelepanu arutelu olulisusele, kuna need läbipaistvuse põhimõtted on väga olulised, kui otsime suurema autoriteedi allikaid Euroopa Liidu ja selle institutsioonide jaoks. Kui möödunud nädalal nõrgendas seda autoriteeti see, kuidas Euroopa Liidu tähtsamad juhid valiti, siis on selle tagasi saamiseks vaja just praegu toimuvaga sarnaseid arutelusid.

Soovin rõhutada, et kindlasti oleks hea, kui president Caldeira natuke rohkem ühte asja selgitaks. Ta rääkis kuuest riigist, mis teavet valesti esitavad ja mainis kahte suurt riiki, Poolat ja Suurbritanniat. Arvan, et on õigustatud, kui soovime teade nende ebakorrapärasuste üksikasju.

Soovin rõhutada, et ettemaksed on väga positiivne areng, kuid ka nendega kaasnevad teatud puudused, kuna tegelikult kasutavad valitsused seda raha hoopis valimiste jaoks.

Søren Bo Søndergaard, fraktsiooni GUE/NGL nimel. – (DA) Austatud juhataja! Alustuseks soovin avaldada oma rahulolu selle üle, et seoses ebakorrapärase maksetega ELi eelarvest on tehtud edusamme. Loomulikult on see hea. Kuid samas on tehtud ka tähelepanek, et seoses ühtekuuluvusega on väga suuri probleeme. Samas on ühtekuuluvus eelarve suurima osa, mis 2008. aastal moodustas 36,6 miljardit eurot. Euroopa Liidu tavapärasele maksumaksjatele on suureks probleemiks, et 11% kogu heakskiidetud summast oleks pidanud jääma tagasi maksmata. See on suur probleem. Kuidas selgitada, et aastast aastas, mis antud juhul tõepoolest nii on, makstakse välja miljardeid Taani kroone eeskirjadest üle astudes või isegi otseste pettuste läbi?

Oma soovitustes pööras kontrollikoda kõige enam tähelepanu kontrollmehhanismide parandamisele ja lihtsustamisele, mis on väga hea. Kuid küsimus seisneb on aga, kas sellisel massiivsel tasandil raiskamist on võimalik vähendada kõigest eeskirjade järelevalve ja lihtsustamisega, või on meil tegemist hoopis põhjalike struktuuriliste puudustega. Meie fraktsioon usub solidaarsusesse. Toetame raha ümberjaotamist kõige rikkamatelt vaesematele regioonidele ja riikidele, seda nii ELi sees kui ka väljaspool liitu, kuid aruannet lugedes tekib küsimus, kas EL on leidnud selle tegemiseks ikka õige viisi. Kas tõesti töötab tõhusalt süsteem, millesse iga riik maksab ja mis annab seejärel toetusi üksikute riikide kõige kaugematele regioonidele, kaasa arvatud asjaolu, et toetusi maksavad kõige rikkamad? Igauks teab, et mida pikem on ahel, seda suurem on oht vahepeal midagi kaotada. Seepärast on vaja pidada põhjalikku arutelu kogu ELi rahavoogude teemal.

Marta Andreasen, *fraktsiooni EFD nimel*. – Austatud juhataja! Vabandan eriarvamuse pärast, kuid kogenud raamatupidajana ei jaga ma oma kolleegide optimismi seoses kontrollikoja järeldestega.

Kontrollikoja 2008. aasta raamatupidamise aastaaruandes ei ole märgata olulisi arenguid. Kümme aastat pärast Jacques Santeri komisjoni tagasiastumist ja paljusid lubadusi reformi läbiviimiseks on ELi rahaasjad endiselt kontrolli alt väljas. Kontrollikoja kohaselt on raamatupidamine aus, kuid nad ei ütle, et see on õige ning on tõepoolest väga raske öelda, et see on õige, kui nad väljendavad oma muret seoses finantsteabe kvaliteediga.

Aruandest on näha, et pärast kümme aastat administratiivse ümberkorralduse algatamist ei tööta Euroopa Komisjonis integreeritud raamatupidamissüsteem ja direktoraadid viivad tehinguid sisse oma kohalikesse süsteemidesse, millest mõned ei ole isegi Euroopa Komisjoni pearaamatupidaja heakskiitu saanud. Mis puudutab ELi kulude õigusjärgsust ja korrapärasust, kiitsid kontrollijad heaks ainult 9% 2008. aasta kuludest. See on protsent, mis sarnaneb väga minevikus olevaga. Nad tegid eitavad järeldusotsused eelarvest 43% kohta, mis on seotud ühtekuuluvusfondide, teadusuuringute, energia ja transpordi, välisabi, arengukoostöö ja laienemise valdkondadega. Ülejäänud 48% kohta tegid nad märkustega järeldusotsused.

Selline aruanne tähendaks ükskõik millise ettevõtte audiitorkogu tagasiastumist ja sellele järgnevat likvideerimist, kuid siin ei muretsse keegi. Kontrollikogu tuvastas isegi 1,5 miljardi euro suuruses summa, mida nende sõnul ei oleks pidanud välja maksma.

Esimene argument, mida kuulete, on: audiitorid ei ütle, et tegemist on pettusega, vaid ainult vigadega. Nad ütlevad, et pettus eeldab kuritegelikku kavatsust ja seda tuleb tõestada ning me peame kutsuma politsei.

Teine argument, mida kuulete, on: eeskirjad on liiga keerulised. Seda on juba aastaid öeldud, kuid eeskirjad ei ole muutunud. Kas peaksime siis süüdistama Euroopa Komisjoni selles, et nad kasutavad keerulisi eeskirju, mis vigasid soodustavad?

Kolmas argument on, et vigades tuleb süüdistada liikmesriike. Aluslepingutes on selgelt kirjas, et Euroopa Komisjon vastutab Euroopa Liidu raha haldamise eest ning on tegelikult ainus institutsioon, millel on volitused maksete peatamiseks juhul, kui komisjon ei ole saanud piisavaid tõendeid selle kohta, et raha on kasutatud sihtotstarbeliselt.

On tõsiasi, et nende vigade tõttu kasutati maksumaksjate raha valesti. Kuid kui aus olla, ei hooli sellest keegi. Me tegeleme ju kõigest maksumaksjate rahaga. See on vaid nende inimeste raha, kes nüüd oma laenude maksmise ja laste harimisega vaeva näevad. Kuid sellest kõigest ei piisa. Lisaks 116 miljardi euro ulatuses tehtud maksetele 2008. aastal, mida kontrollikoda kontrollis, on Euroopa Liidu varakambrist veel 40 miljardit välja läinud. Kolmkümmend viis protsenti eelarvest on nüüd peidetud bilansikontole nimega Eelmaksed, mille kohta ei oska audiitorid Euroopa maksumaksjatele öelda, kas seda raha on õigesti kasutatud.

Täiendavad ettemaksed tehti just nendes valdkondades, kus kontrollikoda kõige enam vigasid leidis. Kui kaua lubab veel Euroopa Parlament maksumaksjate raha raisata?

Daniël van der Stoep (NI). – (NL) Austatud juhataja! Soovin tänada Hollandi erakonna Vabaduse partei nimel kontrollikoja presidenti institutsioonide 2008. aasta aastaaruande eest!

Tänu sellele aastaaruandele saime teada, et umbes 11% 2008. aasta ühtekuuluvusfondist ei oleks pidanud välja maksma. See tähendab, et 4 miljardit eurot vaikiti lihtsalt maha. Nõukogu, komisjon ja paari erandiga ka parlament tahavad selle teema suhtes igati vaikida. Minu fraktsiooni arvates on see alatu.

Sooviksin teada, mida komisjon seoses sellega teha kavatseb. Kuidas kavatseb komisjon need 4 miljardit eurot tagasi saada? Kas komisjon on näiteks valmis nõudma raha tagasi nendele riikidelt, mis raha kulutada poleks tohtinud? Kui ei, siis miks mitte?

Soovin kuulda ka Euroopa Kontrollikojalt, kas see kavatseb komisjoni kulude läbipaistvuse mõttes uurida põhjalikult ka kõiki Euroopa Komisjoni liikmete deklaratsioone. Kui jah, siis, kas kontrollikoda võiks saata need deklaratsioonid parlamendile, ja kui ei, siis miks? Soovin nendele küsimustele Euroopa Kontrollikojalt vastust.

Jan Olbrycht (PPE). – (PL) Austatud juhataja! Arutelu eelarve täitmise heakskiidu andmise üle muutub iga aastaga seda huvitavamaks, mida sügavamale üksikasjadesse parlamendiliikmed laskuvad. Esmalt on tähtis tuvastada siin arutelus faktid, seejärel selgitada nende põhjused ja lõpuks teha järeldused.

Mis faktidesse puutub, siis on meile, parlamendiliikmetele, väga huvitav pöörata tähelepanu meetoditele, mida kontrollikoda kasutas. Kuid veel huvitavam on, et tulemuste jaotises ei ole Euroopa Komisjon nõus kontrollikoja diagnoosiga. Arutelu käigus soovime saada selgust komisjoni ja kontrollikoja vaheliste lahkavuste suhtes. Teiseks on väga tähtis määrata, kas tegemist on eksituste, ebakohasuste või kuritegudega. Kui kõik kokku lüüa, muutub pilt väga ähmaseks ja arutelu teemal, kas on vaja vigasid korrigeerida või hoopis politsei kutsuda, muutub väga segaseks.

Mis põhjuste selgitamisse puutub, siis soovin juhtida tähelepanu faktile, et meie ees oleva dokumendi kohaselt on meie avalike hangete süsteemis väga tõsised ebakohasused. Seoses sellega ei seisne probleem ainult rahaliste liikumiste küsimuses, vaid ka avalike hangetega seonduva selgitamises ja lihtsustamises.

Viimane probleem on seotud järeldustega. Järeldusi võib olla väga erinevaid. Esiteks, järeldused seoses kontrollimeetoditega, seoses vastutusega, kuid samuti seoses tulevase poliitikaga. Need on kõige lihtsamad. Väga lihtne on järeldada, et kuna raha kulutatakse ebakorrektselt ja meil on selles suhtes ikka veel kahtlusi, on parim asi, mida teha, vähendada selles poliitikavaldkonnas kulusid. Selliste järelduste suhtes peame olema väga ettevaatlikud, kuna finantsjärelevalve on üks asi, kuid poliitika tõhususe järelevalve teostamine on hoopis teine, ning otsustamine tulevaste ELi tegevuste suhtes on omakorda midagi muud.

Inés Ayala Sender (S&D). – (ES) Austatud juhataja! Esmalt soovin tänada president da Silva Caldeirat kontrollikoja aastaaruande esitamise eest. Aastaaruandest, mis oli varem vaid võimalus skandaalide ja eurofoobia tekitamiseks, on saanud midagi tõeliselt konstruktiivset. See edastab selge ja motiveeriva sõnumi võimalikest arengutest paremuse poole nii Euroopa institutsioonide kui ka liikmesriikide jaoks ning pakub nende muutuste tegemiseks vajaminevaid vahendeid.

Kõik see toimus ilma, et kontrollikoda oleks kaotanud oma rangust ja professionaalsust. Veelgi enam, kontrollikoda rakendas kõigepealt enda peal president da Silva Caldeira kirjeldatud põhimõtteid. Juhtumisi olin väga olulisel ajal eelarvekontrollikomisjoni liige ning tänan teid tehtud muudatuste eest, sest need on meile suureks abiks!

Loomulikult soovin tänada ka Siim Kallast selle eest, et ta oli arukas ja võttis kuulda Euroopa Parlamendi nõudmisi, mida eelarvekontrollikomisjonis väljendati. Seda polnud kerge teha. Juhtimise kontrollsüsteem teeb edusamme ja loodame, et seda veel laiendatakse ja täiustatakse.

Toetan hiljuti tehtud avaldust, et saavutati senisest kõige parem kinnitav avaldus, kuid vaatamata sellele, et see kõikide siinolevate institutsioonide, kontrollikoja, komisjoni ja parlamendi jaoks väga edukas on, ei ole me kaugeltki mitte teekonna lõpus.

Näiteks valmistavad meile ikka veel muret aruandes olevad ilmsed vasturääkivused kontrollikoja ja komisjoni vahel eelarvetootuse valdkonnas ja kohandamises siseriiklike ümberkorralduskavadega.

Muret tekitab sel aastal ka see, kuidas juhiti Euroopa Arengufondi kolmandat sammast – ühist juhtimist organisatsioonidega. Minu kolleegid ÜROst, Aafrika Liidust ja muudest organisatsioonidest rääkisid sellest juba. Sellega on esindatud 6 kuni 7 protsenti Euroopa Arengufondist ja loomulikult tuleb kasutada või otsida tõhusaid valemide, et sellele talumatule läbipaistvuse puudumisele lõpp teha.

Mis personali puutub, siis on käive jälle liiga suur ja liiga palju on ajutisi töötajaid, mis tähendab, et kaob seda laadi programmi jaoks ülimalt vajalik jätkuvus. Samuti on puudulik delegatsioonidest tulevate kontrollimeetmete süstematiseerimine. Lisaks leidub kontrollikoja sõnul tõsiseid vigasid ja väga palju mõõtmataid vigasid, mille suhtes tuleks olukorda paremaks muuta.

Kuid meile annab julgust kontrollikoja ja komisjoni ühiselt võetud suund aktsepteeritava veariski definitsiooni leidmiseks. See on meie arvates õige.

Jorgo Chatzimarkakis (ALDE). – (DE) Austatud juhataja, asepresident Kallas, president Caldeira! Näen kontrollikoja pesitatud ELi 2008. aasta eelarve aastaaruandes nii head kui ka halba. Esmalt soovin tänada kontrollikoda palju selgema, julgema ja poliitilisema aruande eest, mida on palju lihtsam mõista!

Headesse valdkondadesse kuulub ka eelarve kui terviku haldamine. Eelmiste aastatega võrreldes on see palju parem. Ennekoike on selle põhjuseks raha parem haldamine põllumajanduse ja loodusvarade valdkonnas, mis on meile viimastel aastatel kõige rohkem peavalu tekitanud.

Esimest korda ei anna president Caldeira aruandes eitavat järeldusotsust, mis on väga hea uudis. Aruandes on toodud esile asjaolu, et igal pool, kus EL ise oma raha kontrollib ja haldab, valitseb korralik eelarve

haldamine. Kas see on ka tõhus, on hoopis teine asi. Soovin seoses sellega Siim Kallast südamest õnnitleda! See märgatav areng toimus tänu teile ning teie ametiaja jooksul. Palju õnne!

Kuid nüüd peavad just liikmesriigid oma kontrollsüsteeme täiustama. Kui seoses ELi eelarve haldamisega on jätkuvalt kriitikat, siis ei toimu see ELi tasandil, nagu me nüüd nägime, vaid liikmesriikide tasandil. Seal ongi probleemid. Väga problemaatiline valdkond on näiteks ühtekuuluvuspoliitika, mida kõik liikmesriigid rakendavad ja millesse umbes kolmandik rahast suunatakse. Teie ütlete, et 11 protsenti on ebakorrapärane. Üks fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliige ütles, et selleks summaks oli 4 miljardit eurot. See pole õige. Summa on üle 2,5 miljardi euro, mis, nagu te ütlete, on maksumaksjate raha, mida ei oleks tohtinud kulutada. Seda tuleb selgelt väljendada ja kasutusele tuleb võtta selged kontrollmeetmed.

Kuid tagajärjeks on, et Euroopa Komisjon peab avaldama edasi survet liikmesriikidele. Me toetame teid sellega seoses, asepresident Kallas. Tuleb rakendada avaldamise ja karistamise poliitikat. Jätkuvalt raiskavaid liikmesriike tuleb avalikult karistada ja olukorda selgelt kirjeldada.

Üldiselt teete järelduse, et eeskirju on vaja lihtsustada. Selles osas oleme teiega nõus ning soovime veel ühe palve lisada. Rohkem tuleb pöörata tähelepanu nii reeglipärasusele kui ka tõhususele, et garanteerida maksumaksjate raha õiglane kasutamine.

Reinhard Bütikofer (Verts/ALE). – (DE) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Juhin tähelepanu kontrollikoja aastaaruande 7. peatükile, mis käsitleb teadusuuringute, energia ja transpordi valdkonda.

Esmalt soovin väljendada kontrollikojale oma suurt tänu põhjaliku töö eest! Sellegipoolest näitab see peatükk, et kontrollikoda ei saa anda nimetatud valdkonnale häid hinnanguid. Selle valdkonna kulud ulatuvad üle 9 miljardi euron. Kontrollikoja hinnangul on veamäär 2 ja 5 protsendi ringis. See tähendab, et antud arvutuse alusel on 180 kuni 450 miljardit eurot ebakorrektselt kulutatud. Kontrollikoja järelduse kohaselt on see osaliselt mõjus, mis minu jaoks tähendab sama, mis saada koolis hinne C miinus. Minu arvates on väga imelik, et komisjon ei tunne vajadust selle kohta oma arvamust avaldada. Mulle ütleb komisjoni vaikimine igatahes väga palju.

Oma soovitustes ütleb kontrollikoda, et komisjon peab tegelema edasi finantsmääruste lihtsustamise kallal. Ma olen sellega nõus. Vastutava komisjoniga on räägitud samadel teemadel. Kuid ma ei ole nõus sellega, et komisjon oma arvamusega kontrollikoja soovituse kohta selle sama soovituse pea peale pöörab. Kontrollikoja sõnul tuleb eeskirjade lihtsustamise eesmärk siduda tasuva kontrollsüsteemi loomise eesmärgiga, millest piisab raha sihtotstarbelise kulutamise tagamiseks. Kontrastiks sellele ütleb komisjon, et soovib tasuvat kontrollsüsteemi ning väidab, et on olemas aktsepteeritav vearisk, millega tuleb juba algusest peale arvestada. See ei ole mõistlik viis maksumaksjate rahaga ümberkäimiseks. Komisjon peab mõtlema veel kord selle üle, mida ütles, ning parlament peab toetama kontrollikoda selle kriitiliste tegevuste teostamisel.

Kay Swinburne (ECR). – Austatud juhataja! Tervitan kontrollikoja aastaaruannet ning asjaolu, et esimest korda ei ole selles ELi raamatupidamise kohta eitavaid järeldusotsuseid. See on eriti oluline arvestades asjaolu, et juba mitu aastat ei ole EL selles olulises protsessis hea eeskujuna silma paistnud. Taolise suure väljakutse ees oleks paljud eraettevõtted juba pidanud mitut ELi direktiivi rikkuma.

Soovin aga pöörata tähelepanu just jätkuvate tõsiste nõrkustega valdkonnale. Selleks on struktuuri- ja ühtekuuluvusfondide valdkond. Kui komisjon peaks pidama suureks saavutuseks seda, et eelarve suurimas osas – ühtekuuluvusfondi toetused – oli vigasid ainult 11 protsendis, pean mina väga šokeerivaks faktiks kontrollikoja aruandes kirjeldatud asjaolu, et peaaegu 5 miljardit eurot 46 miljardi euro suurusest eelarvest ei oleks pidanud välja maksmata.

Pea ütlema, et minu regioon Wales, mis juba saab raha nimetatud 46 miljardi euro suurusest fondist, oleks meelsasti selle täiendava 5 miljardi euro kulutamise ja raamatupidamises kajastamisega tegeleenud. Wales ei pidanud tagastama valesi kulutatud summasid vaatamata sellele, et Ühendkuningriigil tervikuna ei ole nii hästi läinud.

Vead paistavad olema rakendavate asutuste tasandil ning seepärast palun, et Euroopa parlament ja Euroopa Komisjon nõuaksid individuaalsetel liikmesriikidel teostada põhjaliku auditi seoses saadud rahaga. Walesis haldab ELi struktuuri- ja ühtekuuluvusfondide eri institutsioonide kaudu Walesi rahvusassamblee ning seetõttu ei oleks ka ametliku auditi läbiviimine nii raske.

Kuid kontrollikoda viib alles nüüd läbi finantskontrolle projektidel, millele EL juba umbes seitse aastat tagasi alguse pani. Ma pole kindel, kas saan aru, mida sellega saavutame. Vajame iga-aastast ja ajakohast heakskiitmist, mille abil on võimalik tuvastada vigasid ja tagada eeskirjadest kinnipidamine kõrgeimate standardite kohaselt.

Kui mängus on maksumaksjate raha, nagu seda on üle ELi regionaalsete eelarvete puhul, ei saa raamatupidamisstandardid kunagi liiga kõrged olla.

Cornelis de Jong (GUE/NGL). – (NL) Soovin öelda paari asja Euroopa Komisjoni kulude kohta välissuhete raames. Kontrollikoja sõnul tehti selles valdkonnas 2008. aastal rohkem vigasid kui 2007. aastal ning neid vigu leiti kõikides välispoliitika valdkondades.

Minu arvates on šokeeriv, et palju vigasid leiti seoses projektide hangetega. Komisjon hoiab liikmesriikide hankemenetlustel valvsalt silma peal ning seetõttu saan tihti abipalveid meie omavalitsuste ja provintside esindajatelt seoses keeruliste ja segaste menetlustega.

Kõigil on suur hirm komisjoni silmis vigade tegemise ees. Kuid kuidas saab komisjon jälgida meie kohalikke omavalitsusi, kui komisjon ise korduvalt oma projektide hangetes vigu teeb? Mis on komisjoni seisukoht seoses sellega?

Komisjonile meeldib näha end 28. rahastajana. Tekib küsimus kui tõhus see on. Minu arvates on kahetsusväärne, et kontrollikoja muidu väga heas aastaaruandes ei leidu üksikasjalikku teavet tõhususe kohta ning et seda teemat käsitletakse vaid põgusalt eraldi aruannetes. Kas tulevikus oleks võimalik lisada ka teavet poliitikate tõhususe kohta?

Näiteks lugesin aruandest, et eelarvetoetuse puhul ei ole piisavalt kontrollsüsteeme seoses maksetingimustest kinnipidamisega. Teisisõnu, komisjon on andnud riikidele kottide viisi raha piisavaid kontrollsüsteeme rakendamata. Kuid millised on üldse komisjoni tingimused? Millises ulatuses hindab komisjon üldse seda, kas eelarvetoetus aitab riikide arengule kaasa? Aruandest ei leia ma selle kohta midagi ning samuti pole aruandes räägitud sellest, kuidas asjale läheneti.

Üldiselt on nii, et kui loen, kui hoolimatult komisjon sellele eraldatud raha kulutab, tekib tõesti kahtlus, kas ei oleks parem jätta arenguks ettenähtud kulutustega tegelemine hoopis liikmesriikide hooleks. On selge, et komisjon pole kontrollikoja soovitusi eriti kuulda võtnud ning seega soovin küsida kontrollikoja presidendilt, kas pole heidutav näha aastast aastasse, et komisjon ei ole ikka suutnud oma toimimist korda teha.

Bastiaan Belder (EFD). – (NL) Euroopa Kontrollikoda leidis 2008. eelarveaastal palju vigasid seoses struktuurifondide, regionaalarengu ja teadusuuringute programmiga. Selle põhjuseks on, et toetuste eeskirju on liiga palju ja need on liiga keerulised.

Euroopa kontrollikoda rõhutab õigusega nende eeskirjade lihtsustamise tähtsust. Oktoobris esitasid nelja liikmesriigi ametiasutused Euroopa komisjoni presidendile soovitusi seoses ELi eeskirjade lihtsustamisega. Nad soovitasid luua eeskirjade lihtsustamiseks ELi tasandil sõltumatu välise komisjoni. Parema õigusloome strateegia jaoks on see samm õiges suunas. Milline on Euroopa Komisjoni seisukoht seoses sellega?

Jõupingutused finantsjuhtimise paremaks muutmiseks ei tohi aga piirduda vaid eeskirjade lihtsustamisega. Vaja on ka täiustada järelevalvet ja kontrolli. Selleks eesmärgiks peavad Euroopa Komisjon ja liikmesriigid koostama tegevuskava. Esmalt tuleb koostada riigisisesed juhtimisdeklaratsioonid, millele Euroopa peab lõpuks andma positiivse kinnitava avalduse. Kas Euroopa Kontrollikoja arvates on selline tegevuskava kasulik vahend finantsjuhtimise paremaks muutmiseks? Minu arvates aitaks säärane tegevuskava anda finantsjuhtimisele poliitilist eesõigust, mida see vajab. Lõppude lõpuks, austatud juhataja, lugupeetud kolleegid, on eesmärk ju kanda hoolt selle eest, et ELi kulutused jõuaksid õigeks ajaks õigesse kohta.

Philip Claeys (NI). – (NL) Euroopa Kontrollikoja viimane aastaaruanne annab taas nõutukstegevaid viiteid sellele, kuidas Euroopa Liit Euroopa maksumaksjate rahaga ümber käib. Kontrollikoda tegi reaalselt proovide alusel selgeks, et 2000.–2006. aasta perioodil ei oleks pidanud maksma välja hinnanguliselt 11 protsenti ühtekuuluvusfondi 36,6 miljardist eurost. See tähendab, et üle 4 miljardi euro toetusteks ettenähtud raha väljajagamisel tehti vigu.

Kui vaadata olukorda Belgias, siis ütleb kontrollikoda ka, et suur osa rahast, mis eraldatai Vallooniale – eriti Hainautile – kulutati valesti. Sellega saavad kinnitust ühe kaasparlamendiliikme sõnad siin täiskogul paar kuud enne viimaseid Euroopa Parlamendi valimisi: võrreldes teiste Euroopa regioonidega ei toonud Euroopa toetused Valloonia jaoks kaasa soovitud tulemusi ning et nendele projektidele lõpliku heakskiidu andmise eest vastutasid nii Valloonia kui ka Euroopa Liit.

Hetkel ei ole suurem osa finantstehingutest otsesed, vaid need läbivad palju vahepealseid punkte. Sellele probleemile tuleb kiiremas korras hakata lahendust otsima ning samas tuleb loomulikult täiustada ka olemasolevaid kontrollimehhanisme.

Jean-Pierre Audy (PPE). – (FR) Austatud juhataja, kontrollikoja president, komisjoni asepresident! Tänan teid, president Caldeira, selle kvaliteetse aruande eest, ning tänan teid, Siim Kallas, tehtud töö eest ning õnnitlen teid uue ametikoha puhul Euroopa Komisjonis! Oleme selle üle väga rõõmsad!

Nagu eelmisel aastal, nii andis kontrollikoda ka sel aastal raamatupidamise aastaaruandele positiivse kinnitava avalduse. Õnnitlen peaarvupidajat Philippe Taverne'i ja tema eelkäijat Brian Grayd. Samas aga jääb minu jaoks arusaamatuks 47 miljardi euro suurune negatiivne omakapital, mille põhjuseks on põhimõtteliselt asjaolu, et me ei võta arvesse nõudmisi liikmesriikidele, mis põhinevad lubadustel, mida nad on seoses töötajate pensioniga andnud. Tuletan meelde, et kogusumma on 2008. aasta 31. detsembri seisuga 38 miljardit eurot, mis tähendab 4 miljardi euro suurust tõusu aastas.

Mis aluseks olevatesse tehingutesse puutub, siis kas te võiksite öelda parlamendile, kas kontrollikoda annab positiivse või negatiivse kinnitava avalduse, president Caldeira? Kontrollikoja arvamus on jaotatud viieks peatükiks, milles on järeltused loetletud poliitiliste fraktsioonide kaupa, ning mul on väga raske eristada seda kinnitavast avaldusest, mis on sätestatud asutamislepingu artikliga 248, kus on ka öeldud, et kontrollikoda võib anda spetsiifilise hinnangu iga suurema ühenduse tegevusvaldkonna jaoks.

Peale ühtekuuluvusfondi kulutuste on kõik muud järeltused positiivsed. Ühtekuuluvusfondi kulutuste puhul leiti liiga palju vigu. Soovin teada, kas te arvate, et uuringute arv – näiteks 49 sotsiaalfondi puhul, mis kujutab endast tuhandeid tehinguid –, on piisav järeltuste tegemiseks? Peamine probleem aga on endiselt ühises haldamises koos liikmesriikidega ning asjaolu, et liiga palju vigasid tuleneb Euroopa rahaasjade väga keerulisest toimimisest.

Viimaks soovin rääkida ühisest haldamisest ja kontrollimise ahelast ning korrata oma ettepanekut kaasata protsessis rohkem riigisiseseid kontrollikodasid, kuna nõukogu otsuse kohaselt ei esita valitsused kunagi riiklikke aruandeid. Lissaboni lepingu artikli 287 lõige 3 annab teile volitused pöörduda riigisiseste kontrollikodade poole, president Caldeira. Soovin seda ettepanekut korrata.

Jens Geier (S&D). – (DE) Austatud juhataja, asepresident Kallas, president Caldeira, head kolleegid! Kõigepealt lubage mul tänada president Caldeirat sissejuhatava sõnavõtu eest ning samuti teid ja teie kolleege kontrollikojas aruande eest! Parlament pöörab hoolikat tähelepanu teie esitatud andmetele ning arvestab sellega tulevatel kuudel oma tegevustes. Mul oli hea meel selle üle, et ühise põllumajanduspoliitika lubamatult kõrge veamäär on langenud. Kuid pärast kontrollikoja aruande lugemist jäi mulle mulje, et suurema osa allesjäänud eeskirjade eiramiste eest vastutab üks liikmesriik – Rumeenia. Paistab, et tulevikus peame pöörama rohkem tähelepanu töötajate koolitusele ja kontrollisüsteemide rakendamisele uutes liikmesriikides ning võimalusel juba enne nende ühinemist.

Teiseks muretekitavaks valdkonnaks on Euroopa struktuurifondid, mida paljud kaasparlamendiliikmed juba mainisid. On tõsi, et eeskirju eiravate maksete arv on eelmise aastaga võrreldes vähenenud, kuid toetusraha haldamise tagamine eeskirju eiramata tekitab endiselt suuri probleeme. Meie ülemkogu euroskeptikutest osale soovin öelda, et jutt käib 11 protsendist kõikidest maksetest, mitte 11 protsendist kogu eelarvest. See summa on 2,7 miljardit eurot, mitte 5 miljardit eurot. Tunnistan, et ka 2,7 miljardit eurot on liiga palju, aga aususe mõttes peame siiski täpsed olema.

Eeskirjade eiramine on peamiselt seotud liigsete maksetega ja raha mittesihotstarbelise kasutamisega. Kui näiteks Euroopa Sotsiaalfondi (ESF) raha kasutatakse avaliku sektori asutuse juhi palga maksmiseks või kui Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERDF) raha kasutatakse maatüki ostmiseks, ei ole asjasse puutuvatel inimestel selgesti piisavalt teavet toetusraha õige kasutamise kohta või ei ole liikmesriikidel tahet või võimalusi raha nõuetekohaseks haldamiseks. See võib olla ka kõik see kokku.

Taotlusmenetluse ülevaatamisel peame kehtestama selged läbipaistvad ja kergesti arusaadavad eeskirjad. Liikmesriigid aga peavad kandma hoolt selle eest, et taotlusi kontrollitakse riigisisel tasandil hoolikamalt.

On arusaadav, et igasugune raiskamine või eeskirjade eiramine seoses Euroopa maksumaksjate rahaga on liiast. Kuid igaüks, kes vaatab erapooletult ELi ja seda Euroopa Kontrollikoja aastaaruannet, leiab, et selle osas pole eriti põhjust nuriseda. Aruandes pakutakse välja mõned lähtekohad meie töö jaoks, milleks on Euroopa paremaks ja tõhusamaks muutmine. Sellest lähtuvalt rakendame ka Euroopa Komisjonile heakskiidu andmise menetluse.

Gerben-Jan Gerbrandy (ALDE). – (NL) Tänan kontrollikoda väga selge ja arusaadava aastaaruande eest ning avaldan erilist tänu volinik Kallasele tema suurte jõupingutuste eest viimaste aastate jooksul! Minu arvates võib ta õigustatult öelda, et on viimaste aastate jooksul palju edasi jõudnud.

Soovin tõsta esile aastaaruande kolme aspekti. Esiteks asjaolu, et suurimad probleemid on endiselt liikmesriikide tasandil. Paljud kolleegid tõid näiteks juba regionaalpoliitika, mida ma uuesti rõhutan. Seoses sellega soovin seoses mõnedes liikmesriikides olevate riigisiseste deklaratsioonidega esitada komisjonile järgmise küsimuse: kas võiksite esitada spetsiifilise ettepaneku, millega need deklaratsioonid kõikidele Euroopa Liidu liikmesriikidele kohustuslikuks tehakse?

Teine aspekt, mida rõhutada soovin, on Euroopa eeskirjade maht ja keerukus, mis on samuti probleem, mida paljud kaaspametlikud juba mainisid. Kas oleks võimalik alustada põhjalikku arutelu selle üle, kuidas soovime oma raha kulutada, ning selle aluseks olevate eeskirjade üle? Minu arvates on praegu eeskirjade aluseks liiga palju kahtlustamist ja liiga vähe usaldust ning lõpuks toob see kaasa ainult veel rohkem eeskirjade eiramisi.

Viimane aspekt on põllumajandus. Loomulikult on suurepärane, et kogu põllumajandussektor sai esimest korda rohelise tule, aga me ei tohiks selle üle liiga uhked olla. Kõige suurem probleem on maaelu arenguga. See peaks olema põllumajanduspoliitika valdkond, kus tulevatel aastatel kõige suurem areng toimub. Väga tähtis on ka eeskirjade järgimine ning samuti tõhusus, kuna seoses põllumajandusfondidega oleme ikka veel kaugel oma keskkonna- ja looduse hoidmise eesmärkide saavutamisest.

Vicky Ford (ECR). – Austatud juhataja! Euroopa rahaasjad valmistavad mu valijatele ja Inglismaa rahvale palju muret. Ühendkuningriigi netopanus Euroopa eelarvesse on ju ikkagi suuruselt teisel kohal ning seepärast oleks hea, kui teised liikmesriigid peaksid selle raha üle arutamisel meeles, et väga suur osa sellest tuleb Inglismaa maksumaksjate taskutest.

Kui on üks probleem, mis inglaste ja Brüsseli vahele kiilu ajab, siis on selleks mulje, et EL käib nende rahaga liiga kergemeelselt ümber. Sama kehtib ka teiste riikide kohta. Asi ei ole mitte ainult raamatupidamisaruannete kompleksis, vaid selles, et põhimõtteliselt on kadunud usaldus siin esindatud institutsioonide ja inimeste vahel, keda me siin esindama.

Selle kontrollikoja arvamusega tuleb arvestada. Tõsi, aruanne on parem kui möödunud aastatel, kuid just nii, nagu ettevõtja mõtleb tõsiselt järele enne kauplemist ettevõttega, millele on tehtud mõned märkustega järeldusotsused, nii mõtlevad ka meie kodanikud tõsiselt järele oma suhte üle ELiga, kuni on veel mingisuguseidki märkusi.

Me ei saa teeselda, et kontrollikoda tegi vea. Audiitorid ei kuluta raha, seda teevad bürokraatiad ja valitsused nii siin kui ka meie koduriikides. Peame aitama neil asjad korda saada.

Kuid isegi puhtast kontrollikoja järeldusotsusest ei piisa. Olen 18. eluaastast alates saanud iga kuu oma pangalt aruande. Numbrid klapivad. Järeldusotsus on puhas. Aga ma tean, et ma pole oma raha alati arukalt kulutanud.

Kui me tahame, et meie maksumaksjatel meie vastu natukenegi austust oleks, on viimane aeg hakata nende praeguselt majanduslikult raskel ajal nende raha austusega kasutama. Minu sõnum poliitikutele nii meie koduriikides üle ELi kui ka neile, kes on selles ülearuses teises hoones Strasbourgis, on: peame lõpetama maksumaksjate raha raiskamise.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Vajame demokraatlikku revolutsiooni! Austatud juhataja, lugupeetud volinik! Tere tulemast Lissaboni lepingu uude maailma! Teil on nüüd hea võimalus. Juba 11 aastat olen teie aruandeid siin ülemkogus jälginud, enne seda ajakirjanikuna, ja lõppkokkuvõttes on need kõik väga sarnased. Kuid nüüd on teil võimalus mõelda tulevikule. Kasutage siinse ülemkogu asjatundlikku pädevust kontrollikoja töö ümberkorraldamiseks. Me ei ole siin juhuslikult – näen Søren Bo Søndergaardi ja Jorgo Chatzimarkakist, Bart Staesi ning meie esindajana näen siin minu kaasvõitlejat Martin Ehrenhauserit. Vaadake, mis mujal toimib, näiteks Saksamaal, kus on võimalik hinnata kulutuste tasuvust ja tähtsust, või Austrias, ning töötage välja kontseptsioon, äkki isegi parlamendi algatuse raportina, milles kirjeldatakse, kuidas seda, mida teete, paremini teha, et te siis oma kohustusi tõepoolest täita saaksite.

Tamás Deutsch (PPE). – (HU) Austatud juhataja, head kolleegid! Minu arvates on meil Euroopa Parlamendi liikmetena iga Euroopa maksumaksja ees kohustus jälgida piisava tähelepanuga nende maksude nõuetekohast, õigustatud ja seaduslikku kasutamist Euroopa Liidus. See kohustus on meil iga Euroopa maksumaksja ees sõltumata rahvusest.

Kallid kolleegid! Minu arvates koostas Euroopa Kontrollikoda 2008. aasta aastaaruande põhjalikult ja professionaalselt. Soovin seega tänada president Caldeirat ja kõiki kontrollikoja liikmeid. Arvan ka, et Euroopa Kontrollikoja ja Euroopa Parlamendi eelarvekontrollikomisjoni vahel on kujunenud välja piisav tehniline

koostöö, millega on tagatud, et parlament saab tegeleda järelevalvega ka vajalikul tasemel. Ka volinik Kallas on tunnustuse ära teeninud, kuna Euroopa Komisjoni finantsjuhtimises on viimastel aastatel toimunud märgatav areng paremuse poole.

Samas olen nõus oma kaasparlamendiliikmetega, kes ütlevad, et kontrollikoja aruandes on lisaks positiivsetele punktidele ka lausa hirmu ja ärevust tekitavaid punkte. Nendest väärib nimetamist kindlasti asjaolu, et kontrollikoja järelduste kohaselt oli ühtekuuluvusfondide kasutamise veamäär 11%. Minu arvates peame nende vigade parandamiseks tegema eksimatult selgeks selle, kes, millal ja kus on vastutav milliste väljajätmiste eest, et järgmiseks korraks oleks nende vigade parandamine garanteeritud.

Edit Herczog (S&D). – Austatud juhataja! Oma valijatega kohtudes kirjeldan ma institutsioone tihti kui arvutit, kus liikmesriigid on riistvaraks, komisjon tarkvaraks, parlament arvavatavasti klaviatuuriks, mille vahendusel saab suhelda, ning antud juhul on kontrollikoja teostatud kontrollimine kindlasti arvuti juhtpaneel. Me ei osta arvutit kunagi juhtpaneeli vaadates, kuid mitte ükski meie arvutitest ei tööta pikka aega ilma hästitoimiva juhtpaneelita.

Soovin õnnitleda kontrollikoda selle eest, et see on sobivaks juhtpaneeliks sellele institutsioonile ning selle eest, et muudab aastast aastasse paremaks nii enda tööd, kui ka selle eest, et tuletab meelde, et peame tegema oma enda kodused tööd paranduste tegemiseks!

Pärast kuut aastat siin teen kontrollikoja aastaaruandest järelduse, et teeme tihti vigu ja peame tuletama oma kolleegidele kodus meelde, mida nad tegema peavad. Kuid minu jaoks on kõige tähtsam sõnum, et Lissaboni lepingu jõustumisel peame vähendama keerukust, et luua meie kulutustele kohalikul tasandil paremad tingimused ning toimetada raha õigeaegselt nendeni, kes seda taotlevad, olgu tegemist siis meie väikese ja keskmise suurusega ettevõtetega, teadustöötajatega või põllumajandustootjatega.

Sõnum meile on, et peame täiustama oskusi kohalikul tasandil. Peame jätkuvalt vähendama keerukust Euroopa tasandil. Peame saavutama parema koostöö liikmesriikide kontrollisüsteemide vahel ning ka tulevikus koos töötama.

Täna teid viimase viie aasta koostöö eest!

(Juhataja katkestab kõneleja)

Olle Schmidt (ALDE). – (SV) Austatud juhataja! Soovin tänada kontrollikoda suurepärase aruande eest ning samuti asepresident Kallast – see, et te jätkate on väga hea! On tore kuulda Briti parlamendiliikmete kriitikat, kuid kui otsustada selle järgi, mida olen ajalehtedest lugenud, ei ole paljud Briti poliitikud oma rahaga eriti ausad olnud. Loomulikult ei tähenda see, et midagi ei saa paremaks muuta, kuid eks me näe, kas olukord liikmesriikides on tõepoolest nii palju parem kui ELis.

Nendes valdkondades, kus EL vahetult eelarve eest vastutab, on veamäär väike. Puudused on just liikmesriikide tasandil. Loomulikult on 2,7 miljardit eurot suur summa. See on põhjendamatult suur summa ning on täiesti vastuvõetamatu. See summa moodustab suure osa ELi eelarvest ja liikmesriikidel on seoses sellega väga selge vastutus. Nagu ka mitu kaasparlamendiliikmed juba ütlesid, arvan ma, et komisjon peab nõudma, et need riigid, mis keelduvad oma rahalise raamatupidamise ja kontrollööri aruande esitamisest, seda viivitamatult teeksid. Voliniku või komisjonina ei tea te loomulikult, millised on teie tulevased kohustused – peaksite kandma hoolt selle eest, et need riigid ka tegelikult paremini aru andma hakkavad, teavet koguvad ja et tulemusi oleks võimalik kontrollida. Seda vajavad Euroopa maksumaksjad. Vajame ka paremat ja tõhusamat järelevalvesüsteemi, millega oleks võimalik tõsta esile näiteid parimatest tavadest.

Søren Bo Søndergaard tegi oma sõnavõtu lõpus ettepaneku, mis võib olla õigeks tulevikulahenduseks, nimelt, et tuleb luua täiesti uus eelarvesüsteem, mis annab liikmesriikidele rahavoogude üle parema kontrolli.

(Aplaus)

Esther de Lange (PPE). – (NL) Austatud juhataja! Äkki teate filmi *Lõputu Küünlapäev*, mis räägib mehest, kelle jaoks on igal hommikul üles ärgates üks ja seesama päev. Olgugi, et olen vaid kolmandat aastat Euroopa Parlamendi liige olnud, tunnen end juba nagu selle filmi peategelane. Igal aastal tuleb kontrollikoda siia ning ütleb meile, et kahjuks ei saa nad meile raamatupidamisaruannete usaldatavusele kinnitavat avaldust anda ja igal aastal annab Euroopa Komisjon endast parima, et rõhutada igat lootusekiirt.

Tunnistan, et edu on saavutatud – näiteks põllumajanduse valdkonnas –, kuid aluseks olevad probleemid on ikka veel alles. Loomulikult võiks tõsta lubatud veamäära, nagu Euroopa Komisjon soovib, kuid see

paistab nagu värava edasi nihutamine. Aga kui mängijad väravat ei löö, ei lähe ja ei tee nende treener väravat laiemaks, vaid kannab hoolt selle eest, et mängijad paremini mängiksid. See nõuab meeskonnatööd. Ja tegelikult on võimalik saavutada positiivne kinnitus kõigest meeskonnatööst – Euroopa ja riiklike kontrollijate vahel – ning riiklike haldusdeklaratsioonidega, nagu juba öeldi.

Kahjuks on lood aga veel nii, et mõned riigid käivad Euroopa rahaga palju kergemeelsemalt ümber kui oma enda rahaga. On ju palju lihtsam minna poodi kellegi teise krediitkaardiga kui enda omaga. Kuid arve esitatakse lõpuks ikkagi teile, lugupeetud volinik. Kui teie ja teie mantlipärija ei suuda kontrollsüsteeme korda saada, on see halb nii Euroopa Liidu eelarvekontrolli, Euroopa Komisjoni enda, meie kõigi ja meie töö õigusjärgsuse jaoks.

Sellel põhjusel võite olla kindel, lugupeetud volinik, et parlament hoiab teil ja teie ametijärglasel seoses sellega silma peal.

Barbara Weiler (S&D). – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud volinik, president Caldeira, head kolleegid! Kõigepealt soovin tänada Vítor Manuel da Silva Caldeirat ja tema meeskonda! Tema aruanne on meile heakskiidu andmise kaalutlemisel väga kasulik.

Mul on *deja vu* tunne, sest nii palju, kui ma öelda oskan, on taas märgata, et nõukogu pole siin, nagu ka eelmisel aastal. Olen nii kriitiline seepärast, et nõukogu, üks meie ühenduse tähtsamatest institutsioonidest, ei saa ning ei tohiks ka käesolevast arutlust välja jääda.

Õigustatult ootame, et kõik liikmesriigid tagavad kontrolli ja läbipaistvuse, kuid ootame sama ka oma institutsioonidelt – nõukogu on samamoodi vastutav selle eest, mis liikmesriikides toimub või ei toimu.

Muidugi ei mõjuta ebakorrapärasused eelarves nõukogu eelarvet nii palju kui põllumajandussektori oma, kuid sellegipoolest on meil ka küsimusi seoses avalike hangetega, viivitustega või tasumata maksetega ning korduvate ülehindamistega. Seda kõike arutame nõukoguga tulevastel nädalatel.

On tõsi, et vead pole sama, mis pettused, ja et maksete tagasinõudmine on väga kasulik vahend. Veel üks hea vahend on avaldamise ja karistamise protsess põllumajanduspoliitika valdkonnas, mis on Baierimaal ja Saksamaal osutunud väga väärtuslikuks. Usun, et seda meetodit tuleb edasi kasutada, kuna on näha, et liikmesriigid ja asjaomased ettevõtted reageerivad sellele.

Eeldame, et eesistujariik Rootsi on valmis selle üle järgmiste päevade jooksul arutama ja...

(Juhataja katkestab kõneleja)

Anneli Jäätteenmäki (ALDE). – (FI) Austatud juhataja, president Caldeira, lugupeetud volinik! Soovin tänada Euroopa Kontrollikoda imetlusväärse töö eest Euroopa maksumaksjate kasuks.

ELi raamatupidamise aruannetes on lubatud kaheprotsendine veamäär. Ütleksin, et eriti tuleb tegeleda täpsemalt palkade ja halduskuludega. Nendes valdkondades ei saa me lubada mingit ebakindlust.

Kuid on teisi kulugrupid, kus kaheprotsendise veamäära saavutamine on väga keeruline või isegi võimatu. Kontrollikoja sõnul ei oleks tohtinud kulutada kuni 11 protsenti ühtekuuluvuspoliitika kogusummast. Sarnane oli olukorda ka kahel eelmisel aastal.

Kuna praeguses olukorras ei ole võimalik kaheprotsendist läve saavutada, soovin küsida komisjonilt või kontrollikojalt, kas nad on mõelnud selle kahe protsendi läbivaatamisele, et me ei peaks aastast aastasse ütlema, et sel aastal me seda kaheprotsendist veamäära ei saavuta ja järgmisel aastal ka mitte. Peame olema tulevikus palju hoolikamad ja töötama säästlikumalt, kui praegu, ning lihtsustada tuleb ka taotlemise menetlust.

Czesław Adam Siekierski (PPE). – (PL) Austatud juhataja! Kontrollikoja 2008. aasta eelarve täitmist käsitleva aastaaruande analüüs annab põhjust järelduseks, et olukord on parem kui eelmistel aastatel. Eriti meeldib on asjaolu, et eelarve haldamist on õnnestunud oluliselt laiendada. Eriti head tulemused on täheldatavad põllumajanduse ja maaelu arengu kulutuste puhul, mis moodustavad ELi eelarvest üle 40 protsendi. See on oluline muutus võrreldes varasemate aruannetega. See on ühise põllumajanduspoliitika ümberkorraldamise ja lihtsustamise tulemus. Nüüd maksame rahas lihtsate tehniliste nõuete alusel.

Teisest küljest toovad kontrollijad aga esile mõningaid vaieldavaid valdkondi, kuna nad leidsid, et ühtekuuluvuspoliitikas sisaldas 11 protsenti liikmesriikide toetuse saamise taotlustest vigasid. Rõhutan, et räägin siinkohal taotlustest. Paljudele võib paista, et nende ebasoodsate andmete põhjuseks on komisjoni

või liikmesriikide hooletus. Kindlasti on selles pisike tõetera, kuid arvan, et probleem peitub kusagil mujal. Sellise suure rahaliste puudujäägi peamiseks põhjuseks ühtekuuluvuspoliitika ja regionaalarengu poliitika valdkonnas on liiga keerulised ja kompleksed õiguslikud määrused, mida kontrollikoda ka oma aruandes tunnistab.

Palun kontrollikojal suurendada koostööd nende vastaspooltega liikmesriikides. Lõpuks soovin öelda, et peame pöörama suuremat tähelepanu hariduse probleemile ning esitama paremat teavet teatud kindlate programmide rakendamiseks ja haldamiseks ettenähtud ELi ja institutsiooniliste poliitikate toetusesaajatele.

Kokkuvõtteks soovin öelda, et minu arvates peaks komisjon pöörama kõige enam tähelepanu finantseeskirjade lihtsustamisele ning säilitades samas need põhilised järelevalvemehhanismid, millega eeskirjade eiramisi ära hoida saab. Kuid liiga tihti näevad teatud Euroopa fondide toetusesaajad vaeva terve metsa ebaselgete eeskirjadega, mis muudavad praktiliselt võimatuks selliste raamatupidamisaruannete esitamise, mis kontrollikoda rahuldaksid. Seda on vaja muuta, ning rõhutan, et peame lihtsustama ja teavitama kuid samas ka järelevalvet teostama.

Georgios Stavrakakis (S&D). – (EL) Austatud juhataja! Ka mina soovin õnnitleda kontrollikoda nende suurepärase töö eest ning samuti Euroopa Komisjoni ja öelda, et olen väga rahul sellega, et üldiselt paistab olukord olevat paremaks muutunud. Eriti tahan rõhutada, et esimest korda ei ole põllumajanduskulutused enam punastes numbrites. Asjad on üldiselt paremad, kuid ikka on veel probleeme ühtekuuluvuspoliitika kulutustega, millest mitu kolleegi juba oma sõnavõttudes rääkisid. Siiski olen tuleviku suhtes üpris optimistlik.

Vaatame ka häid uudiseid. ELi fondide raha tagasinõudmise süsteem toimib: 2008. aastal nõuti tagasi 1,6 miljardit eurot ja veel palju tagasinõudmismenetlusi on pooleli, mis tõestab, et süsteem toimib korralikult. Avastatud pettuste osakaal on väga madal ning pettusi tuvastati vaid paaril eraldiseisval juhul. Probleeme on ainult mõnes liikmesriigis, mis tõestab, et süsteem iseenesest töötab hästi ja et ühtekuuluvuspoliitika eesmärgid on saavutamisel.

Pikemas perspektiivis tuleb aga ühise juhtimise süsteem üle vaadata ja suurem osa lõppvastutusest kanda üle liikmesriikidele seejuures ka eeskirju lihtsustades. Lissaboni lepingus on sellekohased sätted artiklis 310, mille alusel on lubatud eelarve rakendamise koostöö Euroopa Liidu ja liikmesriikide vahel, mis ei ole enam ainult komisjoni vastutusala nagu senini.

Lõpetuseks soovin öelda, et kontrollikoja sõnum seoses eeskirjade lihtsustamisega jõudis nõukogu ja komisjonini ning loodan tõesti, et muudatused...

(Juhataja katkestab kõneleja)

Lambert van Nistelrooij (PPE). – (NL) 2008. aasta aastaaruanne annab taas põhjust läbitungivateks analüüsideks ja tegevusteks, seda ka Euroopa Parlamendi poolt. Täna teid selle aruande eest! Selline lähenemine – koostöö – on toonud viimastel aastatel kaasa märgatava arengu.

Sellegipoolest soovin Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsiooni koordinaatorina teha paar märkust, seda eriti seoses regionaalpoliitikaga. Kas vastab tõele, et 11 protsendine veamäär regionaalpoliitika valdkonnas põhineb nendel kolmel liikmesriigil ja kuidas on see seotud teie projektisioonidega? Kas vastab tõele, et suurem osa puudujäägist leiti just hankemenetlustest? Kas on tõsi, et on veel liiga vara, et aruanne saaks kajastada arengut paremuse poole uute kehtivate 2007.–2013. aasta määruste raames? Nagu teate, on selles valdkonnas toimunud suur areng alles viimase aasta jooksul. Kui see on nii ja arvestades neid muutusi – parandused praegustes õigusaktides –, saame jätkata töötamist selle paremuse poole tõusva trendi raames kuni 2013. aastani.

Väga tähtis on ka see, et neid Euroopa õigusaktide ülevõtmisega seotud täiustusi rakendatakse palju rõhutatumalt hangete eeskirjades ning et täiustatakse ka volitusi, mis on vajalikud eri probleemide lahendamiseks ja eeskirjade täitmise tagamiseks, seda eriti liikmesriikides endis. Euroopa ja riigisiseste tasandite vahel on siiski väga tugevad pinged, mistõttu tuleb asjaomaste riikide nimed avaldada.

Nii saab selle 11% muuta praegusest vastuvõetamatust punasest kollaseks ning lõpuks ka roheliseks. Sel põhjusel Euroopa kodanikud meid valisidki, et me sellel alal rohkem tulemusi ja läbipaistvust looksime. Võtan hea meelega kasutusele ka teie aruandes mainitud ettepanekud seoses eeskirjade lihtsustamisega.

Christel Schaldemose (S&D). – (DA) Austatud juhataja! Täna kontrollikoda südamest mõistliku ja väga kasuliku aruande eest. Siin tänast arutelu kuulates tuleb mulle meelde Taani vanasõna selle kohta, kas klaas on pool täis või pool tühi. Teisisõnu, siin sõltub asi sellest, kas ollakse optimist või pessimist. Mulle tundub,

et siin on vast liiga palju inimesi, kes on liiga optimistlikud. Ka austatud volinik on liialt optimistlik olnud. Minu arvates sellest lihtsalt ei piisa. Kui Taani rahandusminister oleks vastutav sellise eelarve eest, milles alla poole tunnistatakse vigadest vabaks ja millest alla poole – 47% – on roheline, oleks kõne all olev minister oma tööst ilma jäänud.

Minu arvates on väga kahetsusväärne, et ikka on veel nii palju teha vaja ning et asjad nii aeglaselt edasi liiguvad. Mõistan, et see on raske ja et eeskirjad võivad kohati väga keerulised olla. Mõistan ka, et teatud edu on saavutatud, kuid sellest ei piisa. Kui vaadata kiirust, millega eelarve rohelist osa paremaks muutnud oleme, võib näha, et asjad liiguvad liiga aeglaselt. Komisjon peab oma osa vastutusest kandma. Teil on olemas vajalikud vahendid ja te peate kiiremini reageerima.

Monika Hohlmeier (PPE). – (DE) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! Seni on pööratud kõige rohkem tähelepanu just ühtekuuluvusfondile, mis on eelarve suurust silmas pidades kindlasti vägagi õigustatud. Kuid ma soovin juhtida tähelepanu valdkonnale, milles kulutati möödunud aastal vaid 2,7 miljardit eurot, kuid seal esinevad tõsised probleemid.

Euroopa Kontrollikoda, mida ma siinkohal südamest tänan, esitas poolmeistriteose, kuna kontrollikojal õnnestus luua läbipaistvust seoses arenguabi valdkonnaga killustunud haldamisega ning määratleda selgelt seal korduma kipuvad probleemid. Ma ei läheks nii kaugemale, et öelda, et antud valdkonnas puuduvad läbipaistvad struktuurid ja universaalne põhimõte, kuid seal esineb märgatavaid probleeme.

On toimunud areng näiteks projektide maksete alal, kuid sellegipoolest ei ole veel võimalik kontrollida mõnesid projektidest, kuna laekumised puuduvad. Rääkimata asjaolust, et mõnesid laekumisi ei saa üldsegi tõestada või et puuduvad võimalused järelkontrolli toetamiseks. Ka eelarveabi teemaga kaasnevad jälle teatud spetsiifilised probleemid, kuna ei ole võimalik kontrollida või jälgida raha liikumist või kasutamist. Minu arvates tuleks mõelda tõsiselt sellele, kas poleks parem integreerida Euroopa Arengufond (EDF) ELi üldeelarvesse, et tagada nii parem fondi läbipaistvus, jälgitavus ja haldamine. Nii saaksime kombineerida ja koordineerida EDFi teiste valdkondadega, nagu arenguabi, välispoliitika, naabruspoliitika ja teiste poliitikatega samas valdkonnas, et saada terviklik ja läbipaistev ülevaade. See on minu ettepanek.

Andrea Cozzolino (S&D). – (IT) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! Nagu juba öeldi, annab meile Euroopa kontrollikoja 2008. aasta aastaaruanne ennekõike positiivseid uudiseid: ELi kulude osakaal, milles oli palju ebakorrapärasusi, on langenud 2005. aasta 60 protsendilt nüüd 2008. aastaks 31 protsendile. See on oluline tulemus, mis annab tõestust positiivsest lähenemisest, mida nüüd edasi kasutama peame.

Mis struktuurifondidesse ja täpsemini ühtekuuluvuspoliitikasse puutub, siis esineb seal endiselt probleeme ja raskusi. Arvan, et peamegi nüüd suunama oma tähelepanu tulevatel kuudel ja aastatel just nendele valdkondadele.

Kui võrrelda kontrollikoja 2007–2013 perioodi analüüsi 2000–2006 perioodi analüüsiga, on ilmne, et seoses struktuurifondidega tulenevad haldamis- ja järelevalvesüsteemidest rangemad määrad, suurem usaldusväärsus, kuludesse puutuv läbipaistvus ning samuti parem liikmesriikide vastutus.

Kontrollikoda rõhutab tugevalt vajadust lihtsustamise järele ning eeskirjade lihtsustamiseks on vaja veel palju tööd teha.

Majanduskasvu kvaliteet ja läbipaistvus ühenduse ressursside kasutamisel on ühe ja sama lahingu kaks olulist eesmärki. Usun, et selle saavutamiseks peame tegema avalikumaks ka arutelud, mis puudutavad meid, aga mis kõige tähtsam, ka arutelud, mis puudutavad meie kodanikke.

Ühtekuuluvuspoliitika, struktuurifondid ja regionaalpoliitika on ja jäävad Euroopa projekti olulisteks osadeks. Need on Euroopa Liidu põhiväärtuste sisuks ning nende tõhususe ja läbipaistvuse tagamiseks tulevatel aastatel peame tegema tihedat koostööd.

Mairead McGuinness (PPE). – Austatud juhataja! Täna kontrollikoda selle eest, et nad esitasid täna hommikul nii selgesti oma suure aastaaruande sisu, esitades meile nii head kui ka halvad järeldused ja õnneks mitte üldse koledaid järeldusi, sest mõnel määral oleme seoses oma raamatupidamisprotsessi kõige halvimate aspektidega loonud korra majja.

Soovin pöörata erilist tähelepanu põllumajanduse valdkonnale, mis on sellele antud suhteliselt hea hinnangu tõttu käesolevas arutelus peaaegu ära unustatud. Teen seda seetõttu, et tahan hoiatada, et võime selles valdkonnas liikuda tagasi tulevikku.

Tasub meelde tuletada, et areng paremuse poole toimus põllumajanduses just tänu sellele, et lahutasime suurel määral maksed tootmisest. Teeme maksed otse aktiivsetele põllumajandustootjatele ja tootjatele ning seetõttu on vigade esinemise võimalusi oluliselt vähendatud.

Kuid tänu modulatsioonile võtame nüüd selle raha ja kasutame seda maaelu arengu valdkonnas, mille kohta avaldati tõsiseid kahtlusi. Sellest tuleneb ka minu kommentaar, et võime liikuda hoopis tagasi tuleviku suunas.

Tunnen muret ka selle üle, kuidas saame käsitleda selliseid probleeme nagu veevarude haldamine, kliimamuutus ja bioloogiline mitmekesisus. Mõelge sellele, kui keeruliseks lähevad kõigi nende valdkondade juurde kuuluvad eeskirjad – mida need peavadki tegema –, kui neisse suunatakse avaliku sektori raha. Ja mõelge nende eeskirjadega kaasnevatele probleemidele ja kulutustele.

Kaalume Euroopa Liidu eelarve ülevaatamist tänu endisele Briti peaministrile Tony Blairile, kelle valitsusel pole just eriti hea maine, mis nende enda raamatupidamisse puutub.

Nimetatud ülevaatamise käigus vaatame taas raha kulutamisele valdkondades, mille kohta kontrollikojal on selgeid kahtlusi, eriti teadusuuringute ja uuenduse valdkonnas. Peame seetõttu olema eriti ettevaatlikud, et me ei tühistaks oma seniseid häid saavutusi sellega, mida nüüd teha kavatseme.

Peter Jahr (PPE). – (DE) Austatud juhataja, head kolleegid! Kui ma koolis käisin, ütles õpetaja tihti, et usaldamine on hea aga kontrollimine veel parem.

(Sõnavõtja nõustus vastama teise parlamendiliikme küsimusele vastavalt kodukorra artikli 149 lõikele 8)

Ingeborg Gräßle (PPE). – (DE) Austatud juhataja! Soovisin küsida, kas märkasite käesoleva olulise arutelu jooksul, et meie kolleeg Hans-Peter Martin, kes meile kõigile palju häid nõuandeid jagas, astus istungisaali kell 10.00, võttis sõna kell 10.09 ning lahkus istungisaalist kell 10.12?

Peter Jahr (PPE). – (DE) Mulle tuleb mu lapsepõlvest meelde kaks põhireeglit. Kord öeldi mulle, et kui keegi sinuga räägib, siis luba tal lõpuni rääkida. Kui esitad küsimuse, siis oota vähemalt vastus ära. Sellest lähtuvalt oleks olnud kena, kui lugupeetud kolleeg Martin oleks jäänud siia ülemkogule, kus oleks saanud parlamendi arutelu jälgida. See on minu arvamus.

Kontrollikoja soovitatud kontrollsüsteemid ja parandused on oluliseks panuseks ELi raha tõhusama ja säästlikuma kasutamise tagamisel. Kuna mind huvitab põllumajandus, olen eriti rahul sellega, et raha kasutamine põllumajanduse valdkonnas sai positiivse hinnangu ja et keskmiselt ei leitud olulisi ebakorrapärasusi. Kuid see kõik on keskmiselt ning just sellest probleemid tulevadki. Põllumajanduses öeldakse, et keskmiselt oli järv poole meetri sügavune, aga lehm uppus ikka ära. Teisisõnu, kui keskmiselt on kõik õige ja kui suurem osa riikidest suudab haldamiseskirju õigesti rakendada, peame pöörama erilist tähelepanu just nendele nn pahadele poistele ehk riikidele, mis eeskirjadest kinni ei pea. Selles suhtes on oluline nende riikide nimed ka avaldada. Austatud juhataja, te ei tohi järele anda. Võite end palju kindlamalt väljendada ning parlament toetab teid selles igati.

Olukord seoses veamääraga maaelu arengu valdkonnas on aga hoopis teistsugune. Olgugi, et veamäär on madalam kui eelmisel aastal, on see ikkagi oluliselt kõrgem kui põllumajanduskulude puhul. Kuid pean ütleva, et suurem osa leitud probleemidest tuleb ELi keeruliste eeskirjade vales rakendamisest või nende mittemõistmisest. See ei tähenda tingimata, et raha raisatakse. Peame kõik koos ELi eeskirjade muutmise ja parandamise nimel töötama, et muuta nende rakendamine liikmesriikide jaoks oluliselt lihtsamaks.

ISTUNGI JUHATAJA: Isabelle DURANT

asepresident

Sophie Briard Auconie (PPE). – (FR) Austatud juhataja, head kolleegid! Kontrollikoda teeb oma aastaaruandes 2008. aasta kohta järelduse, et Euroopa Liidu eelarveliste tehingute õigusjärgsuses ja järjepidevuses on toimunud üldine areng paremuse poole. Sellegipoolest ütleb kontrollikoda ka, et ühtekuuluvuspoliitika kulud on endiselt probleemsed, kuna seal esineb kõige enam vigasid.

Ühtekuuluvuspoliitika jaoks eraldatud raha moodustab peaaegu ühe kolmandiku Euroopa eelarvest. See on üks põhilisemaid poliitikaid, mis sümboliseerib eurointegratsiooni ning selles kesksel kohal olevat solidaarsuse põhimõtet.

Seepärast peame olema nõudlikud ning kandma hoolt selle eest, et asjaomaseid menetlusi ka nõuetekohaselt rakendatakse. Kuid samas peame arvestama ka ühtekuuluvuspoliitika spetsiifiliste omapäradega.

Ühtekuuluvuspoliitika on üldiselt detsentraliseeritud, mistõttu seda haldavad piirkondlikud ametiasutused liikmesriikides endis. Kontrollikoja avastatud vigade põhjuseks ei ole projektide korraldajate pettusekatsed, vaid need tulenevad hoopis toetuse saamiseks vajalike tingimuste keerukusest.

Minu arvates ei seisne lahendus seetõttu menetluste veelgi keerulisemaks muutmises, vaid hoopis nende lihtsamaks muutmises nii ühenduse kui ka liikmesriikide tasandil. Nõukogus ja parlamendis arutatakse ühenduse tasandil lihtsustamise meetmeid. Liikmesriikide tasandil teen ma näiteks isiklikult tihedat koostööd valitud esindajate ning riiklike ja kohalike otsusetegijatega Prantsusmaa menetluste lihtsustamise nimel.

Praegusel aeglase majandusarengu perioodil oleks väga kahju, kui veel paljude algatamata projektide korraldajatel oleks raskusi neile saadavaloleva Euroopa toetusraha saamisega.

Ville Itälä (PPE). – (FI) Austatud juhataja! Meil on käsil tähtis küsimus ning kõigepealt soovin öelda, et eelarve haldamine on oluliselt paremaks muutunud. Kuid endiselt on ka probleeme ning soovingi siinkohal mõnda neist mainida.

Kõigepealt institutsioonide poliitika seoses hoonete ja kinnisvaraga. Parlamendi ja teiste institutsioonide 2008. aasta eelarvet koostades märkas, et selles valdkonnas ei olnud asjad päris õiged. Loodan, et saame algatada põhjaliku uurimise seoses sellega, miks institutsioonide kinnisvara ja hoonete eest makstakse rohkem, kui on nende keskmine turuhind. Sellise uurimise lõpus näeme viimaks, kas selles valdkonnas on midagi kahtlast või on kõik ikkagi korras.

Teiseks soovin juhtida teie tähelepanu olukorrale seoses Rumeenia ja Bulgaariaga, mida käesolevas arutelus ka juba mainiti. Me teame, mis on probleemid ja peame leidma võimalusi Rumeenia ja Bulgaaria aitamiseks, et seal asjad korda saada. Tegemist on poliitilise probleemiga. Mis kasu on laienemisest, kui võtame liikmesriikideks riike, mis ei suuda oma eelarve haldamist rahuldavalt korraldada?

Kolmandaks probleemiks on ÜROga seotud välistegevused, kus peame igal juhul teostama kontrolle, et saaksime garanteerida avalikkusele, et kõik vastab nõuetele.

Kuid ennekõike peame mõistma, et palju rohkem on valdkondi, millest ei leitud vigasid ning selle eest oleme tänu võlgu volinik Siim Kallasele ja Euroopa Kontrollikojale, kes on teinud suurepäraselt tööd.

(Aplaus)

Seán Kelly (PPE). – Austatud juhataja! Mul on üks lihtne küsimus. Öeldi, et suur osa eeskirjade rikkumistest tuleb puudulikust menetluste ja määruste tundmisest.

Kas olete sellega nõus? Kui jah, siis milline osakaal oleks rikkumistel, mis tulenevad sellisest kahetsusväärsest olukorrast, mitte tahtlikust eeskirjade eiramisest?

Ivailo Kalfin (S&D). – (BG) Ka mina soovin kõigepealt õnnitleda Euroopa Kontrollikoja esindajaid nende esitatud aastaaruande eest ning Siim Kallast Euroopa Komisjoni arusaadavalt paremaks muutunud jõupingutuste eest seoses Euroopa fondide kuludega! Bulgaarlasena on mul vahetu kogemus sellega, et komisjon on väga range, mis fondide kasutamisse puutub, ja selle tegevused avaldavad kindlasti mõju. Soovin tõstatada ühe küsimuse seoses asjaoluga, et tegemist on viimase Euroopa Kontrollikoja aastaaruandega, mis koostati praegu kehtivate aluslepingute alusel. Järgmise aasta aruanne koostatakse juba Lissaboni lepingule tuginedes. Seoses sellega on esitatud mitmeid küsimusi, millele ei ole seni veel rahuldavat vastust antud. Nende küsimuste hulka kuuluvad ka küsimused seoses eelarve koostamisega ja selle kulutamise menetlustega. Arvan, et kõik institutsioonid, nii Euroopa Parlament, Euroopa Ülemkogu kui ka Euroopa Komisjon peaksid loomulikult Euroopa Kontrollikoda aktiivselt kaasates tegema kõik, mis nende võimuses, et leida vastused nendele küsimustele, et me kõik neist ühte moodi aru saaksime.

Jean-Pierre Audy (PPE). – (FR) Austatud juhataja! Ma ei võta hetkel sõna eelneva registreerimiseta sõnavõtmise menetluse raames, vaid soovin kõigest avaldada oma kahetsust, et ühtegi nõukogu esindajat hetkel siin ei viibi. Nõukogu on eelarvapädev institutsioon ning, nagu täheldatud, on palju probleeme ka liikmesriikidega. Soovisin seoses sellega oma kahetsust avaldada, austatud juhataja.

Bart Staes (Verts/ALE). – (NL) Olin siin terve arutelu jooksul. Üks kõige olulisemaid küsimusi, mida kuulsin, oli – ja palun, et president Caldeira seda väga põhjalikult selgitaks –, milline on olukord seoses selle 11 protsendiga ühtekuuluvuspoliitika valdkonnas, mida ei oleks pidanud välja maksma? Arutelu jooksul anti selle kohta eri selgitusi. Mõned ütlesid, et summa on 4 miljardit eurot, teised aga, et 2 miljardit eurot ja nii edasi. Minu arvates on eelarvele heakskiidu andmise jaoks väga tähtis, et te selgitaksite meile arusaadavalt ja

ühemõtteliselt, milles asi tegelikult on. Samuti soovin avaldada volinik Siim Kallasele erilist tänu kogu töö eest, mida ta viimaste aastate jooksul teinud on. Minu arvates oli teie koostöö eelarvekontrollikomisjoniga alati väga konstruktiivne. Me polnud küll alati ühel arvamusel, kuid teile pakutakse arvatavasti varsti uut ametiaega uues komisjonis ja uut ametikohta ning ma soovin teile sellega edu!

Juhataja. – Soovin öelda Hans-Peter Martinile, et ma nägin, et ta soovis võtta sõna isiklikule küsimusele vastamiseks ning ma annan talle sõna, kuid vastavalt kodukorrale alles arutelu lõpus ja pärast komisjoni esindaja sõnavõttu.

Edit Herczog (S&D). – (HU) Austatud juhataja! Olen Jean-Pierre Audyga igati nõus. Nõukogu puudumine on vägagi märgatav, nagu ka fraktsioonide juhtide puudumine. Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide ja demokraatide fraktsiooni aseesimehena jäi mulle mulje, et teiste fraktsioonide esimehed ei pidanud praegust arutelu samuti eriti tähtsaks. Kuid nõukogu puudumine on kõige silmatorkavam.

Vítor Manuel da Silva Caldeira, kontrollikoja president. – (FR) Austatud juhataja! Soovin kõigepealt tänada kõiki sõna võtnud Euroopa Parlamendi liikmeid! Kõik kontrollikoja töötajad ja need kes täna esitatud aastaaruande koostamise juures töötasid, hindavad kindlasti teie kommentaare.

Mulle tänase pingelise ja huvitava arutelu jaoks antud lühikese sõnavõtuaja sees on raske vastata kõikidele mulle otse esitatud küsimustele. Esmalt soovin vastata Cornelis de Jongile, kes küsis, kas mina kui kontrollikoja president ei tunne end heidutatuna asjaolust, et ma ei saa anda positiivset kinnitavat avaldust. Minu vastuseks oleks, et audiitorina oleks mul hea meel sellise arvamuse andmise üle, kui selleks oleks õige aeg, kuid audiitorite ülesandeks ei ole olla õnnelik oma antud arvamuste üle. Audiitorid peavad avaldama oma arvamust kindlatel alustel, lähtudes olemasolevatest tõenditest.

Kui aus olla siis audiitorina eelistan ma avaldada sellist arvamust, nagu me sel aastal avaldasime. Ma ei ütle Jean-Pierre Audyle, kas see on positiivne või negatiivne aramus, kuid see on realistlik aramus, milles tuuakse esile need valdkonnad, milles on edu saavutatud. Nägime, et mõnedes valdkondades on veamäär oluliselt vähenenud. Näiteks põllumajanduse valdkonnas, kuid on ka valdkondi, mis rohkem tähelepanu nõuavad. Seepärast eelistan ma audiitorina olla realistlik, mitte optimistlik või pessimistlik.

Arvan, et nii tulekski meie tulevikuväljavaadetega seotud sõnumit mõista. Mitu Euroopa Parlamendi liiget küsisid, mida saab nende probleemide lahendamiseks teha. Kontrollikoda andis oma panuse selles aruandes, nagu ka eelmistes aruannetes sellega, et juhtis tähelepanu kontrollikoja ettepanekute tähtsusele seoses liikmesriikides kasutatavate järelevalve- ja kontrollsüsteemidega ning mainis seoses komisjoniga, et sama tähtis on ka regulatiivse raamistiku lihtsustamine, mis tähendab, et asju ei tohi teha keerulisemaks, kui need olema peavad. Me ei saa liikuda etapist, kus tahame teha ja kontrollida kõike – mis vajab ülemääraseid kontrollmehhanisme –, etappi, kus puudub igasugune järelevalve. Vastasel juhul ei suuda me leida õiget tasakaalu, mis on vajalik meie poliitika eesmärkide saavutamiseks.

Mitu sõnavõtjat ütles, et aruanne ei räägi sellest, kui tõhusalt raha kasutatakse. Kas need paar viga ja eeskirjade eiramist, mis leiti, takistasid projektide lõpuleviimist? Loomulikult peab kontrollikoda andma oma aruannetes raamatupidamisaruannete ja nende aluseks olevate tehingute kohta arvamuse, mis on selgelt positiivne. Arvamus antakse selle kohta, kas tehingud vastavad eeskirjadele, millest need lähtuma peavad.

Kuid kontrollikoda esitab teile, ning mis veel tähtsam, pädevatele parlamendi komisjonidele ja eelarvekontrollikomisjonile, kõik meie aruanded seoses nende poliitikate tõhususega ning seoses sellega, kas raha kasutatakse eri valdkondades õigesti. Loodan, et leiate nendest aruannetest olulist teavet selle kohta, mida võiks poliitika kontekstis paremini teha. Kuid nagu meie aruandes öeldakse – ja seda rõhutasin ka oma sõnavõtus –, on tähtis kasutada võimalusi, mida pakuvad meile tulevikuks finantsmääruste reform ja uus finantsperspektiivi raamistik, ning samuti võimalust, mida pakub meile eelarvereform, et mõelda järgi mõningate põhiliste probleemide üle.

Austatud juhataja! Lubage mul lõpetada, öeldes, et meie meetodid on vastavuses rahvusvaheliste auditistandarditega. Meie arvates on meie võetud valimid järeluste tegemiseks piisavad. Jean-Pierre Audy küsis, kas meie valimid olid piisava suurusega. Vastus on jah. Loomulikult, kui meil oleks olnud rohkem ressursse, oleksime saanud rohkem tööd teha, kuid meie ressursid on piiratud, ning peame neid hoolikalt haldama.

Lõpuks veel paar sõna selle kohta, millist rolli Euroopa Kontrollikoda ja liikmesriikide kontrollikojad tulevikus mängida saavad. Me teeme alati koostööd liikmesriikide kontrollikodade ja riiklike audiitoritega ning meie koostöö põhineb vastastikusel usaldamisel. Selline lähenemine on sätestatud aluslepinguga – ja seda

kinnitatakse uuesti Lissaboni lepingus – ning sellest lähtudes anname endast parima, et anda üldiselt lisaväärtust väliskontrolli rollile Euroopa Liidus.

Need on minu väga lühikesed märkused, austatud juhataja, sest ma ei taha liiga palju teie aega raisata.

(Aplaus)

Siim Kallas, komisjoni asepresident. – Austatud juhataja! Tänan teid tänase arutelu eest ning kõige hea eest, mida komisjoni kohta öeldi! Soovin mainida kahte asja mineviku kohta: 2008. aasta ja eelnevate aastate kohta. Esiteks see, et rõhutati ühte olulist asja: läbipaistvus. Tuletan meelde, et saavutasime koos suure läbimurde. Kõik andmed Euroopa fondide toetusesaajate kohta on nüüd avalikud, mis oli ka üks suuremaid muutusi sellel perioodil.

Teine fakt minevikust on, et arutasime muu hulgas selle üle, kui palju raha on kaotatud ja kui palju raha tuleks tagasi nõuda. Selle illustreerimiseks toon näitena ühe summa väga keerulise pealkirja alt. See on meie koondaruande VI lisas ning pealkiri on „Sissenõudmisest loobumiste kokkuvõte”, mis tähendab tegelikult rahasummat, mis on täielikult ja tagasisaamatult kadunud. 2008. aasta koondaruandes oli see summa 18 380 363,22 miljonit eurot, mis on alla 0,01% ELi eelarvest. See summa on kadunud. Arutasime kõigi nende miljardite üle struktuurifondides, mida ei ole korralikult hallatud, kuid lõpuks nõutakse midagi siiski tagasi. See protsess ei ole täiuslik ja peame selle juures veel tõsiselt tööd tegema ning vahetevahel vead korrigeeritakse. Protsess on pikaajaline ja me peame seda väga tõsiselt võtma.

Nüüd mõned asjad tuleviku kohta. Lähitulevikus alustame arutelusid seoses uue finantsmääruse ja uute eelarveperspektiividega. Selle protsessiga on seotud väga palju asju. Riigisisised deklaratsioonid ja liikmesriikide osalemine vajavad tugevamat õiguslikku alust. Saame kindlasti jätkata seda lihtsustamisprotsessi, mida siin juba nii palju ja nii tihti arutatud on. Nagu president Caldeira juba ütles, määratakse eesmärgid üle 500 programmiga, millele komisjon, parlament ja nõukogu heakskiidu annavad. Igal programmil on oma õiguslik alus, omad eesmärgid ja kõike tuleb mõõta, kaasa arvatud raha, mis nende eesmärkide saavutamiseks kulutatud on. See ongi peamine probleem.

Viimasel täiskogu istungil 2007. aasta heakskiidu andmist arutades pakuti välja idee vähendada programmide arvu ja suurendada projekte ja programme, mida oleks siis palju lihtsam kontrollida. See on tähtis küsimus ja nagu üks parlamendiliige seoses maaelu arengu valdkonnaga mainis, ei ole võimalik eesmarke mõõta – eriti välistegevuste puhul, kus on väga poliitilised eesmärgid – ja öelda, et need eesmärgid saavutatakse. See on oluline küsimus, kuid alles finantsmääruste tulevaste läbirääkimiste raames.

Mis puudutab dialoogi, mida siin väga tähtsana esile toodi, pean ütleva, et oleme andnud endast parima, et saavutada parlamendi, eelarvekontrollikomisjoni ja kontrollikojaga hea dialoog. Mulle isiklikult meeldib arutada asju inimestega, kellel on erinevad vaated, erinevad suhtumised ja erinevad hinnangud. See on tavaline. Mulle ei meeldi aga, et mõned inimesed kasutavad tahtlikult ja järjepidevalt valesid fakte. Valesid fakte kasutades ei saa dialoogi pidada. Meil võivad olla erinevad hinnangud, erinevad tõlgendusviisid ja erinevad vaated, kuid faktid peavad olema õiged. Soovin kõigest südamest, et seda põhimõtet austatakse ka meie tulevases dialoogis.

(Aplaus)

Juhataja. – Hans-Peter Martin! Kas soovite võtta sõna nüüd arutelu lõpus?

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Austatud juhataja! Vabandan, et pean siin nüüd isikliku avalduse tegema, milleks mulle päevakorra alusel kolm minutit antud on. Kuid ma ei vaja kolme minutit.

Võtsin oma sõnavõtu väga konstruktiivse lähenemise ning arutus viitas konstruktiivselt sellele, mida sellel uuel alusel nüüd teha saaks. Sellise hinnanguni jõudmiseks jälgisin täna hommikust arutelu väga põhjalikult. Olin istungisaalis palju varem, kui minu kolleeg väitis. Ma lahkusin hiljem ja olen jälle siin. Minu arvates on väga kahetsusväärne, et Ingeborg Gräßle peab vajalikuks teha sääraseid allapoole võõd suunatud isiklikke rünnakuid. Sooviksin, et ta oleks konstruktiivne ning sooviksin näha palju vähem valesid lugusid temalt Saksamaa ajalehes *Bild*. Sooviksin kuulda konstruktiivseid ettepanekuid selle kohta, kuidas me olukorda päästa saaksime ja kuidas anda kontrollikojale võimalused selle tegemiseks. Lisaks leian, et on väga kahju, et just Ingeborg Gräßle on see, kes teeb fraktsioonilise kuuluvuseta parlamendiliikmete töö palju keerulisemaks, diskrimineerib meid, keelab meile juurdepääsu teabele, ei anna meile võimalust teha koostööd oma kolleegidega ning leiab siis, et meid tasub rünnata ka valedele faktidele tuginedes. Peaksite õppima, mis on demokraatia, Ingeborg Gräßle.

Juhataja. – Siinkohal lõpetame. Arutelu lõpetati.

Kirjalikud avaldused (artikkel 149)

Elisabeth Köstinger (PPE), kirjalikult. – (DE) On tõsi, et mõnedes valdkondades on endiselt tõsiseid puudujääke, eriti ühtekuuluvuspoliitika valdkonnas, kuid asjaolu, et veamäär põllumajanduse ja loodusvarade valdkonnas langes alla 2%, annab mulle põhjust olla tuleviku suhtes palju optimistlikum. Eriti, kui arvestada sellega, et antud valdkond moodustab suurema osa Euroopa Liidu kuludest, on suhteliselt madal 2% veamäär rahuldav tulemus. Edaspidi peaksime suunama kõik oma jõupingutused kahte valdkonda. Kõigepealt koostöösse komisjoni ja liikmesriikide vahel. Siin on eesmärgiks leida ebatäpseid ja ebaõigeid andmeid kõikides eri kulude valdkondades ning siis leitud vead korrigeerida. Teine valdkond hõlmab ELi raha liikmesriikidele väljamaksmise ja tagasinõudmise meetodite täiustamist.

Véronique Mathieu (PPE), kirjalikult. – (FR) Soovin õnnitleda kontrollikoda aastaaruande eest, mis käsitleb ELi 2008. aasta eelarve täitmist. Soovin juhtida tähelepanu peatükile seoses Euroopa Liidu ametitega, milles kontrollikoda ütleb, et tegi kõikidele kontrollitud ametitele, välja arvatud Euroopa Politseikolledžile, märkusteta järeldusotsused.

Praegu tuleb meenutada, et seisime samasuguse olukorra ees ka 2007. aasta eelarve täitmisele heakskiitu andmise ajal. Kontrollikoda avaldas aruande, milles on reservatsioonidega kinnitava avalduse seoses Euroopa Politseikolledži raamatupidamisaruannete ja nende aluseks olevate tehingutega, milles on toodud spetsiaalselt välja, et assigneeringuid kasutati erasektori kulutuste rahastamiseks. Raportöör palus Euroopa Politseikolledži eelarve täitmisele heakskiitu andmise edasi lükata, seejärel palus seda ka eelarvekontrollikomisjon. Kuid 2009. aasta 23. aprillil täiskogu istungil tehtud hääletusel lükati see taotlus tagasi 226 poolthäälega ja 230 vastuhäälega. Selleks toimus sotsiaaldemokraatide fraktsiooni Euroopa Parlamendis ja Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsiooni massiivne mobilisatsioon.

Arvestades sellega, et kontrollikoda tõstatas täna uusi probleeme seoses Euroopa Politseikolledžiga, on väga tähtis, et me tunnistame selget viga, mis tehti seoses eelarve täitmisele heakskiidu andmisega aprillis, kui hääletati raportööri ja vastava komisjoni arvamuse vastu.

4. Google'i kava digiteerida maailma raamatupärand (arutelu)

Juhataja. – Järgmiseks päevakorrapunktiks on arutelu suulise küsimuse üle seoses Google'i kavaga digiteerida maailma raamatupärand, mille esitas komisjonile Klaus-Heiner Lehne JURI komisjoni nimel (O-0101/2009 – B7-0224/2009).

Angelika Niebler, autori asendaja. – (DE) Austatud juhataja, nõukogu esistuja, head kolleegid! Kindlasti olete tuttavad Interneti otsingumootoriga Google. Arvatavasti olete ka tuttavad uue Google Booksi projektiga, mille üle viimastel kuudel palju arutletud on. Projekti eesmärgiks on skaneerida raamatukogudes olevaid raamatuid ja teha need kättesaadavaks Interneti kaudu, mis annaks lugejatele Internetis kiire ja lihtsa juurdepääsu laiale valikule teostele.

Lugejate ja Interneti-kasutajate seisukohalt on see suurepärane idee. Kuid mida tähendab see autoritele, loovinimestele, kunstnikele ja kirjastajatele? Mis on nende osa, kui nende tööd Internetis avaldatakse? Järgmiste kuude vältel peame selle küsimuse üle hoolikalt arutlema. Võimalik, et olete juba teadlik sellest, et USA kirjastajad ja autorid algatasid õiguslikud menetlused Google'i vastu seoses teoste skaneerimise ja avaldamisega Internetis. Minu teada lahendati see vaidlus osapoolte vahel kohtuvälise lahendusega. Kuid küsimused on ikka veel vastamata ja need ei ole seotud mitte ainult Google'i olukorraga, sest tulevikus esineb kindlasti sarnaseid juhtumeid. Nende küsimustega tuleb esimesel võimalusel tegeleda.

Kas peame digitaalsel ajastul kohandama autoriõigust? Kas olemasolevad struktuurid vajavad muutmist? Seoses sellega mõtlen eriti just autoritasu kogumise ühingute rollile, mille üle me parlamendis tihti arutlenud oleme. Kas Internetis luuakse uusi monopole? Kuidas peaksime sellele reageerima? Kuidas muudab see näiteks meie riikide struktuure seoses nendes regioonides olevate raamatupoodidega? Mis on antud juhul vastanduvad huvid ja kuidas on võimalik leida nende vahel sobiv tasakaal?

Autorid ja kirjastajad tahavad saada oma töö eest rahalist tasu. Loomulikult kehtib sama ka siis, kui nende teosed Interneti kaudu saadavaks tehakse. Raamatukogud tahavad avaldada oma arhiive Internetis ilma, et nad peaksid esmalt igalt autoriõiguse omajalt selleks nõusoleku saama. Tarbijate huvid on selged. Nad sooviksid väga saada kiiret ja lihtsat juurdepääsu Internetis olevale sisule. Me ei ole veel nii kaugel, et saaksime

arutleda võimalike lahenduste üle, kuid peame küsima endilt mitmeid küsimusi ning see ongi õiguskomisjoni Euroopa Komisjonile esitatud kirjaliku küsimuse eesmärk.

Kas peame autoriõiguse küsimuste lahendamiseks tegema eristusi, näiteks seoses sisuga? Kui jah, siis millised peaksid olema eristused? Paistab, et komisjon liigub selles suunas ning pöörab peamiselt tähelepanu olukorrale seoses raamatukogude varudega. Kas tulevikus peaks teostama massilise digiteerimise või on meie olemasolev litsentsimisüsteem antud probleemi lahendamiseks ebapiisav? Kuidas oleks võimalik Interneti-ajastul lihtsustada lähenemist autoriõiguse küsimusele? Nagu teate, on autoriõigus peamiselt riiklik õigus ning seoses sellega peame endilt taas küsima, kas on ikka veel tegemist kaasaegse lähenemisega. Kuidas peaksime tegelema tulevikus teadmata autorite teostega, mille autoriõiguse omajat ei ole võimalik tuvastada või leida? Kas peaksime eristama kirjanduslikke teoseid ja teaduslikke või akadeemilisi teoseid? Näiteks teenivad romaanikirjanikud oma elatist raamatute avaldamisega, aga kui teadlased oma tööd Internetis avaldavad, on nad peamiselt huvitatud oma uurimisvaldkonnas maine tõstmisest ning raha, mida nad oma tööga teenivad, ei ole nende jaoks nii oluline. On mitmeid küsimusi, mida on vaja esitada, ja olen hea meelega valmis neid teiega arutlema.

Tahaksin käsitleda veel ühte punkti, milleks on taas autoritasu kogumise ühingute teema. Vaadake, kui lihtne on tänapäeval Interneti kaudu muusikat alla laadida. Lähete lihtsalt iTunesi veebilehele ja ostate 20, 30, 40 või 50 euro sendi eest lugusid. Mis on selle tagajärjed autoritasu kogumise ühingutele. Kas neid on üldse enam vaja? Mul oleks väga hea meel, kui komisjon saaks selgitada meile taas, milline on praegune olukord.

Oleme parlamendis palunud komisjonil juba aastaid autoritasu kogumise ühingute küsimusega tegeleda. Üsna ebatäpselt väljendudes on samuti tegemist monopolistlike asutustega, mis on aastakümnete jooksul välja kujunenud. Mind huvitavad komisjoni plaanid seoses sellega. Viimasena soovin öelda, et kui võtta platvorm nagu Google, mis kõik vabalt kättesaadavaks teeb, siis luuakse sellega Internetis monopol. Peame mõtlema järele selle üle, kuidas säärase olukorraga tegeleda, et garanteerida, et lõpus ei jää meile vaid ühte pakkujat, kes siis Internetis oleva sisu juurdepääsutingimuste üle otsustab. Ootan väga järgmiste nädalate ja kuude jooksul teiega sellel teemal toimuvaid arutelusid ning mind huvitab ka komisjoni vastus õiguskomisjoni esimesele küsimusele.

Siim Kallas, komisjoni asepresident. – Austatud juhataja! Tänan õiguskomisjoni nende küsimuste tõstatamise eest. Tõstatasite nii palju suuri ja põhimõttelisi küsimusi, mille üle järgmiste kuude jooksul kindlasti arutleda tuleb. Probleem on kindlasti pakiline, huvitav, põnev ja vägagi tulevikku suunatud. Esmalt annan ülevaate sellest konkreetsest küsimusest.

Esiteks, Projekt Google Books. Põhimõtteliselt on tegemist algatusega, mille eesmärgiks on anda laiale kasutajaskonnale vahend raamatute otsimiseks, leidmiseks ja ostmiseks. Õiguste omajatele võib see kujutada endast täiendavat kanalit kauplemiseks ehk siis täiendavat tuluaallikat. Soovin lisada, et Euroopas võetakse projekt Google Books kasutusele koostöös raamatukogudega ning see hõlmab ainult üldkasutatavaid raamatuid. Autoriõigustega kaitstud raamatud on projektis kaasatud ainult Google'i partnerite programmi raames, mis on suunatud kirjastajatele, kes tahavad Google'iga lepingu sõlmida.

Google Booksi kollektiivne hagi on seotud Ameerika Ühendriikide Google Booksi projektiga ning selle eesmärgiks on viia lõpule kohtuvaidlus, mis on kestnud juba neli aastat. Kui hagi heaks kiidetakse, annab see õiguste omajatele täiendava tuluaallika, kuid mis kõige tähtsam, sellega antakse USA kasutajatele võimalus otsida ja kasutada teoseid, mis on seniajani olnud kättesaamatud, kuna tegemist on lõppenud tiraaži või teadmata autoriga teostega. Lisaks võivad rahalised stiimulid tuua välja teadmata autoriga teoste õiguste omajad.

Mis projekti Google Book Search puudutab, siis näeb komisjon selles Google'i algatuses näidet sellest, et arenemas on uued ärimudelid, millega on võimalik anda kasvavale hulgale kasutajatele peaaegu hetkeline juurdepääs suurele hulgale teostele. Et Euroopa Komisjon pooldab Euroopa raamatukogudes ja mujal raamatukogudes olevate raamatute digiteerimist ning et raamatute digiteerimine sarnaneb Heraklese vägitööle, kus on vajalik erasektori toetus, pooldab komisjon selliseid algatusi, nagu Google'i projekt Book Search seni, kui need peavad lugu intellektuaalsetest omandiõigustest ja ei moonuta konkurentsitingimusi.

Mis Google Booksi lahendusse puutub, siis on komisjon osalenud aktiivselt konsultatsioonides Euroopa kirjastajate ja Google'iga. 2009. aasta septembris korraldas komisjon avaliku ärakuulamise, kus viis kokku Euroopa sidusgrupid ja lahendi osapooled, et nad saaksid vahetada oma arvamusi ja otsida selgitusi seoses kokkuleppe eri elementidega.

Kuid vahepeal on toimunud olulised muutused. Kuna esialgsele lahendile esitasid Google'i konkurendid, välisriigid (Prantsusmaa ja Saksamaa) ning USA justiitsministeerium mitmeid vastuväiteid, muudeti lahendi tingimusi. Need muudatused esitati USA kohtule 2009. aasta 13. novembril.

Esiteks piirati oluliselt muudetud lahendi kohaldamisala. Nüüd on lahendus kohaldatav ainult raamatutele, mis on registreeritud USA autoriõiguse ametis või avaldatud Ühendkuningriigis, Austraalias või Kanadas 5. jaanuariks 2009. Kõik muud raamatud jäävad lahendi kohaldamisalast välja. Sellest tulenevalt on tulevikus lahendi tingimusi haldava asutuse, autoriõiguste registri, juhatuses esindatud ainult Ameerika Ühendriikide, Ühendkuningriigi, Austraalia ja Kanada autorid ja kirjastajad.

Teiseks peavad kirjastajad muudest riikidest peale Ameerika Ühendriikide, Ühendkuningriigi, Austraalia ja Kanada pidama individuaalseid läbirääkimisi Google'iga, et ühineda Google Booksi teenusega Ameerika Ühendriikides.

Lahendi uuest versioonist tuleneb kaks märkust. Esiteks ei ole lahendist välja jäämine alati eeliseks. Välja jäädes ei ole enam kontrolli selle üle, mida Google seni skaneeritud teoste koopiatega teeb.

Teiseks ei saa ELi liikmesriikide – välja arvatud Ühendkuningriigi – kirjastajad enam osa raamatuturul toimuvatest suurtest muutustest. Projekt Google Books saab Ameerika Ühendriikides suure tõuke ilma Euroopa kirjastuste esindatuseta. Olgugi, et nimetatud lahendiga kokkulepitud teenus on saadaval ainult Ameerika Ühendriikide kasutajatele, võib selline mitteesindatus saada oluliseks kultuurilise mitmekesisuse jaoks.

Seoses sellega on komisjon liikmesriike üles kutsunud, ning teeb seda ka edaspidi, et need esmalt muudaksid intensiivsemaks oma digiteerimise poliitikaid. Teiseks, et liikmesriigid kaaluksid digiteerimise läbiviimisel avaliku ja erasektori vahelist partnerlust. Kolmandaks, et oleks tagatud kogu digiteeritud materjali kättesaadavaks tegemine terve ELi ulatuses. Kui liikmesriigid seda teevad, võib kujuneda Google Booksi lahendist katalüsaator, mitte oht, Euroopa algatustele digiteeritud kultuurile juurdepääsu andmise valdkonnas.

Sellega jõuan oma teise küsimuse juurde. Arutelu seoses Google Booksi lahendiga näitas, et Euroopa ei saa endale digitaalsel uudismaal mahajäämist lubada. Euroopa peab tegutsema kiiresti. Sel põhjusel on komisjon pühendunud täielikult autoriõiguste raamistiku väljakujundamisele, mis võimaldab Euroopa raamatukogude kollektsioonide laiaulatuslikku digiteerimist.

Meie arvates peavad autorikaitse eeskirjad olema piisavalt paindlikud, et Internetis olevate raamatukogude loomist mitte liiga keeruliseks teha.

Róza, Gräfin von Thun Und Hohenstein, fraktsiooni PPE nimel. – (PL) Austatud juhataja! Tänan teid tehtud avalduse eest, tänan ka õiguskomisjoni esitatud küsimuste eest ja Angelika Nieblerit tema kommentaaride ning volinik Kallast antud vastuse eest! Tegemist on väga tähtsate küsimustega ka siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni jaoks. Raamatute digiteerimise protsess avab palju suurepäraseid võimalusi, kuid rõhutan, et see peab teenima kirjastajate ja lugejate, ehk siis Euroopa ettevõtete ja tarbijate, huvisid.

Google'iga sõlmitud kokkuleppe eelmine versioon tekitas ohu, et üksainus ettevõtte võib saada monopoolse kontrolli kogu kirjandusväljundi üle ning tuleb lisada, et seda ohtu ei ole siiani täielikult kõrvaldatud. Google skaneeris miljoneid autoriõigusega kaitstud teoseid üle maailma. Täna on Google kasutanud neid skaneeritud teoseid seadusevastaselt, kohaldades ainult USA õiglase kasutamise põhimõtet ilma autoritelt või kirjastustelt nõusolekut küsimata.

Uus kokkulepe eirab jätkuvalt ühte Berni konventsiooni aluspõhimõtetest, mille kohaselt tuleb autoriõiguse omajatelt küsida luba enne nende tööde kasutamist ning mitte ainult pakkuda neile võimalust loobumiseks. Kõik need võimalused jätkaks vastutuse, jõupingutused ja kulud autori kanda. Kokkulepe on rakendatud kõikidele maailma raamatutele, mis on avaldatud inglise keeles, ja riikides, kus nimetatud konventsioon kehtib.

Raamatute skaneerimisel tugines Google lõppenud tiraaži või teadmata autoriga teoste kategooriatele. Mõlemad kategooriad on väga üldiselt defineeritud. Tihti on võimalik leida teadmata autoriga teoste autorid, kui see põhjalikult käsile võtta. Lõppenud tiraažiga teosed on tihti teosed, mille avaldamise nende autorid või kirjastajad tahtlikult lõpetasid. Kas sellega ei kaasne oht, et Google võtab kirjastajatelt vabaduse määrata oma enda kirjastamispoliitika ja autoritelt potentsiaalse sissetulekuallika?

Mis tarbijaid puudutab, siis võib Google'i projekt pikemas perspektiivis kirjastuste toimimist õõnestada, juhul kui autoriõiguste omajad ei saa maksmisele kuuluvaid kasutusmakske. Konkurentsivõime säilitamiseks

peavad kirjastajad lõpetama väärtuslike, asjatundlikult läbivaadatud, kulukate raamatute avaldamise. Tarbijatele tähendab see põhimõtteliselt, et kvaliteetsed teosed asenduvad odavate kontrollimata, kujutlusvõimeta teostega, millega kaasnevad ka kõikjal olevad reklaamid.

Seepärast soovin, et Euroopa Komisjon koostaks poliitika, mis võimaldaks küll edasise digiteerimise väljatöötamist, kuid ei avaldaks seejuures negatiivset mõju loomingulisusele ja turu ning Euroopa lugejate huvidele.

Sergio Gaetano Cofferati, *fraktsiooni S&D nimel.* – (IT) Austatud juhataja, head kolleegid! Minu arvates leidub Google'i ja USA kirjastajate vahel sõlmitud kokkuleppes kahtlemata ka meie jaoks huvitavaid elemente ning olulisi väljavaateid. Kuid koos nende positiivsete aspektidega on oluline hinnata ka kokkuleppes leiduvaid probleeme küsimusi.

Positiivse kokkuleppe saavutamiseks peame muutma oma seisukohta seoses kogu keerulise autoriõiguste probleemiga, peame saama üle konfliktist kultuuritoodetele Internetis vaba juurdepääsu andmise nõudmise ja eranditu autoriõiguste kaitsmise vahel.

On tõsi, et Google'i loodud süsteem annaks kõikidele kasutajatele suurepärase juurdepääsu teostele, eriti just lõppenud tiraažiga või raskesti leitavatele, ning annaks samas autoritele ja kirjastajatele võimaluse oma enda kultuurilise pakkumise värskendamiseks ja oma lugejaskonna suurendamiseks. Kuid on ka tõsi, et kuna kokkuleppe kehtib ainult raamatutele ja teostele, mis on registreeritud USA autoriõiguse ametis või avaldatud Ühendkuningriigis, Kanadas või Austraalias, ja et Euroopa või ülejäänud maailma teostele pole seni nähtud ette ühtegi spetsiifilist meetet – Google on seni väljendanud ainult üldist valmisolekut sõlmida sarnased kokkulepped teiste riikidega –, on Google praeguse kokkuleppe tõttu monopoolses olukorras, ning selle põhjuseks ei ole ainult tohutud reklaamiressursid, mida uue süsteemi jaoks rakendatakse.

Sellel on kõigepealt ka omad tagajärjed Euroopa kultuuritööstustele, kuna Euroopa suhtes toimuks viivitus seoses kogu raamatukogude digiteerimise projektiga. Lisaks on 1980ndatest alates registreeritud USA autoriõiguse ametis juba väga palju Euroopa raamatuid. Seetõttu kehtiksid neile Google'i süsteemi kasutamisel uued eeskirjad. USA raamatukogudes, mis on andnud Google'ile võimaluse oma raamatute digiteerimiseks, on veel palju rohkem Euroopa raamatuid.

Euroopa Komisjon algatas Euroopa projekti, mis on senini avaldanud vähem mõju, kui Google Books eeldatavasti avaldab. Kokkuleppe Google'i ja USA kultuuritööstuste vahel tõstatab seega küsimuse, kas on vaja siduda omavahel autoriõiguste kaitsmine ja tootmine ning kasutajatele juurdepääsu andmine, milles ei mängi üldsegi mitte väikest rolli viimase aastakümne tehnoloogilised arengud. On oht, et Euroopa jääb selle suure potentsiaaliga uue mudeli väljatöötamisel teistest maha.

Ütlen teile ausalt, austatud volinik, et minu arvates ei ole siin esitatud ettepanekud piisavad meie ees seisva probleemi lahendamiseks. Vajame lahendust, mis Euroopa riigid omavahel seoks ja ei paneks eelseisvate tegevuste vastutusekoormat liikmesriikide õlgadele.

Liam Aylward, *fraktsiooni ALDE nimel.* – Austatud juhataja! Tervitan väga õiguskomisjoni selle eest, et kõne all olev tähtis küsimus õigeaegselt komisjonile esitati! Raamatute digiteerimise projekt avaldab mõju mitmetele Euroopa ja liikmesriikide poliitikavaldkondadele, nagu näiteks autoriõigus, konkurents, raamatukogude digiteerimine ja kultuur, mistõttu see nõuab nii arutlemist kui ka kaalukat järelemõtlemist.

Raamatute digiteerimisel on palju selgeid eeliseid nii kultuurilisest kui ka majanduslikust seisukohast. Sellega saab digitaalne põlvkond parema juurdepääsu kirjandusele ja haridusele. Raamatute digiteerimine aitab kaasa teadmiste ja kultuuri levimisele. Õpilased, akadeemikud ja ülikoolid saavad omakorda juurdepääsu teabele ja uurimistöödele.

Kui Euroopa tahab olla eduka teadmispõhise majanduse alal eesrinnas, peame liikuma edasi uute tehnoloogiatega ja teadmiste võidujooksus ees püsima. Minu enda liikmesriik Iirimaa oli tuntud pühakute ja haritlaste saarena, kus on pikaajaline kirjandusteoste loomise traditsioon ning seega on lugemise ja kirjanduse edendamine ning julgustamine alati teretulnud. Kahjuks tuleb tunnistada, et suurem osa pühakutest on läinud. Kuid digiteerimise projekt ei tohi jätkuda kirjandusliku loomeprotsessi kulul ja see ei tohi avaldada negatiivset mõju paljude sidusgruppide elatisele. Oluline on rõhutada, et digiteerimine on vastuvõetav ainult siis, kui sealjuures on esindatud ja kaitsitud sidusgruppide, sealhulgas autorite, kirjastajate, joonistajate, graafiliste kujundajate ja kirjanduse tõlkijate õigused.

Arvestades potentsiaalse ohuga, mida digiteerimine trükitud raamatute turule avaldab, on oluline tagada õiguste omajate õiglane kompenseerimine. Selle probleemi esitasin möödunud oktoobril otse komisjonile.

Vastuses panen tähele, et komisjon algatas juba avaliku konsultatsiooni ja korraldas ärakuulamisi, et vahetada sidusgruppidega seisukohti. Tervitan väga neid positiivseid samme ja kui tahame võtta kasutusele Euroopa Liidu autoriõigusi käsitlevad õigusaktid, tuleb pidada põhjalik arutus sidusgruppidega kandmaks hoolt selle eest, et muutused kajastaksid nende huvisid ning toetaksid samas ka teadmistepõhist majandust.

Eva Lichtenberger, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (DE) Austatud juhataja, volinik Kallas, head kolleegid! Google Booksi tegevuste tagajärjel on reaalsus jõudnud lihtsalt ette Euroopa strateegiast, mille eesmärgiks oli võtta kasutusele aeglane ja suunatud lähenemine ning tõsta esile paljusid murevaldkondi, mida antud strateegia käigus väljendati. Seisame silmitsi Google'i ulatusliku raamatute digiteerimise projektiga, mis hõlmab ka Euroopa autorite raamatuid, kes ei ole andnud oma nõusolekut ning on nüüd üllatunud ja pahased, kui leiavad enda teosed vastu enda tahtmist Google Booksist.

Seoses kõne all oleva teemaga soovin esmalt öelda, et autoriõigusest rääkides ei ole küsimus lihtsalt rahas. Kõne all on ka autorite iseseisvus, kellel peab olema õigus otsustada kas, kuidas ja millisel kujul nende raamatuid digiteeritakse ja kasutatakse. See on keskne küsimus ja väga tähtis vajadus. Sellega on seotud ka nn teadmata autorite teoste kriitiline küsimus, mille autoreid ei ole võimalik leida. Antud probleemile tuleb leida tõhus ja praktiline lahendus.

Igati on kogenud olukorda, kus oleme laenanud kellelegi oma lemmikraamatu, mida me pole siis enam tagasi saanud ega ole seda enam kusagilt osta saanud, sest seda ei trükitud enam. Loomulikult oleks Google Booksi sellistel juhtudel väga hea lahendus, kuna nii säiliks kirjanusmaailma ja muude sellega seotud valdkondade jaoks tõelised aarded, mis muul juhul meie kultuuripärandist kaoks. Kuid lahendus peab olema selline, et see ka mõttekas on. Google Books ei tohi eirata kõiki probleeme vaid oletuse alusel. Autori leidmiseks ja tema õiguste kaitsmiseks tuleb vaeva näha. Siin mängivadki oma osa autoritasu kogumise ühinged ja soovin näha siinkohal õiglase lahenduse kasutuselevõtmist. Nagu Angelika Niebler ütles, peame selles kontekstis autoritasu kogumise ühingute rolli üle arutlema.

Igati on õigus uute tehnoloogiate kasutamist hüljata, kuid loomulikult peavad nad leppima ka tagajärgedega ja tulevikus võivad nad avastada, et nad ei moodusta osa loodud ulatuslikust teadmistepagasist. See ongi täna keskseks probleemiks. Ehk on vaja probleemile suhteliselt tõhusa lahenduse pakkumiseks näiteks teha seadusjärgseid erandeid.

Emma McClarkin, *fraktsiooni ECR nimel.* – Austatud juhataja! Raamatuarmastajatele minu valimisringkonnas East Midlandsis ning üle ELi on see hea uudis. Minu arvates on tegemist algava revolutsiooniga raamatute valdkonnas ning tervitan väga komisjoni avaldust.

Arvestades digitaalse majanduse arenguga kaasnevate uute turgu muutvate teguritega ja uute tarbijate nõudmistega, on Google'i algatus vältimatu ja loogiline samm edasi. Minu arvates tuleb sellist erasektori uuendust tervitada seni, kuni see jätab tulevikus ruumi konkurentsile ja tagab õiglase kaitse.

Raamatukogud, mis on küll oluliseks teabeallikaks, on väga vähe kasutatud ressurss – näiteks üheksat raamatut kümnest ei kasutata – ning tarbijatele jääb kasutamata tuhandeid raamatuid, mida enam ei avaldata või mille avaldamine ei ole enam elluviidav.

Internetis olevad raamatud annavad autoritele võimaluse saada oma tööde eest tunnustust ja nendega isegi veidi raha teenida.

Kuid asjaolu, et sellist raamatute massilise digiteerimise lahendit ei saa rakendada ELi puhul, on üks parimaid näiteid ELi autoriõiguse seaduste killustatusest. Peame Euroopa autoriõiguse raamistiku 21. sajandi jaoks kohandama. Euroopa peab kasutama võimalust ning võtma juhtimise enda peale, et võimaldada Euroopas raamatute digiteerimist, kuid samas tuleb tagada ka, et Google Booksi lahenduse korral võetakse arvesse ka Euroopa autoriõiguse seadusi.

Peaksime julgustama sellesse ruumi Euroopa osalejaid ning samuti eri keeli ja žanre. Inimestele nagu mina, kellele meeldib raamatuid lugeda, ei saa see asendada suuri raamatupoode, nagu on näiteks minu valimisringkonnas East Midlandsis. Selle asemel, et kaotada raamatupoed, annab võimalus kasutada raamatuid Internetis tõepoolest meie hoopis uue viisi õppimiseks ja kultuuri kogemiseks.

Selle asemel, et hävitada meie raamatukogud, aitab raamatute avaldamine Internetis neid arhiivida ja kaitsta ning annab meie tarbijatele valikuvõimaluse raamatute kasutamiseks hariduse ja meelelahutuse tarbeks.

See annab võimaluse autoritele, et laiendada oma turgu ja lugejaskonda. Arvan, et niiviisi pannakse algus suurteoste taasavastamisele ja suurele kultuuriplahvatusale. Peaksime seda igati tervitama ja positiivselt julgustama.

Patrick Le Hyaric, *fraktsiooni GUE/NGL nimel*. – (FR) Austatud juhataja, head kolleegid! Paljud meist ütlesid, et Google on praktiliselt üleilmne monopol, mis üritab omastada kogu maailma kultuurilist, kirjanduslikku ja ajakirjanduslikku pärandit. Euroopa ei tohi lubada, et Google seda kontrollima hakkab. Lisaks on Google'i strateegia pakkuda seda teenust tasuta kõigest fassaad, kuna ettevõtte teeb intellektuaalsetest teostest kauba, mille eest ettevõtte saab igal aastal vastutasuks üle 23 miljardi USA dollari reklaamitulusid.

Nagu ütlesite, Siim Kallas, peab Euroopa võtma ette digiteerimise programmi. Kuid Ameerika Ühendriikides autorite Google Booksi vastu esitatud hagid nende tööde plagieerimise eest ei tähenda, et siin võetakse kasutusele digiteerimise mudel, mis muudab kaubaks originaalsed kirjanduslikud, ajakirjanduslikud või teaduslikud teosed.

Sellest vaatepunktist tahaksime teada täpselt, mida mõtleb komisjon tihti kasutatud termini „kollektiivlitsents“ all? Sellest vaatepunktist valmistab meile tõsiselt muret idee luua Euroopa turg autori õigustele. Me ei tohi ajada intellektuaalseid töid, mis on meie ühine pärand, sassi ettevõtlusega, mis muudab kultuuri kaubaks.

Meie arvates peab Euroopa Liit koos liikmesriikidega garanteerima autorite õigused, kirjanike, ajakirjanike ja teadlaste intellektuaalse vara õigused. Tuleb toetada avaliku sektori digiteerimise süsteeme, mis mitmes liikmesriigis kasutusele võetud on, ning need tuleb kombineerida Euroopa projektiga Europeana, et takistada erasektori avaliku kultuuripärandi omandamist.

Enne otsuste tegemist arvan, et parlament peaks algatama Euroopa strateegilise konverentsi ning tooma kokku teised Euroopa institutsioonid, liikmesriigid, autorite liidud, raamatukogud ja isegi avaliku sektori telekommunikatsiooniteenuste pakkujad, et luua Euroopa avaliku sektori digiteerimise mudel, mis peab lugu autoritest ja nende teostest ning mis teeb need võimalikult paljudele inimestele kättesaadavaks. See projekt koos Europeanaga peaks töötama koos muude olemasolevate süsteemidega.

Bruno Gollnisch (NI). – (FR) Austatud juhataja! Euroopa kirjanduspärandi digiteerimine selle säilitamiseks ja meenutamiseks, samuti levitamiseks ja selle mõjude edendamiseks ning eurooplastele nende fantastilisele kultuurile juurdepääsu andmiseks on tohutu ettevõtmise, milles riigiasutused suuremat rolli mängima peaksid.

Hetkel on tule all Google, kuna ettevõtte kaubandusliku strateegia juurde kuulub katse saada oluline pikaajaline eelis. Selleks ei loo ettevõtte monopol üleilmse virtuaalse raamatukogu, vaid selle sisule juurdepääsu andmise üle ning kannab vastutasuks ka digiteerimise protsessi kulud.

Liitun oma kolleegidega Euroopa parempoolsetest fraktsioonidest, olles absoluutselt vastu igasugustele eelisolukordadele, mille tagajärjeks on monopol väljakujunemine. Muudest suurtest probleemidest seoses intellektuaalse vara ja lõppenud tiraažiga või teadmata autoriga teoste autoriõigustega saame üle. Õigusakte saab nende sobivalt mugandada.

Kuid tegelik küsimus seisneb selles, millised alternatiivid on Euroopas. Europeana veebilehel, mis on juba paar kuud toiminud, on saadaval vaid 5% Euroopa teostest. Pool veebilehe sisust pärineb Prantsusmaa allikatest, mis on selles valdkonnas koos Prantsusmaa Rahvusraamatukogu portaaliga Gallica ning Prantsusmaa audiovisuaalse instituudiga INA juhtivaks.

Kuid antud projektile eraldatud vahendid on vaid pisike osa sellest, mida tegelikult vaja on. Google on valmis investeerima 15 miljardit eurot aastas, et 10 aasta jooksul digiteerida ja teha saadavaks 20 miljonit teost. Kui palju oleme meie valmis investeerima? Kui me sellele küsimusele vastust ei leia, siis kardan, et Google saab olema ainus, kes raamatukogude nõudmisi rahuldada suudab.

Tadeusz Zwiefka (PPE). – (PL) Austatud juhataja! Potentsiaalsed eelised ja võimalused, mida Google Booksi projekt tarbijatele, teadustöötajatele ning suuremale osale kirjastajatele ja autoritele kultuuripärandi säilitamiseks pakub, on vaieldamatud. Kuid me ei tohi sellega kaasnevaid õiguslikke tagajärgi kergemeelselt käsitleda ning õiguskomisjoni esindajana ma neile just kõige enam tähelepanu pöörata soovingi.

Kõigepealt on loomulikult selge, millised tingimused on vaja täita. Mõtlen siinkohal vajadusele pidada lugu autoriõigusest ja luua sobiv süsteem autoritele kasutusmaksude tasumiseks. Kahjuks põhineb Google'i projekt anglosaksi õigussüsteemil ning Põhja-Ameerika turuoludel, mis on Euroopa Liidu süsteemi jaoks täiesti ebasobivad. Seoses sellega kohtavad Google'i tegevused Euroopa Liidus nii õigusliku kui ka eetilise loomuga

takistusi. Google eeldab, et autoriõiguse omaja, kes ei taha Google'iga kokkulepet sõlmida, on kohustatud Google'it sellest teavitama. Loomulikult ei ole see kooskõlas meie seadustega, kus on eeldatud, et enne raamatu skaneerimist ja skaneeritud raamatu saadavakstegemist tuleb saada autorilt selleks heakskiit ning maksta vastavad tasud.

Teine probleem on seotud nn teadmata autoriga teostega ehk siis teostega, mille autoriõiguse omajat ei ole võimalik leida. Enamikus liikmesriikides esindavad teadaolevate autoriõiguse omajate ning samuti hetkel tundmatute autoriõiguste omajate õigusi autoritasu kogumise ühingud, näiteks kindlustades sissetuleku teatud perioodi vältel toimunud müügituludelt juhuks, kui autoriõiguse omaja tulevikus leitakse.

Soovin mainida ka seda, et Euroopa autoriõiguse õigusnormid on vaja kohandada digitaalse ajastu väljakutsete jaoks. Samas toetan ka täielikult volinik Redingi ja volinik McCreedy seisukohti ning samuti seda, mida Siim Kallas täna ütles seoses sellega, et autoriõigusega kaitstud teoste digiteerimine peab lähtuma täiel määral autoriõiguse ja autorite tasustamise põhimõttest – et autorid saaksid võimalikult suur kasu asjaolust, et suurem hulk Euroopa lugejatest nende teostele juurdepääsu saab. Mitte mingil juhul ei tohi seda võimalust Euroopas käest lasta.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (S&D). – (PL) Austatud juhataja! Interneti pakutavad võimalused andsid Google'ile idee taaselustada küberruumis raamatuid, mida enam ei trükitakse, mis on unustatud või mis on aja jooksul lihtsalt kaduma läinud. Kuid suursugune idee luua kaasaegne versioon Aleksandria raamatukogust on seoses autoriõiguse temaga tekitanud palju vaidlusi.

Kahe nädala eest sõlmitud kokkulepe rahuldab Autorite Gildi ja Ameerika Kirjastajate Assotsiatsiooni ning mõnede samaväärsete Euroopa asutuste nõudmised. Kokkuleppe kohaselt lubatakse skaneerida ja teha tasu eest Internetis kättesaadavaks neljas riigis avaldatud teosed. Need riigid on Ameerika Ühendriigid, Ühendkuningriik, Austraalia ja Kanada. Nende riikide Interneti-kasutajad saavad lugeda 20% nendest e-raamatutest tasuta (kulud katavad reklaamiettevõtted) ja ülejäänud 80% lugemiseks peavad nad maksma.

Autorite ja kirjastajate vaatepunktist on sellel kahekordne eelis. Esiteks teeb Google neile ühekordse makse 60 kuni 300 USA dollari ulatuses raamatu skaneerimise õiguse eest ning teiseks saavad nad 63% tuludest, mis e-raamatu kasutamisest läbi Google Booksi teenuse saadakse. Teisisõnu, autorid saavad raha kogu oma raamatute sisu avaldamise eest Internetis.

Kuid vähesed arvestavad sellega, et Google Booksi kasutajatel Euroopas, kui nad just Inglismaal ei ela, näiteks Belgia või Poola Interneti-kasutajatel, ei ole juurdepääsu isegi mitte 20% nendest e-raamatutest. Teenus hõlmab peamiselt ingliskeelseid teoseid ja kõik Euroopa kirjastused või autorid, kes programmis osaleda tahavad, peavad ise Google'iga kokkuleppe sõlmima. Eurooplastel on juurdepääs ainult kõige vähem atraktiivsematele raamatute kategooriatele – üldkasutatavatele teostele ning teostele, mille autoriõigused on juba ammu aegunud, näiteks *Bibliothèque nationale de France*'i raamatud, mida pole juba 200 aastat laenutatud. Selle tulemusena ei looda aja jooksul täielikku Euroopa teoste elektroonilist raamatukogu.

Lisaks teatud kahtlustele seoses Google'i projektiga, nagu ettevõtte monopol e-raamatute ettevalmistamise ja levitamise alal ning vajadus maksta ettevõttele osa tuludest ja reklaamist, arvan ma, et see on ka väga ebatõhus, kuna Euroopa Liidus puudub ühtlustatud autoriõiguse süsteem. Google'iga seotud õiguslikud probleemid on näidanud, millised tagajärjed on asjaolul, et ELis puudub ühtlustatud autoriõiguse süsteem, ning ka seda, et Google Booksi algatusele on võimatu anda ühine vastus. Kõigile on selge, et Euroopa Liidus tuleb kiireimas korras teostada autoriõiguse ühtlustamine.

Nessa Childers (S&D). – Austatud juhataja! Google on meile kõigile hästi tuntud Ameerika ettevõtte, mis pakub Interneti-teenuseid, mida paljud meist päevast päeva kasutavad. Kuna Google'i Euroopa kontor paikneb Iirimaa, tean, et see ettevõtte on suurepärase tööandja ja eesrinnas kaasaegse Interneti-tehnoloogia arendamise alal.

Raamatute digiteerimisel, näiteks Google Booksi projektis, on potentsiaali anda meile juurdepääs suurele hulga maailma kollektiivsetele teadmistele ja kultuuripärandile. Peame toetama jõupingutusi selle nimel, et võimaldada raamatute otsimist, lugemist ja allalaadimist. Oleme kõik nõus, et Google'i kavandatud suurusega digitaalne raamatukogu pakub tõeliselt suurepäraseid eeliseid. Eriti oluline on see Euroopa raamatukogude jaoks, kus hoitakse raamatuid, mis pärinevad juba 17. sajandist. Neid raamatuid näevad praegu väga vähesed inimesed, kuid nende avaldamine Internetis annab tervele maailmale võimaluse neid lugeda ja nautida.

Sellegipoolest peame endalt eurooplastena küsima, kas üks suur Ameerika eraettevõtte tohib monopoliseerida kogu selle teadmiste ja kultuuri kogumi. Olen kindel, et Google kavatseb pidada kinni oma kuulsast motost „Ära tee kurja”. Aga millised garantiid on meil, et nad ei kasuta oma monopolset seisust, et tõsta need raamatud tavakodanikele sobivast hinnaklassist kõrgemale? Avalikkuse ligipääs sellistele teostele on ülimalt oluline.

Tegelikult peame tegema kõik, mis meie võimuses, et toetada oma enda digitaalset raamatukogu. Europeana pakub Internetis peaaegu viite miljonit teost. Europeana missioon on pakkuda võimalikult laia avalikku juurdepääsu kultuurikollektsioonidele üle Euroopa. Mul on väga kahju, et ainult Prantsusmaa on seni tõsiselt panuse teinud ja et teised, kaasa arvatud Iirimaa, on väga vähe panustanud. Arvestades sellega, et minu oma riigil on nii rikkalik ja muljetavaldav kirjandusajalugu, palun ma, et Iiri valitsus osaleks palju aktiivsemalt Europeana projektis.

Peame edendama avalikkuse juurdepääsu meie ühisele Euroopa kultuurile ja pärandile. Selge sõnum kõikidele Euroopa kultuuriasutustele peab olema see, et tuleb digiteerida ja seda tuleb teha nüüd kohe.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (EL) Austatud juhataja! See, et peame edendama juurdepääsu teabele ja haridusele, on põhimõtte küsimus. Samas on vaja lihtsustada ka juurdepääsu Euroopa ning kogu maailma kultuurile, milles kirjasõna väga erilisel kohal on. Selles suhtes on raamatute digiteerimine ja nende tasuta juurdepääsu andmine vägagi soositav, kuid ainult tingimusel, mille üle ka täna siin arutleme, et seejuures oleks tagatud intellektuaalse omandi absoluutne kaitsmine.

Sarnased institutsioonilised vahendid on meil aga ka Euroopa Liidus. Selle all pean eriti silmas projekti Europeana, mida jätkuvalt tugevdada ja edendada tuleb. Europeana on raamatukogu, kool, filmoteek ja muusikaarhiiv ühes ning loomulikult peab see lugu intellektuaalse omandiga seotud õigustest ning annab vaba juurdepääsu kõikidele kodanikele. Seega on vajalikud vahendid olemas. Küsimus seisneb selles, kuidas saame kasutada Euroopa Liidu volitusi, et saada antud alal teejuhiks ja mitte ainult jälgida selle ala arenguid erasektoris.

Edit Herczog (S&D). – (HU) Tegemist on järgmise näitega sellest, et liigume nn Gutenbergi galaktikast edasi digitaalsesse. Õigusloomeprotsessi aeglane liikumiskiirus on põhjuseks, miks ärimaailm meist ette jõudnud on. Õigusloomeprotsess peab seega kiiremaks muutuma. Peame hoidma ära anarhia tekke ja monopolide moodustumise. Vaja on tagada võrdsed vabadused nii lugejatele, kirjutajatele kui ka müüjatele. Samuti peame tagama kultuurilise mitmekesisuse ja vähemuskeelte võrdsuse ning tegema kõik, mis meie võimuses, et kõrvaldada digitaalne kirjaoskamatus. Seda kõike on vaja teha ja see ei ole lihtne ülesanne.

Helga Trüpel (Verts/ALE). – Austatud juhataja! Mina isiklikult tegelen uue raportiga seoses Europeanaga ning olen veendunud, et peame leidma väga hea tasakaalu, millega tunnistada ühest küljest intellektuaalse omandi õigusi ja teisest anda lihtne juurdepääs kõikidele kasutajatele.

See tähendab, et vajame selgeid definitsioone seoses autoriõigusega ning seetõttu peab komisjon leidma, millist Euroopa õiglase kasutamise põhimõtet me tahame, ja defineerima selgelt, mis on teadmata autoriga teosed. Soovin teada komisjonilt, kas selleks, et mitte jääda Ameerika Ühendriikidest maha, peaksime rahastama Euroopa kunstiteoste digiteerimist ning suurendama Europeana rahastamist uue Lissaboni strateegia raames? Vastasel juhul jääb see kõik Google'ile, mis poleks parim lahendus vältimaks juba olemasolevat monopolset struktuuri.

Rui Tavares (GUE/NGL). – (PT) Austatud juhataja! Olukord on väga irooniline, kas pole? See mida Google tegi – võttis intellektuaalse omandi ja reprodutseeris selle erakasutamiseks – oli esialgu kindlasti seadusevastane, kui arvestada USA justiitsministeeriumi järeldustega. Väiksemas mastaabis nimetame seda piraatluseks. Miks peaks olema erinevus sama moodi tegutsevate üksikkasutajate ning suure Google'i-laadse ettevõtte vahel?

Seepärast peaks olema esimeseks põhimõtteks, et suurtele ettevõtetele ei tohi anda erilisi eeliseid.

Teine põhimõte on, et me ei tohi sõltuda monopolse ettevõtte heast tahtest. Nagu paljud siinolijad, nii leian ka mina, et Google on huvitav ettevõtte. Minu arvates on nende idee uuenduslik ja väga hea. Aga mis saab siis, kui nad hiljem hindasid tõstavad, nagu teevad näiteks akadeemiliste ajakirjade kirjastajad, ja tõstavad hindasid mitu sada korda? Mis siis, kui nad piiravad juurdepääsu teatud raamatutele? Neil on 15% piirav raamatutele, mida on võimalik tsenseerida.

Vajame tõeliselt üleilmset digitaalset raamatukogu, mida juhib üleilmne konsortsium, millesse kuuluvad riiklikud raamatukogud ja ka ülikoolid, mis kannavad hoolt selle eest, et kvaliteedile ei kehtestataks piiranguid.

Sellises konsortsiumis oleks Euroopal loomulikult praegusest suuremad volitused juhtimiseks ja otsuste tegemiseks. Alguse sai see raamatutega, järgmiseks on kunstiteosed Euroopa muuseumides. Euroopa ei tohi sellel alal teistest maha jääda.

Zoltán Balczó (NI). – (HU) Rääkides eraettevõtte, antud juhul Google'i, maailma raamatupärandi digiteerimisest, jääb mulje, et me mõtleme ainult olevikule. Ühes sõnavõtus öeldi, et siinviibijad kasutavad igal juhul ka edaspidi trükitud raamatuid. Olenemata sellest, millistele võimalustele me tee avame, annab see ka tulevastele põlvkondadele uued võimalused või paneb nad hoopis halvemasse olukorda ning sellega peame samuti arvestama. Seepärast ei seisne probleem ainult selles, et kõne all olev projekt mõjutab Euroopa kultuuritööstust, nagu juba öeldud. Ei, selline otsus mõjutab Euroopa tulevikku. Tegelikult on suur oht, et üks ettevõtte hakkab omama maailma kultuuripärandit, või, kui tulevikule mõelda, siis maailma kultuuriolovikku. Sel põhjusel on oluline, et Euroopa töötaks sellel alal välja enda selge strateegia.

Piotr Borys (PPE). – (PL) Austatud juhataja! Kõigepealt soovin öelda, et digiteerimine on suurepärane võimalus, millega teha meie oma kultuuripärand ning Euroopa ja maailma pärand kättesaadavaks võimalikult paljudele eurooplastele. See sobib väga hästi kokku ka uue Lissaboni strateegia eesmärkidega.

Kuid paistab, et esmalt on vaja ühtlustada kogu teadmata autoriga teoste küsimus. Ennekõike peame selles valdkonnas võtma kasutusele ühtlustatud Euroopa lahendused teadmata autoriga teostest saadud tulude haldamiseks. Selles valdkonnas on liikmesriikides kasutusel eri lahendused.

Teiseks vajab erilist järelevalvet lõppenud tiraažiga teoste avaldamine. Minu arvates tuleb ühtlustada ka lõppenud tiraažiga teoste küsimus. Me ei saa lubada olukorda, kus lõppenud tiraažiga teoste jaoks puuduvad ranged määrad. Kolmandaks ei saa me lubada Euroopa õigussüsteemis teoste kasutamiseks nõusoleku andmisest loobumise meetodit, kuna see annab Google'ile võimaluse digiteerida teoseid ilma autori loata.

Ma arvan, et peame selles valdkonnas võtma Euroopa Liidus kasutusele ulatuslikumad meetmed. Samuti arvan, et kui tahame konkureerida, selle sõna positiivses mõttes, Google'iga või teha nimetatud ettevõttega koostööd, peame kindlasti kiirendama tööd seoses projektiga Europeana ning seda ennekõike liikmesriikide tasandil.

Seán Kelly (PPE). – Austatud juhataja! Ma räägin ühe lühikese loo oma mõtte selgitamiseks.

Arvatavasti leidis maailma esimene autoriõiguse juhtum aset 1500 aasta eest Iirimaa, kui Finiani nimeline munk ühe teise munga nimega Columcille oma kloostriks kutsus. Tol ajal kirjutas Finian käsikirja. Columcille avastas selle ja kopeeris igal ööl sellest osa.

Finian polnud rahul ja nõudis käsikirja tagasi. Ta ei saanud käsikirja tagasi, mille peale ta esitas kaebuse kõrgele kuningale. Kõrge kuningas kuulas juhtumi ära ja langetas otsuse, mis kõlas järgmiselt – kõigepealt ütlen seda iiri keeles – *do gach bó a lao, do gach leabhar a chóip* ehk eesti keeles: „Igale lehmale oma vasikas ja seega igale raamatule koopia”.

See on sama ajakohane täna, kui see oli 1500 aastat tagasi, sest autoriõigus ja intellektuaalsed õigused peavad olema garanteeritud. Seega ütlen ma: „Igale lehmale oma vasikas ja seega igale raamatule koopia” ning igale autorile ja kunstnikule oma autoriõigus ja intellektuaalsed õigused.

Siim Kallas, komisjoni asepresident. – Austatud juhataja! Komisjon annab endast parima meie ühiskonna digitaalse valdkonna arendamiseks. Mulle paistab, et Google – ning eriti just ettevõtte raamatute digiteerimise projekt – on saanud Euroopa Liidu jaoks suureks integratsiooniteguriks, sest nagu te kindlasti teate, sest seda on kõikides ajalehtedes mainitud, on autoriõigused olnud seni liikmesriikide ja riigisiseste õigusaktide pärusmaaks.

Nüüd vajame mingit laadi ühist lähenemist, millele komisjon hea meelega ettepanekuid teeb. Järgmine komisjon käsitleb neid probleeme kahtlemata väga tõsiselt ja eelisjärjekorras. Oleme nõus, et raamatud tuleb kiiresti Interneti panna. Need saavad sinna tahes või tahtmata. Kõige tähtsam on, et autorid peavad Internetis olevate raamatute eest autoritasu saama. Meil on plaan koostada raamdirektiiv seoses nende küsimustega, kaasa arvatud autoritasu kogumise ühingutega, mis peavad olema läbipaistvad ja oma liikmete ees vastutavad. Raamdirektiiv peaks valmima 2010. aasta sügise ja 2011. aasta kevade vahel.

Me ei tohi teistest maha jääda ning oleme teinud selleks ettepaneku võtta kasutusele lihtsad ELi eeskirjad seoses teadmata autoriga teoste ja samuti lõppenud tiraažiga raamatutega. ELi ettepanek garanteerib, et raamatud digiteeritakse ainult eelneva loa saamisel ning ka teadmata autoriga teoste autorite leidmisele pööratakse tõsiselt tähelepanu.

Jätkame nüüd tänase aruteluga. Soovin taas tänada õiguskomisjoni ja lugupeetud Euroopa Parlamendi liikmeid Angelika Nieblerit ja Klaus-Heiner Lehnet sellise huvitava arutelu algatamise eest.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Kirjalikud avaldused (artikkel 149)

Bogusław Sonik (PPE), kirjalikult. – (PL) Google'i uus teenus Google Books on andnud alust mitmeteks vaidlusteks. Projekti aluseks on vaba juurdepääs suurele hulgale skaneeritud raamatutele, kusjuures neli miljonit nendest raamatutest on Euroopa autorite teosed. Tekkinud olukorras kerkib küsimus seoses Interneti kasutamise vabaduste piiramisega ja väljakutsetega, mida pakub õigusloojatele dünaamiliselt arenev teabeühiskond.

Nagu Euroopa Komisjon väga õigesti täheldab, peab autoriõigusega kaitstud raamatute digiteerimisel pidama täiel määral kinni autoriõigustest ja tasustama õiglaselt autoreid, kes saavad laienemast Euroopa lugejaskonnast kõige suuremat kasu. Samas aga tõstatas komisjon küsimuse, kas Euroopa autoriõiguse süsteem tuleb toime digitaalse ajastu väljakutsetega? Kas praegune õigustik võimaldab Euroopa tarbijatel kasutada digiteeritud raamatuid? Kas on garanteeritud raamatute autorite tasustamine?

Tänu projektile Google Books saab raamatuid kasutada palju enam inimesi, kui oleks võimalik harilikus raamatukogus. Kuid seoses raamatute vaba levitamise Internetis on tekkinud sarnased takistused nagu tekkisid ka seoses muusikatööstusega. Seadused ei ole pidanud sammu digitaalse side arenguga ning seepärast on vaja luua uus õiguslik raamistik, millega on võimalik muutuvat reaalsust reguleerida. Samuti tuleb leida kompromiss Google Booksi sarnaste projektide eeliste ning autorite õiguste ja tasustamise vahel.

(Istung katkestati kell 11.50 ja jätkus kell 12.00)

ISTUNGI JUHATAJA: Diana WALLIS

asepresident

5. Kaasotsustamismenetlusel vastu võetud aktide allkirjastamine (vt protokoll)

6. Hääletused

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on hääletused.

(Hääletuste tulemused ja muud üksikasjad: vt protokoll)

6.1. Euroopa vabatahtliku tegevuse aasta (2011) (A7-0077/2009, Marco Scurria) (hääletus)

– Enne hääletust:

Marco Scurria, raportöör. – (IT) Austatud juhataja, head kolleegid! Soovin lühidalt tänada parlamenti, kõiki komisjone, raportööre ja variraportööre selle raporti koostamisel tehtud töö eest.

Valmistasime ette raporti, mis tõstab vabatahtliku tegevuse sektori profiili. Selles valdkonnas töötab üle Euroopa 100 miljonit inimest ja iga päev ohverdavad nad ennastsalgavalt oma aega, et aidata teisi ning meie kogukonda.

See on töö, mida tegime: suurendasime eelarvet ja muutsime paremaks kohalikke ning ELi-üleseid tegevusi asjaomaste ühingute kasuks.

Soovin tänada Maroš Šefčoviči ja eesistujariiki Rootsit koos tehtud suurepärase töö eest.

Ma arvan, et sel aastal hakkab parlament näitama üles tõelist huvi antud valdkonna vastu, mida paljud ka meie ühiskonna alustalaks nimetavad.

Soovin uuesti tänada kõiki, kes selle olulise raporti koostamisele kaasa aitasid!

6.2. EÜ ja Ukraina vaheline teadus- ja tehnoloogiaalane koostööleping (A7-0074/2009, Herbert Reul) (hääletus)

6.3. Rahvusvahelise energiatõhususalase koostööpartnerluse (IPEEC) pädevusraamistik ja memorandum rahvusvahelise energiatõhususalase koostööpartnerluse sekretariaadi asumise kohta Rahvusvahelise Energiaagentuuri juures (A7-0075/2009, Herbert Reul) (hääletus)

6.4. 2009. aasta laienemisstrateegia seoses Lääne-Balkani riikide, Islandi ja Türgiga (hääletus)

7. Tervitus

Juhataja. – Head kolleegid! Mul on teadaanne, mis on üpris asjakohane, arvestades sellega, et hääletasime äsja 2009. aasta laienemisstrateegia üle.

Mul on hea meel öelda teile, et meil on täna külas Horvaatia parlamendi Sabori liikmete delegatsioon.

(Aplaus)

Delegatsiooni juhib Mario Zubović, kes lõpetas äsja kümnenda EÜ ja Horvaatia parlamentaarse ühiskomisjoni koostumise.

Austatud Sabori liikmed! Tere tulemast Euroopa Parlamenti Strasbourgis! Nagu näete, toimus sel nädalal arutelu laienemise üle, ning soovime, et Horvaatia esimesel võimalusel Euroopa Liiduga ühineks.

(Aplaus)

Loomulikult on teil veel ees viimased ja kõige raskemad läbirääkimiste etapid ning julgustame teid igati suurendama oma jõupingutusi ettevalmistuste tegemisel.

Head kolleegid! Ootame väga Euroopa Parlamenti peagi saabuvaid Horvaatia vaatlajaid ning ootame ka seda, et saame sellel parlamendi ametiajal teiega koos siin ülemkogul istuda.

Suur tänu teie tänase külaskäigu eest!

8. Hääletused (jätkamine)

8.1. Naistevastase vägivalla kaotamine (hääletus)

8.2. Poliitilise lahenduse kohta võitluses piraatlusjuhtumitega Somaalia ranniku lähedal (hääletus)

8.3. Suitsuvaba keskkond (hääletus)

8.4. Ajakohastatud ILO konventsioonide ratifitseerimine ja rakendamine (hääletus)

8.5. ÜRO Toitus- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) tippkohtumine toidujulgeoleku teemal – Nälja kaotamine maailmas (hääletus)

9. Selgitused hääletuse kohta

Suulised selgitused hääletuse kohta

Resolutsiooni ettepanek: 2009. aasta laienemisstrateegia seoses Lääne-Balkani riikide, Islandi ja Türgiga (B7-0185/2009)

Cristian Dan Preda (PPE). – (RO) Tahtsin juhtida ennekõike tähelepanu Gabriele Albertini suurepärastele jõupingutustele ettepaneku koostamisel. Samuti tahtsin öelda, et hääletasin ettepaneku poolt, arvestades sellega, et laienemine on väga oluline ELi poliitiline žest. Soovin ka öelda, et hääletasin oma fraktsioonist erinevalt seoses mitme küsimusega, eriti seoses Kosovoga, sest minu arvamus Kosovost erineb suurema osa Euroopa riikide omast. Sel põhjusel hääletasin teisiti muudatusettepaneku 17 üle artiklis 19, muudatusettepanekute 22 ja 24 üle ning samuti 4. märkuse üle punktis 10.

Minu arvates on laienemine endiselt väga oluline, kuid leian, et arvesse tuleb võtta ka viie liikmesriigi esile toodud erinevusi.

María Muñiz De Urquiza (S&D). – (ES) Austatud juhataja! Hispaania sotsiaaldemokraatide fraktsiooni Kosovo delegatsiooni valijad ei toeta rahvusvahelise tunnustuse andmist Kosovo ühepoolsele deklaratsioonile sõltumatu riigina.

Dimitar Stoyanov (NI). – (BG) Hääletasin laienemisstrateegia resolutsiooni vastu, kuna selles on palju meelitavaid sõnu selle kohta, kui suuri edusamme teeb Türgi Kopenhaageni kriteeriumide raames. Ma ei näe sellest edust mingeid märke. Head kolleegid! Peate lõpuks siiski mõistma, et Türgi on riik, mis pani vähem kui sada aastat tagasi oma piiridel elevate rahvaste vastu ning alles hiljuti Türgi võimu alt vabanenud rahvaste vastu toime genotsiidi. Tänapäeval jätkab Türgi genotsiidi toimepanemisega ja riigi rahvas ning poliitiline klass on uhked oma riigi tegude üle. Kakskümmend aastat tagasi rahastas Türgi terroriorganisatsioone ja tegeles terrorismi ekspordiga. Isegi tänapäeval on Türgil tihedad sidemed terroriorganisatsioonidega. Kui tahame Euroopa Liitu riiki, mis ikka veel genotsiidi üle uhke on ja terrorismi rahastab, siis võtke see resolutsioon vastu. Mina aga olen igatahes antud resolutsiooni vastu.

ISTUNGI JUHATAJA: Rainer WIELAND

asepresident

Hannu Takkula (ALDE). – (FI) Austatud juhataja! Hääletasin raporti poolt, kuid soovin seoses sellega ühe olulise teema tõstatada.

Minu arvates peame me Euroopa Parlamendis ja Euroopa Liidus kandma hoolt selle eest, et kõik riigid, mis ELiga ühineda soovivad, peavad kinni ka Kopenhaageni kriteeriumidest. Väga oluline on tagada inimõiguste, demokraatia, arvamusevabaduse ja õigusriigi põhimõtete rakendamine.

Hääletasime täna kõik ka naiste õiguste üle ning selle eest, et naistel oleks õigus elule ilma vägivallata. Arvan, et sellega seoses on väga tähtis kanda hoolt selle eest, et iga riik, mis Euroopa Liiduga ühineda tahab, peab lugu ka naiste ja laste õigustest.

Seoses selle kõigega pean ennekõike silmas Türgit. Kui Türgi tahab olla valmis Euroopa Liiduga ühinemiseks, peab riik viima kiiresti sisse vajalikud reformid ja muudatused, kuigi ma ei usu, et see meie eluajal juhtub. Sellegipoolest on väga tähtis, et me Euroopa Liidus ühiselt kokkulepitud eeskirjadest – Kopenhaageni kriteeriumidest – kinni peame.

Martin Kastler (PPE). – (DE) Austatud juhataja, head kolleegid! Hääletasin samuti ettepaneku vastu, sest minu arvates peab Türgi esmalt täitma kõik kriteeriumid, enne kui saame siin säärase positiivse avalduse teha. Tahan siinkohal eriti rõhutada piirivaidlust Küprose ja Türgi vahel, mida ka sel aastal veel lahendatud pole ja seadusevastasele Küprose okupeerimisele, mis veel lõppenud pole. Kuid ma ei tahtnud hääletada teiste ühinemise kandidaatide vastu. Eriti soovin teha erandi seoses Balkani riikidega, mida ma siin ülemkogul võimalikult kiiresti näha soovin.

Resolutsiooni ettepanek: Naistevastase vägivalla kaotamine (B7-0139/2009)

Filip Kaczmarek (PPE). – (PL) Austatud juhataja! Vaatamata sellele, et antud teema on väga tähtis, isegi ülimalt tähtis, hoidusin ma kõne all oleva resolutsiooni üle hääletamisest. Ma ei saa aru, miks tuleb naistevastase vägivalla küsimust käsitleda koos soojätkamisega seotud valikute küsimusega. Eilsel arutelul antud teema üle diskuteerides rääkisid mõned sõnavõtjad mõttetusi. Joanna Senyszyn süüdistas katoliku kirikut naiste rõhumises.

Midagi absurdsemat on tõesti raske öelda. Poolas ei panda toime autapmisi, tüdrukute ümberlõikamine ei ole levinud tavaks, soost lähtuvad abortid ei tehta, ei sõlmita ajutisi abielusid ning inimesi ei visata kividega surnuks tegelike või väidetavate abielurikkumiste pärast. Mitte mingil viisil ei diskrimineerita naisi seadusega ja igat liiki vägivalda naiste vastu mõistavad universaalselt hukka nii kodanikud kui ka katoliku kirik. Õnneks ei jõudnud sedalaadi äärmuslikud avaldused resolutsiooni teksti, mis on ka põhjus, miks ma hääletamisest ainult hoidusin.

Tiziano Motti (PPE). – (IT) Austatud juhataja! Hääletasin naiste vägivalda kaotamist käsitleva resolutsiooni ettepaneku poolt. Pühendan oma hääle peaaegu seitsmele miljonile Itaalia naisele, kes igal aastal meeste toime pandud vägivalda all kannatavad. Loomulikult pühendan hääle ka kõigile nendele naistele Euroopas, kes samasuguses olukorras on.

Vahetevahel tekib kiustatus arvata, et antud fenomen kuulub meie ühiskonna äärealadele, kuid tegelikult pannakse naistevastast vägivalda toime eelkõige just koduses keskkonnas. Seetõttu on tegemist fenomeniga, mis puutub vahetult meisse.

Vanematel naistel on palju raskem end kaitsta ning seepärast ei tohi me neid unustada, sest vägivald ei ole ainult füüsiline, vaid see on ka kultuuriline. Vägivald on ka näiteks see, kui inimesele keelatakse liikumisvabadust.

Veel enam, naised on enne täiskasvanuks saamist veel tüdrukud, ja noorelt tüdrukult, kes on vägivalda all kannatanud, on sellega alatiseks võetud võimalus oma elu nautimiseks täiel määral.

Loodan seega, et alates nüüdsest võtab parlament kasutusele konkreetsed meetmed ning kannab hoolt selle eest, et vastuvõetud otsused ei jää vaid headeks kavatsusteks.

Lena Ek (ALDE). – (SV) Austatud juhataja! Naistevastane vägivald on laialt levinud probleem nii Euroopas kui ka kogu ülejäänud maailmas. Ainuüksi Rootsis, kus elab üheksa miljonit inimest, kuritarvitatakse iga päev 380 naist. Viiendik riigi naistest kannatavad vägivalda all ning 45% kõigist naistest vanuses 16 kuni 64 on mõnel hetkel oma elu jooksul olnud vägivalda ohvriks. See on lihtsalt õdvastav. Kodus vägivalda ohvriks langemine on tohutu isikliku puutumatuse rikkumine. Meestel ja naistel peavad olema füüsilise puutumatuse tagamiseks võrdsed õigused.

Kogu vägivald, mis meie kontinenti vaevab, tõestab, et Euroopas on veel vaja teha palju tööd, et edendada sugudevahelist võrdsust. EL ei tohi neid tõsiasju edasi eirata. Seepärast tervitan väga resolutsiooni naistevastase vägivalda kaotamiseks ning kutsun samuti komisjoni ja nõukogu üles selles valdkonnas võtma oma osa vastutusest. Kavatsen kanda hoolt selle eest, et komisjon oleks sunnitud esitama ettepaneku olukorra parandamiseks seoses naistevastase vägivaldaga.

Anna Maria Corazza Bildt (PPE). – Austatud juhataja! Hääletasin meelega nimetatud resolutsiooni poolt, sest arvan, et antud juhul peavad kõik fraktsioonid liituma ühise eesmärgi saavutamiseks, milleks on mõista hukka, tõsta teadlikkust naistevastase vägivalda suhtes ning võidelda igat liiki sellise vägivalda vastu.

Minu jaoks on naise puudutavate konfliktide teema eriti südamelähedane, sest ma ise elasin läbi Bosnia ja Hertsegoviina konflikti, osutasin selles abi ja kannatasin, ning võtsin osa ka punase risti tegevustes Darfuris. Arvan, et tänu Stockholmi programmile on meil nüüd suurepärane vahend edasisteks tegevusteks. Soovin tänada eesistujariiki Rootsit selle eest, et Stockholmi programmi said lisatud naiste õigused ja naistevastane vägivald. Näen kindlasti palju vaeva selle nimel, et teha naistevastase vägivalda kaotamine üheks Stockholmi programmi prioriteetideks.

Zbigniew Ziobro (ECR). – (PL) Austatud juhataja! Tahan rõhutada, et naistevastase vägivalda teema on väga tähtis ja mul on hea meel, et Euroopa Parlament on selle probleemi käsile võtnud. Erilist tähelepanu väärib kõige agressiivsemate ja vägivaldsemate naiste vastu toime pandavate seksuaalkuritegude probleem, millele mõnede Euroopa riikide õigussüsteemis vajalikku tähelepanu ei pöörata. Tihti on selliste juhtumite korral kohtuotsused väga leebed, mille tagajärjeks on see, et naised kaotavad mõnedel juhtudel motivatsiooni kanda korrakaitseorganitele ette äärmuslikest juhtumitest, mille all nad on kannatanud. Selle tagajärjel tekivadki nähtamatu kuritegevuse statistikad. Sel põhjusel peame kõige äärmuslikumatel ja tõsisematel juhtudel, mille korral mängivad rolli seksuaalsed motivatsioonid, pöörama enam tähelepanu kohtuotsuste standardiseerimisele, et anda sel viisil kannatanud naistele suurem kindlustunne ning samuti teatud õigluse ja moraalse rahulduse tunne.

Soovin rõhutada, et ma ei saanud hääletada resolutsiooni lõpliku teksti poolt teksti ideoloogilise ja radikaalse seisukoha tõttu seoses abordi küsimusega, mis on vastuolus kristlike väärtustega.

Janusz Wojciechowski (ECR). – (PL) Austatud juhataja! Kui võimalik, siis sooviksin anda selgituse oma hääletuse kohta seoses suitsuvaba keskkonna loomisega. See on väga lühike avaldus.

Juhataja. – Bernard Wojciechowski! Kodukorra kohaselt peame käsitlema teemasid õiges järjekorras. Arutlesime just naistevastase vägivalda kaotamise teemal ning liigume nüüd järgmise teema juurde, milleks on selgitused hääletuse kohta, seoses poliitilise lahendusega võitluses piraatlusjuhtumitega Somaalia ranniku lähedal. Kõik omal ajal.

Resolutsiooni ettepanek: Somaalia rannikuvetes toimuva piraatluse poliitiline lahendus (RC-B7-0158/2009)

Louis Bontes (NI). – (NL) Hollandi Vabaduspartei (PVV) hääletas kõne all oleva resolutsiooni ettepaneku vastu ning soovin seda otsust selgitada.

PVV on arvamusel, et lavade jälgimine Somaalia ranniku lähistel ei ole ELi ülesanne, vaid see on sajaprotsendiselt NATO ülesanne. Euroopal pole sõjaväge ega ka põhjust seal olla. See on sajaprotsendiselt NATO töö.

PVV arvab samuti, et kaubalaevadel peavad olema mereväelased, et kaitsta laevu piraatide otseste rünnakute eest. Teisisõnu – piraatlus Somaalia rannikuvetes tuleb peatada, aga mitte sel viisil.

Resolutsiooni ettepanek: Suitsuvaba keskkond (B7-0164/2009)

Anna Záborská (PPE). – (SK) Nõukogu suitsuvaba keskkonna loomisega seotud ettepanekute eesmärgiks on aidata liikmesriikidel kaitsta inimesi tubakasuitsu eest palju tõhusamalt. See on kooskõlas ka Maailma Terviseorganisatsiooni tubakatoodete tarbimise piiramise raamkonventsioonist tulenevate rahvusvaheliste kohustustega.

Toetan tehtud ettepanekut. Suitsetamine on endiselt kõige levinumaks enneaegset surma kaasatoovate haiguste põhjuseks. Nende hulka kuuluvad südame-veresoonkonna haigused, vähk ja kroonilised hingamisteede haigused ning mõnel määral ka vähenev viljakus noorte meeste ja naiste seas.

Ajal, mil meil on demograafiline kriis ja mil töötatakse välja uusi ning kulukaid viljakuse tõstmise meetodeid, peaksime pöörama suuremat tähelepanu teadlikkuse tõstmisele. Peame alustama peresiseselt, et kaitsta oma lapsi suitsetamise negatiivsete mõjude eest.

Kokkuvõtteks soovin esitada tähtsa palve, et võetaks kasutusele järjekindlad järelevalvemeetmed ka seoses tubakatööstuse tegevustega, mille eesmärgiks on nurjata eri suitsetamisevastaseid meetmeid.

Axel Voss (PPE). – (DE) Austatud juhataja! Soovin rääkida kahest suitsuvaba keskkonna aspektist. Esiteks hääletasin selle poolt, et liikmesriikidele tuleb anda selles valdkonnas volitused ühest küljest just subsidiaarsuse põhimõttest lähtudes ning teisest küljest seepärast, et meil endal puuduvad vajalikud volitused. Olgugi, et ma väga suitsuvaba keskkonda pooldan, olen arvamusel, et antud juhul peame eeskirjadest kinni pidama.

Teiseks aspektiks on, et minu arvates on väga ärritav, et Euroopa Liit tubakakasvatamist subsideerib. See võetakse välja ning hääletasin poolt ka seepärast, et ma ei saa sobitada antud ideed kokku suitsetamise täielikult ärakeelamise mõttega. Seepärast peame olema järjepidavad. Kui tahame suitsetamise vastu midagi ette võtta, ei tohi me tubakakasvatamist subsideerida.

Anja Weisgerber (PPE). – (DE) Austatud juhataja, head kolleegid! Saksamaa Konservatiivide fraktsioon (CSU) soovib näha, et üleeuroopaliselt võetakse kasutusele selged ja praktilised eeskirjad mittesuitsetajate kaitsmiseks. Kuid minu arvates ei tähenda sõna „üleeuroopaliselt“ tingimata Euroopast tulenevat. Paljudes liikmesriikides on juba rakendatud määrused mittesuitsetajate kaitsmiseks ning paljud teised liikmesriigid tegelevad vastavate määruste vastu võtmisega.

Ma ei usu sellesse, et peame sundima Brüsselist peale määrusi mittesuitsetajate kaitsmiseks või et me ei saaks seda palju tõhusamalt teha, ning mul on hea meel selle üle, et seda arvamust jagab ka suurem osa minu kolleegidest Euroopa Parlamendis. Euroopa Liidul puuduvad selles valdkonnas volitused. Me vastutame ainult töötervishoiu ja -ohutuse eest. Sellest probleem tulebki, sest minu jaoks on kõige tähtsamaks küsimuseks laste ja noorte kaitsmine, ning töötervishoiu ja tööohutuse määrused ei kehtiks laste ja noorte gruppide, mis just erilist kaitset vajab.

Seepärast peavad liikmesriigid antud valdkonnas tegutsema hakkama. Hääletasin muudatuse poolt ning mul on hea meel, et see muudatus vastu võeti.

Marian Harkin (ALDE). – Austatud juhataja! Tulen riigist, kus suitsetamine töökohtades on keelatud. Olin tol ajal tegelikult Iiri parlamendi liige ning toetasin keelu kehtestamist täielikult.

Aga meil on natukene teistsugune olukord siin Euroopa Parlamendis, kus peame arvestama subsidiaarsuse põhimõttega. Isegi, kui on probleem töötajate tervise kaitsmisega – valdkond, milles meil juba õigusaktid olemas on, nagu näiteks kaitsmine elektromagnetilise kiirguse eest –, ei saa me nõuda, et liikmesriikides kehtivates suitsetamist keelavates õigusaktides tuleks järgida võrdõiguslikkuse põhimõtet majutus- ja toitlustussektori eri tüüpi asutuste vahel, nagu on kirjas 7. lõikes. Eile hääletasime selle üle, milline on riigisiseste parlamentide roll ning nende volitused seoses ELi õigusaktidega subsidiaarsuse valdkonnas uue Lissaboni lepingu raames, ja seepärast peame olema eriti ettevaatlikud, et oleksime hääletamisega järjepidevad.

Lõpuks soovin öelda, et rääkisin alguses oma kolleegiga ja mul ei õnnestunud hääletada Euroopa vabatahtliku tegevuse aasta üle. Ma ise juhtisin viimasel parlamendi ametiajal kampaaniat selle nimel, et nimetada 2011. aasta vabatahtliku tegevuse aastaks ning soovin kinnitada, et toetan täielikult parlamendi ettepanekut seoses sellega.

Bruno Gollnisch (NI). – (FR) Austatud juhataja! Antud hääletust selgitades tunnen end väga emotsionaalselt, sest minu ema sündis siinsamas Strasbourgis, tubakavabrikus, kus minu vanaisa töötas. See vabrik pandi alles hiljuti kinni.

Kui see Prantsusmaa tubaka ja tikkude tootmisasutus, mis tol ajal oli avaliku sektori teenus, kapitaliühinguks muudeti, öeldi töötajatele, et see ei avalda nende töökohtadele mingisugust mõju. Täna seaks mõistame ka teiste avaliku sektori teenuste pakujate muret, mille ees sarnased probleemid on.

Mõistame väga hästi ja saame igati õigustada kampaaniat suitsetamise vastu, mis inimeste tervisele väga halvasti mõjub. Aga kahjuks on tubakatootmine Prantsusmaalt kadunud. Strasbourgis tubakavabrik pandi kinni aga inimesed suitsetavad edasi. Nüüd impordivad nad tubakat välisriikidest.

Seepärast toetan isiklikult Euroopa tubakakasvatajate jaoks määratud hindasid vähemalt seni, kuni inimesed Euroopas suitsetavad. Leian, et tubakat tuleks pigem siin kasvatada, kui seda väljastpoolt importida.

Janusz Wojciechowski (ECR). – (PL) Austatud juhataja! Täna võimaluse eest sõna võtta! Toetan Euroopa Liidu meetmeid tubakatarvitamise vähendamiseks, aga ma ei arva, et selle saavutamiseks tuleks vähendada tubakatootjatele pakutavat toetust. Seda põhjusel, et tubakatootmine ei ole seotud selle tarbimisega. Kui vähendame või lõpetame tootmise või ei toeta põllumajandustootjaid, kes tubakat kasvatavad, tarbitakse tubakat ikka edasi, kuid tarbitakse imporditud tubakat. Tubakatootjate vastu võitlemine ei ole õige lahendus suitsetamise vähendamiseks. See sarnaneb pigem tegevusele, kui üritaksime vähendada noorte inimeste õlletarbimist sellega, et võtame kasutusele meetmed humalatootjate vastu. Sel põhjusel toetasin oma häälega seisukohta, mille kohaselt tubakatootmine selle tarbimist ei mõjuta.

Resolutsiooni ettepanek: ÜRO Toitlus- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) tippkohtumine toidujulgeoleku teemal – Nälja kaotamine maailmas (RC-B7-0168/2009)

Anna Záborská (PPE). – (SK) Toiduainekriis ei ole ainult majanduslik ja humanitaarprobleem, see on ka maailmarahu ja turvalisuse küsimus.

Toetasin hea meelega heakskiidetud resolutsiooni, olgugi et mul on kahtlusi seoses sellega, kuidas lahendada maailmas nälja kaotamise küsimus. Tippkohtumine toidujulgeoleku teemal ei arenenud korraldajate loodetud suunas. Vaatamata sellele, et nälja vastu võitlemise probleemil on nii sotsiaalmajanduslikud, rahalised kui ka kultuurilised mõõtmed, piirdusid arutelud kohtumisel kõigest tehnilise tasandiga. Isegi ÜRO Toitlus- ja Põllumajandusorganisatsiooni peadirektor Jacques Diouf oli pettunud kohtumise ning selle pärast, et lääneriikide esindajad seal ei osalenud. Arenenud maailma esindajad ei võtnud endale konkreetseid kohustusi.

Kahjuks näen nälja ja vaesuse probleemi lahendamist pigem meediateema kui konkreetse probleemina, mis kiiret käsitlemist nõuab. Solidarsuse aluspõhimõtteks on valmisolek võtta tõelist vastutust, kui kohtutakse nendega, kes tõesti abi vajavad.

Kirjalikud selgitused hääletuse kohta

Raport: Marco Scurria (A7-0077/2009)

John Stuart Agnew, Marta Andreasen, Gerard Batten, John Bufton, Derek Roland Clark, Trevor Colman, Nigel Farage, Mike Nattrass ja Nicole Sinclair (EFD), kirjalikult. – Fraktsioon UKIP peab väga

lugu vabatahtlikust tegevusest ja tunnistab selle panust ühiskonnale. Aga kuna käesolevas raportis nõuti selgelt vabatahtliku tegevuse politiseerimist ELi eesmärkide saavutamiseks ning Briti maksumaksjate raha kasutamist selle politiseerimise saavutamiseks, ei saanud me ettepanekut toetada.

David Casa (PPE), kirjalikult. – Vabatahtliku tegevuse põhimõte on tänapäeva ühiskonnas väga oluline. Seda teevad inimesed omast vabast tahtest ning see võib avaldada uskumatult positiivset mõju paljude inimeste elule. Seetõttu on Euroopa vabatahtliku tegevuse aasta väga oluliseks algatuseks. Olen raportööriga nõus. Nendel põhjustel otsustasin kõne all oleva raporti poolt hääletada.

Diane Dodds (NI), kirjalikult. – Hääletasin kõne all oleva ettepaneku poolt, et tunnustada neid paljusid vabatahtlikke, kes teevad hindamatut tööd ärateenitud tunnustusega. Tänu nende inimeste panusele ühiskonda, mille eest neid ei tasustata, on Ühendkuningriik palju parem koht. Olgugi et olen kogu Euroopa kodakondsuse idee vastu, hindan ma väga vabatahtlike osutatavate teenuste väärtust. Seepärast toetasin kõne all olevat ettepanekut.

Edite Estrela (S&D), kirjalikult. – (PT) Hääletasin Marco Scurria koostatud raporti poolt, mis on seotud Euroopa vabatahtliku tegevuse aastaga (2011) ja milles kutsutakse ELi institutsioone üles pakkuma suuremat toetust sektorile, milles tegutseb miljoneid Euroopa kodanikke ja mis on väga oluline solidaarsuse ja sotsiaalse kaasatuse edendamiseks. Minu arvates tuleb suurendada ühenduse tasandil nii eelarvet kui ka koordineerimise, et oleks võimalik ühtlustada algatusi, mis moodustavad osa Euroopa vabatahtliku tegevuse aastast, näiteks teavitamiskampaaniad ning riikidevahelised mõttevahetused seoses ideede ja heade tavadega.

Diogo Feio (PPE), kirjalikult. – (PT) Vabatahtlikkuse kõige algelisemaks definitsiooniks on hea tahe tegevustes. Seda osutatakse tasuta ning lahkelt ja vabatahtlikult ilma igasuguste tingimusteta. Vabatahtlik tegevus on ka alustalaks igas ühiskonnas, kus tuhandete noorte ja vanade vabatahtlike ametlikud või mitteametlikud tegevused tervishoiu, hoolekande, hariduse, keskkonna või kultuuri valdkonnas avaldavad iga päev positiivset mõju tuhandete inimeste eludele.

Seoses sellega peaksime tervitama Euroopa vabatahtliku tegevuse aasta algatust, mis annab nende vabatahtlike anonüümsetele nägudele väljateenitud tähtsuse ning näitab meile kõigile seda suurt tööd, mida nad teevad, ja loob neile oma töö tegemiseks palju soodsamad tingimused.

See idee on kooskõlas demokraatliku ja sotsiaalse keskpartei – rahvapartei fraktsiooni ideedega, mis on esimene ja ainuke Portugali fraktsioon, mis on käsitlenud vabatahtliku tegevuse küsimust ning teinud praktilisi ettepanekuid vabatahtlike abistamiseks ning neile väljateenitud väärikuse ja tunnustuse andmiseks.

João Ferreira (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Vaatamata sellele, et raportis on teatud vasturääkivusi ja väiksemaid osasid, millega me ei nõustu, hääletasime siiski raporti poolt.

Kahtlemata mängib vabatahtlik tegevus ühiskonnas tähtsat rolli, edendades solidaarsuse ja vastastikuse abistamise väärtust, andes panuse sotsiaalsele integratsioonile ja aidates muu hulgas saada üle ka diskrimineerivatest seisukohtadest.

Raportis on käsitletud põhilisi aspekte, nagu sotsiaalne tugi vabatahtlikele, keskendumine probleemidele nagu tervishoid, ohutus ja väljaõpe ning eristusele tasustatud töö ja vabatahtliku töö vahel.

Sellegipoolest oleme arvamusel, et on vaja kanda hoolt selle eest, et vabatahtlikust tegevusest ei saaks liikmesriikides asendustegevus. Seda ei tohi kasutada selliste vajaduste rahuldamiseks, mis on sotsiaalteenuste ülesandeks. Pooldame mittetulundusorganisatsioonide tegevuse edendamise vajadust tõhusa ja piisava toetusega. Selliste organisatsioonide hulka kuuluvad: koostöörühmad, kollektiivid ja kohalikud ühingud, kohalike elanike ühendused, spordi-, kultuuri-, noorte- ning lasteorganisatsioonid.

Samuti tuleb rõhutada, et vabatahtlik tegevus sõltub ka töötajate vabast ajast ning see ei sobi kokku ekspluateerimise, ebakorrapärase või liigsete tööaegade, madalate palkade ja ebakindlusega tööturul.

Seán Kelly (PPE), kirjalikult. – Hääletasin suurima hea meelega selle poolt, et aasta 2011 nimetatakse Euroopa vabatahtliku tegevuse aastaks. See on suur õnnistus arvukatele vabatahtlikele organisatsioonidele kõikides ELi liikmesriikides. Soovin rõhutada, et spordiorganisatsioonid mängivad vabatahtlikus tegevuses kesket rolli ning vaatamata asjaolule, et tekstis ei ole seda õigusakti selgesõnaliselt sätestatud, tuleb nendele organisatsioonidele tunnustust anda. Suurim vabatahtlik ühendus Iirimaa on näiteks Iiri spordiliit Gaelic Athletic Association. Kõikide selles suurepärase institutsioonis osalejate jõupingutused vajavad õiglast tunnustust ja kiitmist.

Barbara Matera (PPE), kirjalikult. – (IT) Austatud juhataja! Vabatahtlikus tegevuses väljenduvad sellised Euroopa sotsiaalsed väärtused nagu solidaarsus ja mittediskrimineerimine. Sel ajal, kui vabatahtlik tegevus aitab ühest küljest kaasa vabatahtlike isiklikule arengule, loob see teisest küljest ka sotsiaalset ühtekuuluvust. Seepärast peavad Euroopa institutsioonid, liikmesriigid, kohalikud ja regionaalsed ametiasutused ning eri kodanikuühiskonna liikmed vastavalt oma individuaalsetele kogemustele osutama sellele õiglast tunnustust ja toetust.

Euroopa vabatahtliku tegevuse aasta (2011) annab võimaluse organiseerida selle valdkonna tegevused üleeuroopalisel tasandil ning seepärast võib loota, et see avaldab kodanikuühiskonnale suurt mõju.

Hinnanguline 3 miljoni euro suurune assigneering ettevalmistavatele algatustele 2010. aastal, Euroopa Parlamendi 2011. aasta jaoks heakskiidetud assigneeringute suurendamine 8 miljonile eurole ning suur projektide kaasrahastamise osakaal, 1,8%, kui täpne olla, võimaldab tõepoolest saavutada ette võetud eesmärgid, kus eri tasandid töötavad koos.

Lõpetuseks tasub mainida ka asjaolu, et hästi toetatud vabatahtlik tegevus võib mängida olulist rolli seoses pensionil olevate töötajatega, kui võtta arvesse kasvavat eakate osakaalu kodanikuühiskonnas.

Iosif Matula (PPE), kirjalikult. – (RO) Hääletasin Euroopa vabatahtliku tegevuse aastat puudutava raporti projekti poolt mitmel põhjusel. On hästi teada, et vabatahtlik tegevus annab kahekordse eelise nii üksikisikule kui ka ühiskonnale. Ühest küljest annab vabatahtlik tegevus kodanikele võimaluse õppida, omandada uusi oskusi ja tegeleda enesearendamisega. Teisest küljest on sellel ka sotsiaalne funktsioon, millega vabatahtlik tegevus aitab kaasa solidaarsuse ja ühtekuuluvustunde tekkimisele. Arvestades üha kasvava kohalike kogukondade sõltuvussuhtege globaliseerivas maailmas ning samal ajal halveneva individualistliku käitumise määraga, muutub väga oluliseks kodanike sotsiaalse osalemise toetamise vajadus. Siinkohal pean silmas nii noori kui ka eakaid kaasavaid tegevusi. Lisaks arvan, et vahetu kogemuste vahetamine Euroopa Liidu väga mitmesugustest piirkondadest pärinevate vabatahtlike organisatsioonide vahel avaldab olulist mõju, kui arvestada sellega, et neil kõigil on samad motivatsioonid. Nende eesmärk on sarnane: tõsta elatustaset ning parandada elukvaliteeti, tagada kõrge tööhõive tase, parandada sotsiaalset ühtekuuluvust ning võidelda tõrjutusega. Ehk siis needsamad väärtused, millele tuginedes ka Euroopa Liit rajati.

Emma McClarkin (ECR), kirjalikult. – Vaatamata eelarve suurendamise taotlusele, mille vastu ma olin ning mille vastu ma ka menetlustes parlamendi komisjonides hääletasin, toetan ma siiski täies ulatuses raportit seoses Euroopa vabatahtliku tegevuse aastaga. Vabatahtlikud on tihti tunnustamata jäänud kangelased, kes avaldavad hindamatut mõju oma kogukondadele ning teiste inimeste eludele. Praegusel majanduslikult raskel ajal on vabatahtlik tegevus veelgi olulisem ning mina ja ka teised, kes nimetatud raporti esitasid, soovime tõsta teadlikkust vabatahtliku tegevuse eeliste suhtes ning samuti luua Euroopa aasta, kus hästirahastatud algatused annavad vabatahtlikele organisatsioonidele võimaluse uute vabatahtlike leidmiseks.

Peame kandma hoolt selle eest, et Euroopa vabatahtliku tegevuse aastat kasutatakse platvormina, et tunnustada vabatahtlike panust meie kogukondadesse, ning samuti võimalusena mõista paremini vabatahtliku tegevuse ees seisvaid takistusi ning seda, mida saame nende kõrvaldamiseks ja vabatahtliku tegevuse edendamiseks teha. See on hea näide sellest, mida EL tegema peaks – vahetama häid tavasid sellistes valdkondades nagu vabatahtlik tegevus, mitte looma juurde üha enam ja enam mittevajalikku bürokraatiat.

Robert Rochefort (ALDE), kirjalikult. – (FR) Toetasin raportit seoses Euroopa vabatahtliku 2011. aastaga, mille eesmärgiks on edendada dialoogi ja heade vabatahtliku tegevuse tavade vahetamine meie liikmesriikide ametiasutuste ja sidusgruppide vahel. Viimaste aastate jooksul toimunud individualistliku käitumise kasvamisega on toimunud kodanikuosaluses suur muutus seoses uute võimaluste leidmisega individuaalselt väljendamiseks või isegi demograafiliste trendide muutmiseks.

Seepärast tuleb kohandada ka vabatahtlikku tegevust andmaks suuremale arvule inimestele võimalusi osaleda vabatahtlikes tegevustes eri viisidel ning aegadel nende elus. See võib tähendada näiteks eakate potentsiaali kasutamist ning uute kaasamise vormide leidmist, millel on suurem paindlikkus kestuse ja osalemise suhtes.

Kauaaegse vabatahtliku tegevuse traditsiooniga Euroopa peab aitama kaasa selle potentsiaali vallandamisele. Vabatahtlik tegevus annab osalejatele võimaluse õppimiseks (on selge, et vabatahtlikes tegevustes osalemine annab kodanikele uusi oskusi, annab panuse nende isiklikule arengule ning suurendab nende ühtekuuluvustunnet ühiskonnas). Samuti kehastab see selliseid Euroopa väärtusi nagu solidaarsus, kodanikuosalus ja mittediskrimineerimine ning seda väga erisugustes sektorites, nagu haridus, kultuur, keskkond, sotsiaalne hoolekanne või tervishoid. .

Joanna Senyszyn (S&D), kirjalikult. – (PL) Toetasin raportit seoses Euroopa vabatahtliku tegevuse aastaga (2011). Euroopa Liidu liikmesriigid peavad pöörama rohkem tähelepanu vabatahtliku tegevuse küsimusele ning plaanima poliitilisi tegevusi, mis toetavad vabatahtlike tööd. Euroopa Parlamendi esitatud muudatuste ettepanekud teevad olulisi muudatusi komisjoni ettepanekus ning nõukogu peaks need kaasama. Euroopa vabatahtliku tegevuse aasta (2011) eesmärkide saavutamiseks ette nähtud 6 miljoni euro suurune summa eelarvest ei ole piisav (võrdlusena on näiteks vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemise Euroopa aasta eelarve kolm korda suurem).

Vabatahtlik tegevus on tasuta tegevus, kuid see ei tähenda, et sellega ei kaasneks kulusid. Vabatahtlik tegevus vajab rahalist ja poliitilist toetust kõikidelt huvitatud osapooltelt: valitsusevälistelt organisatsioonidelt, valitsustele, riikide ja kohalike omavalitsuste ametiasutustele ning ettevõtetelt. Poliitiline pühendumus peaks võtma soosiva poliitika vormi, mis toetab vabatahtliku tegevuse arendamist ja selle infrastruktuuri. See küsimus on eriti oluline Poola jaoks, mis 2011. aastal võtab ELi eesistumise üle. Palun Poola valitsusel võtta eesküju Euroopa Parlamendist ja astuda vajalikud sammud, et suurendada Euroopa vabatahtliku tegevuse aasta rahalist toetust. Toetan täielikult ettepanekut eraldada rahalisi vahendeid interaktiivse vabatahtlike ning vabatahtlike organisatsioonide andmebaasi koostamiseks, mis oleks kõikidele sidusgruppidele juurdepääsetav ning jätkaks toimimist pärast 2011. aastat.

Czesław Adam Siekierski (PPE), kirjalikult. – (PL) 2011 on Euroopa vabatahtliku tegevuse aasta, mil avaldame austust ja tunnustust vabatahtlikele ning panusele, mida nad ühiskonnale annavad. See on suurepärane ettepanek. Vabatahtlik tegevus väljendub paljudes eri vormides üle Euroopa, kuid eranditult iseloomustab seda kõikjal asjaolu, et inimesed tahavad aidata teisi selle eest tasu saamata või osalevad tahtlikult keskkonnakaitstes või kannavad hoolt selle eest, et iga kodanik saaks väarikat elu elada.

Tasub rõhutada, et kahtlemata avaldab vabatahtlik tegevus positiivset mõju Euroopa arenevale identiteedile, mis on nendele väärtustele rajatud. Vabatahtlik tegevus on samuti heaks aluseks eri Euroopa ühiskonna sotsiaalsetest gruppidest ja riikidest tulevate kodanike vahelise mõistmise kujundamiseks. Lisaks on vabatahtlik tegevus oluline integratsiooni, sotsiaalpoliitika ja hariduse seisukohalt. Peaksime ka meeles pidama, et vabatahtlik tegevus on väga oluline nii kultuuridevahelise kui ka põlvkondadevahelise dialoogi jaoks ning lisaks sellele annab see ka veel panuse sotsiaalse vastutustunde arengusse.

Unustada ei tohi ka seda, et vabatahtlikul tegevusel on majanduslik väärtus. Asjaolu, et see on tasustamata tegevus, ei tähenda, et sellega ei kaasne rahalisi väljaminekuid. Just sel põhjusel on tähtis, et Euroopa Ühendus vabatahtlikku tegevust toetaks. Vabatahtliku tegevuse jaoks on vaja poliitikat, mis põhineb sõbralikel suhetel, mis selle arengut ja infrastruktuuri toetavad. Arvan, et vabatahtlike tegevuste tasustamine ja tunnustamine teatud rahaliste vahenditega on üksikisikutele, ettevõtetele ja organisatsioonidele heaks motivatsiooniks.

Oldřich Vlasák (ECR), kirjalikult. – (CS) Soovin anda selgituse oma hääletuse kohta seoses Marco Scurria raportiga ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus Euroopa vabatahtliku tegevuse aasta kohta. Isiklikult arvan ma, et tasustamata vabatahtlik tegevus on meie ühiskonna väga oluline osa. Minu oma riigis Tšehhi Vabariigis on kõige suurem ja vanem vabatahtlik organisatsioon vabatahtlike tuletõrjajate organisatsioon. Nende traditsioonid pärinevad ajast, mil suurte katastroofide, näiteks tulekahjude, puhul tuli alati kokku paar tosinat vabatahtlikku, kelle eesmärgiks oli kaitsta enda, naabrite ning ka teiste inimeste vara. Kõige ulatuslikumate ja vanemate organisatsioonide sekka kuuluvad ka Tšehhi Punane Rist, Tšehhi Turismiklubi, võimlemisliit Sokol, noorteorganisatsioon Junák ning vabatahtlik mäepäästeteenistus. Kõik need inimesed, kes aitavad koolides, haiglates ja spordiklubides, mägedes või reisivad välismaale abi osutama, väärivad tunnustust. Seoses sellega on igati kasulik pühendada 2011. aasta vabatahtliku tegevuse teemale ning seetõttu hääletasin ma ka kõne all oleva raporti poolt.

Raport: Herbert Reul (A7-0074/2009)

Jaromír Kohlíček (GUE/NGL), kirjalikult. – (CS) Üldiselt on teretulnud iga kokkulepe, mis parandab koostööd Euroopa Liidu ning selle naaberriikide vahel. Kui võrdleme nende ELi naaberriikide asukohti, siis näeme, et Venemaa järel on meie kõige tähtsamaks partneriks Ukraina. Teabe vahetamine teaduse ja tehnoloogia valdkonnas, ühine programmide rakendamine, töötajate vahetamine ning erialaste teadmiste jagamine teadus- ja uurimisinstituutide haldamise valdkonnas on igati toetamist väärt eesmärgid.

Siiski on mul spetsiifiline reservatsioon seoses kokkuleppe hindamise meetodiga. Kui autorid võtavad kasutusele tõhususe näitajad nagu „lähetuste ja koosolekute arv” ning isegi „eri valdkondade arv, milles koostööd tehakse”, on mul tõsiselt kahtlusi seoses sellega, kas raporti koostaja on üldse kõne all oleva teemaga tuttav. 7. jagu „Pettusevastased meetmed” jätab üpris meeletliku mulje ning avaldus 8.2.2 paneb mind oma mõistuses kahtlema. Elektroonilise side ajastul ei mõista ma, miks vajab üks raport lepingu kohta

lähetusi ja ELi ning Ukraina spetsialistide ja ametnike osalemist koosolekutel. Kokkuvõtteks soovin öelda, et mul on hea meel seda raamkokkulepet toetada, sest tean, et kuuendas raamprogrammis integreeriti juba väga aktiivselt ja heade tulemustega arenguid teadus- ja uurimistegevuse valdkonnas. Vaatamata ülalnimetatud reservatsioonidele toetab fraktsioon GUE/NGL nõukogu otsust.

Raport: Herbert Reul (A7-0075/2009)

John Stuart Agnew, Marta Andreasen, Gerard Batten, John Bufton, Derek Roland Clark, Trevor Colman, Nigel Farage, Mike Nattrass ja Nicole Sinclair (EFD), kirjalikult. – Fraktsioon UKIP ei ole energiatõhususe koostöö vastu, kuid nõuame, et selline koostöö peab toimuma demokraatlikult valitud valitsuste vahel, mitte nende vastutusvõimetute vahendajate vahel sellises demokraatiavastases riigiüleses organisatsioonis nagu EL.

Resolutsiooni ettepanek: 2009. aasta laienemisstrateegia seoses Lääne-Balkani riikide, Islandi ja Türgiga (B7-0185/2009)

Anne Delvaux (PPE), kirjalikult. – (FR) Seistes silmitsi tohutu hulga ELi liikmeks saamise taotlustega, ei oleks saanud hääletus kõne all oleva resolutsiooni üle paremal ajal tulla. EL on meie kontinendi stabiilne kalju. EL ei saa jääda klubiks, mis on teiste Euroopa riikide jaoks suletud, kuid samas ei saa EL oma uksi ka lõpmatuseni lahti hoida. Euroopa Liit peab ennekoike muutma edukaks uute liikmesriikide puhul teostatud laienemise. Mis puutub teistesse ELi uksele koputavatesse riikidesse, siis on ühinemisläbirääkimiste alustamise eeltingimuseks endiselt range Kopenhaageni kriteeriumidest kinni pidamine (demokraatia, õigusriigi põhimõtted, inimõigused, sooline võrdõiguslikkus, turumajandus, jne) ning rahvusvahelise õiguse tingimusteta järgimine. Ühinemisläbirääkimised kandidaatriikidega peavad tuginema objektiivselt mõõdetavatele kriteeriumidele, nagu õiguste ja majanduslike kriteeriumide austamine, ning neis ei tohi olla mingisuguseid subjektiivseid viiteid väärtustele, religioonile või kultuurile. Minu arvates peame seetõttu tegema järgmist: kinnitama Balkani riikide sobivuse ELi liikmeks; pidama meeles, et laienemine ja konsolideerimine on lahutamatu omavahel seotud; nõudma Türgi puhul ühinemiskriteeriumidest kinnipidamist ning läbirääkimiste läbikukkumiste korral tegema ettepaneku spetsiaalse assotsiatsioonilepingu sõlmimiseks.

Diogo Feio (PPE), kirjalikult. – (PT) Vaatamata kogu kriitikale, mida Euroopa Liidu vastu suunata saab, on üheselt mõistetavalt selge, et paljud riigid tahavad väga ELiga ühineda. Mitmete nende riikide brutaalne ja tormikas ajalugu, eriti mitmete Balkani riikide oma, on tugevdanud nende veendumust, et Euroopa liidu kaitsva varju all oleksid nad kaitsnud nii oma naabrite ekspansionistlike kalduvuste kui ka Venemaa mõju eest.

Kui vaadata nimekirjas olevaid riike, on suhteliselt kerge märgata eri riikide vahelist ebavõrdsust Euroopa Liiduga ühinemiseks vajalike tingimuste täitmisel ülesnäidatava entusiasmi ja omaksvõtmise suhtes. Mulle tundub, et Island paistab sellest grupist eriti välja, kuna riigi traditsioon demokraatia alal, kodanike kõrge elatustase ning lugupidamine ühenduse õigustikust tõstavad riigi ühinemisprotsessis esimesele kohale.

Arvestades vajadusega pidada igati kinni Kopenhaageni kriteeriumidest ning nendest tulenevatest kohustustest, ei tohi Euroopa Liit pimedat kangekaelsusega keelduda vastu võtmast neid, kes on näidanud, et nad selleks valmis on.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) See resolutsioon on järgmine juhtum, kus seoses laienemisega ja Euroopa komisjoni avaldusega, mis kannab pealkirja „Laienemisstrateegia ja peamised ülesanded aastatel 2009–2010“, tahab enamik parlamendist tunnistada Kosovot, öeldes isegi, et nad tervitavad komisjoni kavatsust tugevdada oma suhteid Kosovoga ning samuti kaaluda Kosovo osalemisvõimalust ühenduse programmides.

Sellega julgustatakse territooriumi ühinemist, mis kuulutas oma iseseisvuse välja rahvusvahelist õigust häbitult rikkudes, eirates tõsiasja, et kõne all olev riik on seadusevastase sõja tulemus ning et see riik tegutseb seadusevastase põhikirja alusel, mida ÜRO ei tunnista.

Samuti ei ole Türgi küsimust piisavalt käsitletud, teades, et riik jätkab ühe ELi liikmesriigi – Põhja-Küprose – sõjalist okupeerimist ning ei austa kurdide õigusi nii, nagu peaks.

Kuigi usume, et ELi laienemine on peamiselt ühineda sooviva riigi kodanike otsus, hääletasime eelnevast lähtudes raportiga ette nähtud strateegia negatiivsete aspektide tõttu raporti vastu selle praegusel kujul, olgugi, et sellel puudub õiguslik väärtus.

Tunne Kelam (PPE), kirjalikult. – Hääletasin 4. muudatusettepaneku poolt. Usun kindlalt, et peame rõhutama, et mittemoslemite all peame ennekõike silmas kristlasi ning seetõttu on vaja teiste religioossete kogukondade kõrval nimetada selgesõnaliselt kristlasi. Türgis kiusatakse kristlasi endiselt taga ning see on meie peamiseks mureks. Kristlased ja nende kogukonnad ei saa ikka veel vabalt oma usku näidata, nagu nad demokraatlikus riigis saama peaksid. Olen veendunud, et Türgi on valmis ELiga ühinemiseks siis, kui Türgis saab püstitada kristliku kiriku sama lihtsalt kui Brüsselis saab püstitada mošee.

Nuno Melo (PPE), kirjalikult. – (PT) ELi laienemise protsessi tuleb alati hoolikalt kaaluda ning kõik uued ühinejad peavad alati pidama kinni ühistest tugipunktidest ELi moodustavate riikide vahel.

Mõistan, et Türgi ühinemises nähakse põhjust aruteluks parlamendis, kuid see näitab, et seoses selle küsimusega on kahtlusi, mis vähemalt seda arutelu õigustab. Arutelluse kuulaksid järgnevad probleemid: kas Türgit saab geograafilises mõttes pidada Euroopa osaks; kas riigi sekulaarne seisund on vaid seda kontrolliva sõjaväe tulemus; kas oleks hea idee, kui ELi piirid ulatuksid kuni Iraagi Kurdistanini ning kas Türgi oma suure demograafilise massiga lükkaks ELi tasakaalust välja?

Lisaks on mittekaubeldav kohustus pidada kinni Kopenhaageni kriteeriumidest, millest esimene käsitleb inimõigusi.

Francisco José Millán Mon ja José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra (PPE), kirjalikult. – (ES) Seoses komisjoni 2009. aasta laienemisstrateegiat käsitleva dokumendiga tahame Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsiooni Hispaania delegatsiooni nimel selgesti välja öelda, et asjaolu, et me dokumenti üldjoontes toetasime, ei tähenda, et me nõustume Kosovo tunnistamisega sõltumatu riigina. Leiame, et Kosovo on erakorraline juhtum ning soovime juhtida tähelepanu sellele, et ei Hispaania ega veel neli liikmesriiki ei tunnista Kosovot.

Sellest lähtuvalt toetasime väliskomisjonis ning ka tänasel istungil neid muudatusi, mis meie seisukohaga kooskõlas olid.

Hääletasime resolutsiooni poolt seetõttu, et me ei soovi, et meie seisukohta seoses Kosovoga võetakse kui negatiivset suhtumist seoses laienemisprotsessiga, milles Lääne-Balkani riigid, Türgi ja Island hetkel osalevad.

Franz Obermayr (NI), kirjalikult. – (DE) Olen rangelt vastu komisjoni laienemisstrateegiale seoses Türgiga. Suur enamus ELi kodanikest on selle vastu, et Türgi ELiga ühineb, kuid vaatamata sellele peavad nad aitama kaasa miljardite eurode väljamaksmisel Türgile kui ametlikule ühinemiskandidaadile. Türgi ei ole Euroopa riik ei geograafiliselt, kultuuriliselt ega ka inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtete austamise seisukohalt. Laienemisstrateegia puhul ei ole peaaegu üldsegi arvestatud Euroopa kodanike muredega, kuid selle eest on selles esindatud USA geostrateegilised huvid. Lisaks saaksid lahendamata konfliktid Türgi piiridel ühinemise korral ka ELi probleemideks. Mul on väga kahju, et kogu laienemisstrateegiat, millesse kuuluvad lisaks Türgile ka Island ja Lääne-Balkani riigid, arutleti tervikuna, mistõttu oli võimatu pidada korralikku, valivat ja eristavat arutelu. Selles menetluses kajastub ka ülbis, millega Türgi ühinemise teemat on käsitletud. Ühinemise vastu olijate soovimatuid hääli, mis esindavad suuremat osa elanikkonnast, lihtsalt suures osas eiratakse.

Justas Vincas Paleckis (S&D), kirjalikult. – (LT) Andsin oma poolthääle Euroopa Parlamendi resolutsioonile komisjoni 2009. aasta laienemisstrateegia dokumendi kohta, mis käsitleb Lääne-Balkani riike, Islandit ja Türgit, kuna 6–15 aastat tagasi oli Leedu koos Balti riikide ning teiste Kesk- ja Ida-Euroopa riikidega praeguste kandidaatriikidega sarnases olukorras. Euroopa Liidu liikmeks saamine andis minu riigile ning teistele uutele ELi liikmesriikidele ja nende kodanikele palju uusi võimalusi ning toetas meie majandust ning tugevdas demokraatiat ja inimõigusi. Lissaboni lepingu jõustumisega saab ELi laev endale palju võimsama mootori, mis meid palju edukamalt edasi viib ning aitab saada läbi finants- ja majanduskriisi tormiste vete uue ELi laienemise etapini. Alles pärast ELiga ühinemist saavad Balkani riigid, kurikuulus Euroopa nn püssirohutünn, kust said alguse maailmasõjad, kõrvaldada takistused koostööle kodanike, ettevõtete ning kultuuri- ja teaduseksperptide vahel paljudest riikidest, mis seal viimase aastate jooksul esile kerkinud on. On tähtis, et me ei sulgeks ust Türgile, mida võib pidada Euroopa sidemeks moslemi maailmaga. Türgi hea läbisaamine ELiga muudab riiki paremuse poole ning on tõendeid paljudest positiivsetest sammudest demokraatia ja inimõiguste tugevdamise poole. Kuigi me ei arutle veel konkreetset Ukraina, Moldova või Lõuna-Kaukaasia riikide ühinemist ELiga, võib selline tulevikuväljavaade aidata kaasa nendes riikides stabiilsusele, majanduse tugevnemisele, korruptsiooni vähenemisele ja õigusriigi põhimõtete tihendamisele.

Rovana Plumb (S&D), kirjalikult. – (RO) Hetkel toimub ELi laienemisprotsess karmi ja kaugeleulatava majanduslanguse taustal, mis on tabanud tugevalt nii ELi kui ka laienemisprotsessis osalevaid riike. Tervitan

väga edu, mida Türgi on teinud seoses Euroopa Liiduga ühinemise kriteeriumidega, eriti asjaolu, et riik allkirjastas valitsustevahelise kokkuleppe seoses Nabucco gaasijuhtmega.

Selle kokkuleppe rakendamine on üks ELi suurimatest prioriteetidest liidu energiaturvalisuse alal. Toetan Türgi valitsusele tehtud nõudmisi seoses riigi sotsiaalpoliitikate reformide jätkamisega, et parandada sotsiaalset dialoogi tööturul, ning samuti seoses jõupingutuste suurendamisega naiste õiguste ja soolise võrdsuslikkuse alal, eriti mis puudutab soolist vägivalda.

Nikolaos Salavrakos (EFD), kirjalikult. – Anname vastuhääle Gabriele Albertini resolutsiooni ettepanekule komisjoni 2009. aasta laienemisstrateegia dokumendi kohta, mis käsitleb Lääne-Balkani riike, Islandit ja Türgit, kuna arvame, et ei Türgi ega endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik ei näita edusamme seoses Kopenhaageni kriteeriumide täitmisega ega näita üles poliitilist käitumist, mis võimaldaks neil saada ELi liikmesriikideks. Loodame, et suudame nende riikide ühinemiskriteeriumide täitmiseks tehtavaid jõupingutusi parandada. Seda asjaolu uuritakse veel tulevikus. Igal juhul ei taha me hääletada resolutsiooni ettepaneku poolt, mis annab põhjust tühjadeks lootusteks ning mida kaustatakse kõigest institutsioonisiselt.

Renate Sommer (PPE), kirjalikult. – (DE) Resolutsiooni ettepanek seoses komisjoni praeguse laienemisstrateegiaga on väga tasakaalukas. Selles on tunnustatud ühinemiskandidaatide saavutatud edusamme ning samas on ka selgelt probleemid välja toodud. Eriti suure sammu tagasi on teinud Türgi, mistõttu tervitan väga selgesõnalist kriitikat, mida väljendati seoses tõsise ohu ja reaalsete piirangutega sõna- ja pressivabadusele riigis. Opositsiooni meediakontsernile Dogan kehtestatud täiesti eproportsionaalne maksutrahv on rünnak nende vastu, kes valitsust kritiseerivad. Väga õigustatud on ka vastuväited seoses religioossete vähemuste diskrimineerimisega ning Türgi keeldumisega rakendada Ankara protokoll. Lisaks on väga tähtis vaadelda hoolikalt Türgi välispoliitikat. Riigi avatus Armeenia ja kurdide vastu on siiani olnud kõigest poliitiline žest ning selle vastu on olnud isegi Türgi parlament ja suur osa riigi elanikkonnast. Samuti muudavad Türgi peaministri avaldused kaheldavaks Türgi rolli lepitajana ida ja lääne vahel, mida riigilt loodetakse. Asjaolud, et Türgi meeltab Iraani presidenti, kutsus konverentsile genotsiidi pärast tagaotsitava Sudaani presidendi ning riigi käitumine Iisraeliga, paistavad viitavat sellele, et Türgi liigub Läänest eemale. Seega on täiesti kohane ka meie üleskutse Türgi valitsusele, et see koordineeriks oma välispoliitikat ELi omaga ning loobuks oma vastuväidetest seoses NATO ja ELi koostööga.

Eva-Britt Svensson (GUE/NGL), kirjalikult. – Olen selle poolt, et EL on avatud riikidele, mis täidavad liikmeks saamise kriteeriumid. Mulle valmistab aga muret, et selle resolutsiooniga käsitletakse laienemist kohustuslikuna nii kõne all olevate riikide kui ka ELi jaoks. Arvestatud ei ole võimalusega, et eri sotsiaalsetel, majanduslikel või muudel põhjustel võib olla parem, kui asjaomased riigid ELiga ei liituks. ELi liikmeks saamine on nende riikide jaoks suur samm ning seoses sellega on vaja pidada võimalikult põhjalikke arutelusid ja konsultatsioone vastavate riikide kodanikega. Sel põhjusel ma loobusin hääletamisest.

Resolutsiooni ettepanek: Naistevastase vägivalga kaotamine (B7-0139/2009)

Regina Bastos (PPE), kirjalikult. – (PT) Rahvusvaheline naistevastase vägivalga kaotamise päev on ÜRO ja Euroopa Ülemkogu algatus, mille eesmärgiks on arutleda ja tuua rohkem esile koduse vägivalga ja muud liiki väärkohtlemist all kannatavate inimeste probleeme.

Portugalis on see probleem väga murettekitav. Portugali ohvriabi ühingu (APAV) jäädvustatud koduvägivalga juhtumite arv on tõusnud 9% võrreldes sama perioodiga aastal 2008. APAVi andmetel on võrreldes 2008. aastaga tihenunud märgatavalt füüsilise ja psühholoogilise kuritarvitamise, ähvardamise ja seksuaalsete kallaletungide juhtumid. Sel aastal on koduvägivalga põhjusel saanud Portugalis surma juba kakskümmend kuus naist. Sellegipoolest jääb hirmu ja häbi tõttu suur osa vägivallajuhtudest teatamata.

EL peab suurendama oma jõupingutusi seoses antud probleemi vastu võitlemisega. Olen nõus, et liikmesriike tuleb julgustada seoses naistevastase vägivalga kaotamiseks ettenähtud riigisiseste tegevuskavade koostamisega. Toetame igasuguseid algatusi, mis on nähtud ette hoiakute muutmiseks seoses naistevastase vägivalga kaotamise Euroopa aastaga, et seda murettekitavat probleemi rohkem esile tuua ning avalikkuse ja ametivõimude tähelepanu sellele juhtida.

Edite Estrela (S&D), kirjalikult. – (PT) Hääletasin resolutsiooni naistevastase vägivalga kaotamise ettepaneku poolt, sest minu arvates peavad komisjon ja nõukogu selles valdkonnas ELi tegevusi tugevdama. EL vajab kiiremas korras ulatuslikku poliitikat võitlemiseks naistevastase vägivallaga. Täpsemalt peaks komisjon koostama direktiivi eelnõu, millega oleks antud seaduslik alus igat liiki naistevastase vägivalga, kaasa arvatud inimkaubanduse vastu võitlemiseks. Peame tunnustama ja tervitama asjaolu, et Hispaania kavatseb oma eesistumise ajal sellele küsimusele suuremat tähelepanu pöörata.

Diogo Feio (PPE), kirjalikult. – (PT) Nädalal, mil Portugalis on päevakorras hirmuäratavad koduvägivalla juhtumite arvud, usun ma, et valitsused peavad naiste- ja lastevastasele vägivaldale tõsiselt tähelepanu pöörama ning selle vastu tõsised sammud ette võtma.

Mõistan hukka igat liiki vägivallateod, kuid eriti sellised, mis pannakse toime sotsiaalselt, majanduslikult või emotsionaalselt kergesti haavatavate inimeste, nagu laste või naiste vastu. Liikmesriigid peaksid seetõttu tegema kõik, mis nende võimuses, et kaotada igat liiki naiste- ja lastevastane vägivald ning eriti inimkaubandus seksuaalse ärakasutamise eesmärkidel, seksuaalsed rünnakud ja koduvägivald.

Kuriteod, mille ohvriks langevad peamiselt Euroopa naised ja lapsed, ei austa inimelu ega inimväärikust ning just sellel põhjusel vajame kindlakäelisi poliitikaid vägivalda ärahoidmiseks ja vägivalda toimepanijate karistamiseks.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Rahvusvahelisel naistevastase vägivalda kaotamise päeval soovime tõsta teadlikkust seoses selle tõsise sotsiaalse, majandusliku ja poliitilise probleemiga, mis õhnestab naiste õigusi paljudes mitmesugustes eluvaldkondades, kaasa arvatud tööl, pere keskel ning samuti ühiskonnas üldiselt. Naistevastane vägivald on inimõiguste rikkumine ning see on takistuseks naiste osalemisele nii sotsiaalses ja poliitilises kui ka avalikus ja professionaalses elus ning ei võimalda neil elada täisväärtuslike kodanikena.

Olgugi et paljud vägivalda vormid erinevad kultuuriliselt ja traditsiooniliselt, suurendavad majandus- ja sotsiaalkriisid naiste haavatavust nii kollektiivsel kui ka individuaalsel tasandil, suurendades nende ärakasutamist ning viies neid vaesumise ja marginaliseerumiseni, mis edendab omakorda naistega kauplemist ja prostitutsiooni.

Sel põhjusel on väga oluline tugevdada rahalisi meetmeid ja poliitikaid, mille reaalseks eesmärgiks on naiste rolli tugevdamine ühiskonnas, edendades selleks võrdõiguslikkust nii ühenduse kui ka liikmesriikide tasandil, ning rakendada reaalseid kavasid igat liiki naistevastase vägivaldaga võitlemiseks, kaasa arvatud üldise diskrimineerimise kõrvaldamiseks ning ohvrite kaitsmiseks ja toetamiseks.

Marine Le Pen (NI), kirjalikult. – (FR) Rahvusvahelise naistevastase vägivalda kaotamise päeva kümnendal aastapäeval tuleb tõdeda, et antud eesmärgil kasutusele võetud ennetusmeetmed ei ole saavutanud oma ettenähtud eesmärki. Kuidas seda fenomeni selgitada? Kui arvestada siin istungisaalis peetud aruteludega, saame selle võtta kokku ühe nimetusega: sooline ebavõrdsus.

Kui eelnimetatud fenomeni põhjuseks oleks see ebavõrdsus, siis oleksid pidanud Põhja-Euroopa riigid, mis on tunnustatud oma arenenud kultuuri ja tavade poolest, saama kõige paremad tulemused. Tegelikult aga pole see üldsegi nii, vaid pigem vastupidi. Norra päevalehe *Aftenposten* andmetel on ühe aasta jooksul vägistatud 6% 15- kuni 25-aastastest noortest Rootsi naistest.

Peab olema julgust ütlema, et naistevastase vägivaldategude tõus on seotud massilise väljastpoolt Euroopat tulevate sisseerännanute arvuga, kelle kultuur ja traditsioonid on meie omadega täielikus vastuolus. Burka, sundabielud, polügaamia, naiste suguelundite moonutamine, aukuriteod ja muud käitumisviisid, mis pärinevad teisest ajastust, ei ole vastuvõetavad.

Sellel põhjusel on täiesti absurdne jätkata sellise sisseerandamise edendamist ning tahta samas võidelda naistevastase vägivaldaga.

Astrid Lulling (PPE), kirjalikult. – (FR) On täiesti arusaadav, et naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon tuletab meile rahvusvahelisel naistevastase vägivalda kaotamise päeval meelde, et vaatamata arvututele õigusaktidele ja ÜRO deklaratsioonidele ning rääkimata aastakümnete jooksul tehtud arvukatest Euroopa Parlamendi resolutsioonidest oleme me seoses naistevastase vägivaldaga ikka veel kaugel nulltolerantsi olukorrast. Pole võimalik eitada, et naiste vastu meeste toime pandud vägivald on inimõiguste rikkumine, mida tuleb ka vastavalt karistada.

Sellel põhjusel peab parlament tuletama liikmesriikidele meelde nende kohustusi seoses igat liiki naistevastase vägivalda vastu võitlemise tõhustamiseks ette nähtud riigisiseste õigusaktide ja poliitika tugevdamisega.

Kahjuks oleme jälle selle resolutsiooniga üle pingutanud ning unustanud ennekõike just subsidiaarsuse põhimõtte.

Asjaolu, et nõukogule ja komisjonile esitati palve seoses õigusliku aluse loomisega igat liiki naistevastase vägivallaga võitlemiseks, näitab üles suurimat võimalikku võhiklikkust aluslepingute suhtes. Õiguslikku alust ei saa luua. See kas on olemas või ei ole.

Taotlus järjekordse kõrgetasemelise konverentsi korraldamiseks toob kaasa ainult uusi kulusid, mida oleks arukam kindlatele meetmetele jaotada.

Véronique Mathieu (PPE), kirjalikult. – (FR) Tervitan väga Euroopa Parlamendi hääletust seoses resolutsiooniga naistevastase vägivalla kaotamiseks ning seda veel rahvusvahelisel naistevastase vägivalla kaotamise päeval. Deklaratsioon, mille ÜRO täna 1999. aastal tegi, ja täna vastu võetud resolutsioon on väga olulised vahendid, millega tuletada riiklikele valitsustele meelde nende kohustusi, mis tulenevad rahvusvahelistest kokkulepetest seoses igat liiki naistevastase diskrimineerimise kaotamisega. Sellel põhjusel toetan nimetatud resolutsiooni ning esitan liikmesriikidele palve, et need tugevdaksid oma riigisiseseid õigusakte ja poliitikaid igat liiki naistevastase vägivallaga võitlemiseks. Eriti tähtis on aga garanteerida Euroopa Liidu tasandil abi ja toetus kõikidele vägivalla all kannatanutele ning olenemata nende rahvusest, eriti seoses inimkaubandusega, ning tagada kaitse nendele koduvägivalla ohvriks langenud naistele, kelle õiguslik staatus sõltub nende partneritest.

Nuno Melo (PPE), kirjalikult. – (PT) Naistevastast vägivallast rääkides arutleme teema üle, mis on selgeks reaalsuseks igas liikmesriigis, kuna üks neljast naisest on langenud vägivalla ohvriks.

Kõikide kodanike õiguste ja vabaduste eest võitlejad Euroopa Liidus! Peame tegema kõik, mis meie võimuses, et sellele nuhtlusele lõpp teha. Resolutsiooni eelnõu on väga tähtis samm uute lahenduste leidmiseks ning sel põhjusel andsin ma ka poolthääle.

Rovana Plumb (S&D), kirjalikult. – (RO) Andsin resolutsioonile oma poolthääle, kuna naistevastane vägivald on endiselt Rumeenias ning kogu maailmas valdavaks probleemiks ja seetõttu on vaja võtta kiiresti vastu meetmed selle nuhtluse vastu võitlemiseks. Probleemiks ei ole enam õigusaktid, vaid nende rakendamine olukordades, kus paljud naised kardavad kanda ametivõimudele ette neile osaks saanud vägivallategudest ning pigem kannatavad vaikides.

Arvan, et vajame tervet ühiskonda hõlmavat jõulist kampaaniat, mille aluseks oleksid jätkuvad ning pikaajalised tegevused eesmärgiga mõjutada suhtumisi nii, et kõik mõistaksid, et naistevastane vägivald ei ole ei lubatav ega vabandav. Olen nõus, et vajame koduvägivalla ohvrite toetamiseks ka ametiasutuste ja kodanikuühiskonna koordineeritud tegevusi.

Peter Skinner (S&D), kirjalikult. – Tervitan parlamendi pühendumust antud eesmärgile! Eriti tähtis on kanda hoolt selle eest, et seda toetust osutatakse naistele, kes on kõige haavatavamates tingimustes, näiteks naistega kauplemine.

Mind vapustab asjaolu, et fraktsioon ECR, millesse kuuluvad ka briti konservatiivid, esitas ettepanekusse muudatuse, mis selle kohaldamisala vähendab. Soovin rõhutada, et paljud ohvrid elavad vaesuses, on sisseerännanud või kuuluvad meie rahvastikus vähemuste sekka. Keelata nendele naistele abi, mis on nähtud ette kõige haavatavamate aitamiseks, on ebaloogiline ja ebainimlik.

Samamoodi vapustab mind asjaolu, et rohelised ei ole nõus ja soovivad kustutada mõistliku sõnastuse seoses prostitutsiooni lubamisega, kus kindlasti väga palju naistevastast vägivalda toime pannakse.

Georgios Toussas (GUE/NGL), kirjalikult. – (EL) Oma ebavõrdse positsiooni tõttu kõikides klassiühiskondades, milles neid klassiliselt ja sooliselt alla surutakse, on naised kerged ohvrid igat liiki vägivalla jaoks.

Füüsiline kuritarvitamine, vägistamine, inimkaubandus ja nii edasi on vägivalla vormid, mis demonstreerivad naiste ebavõrdsuse klassilise aspekti soolist mõõdet.

Siiski on vägivald sotsiaalne fenomen, millel on spetsiifilised majanduslikud, poliitilised ja sotsiaalsed põhjused. Neid põhjuseid, mis tulenevad tootmise kapitalistlikest seostest, ei saa kõrvaldada seni, kuni need seosed olemas on. Rohujuuretasandi liikumised peavad nõudma meetmeid antud fenomeniga võitlemiseks ning kergendama ohvrite, naiste ja laste kannatusi, üritades selleks saavutada põhjalikke muutusi inimeste kasuks sotsiaalsel ja poliitilisel tasandil.

Me ei ole põhimõtteliselt nõus sellega, et valitsusevälised organisatsioonid ja eraisikud asutavad nõustamiskeskusi ja agentuure julmalt koheldud naiste toetamiseks. Selle eest peab vastutama ainult riik.

Resolutsioonis esitatud meetmed mitte ainult ei suuda kõrvaldada antud probleemi seepärast, et need ei käsitle selle põhjuseid; lisaks üritatakse nendega probleemi ka veel hallata, mis selles kestust ainult pikendaks.

Marina Yannakoudakis (fraktsiooni ECR nimel), kirjalikult. – Fraktsioon ECR on täielikult toeks ning rõhutab, kui suur on vajadus suurendada teadlikkust ja tegevusi seoses naistevastase vägivallaga võitlemisega. Samas ei toeta me aga nõudmisi seoses ELi õigusliku aluse ja täiendavate direktiivide loomisega antud probleemi lahendamiseks (nagu on kirjas lõigetes 10, 11 ja 27).

Kuigi tunnistame, et antud valdkonnas on vaja teha palju tööd, oleme arvamisel, et seoses antud probleemiga peavad riigid ise õigusakte vastu võtma. Samuti arvab fraktsioon ECR, et soo ja soojätkamisega seotud valikute ning tervishoiu õigustega seotud küsimuste üle peab otsustama iga parlamendiliige ja liikmesriik oma südametunnistuse järgi. Sel põhjusel otsustas fraktsioon ECR hääletusest loobuda.

Resolutsiooni ettepanek: Somaalia rannikuvetes toimuva piraatluse poliitiline lahendus (RC-B7-0158/2009)

Diogo Feio (PPE), kirjalikult. – (PT) Somaalia on silmnähtavaim näide keskväimu kokkuvarisemisest ning tagasipöördumisest sõjaka sugukondliku eluviisi juurde. Riik on vägivalga ja ebastabiilsuse keskmeks ning see levib ka väljapoole riigi piire. Somaalia rannikuvett ohustavad pidevalt relvastatud rühmad, mis võitlevad rannikualade kontrollimise üle ning vastutavad talumatute piraatlusjuhtumite eest muude meresõidukite, eriti kaubanduslike, kauba-, kala-, humanitaarabi osutavate ja lõbusõidupaatide vastu.

Nende juhtumite tõsidus ja tihedus nõuab kogu rahvusvahelise kogukonna, sealhulgas ka Euroopa Liidu, kompromissitu reaktsiooni. EL peab võtma kohustuse piraatlusega võitlemiseks ning tegema kõik, mis liidu võimuses piraatluse põhjuste ja tagajärgede analüüsimiseks ning samuti kõikide Somaalia ja rahvusvaheliste jõudude mobiliseerimiseks, mis on suutelised ning valmis probleemiga tegelema.

Samuti peab EL avaldama tunnustust Portugali fregati meeskonnale *Corte-Real*, keda esindab nende kaptenleitnant, kes paistsid silma võitluses piraatluse nuhtlusega ning kellele Rahvusvaheline Mereorganisatsioon hiljuti oma lugupidamist avaldas.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Somaalia probleemi üle arutledes peame meele pidama, et sealsele kriisile ei leidu sõjaväelist lahendust. Arvesse tuleb võtta ka riigi rahaliste vahendite puudust, mille põhjuseks on võlakriis rahvusvahelisel tasandil, mille tulemusel tekkis vaakum. Seda kasutati seadusevastaseks kalapüügiks riigi territoriaalvetes ning see oli ka üheks peamisteks põhjuseks, miks Somaalia kalurid kaotasid võimaluse elatise teenimiseks, kuna Somaalia valitsus pidi ressursidenappuse tõttu rannavalve tegevuse peatama.

Seepärast on üks tähtsamaid probleeme tehnilise ja rahalise abi osutamine, kaasa arvatud kodusõja osapoolte lepitamise ja nende vahelise rahu sobitamise protsessi toetamine.

Lähtuvalt sellest peaksid komisjon ja nõukogu vaatama läbi oma poliitilise strateegia seoses Somaaliaga, sealhulgas EUNAVFORi operatsiooni Atalanta, ning keskenduma riigi praegusele üldolukorrale, eriti seoses humanitaarolukorraga maal, ning aitama kaasa selle katastroofilise olukorra algsele põhjusele kaotamisele, mis läbi miljonid Somaalia elanikud kannatavad.

Lõpetuseks soovime rõhutada, et abi ja arengu jaoks ette nähtud ressursse ning Euroopa Arengufondi ressursse ei tohi mitte mingil juhul kasutada sõjaväelistel eesmärkidel.

Richard Howitt (S&D), kirjalikult. – Olen väga uhke selle üle, et Ühendkuningriik juhib ELi esimest Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika (ESDP) missiooni Atalanta, mille eesotsas on britist komandör ja mille operatsioonide peakorter asub Ühendkuningriigis. Atalanta töö seoses laevade kaitsmisega, mis viivad toiduabi ümberasustatud isikutele Somaalias ja seoses haavatavate laevade kaitsmisega Somaalia rannikuvetes, on ülimalt oluline.

Briti tööparteist pärit Euroopa Parlamendi liikmed nõuavad kõikide Somaalia piraatide käes olevate pantvangide, nende hulgas ka kahe briti, Kentist pärit Paul ja Rachel Chandleri vabastamist. Oleme mõtetes jätkuvalt koos nende peredega ning avaldame kiitust Ühendkuningriigi välisministeeriumi jätkuvatele jõupingutustele, mis kasutab kõiki saadavalolevaid sidemeid Ida-Aafrikaga, et pidada läbirääkimisi paari kiireimas korras vabastamiseks.

Viimaks soovin lisada, et paneme resolutsioonis tähele üleskutseid Atalanta missiooni ulatuse laiendamise järele. Soovin protokollil jäädvustada, et meie arvates ei ole see hetkel väljavaateks, ning rõhutada, et peame keskenduma missiooni praeguse edukuse jätkuvalle säilitamisele.

Nuno Melo (PPE), kirjalikult. – (PT) Praegune olukord Somaalia rannikuvetes on igati vale ning avaldab mõju kõikidele riikidele.

Arvan, et seetõttu on väga oluline, et seni, kuni ootame Somaalia probleemile poliitilist lahendust ning kuni sealse regioonis valitseb ebastabiilsus, peaksime rakendama operatsiooni Atalanta puhul tugevdatud julgeolekumeetmeid ning seda isegi operatsioonis osalevate jõudude kasutatavate tegevusvahendite osas tugevdama.

Willy Meyer (GUE/NGL), kirjalikult. – (ES) Hääletasin resolutsiooni RC-B7-0158/2009 vastu, kuna minu arvates ei ole piraatlus sõjaväeline, vaid arenguprobleem. Seetõttu arvan, et ka probleemi lahendust tuleks sellest lähtuvalt otsida ja et lahendus ei saa olla sõjaväeline ei merel ega maal. Operatsiooni Atalanta juhatav ohvitser ütles, et probleemi ei saa lahendada merel ja et olukord selles regioonis tuleb stabiliseerida. Arvan, et peame tegelema selle regiooni valitsemise probleemiga, institutsioonide stabiilsuse ja majandusarenguga. Olenemata sellest, kui väga me probleemi kinni katta üritame, ei kao see kuhugi. Resolutsiooni vastu hääletades tahan mõista hukka ka sõjaväe vastutusalasse kuuluvate tegevuse n-ö privatiseerimist, nagu Hispaanias, kus eraturvaettevõtetele on antud luba minna sõjarelvadega laevadele. Tahan veel lisada, et peame tegema lõpu nii Somaalia piraatidele kui ka väljastpoolt tulevatele piraatidele, kes Somaalia vetes rüüstavad.

Charles Tannock (ECR), kirjalikult. – Nüüd veel aastaks pikendatud operatsiooni Atalanta suhteline edukus rõhutab asjaolu, et kuigi Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitikal on potentsiaal saavutada liikmesriikide jaoks olulisi tulemusi, ei ole ikka veel selge, miks ei võiks NATO sellega üksinda tegeleda ning seeläbi duplitseerimist vältida. Siiski jääb piraatlus Somaalia poolsaare piirkonnas selgeks ja aktuaalseks ohuks. Selle nuhtluse võitmiseks peame mitmekordistama oma jõupingutusi mitte ainult laevaliikluse kaitsmiseks, vaid saatma ka selge sõnumi oma otsusekindlusest al-Qaeda agentidele, kes hetkel Somaaliat kindla pelgupaigana kasutavad.

Riigisene julgeolek ei lõppe riigipiiridega. Kui laseme piraatidel kontrollimatult edasi tegutseda, siis pikemas perspektiivis ELi julgeolekuprobleemid mitmekordistuvad. Palun ka, et komisjon peaks aru selle üle, kuidas oleks võimalik suhteliselt stabiilsele õitsvale ja demokraatlikult eraldunud endisele Briti territooriumile Somaalimaale suuremat poliitilist toetust osutades vähendada antud regioonis piraatluseohtu.

Silvia-Adriana Țicău (S&D), kirjalikult. – (RO) Andsin poolthääle Euroopa Parlamendi resolutsioonile poliitilise lahenduse kohta võitluses piraatlusjuhtumitega Somaalia ranniku lähedal, kuna piraatlus merel on tõeliseks probleemiks ning selleks see ka antud regioonis jääb. EL peab kaitsma seda regiooni läbivaid meresõidukeid nii rahvusvaheliste läbirääkimistega kui ka poliitiliste meetmetega. Üks osa lahendusest vajab rahvusvahelist toetust Somaalias rahu loomiseks. Teine osa lahendusest on operatsioon Atalanta, mille EL hiljuti Somaalia rannikuvetes piraatluse peatamiseks käiku lasi. Operatsioonis osalevad kuus fregatti, kolm patrullivat lennukit ja 1200 inimest Ühendkuningriigist, Prantsusmaalt ja Kreekast. Tulevikus annavad operatsioonile oma panuse ka teised riigid. Operatsioon Atalanta on eskortimisega pakkunud edukalt kaitset kõrge riskiga kaubalaevadele. Kinni on püütud kolmkümmend kuus piraatide laeva ning ära on hoitud 14 otsest rünnakut. Kuid eskortide toetuse kasutamiseks peavad vastutavad riigisisesed asutused ja meresõidukid teavitama operatsiooni Atalanta ning kaitset taotlema. On väga tähtis, et meresõidukid väldivad ülearust riskimist ning taotlevad ametlikult ja aegsasti operatsiooni Atalanta raames kaitset.

Geoffrey Van Orden (ECR), kirjalikult. – Pooldame kindlaid rahvusvahelisi tegevusi piraatluse probleemiga tegelemiseks ning me ei kahtle, et kuninglik merevägi ja liitlased USA ning teiste Euroopa riikide merevägedest tulevad hästi toime. Samas ei näe me aga mingit põhjust, miks EL peaks mereoperatsioonis ka oma lipu heiskama. Me ei poolda ELi kui institutsiooni sekkumist kaitseküsimustesse. Sellega ei kaasneks täiendavat sõjaväelist võimekust, vaid ainult duplitseeritakse või muudetakse NATO hästi korraldatud tegevusi keerulisemaks. Operatsioon Atalanta kavandati Prantsusmaa eesistumise ajal poliitilise võimalusena, et anda Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitikale (ESDP) ka merendusmõõde. Vaatamata sellele, et Somaali poolsaare vetes paiknevad USA juhitud koalitsioon CTF-151 ja NATO meregrupp, otsustati panna kokku veel üks laevastik ja täiendav käsuahe. Meile valmistab ka muret ettepanek korraldada Somaalias ESDP väljaõppemissioon ajal, mil missioon EUPOL Afganistanis läbikukkunuks osutunud on ning paljud Euroopa riigid ei ole valmis andma vägesid ja politsei jõude kiireks väljaõppemissiooniks Afganistanis. Juhuslikult ei tunnista me ka terminit „ELi kalalaevad”.

Resolutsiooni ettepanek: Suitsuvaba keskkond (B7-0164/2009)

Elena Oana Antonescu (PPE), kirjalikult. – (RO) Tervitan resolutsiooni, mis annab parlamendile võimaluse toetada komisjoni vägagi vabatahtlikku suitsetamisvastast poliitikat. Kokkupuutumine sigaretsuitsuga on peamiseks surmajuhtumite ja haiguste põhjuseks Euroopas ning suitsetamine on ka suureks koormaks tervishoiusteenimisele. Loodan, et komisjon läheb oma meetmetega veelgi kaugemale ja et tulevikus saame õiguse tervislikule keskkonnale kõikides siseruumides ja töökohtades. Ma ei saa jätta mainimata, et Euroopas on ikka veel kasutusel väga silmakirjalik poliitika. Tahame küll vähendada suitsetamisest tulenevaid terviseprobleeme, kuid samas tahame jätkata ka tubakatootjate toetamist, olgugi et neid toetusi järk-järgult vähendatakse. Arvan, et ühise põllumajanduspoliitika raames peaks tasustama tooteid, mis aitavad inimeste tervist hoida ja parandada, mitte seda ohustada. Loodan, et nõukogu kohtumisel detsembris arutletakse ka laste kaitsmise teemal, eriti seoses juhtumitega, kus lapsed puutuvad kokku täiskasvanute tubakasuitsuga sõiduautes või siseruumides. Minu arvates peavad täiskasvanud selles suhtes näitama üles vastutust ja juhtudel, kus õiguslooja saab sekkuda, tuleb seda ka teha.

Anne Delvaux (PPE), kirjalikult. – (FR) Ma arvan, et mittesuitsetajaid tuleb passiivse suitsetamise eest kaitsta ning suitsetajaid tuleb teavitada nende sõltuvuse mõjust neile endale ja teistele. Selles suhtes ei tohi neile kahtlusi jääda. Belgias on meil seoses selle probleemiga juba teatud edumaa, sest meie riik toetab täielikku suitsetamise keelustamist majutussektoris ja kõikides töökohtades 2012. aastaks.

Sellegipoolest soovin kahte murettekitavat teemat käsitleda. Esiteks, kas liigume ühiskonna poole, kus surutakse peale üldisi keeldusid? Mida teeme seoses individuaalse vastutusega? Tunnen teatud rahutust, mõeldes ühiskonnale, nagu George Orwell seda oma romaanis „1984“ kirjeldas. Teiseks – kui sunnime suitsetajaid loobuma oma kahjulikust harjumusest nii nende enda kui ka teiste heaks, siis tuleb seda teha suurima lugupidamisega. Tubakas on narkootikum ja selle täielik keelustamine oleks samaväärne eitamisega, et suurem osa suitsetajatest on teatud sõltuvuses. Täielikku keelustamist võib pidada tõrjumiseks, mis võib anda hoopis vastupidise tulemuse. Seepärast tekib küsimus: miks ei ole nähtud suitsetajate jaoks ette omaette alasid?

Diogo Feio (PPE), kirjalikult. – (PT) Vaatamata sellele, et hääletasin kooskõlas Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsiooni seisukohaga, pean väljendama mõningaid muresid, mis mul seoses resolutsiooni ettepanekuga on.

Esiteks, arvan ma, et suitsuvaba keskkonna poliitikate üle peavad otsustama liikmesriigid ise ning Euroopa institutsioonide roll peab subsidiaarsuse põhimõttest lähtudes jääma mittesiduvate ettepanekute tasandile. Teisest küljest arvan ma, et liikmesriigid peaksid edendama suitsuvaba keskkonna poliitika, kuid samas ei tohi nad kehtestada piiranguid teenusepakkuja valimise vabadusele, seda eriti hotellindussektoris, kus omanikud peaksid saama valida, kas nad tahavad olla suitsuvabad või mitte. Sellest lähtuvalt oli hiljuti Portugalis vastu võetud seadus väga hästi tasakaalustatud.

Teine teema, mis mulle muret tekitab, on seotud ettepanekuga lõpetada otseste toetuste andmine tubakatootjatele. Ka Portugal on tubakatootja ning seetõttu arvan ma, et sellist poliitikat tuleb väga hoolikalt analüüsida, vastasel juhul on see väga kahjulik põllumajandustootjatele, kes ei saa jätkata tootmist ega kasutada rakendatavaid alternatiive. See on minu arvamus seoses selle resolutsiooni 9. punktiga.

João Ferreira (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Resolutsiooni aluseks on inimeste tervise kaitsmine, töötajate elukvaliteedi kaitsmine nende töökohas ning avalikkuse üldine kaitsmine, mistõttu me ka resolutsiooni poolt hääletasime.

Passiivset suitsetamist tuleb vähendada mittesuitsetajate kaitsmiseks, kuid tuleb luua ka vajalikud tingimused selleks, et suitsetajaid jälgida ning julgustada neid oma harjumusest loobuma. Keelustamise poliitikat tuleb rakendada ainult olukordades, kus see vajalikuks osutub.

Mis vahetult tootmisega seotud toetustesse puutub, siis pooldame algatusi tubakatehaste ümbermuutmiseks. Kuid me arvame, et me ei tohi tekitada olukorda, kus peame edendama tubaka importimist väljastpoolt ELi, mis tooks kasu suurtele riikidevahelistele tubakaettevõtetele.

José Manuel Fernandes (PPE), kirjalikult. – (PT) Hääletasin selle poolt, et originaaltekstist tuleb eemaldada 9. punkt tekstiga: „palub komisjonil esitada töötajate tervisekaitse valdkonnas 2011. aastaks parlamendile ja nõukogule õigusakti ettepanek suitsetamiskeelu kohta kõikide töökohtade siseruumides, sealhulgas kõikides ELi avalike hoonete siseruumides ja ühissõidukites.“ Subsidiaarsuse põhimõttest lähtudes kiideti punkti kustutamine heaks.

Arvan, et igal liigesriigil on ees veel pikk tee seoses suitsuvaba keskkonna loomisega, hästitoimivate teavitamiskampaaniate korraldamisega ja parimate tavade kasutamisega 14. artikli rakendamisel (meetmed nõudluse vähendamiseks sõltuvad sõltuvuse tasemest ja suitsetamisest loobujatest).

Arvan aga, et iga liikmesriik peab need tegevused esimesel võimalusel rakendama. Resolutsiooni originaaltekstis oli tubakatootmine aetud segi selle tarbimisega. Seetõttu on mul hea meel selle üle, et võeti vastu Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsiooni esitatud muudatusettepanek, millega eemaldatakse üks osa originaalteksti 9. punktist ja kustutatakse viited tubakatootmisele. Need kaks muudatust teevad lõpliku resolutsiooni palju paremaks. Ülejäänud punktid on minu arvates positiivsed ning sel põhjusel hääletasin ma resolutsiooni poolt.

Robert Goebbels (S&D), kirjalikult. – (FR) Loobusin suitsuvaba keskkonna resolutsiooni üle hääletamisest. Ma pole kunagi suitsetanud, kuid leian, et selline pidev suitsetajate ahistamine on täiesti vabadusevastane. Praegused keelud on enam kui piisavad.

Eemaldun sellest pidevast ebaproduktiivsest ahistamisest. Soov kaotada tubakakasvandused Euroopas suurendab lihtsalt impordi kolmandatest riikidest.

Elisabeth Jeggle (PPE), kirjalikult. – (DE) Tervishoiupoliitika ja sellest tulenevalt ka mittesuitsetajate kaitsmine kuuluvad kindlasti liikmesriikide pädevuse alla ning neid ei tohi keskselt õiguslikult reguleerida. Liikmesriikidel peab olema vabadus, et määrata, millises ulatuses nad mittesuitsetajaid kaitsta tahavad. Tuleb selgeks teha, et ELil ei ole selles valdkonnas volitusi. Sel põhjusel andsin oma poolthääle parlamendi resolutsioonile seoses ELi tervishoiuministrite tippkohtumisega järgmisel nädalal.

Eija-Riitta Korhola (PPE), kirjalikult. – (FI) Austatud juhataja! Hääletasin resolutsiooni poolt, kuigi oleksin soovinud näha palju rangemat resolutsiooni. Suitsetamine on enneaegse surma üheks peamiseks põhjuseks Euroopas. Tubakasuits saastab keskkonda ning sisaldab enam kui sadat tervist kahjustavat ühendit. Sellele vaatamata lubatakse mõnedes Euroopa osades tubakat kasutada ning mittesuitsetajatel sellega kokku puutuda. Passiivne suitsetamine on moraalne probleem, sest kannatajatel puudub valik. Eriti oluline on aga laste kaitsmine.

Uuringud näitavad, et suitsetaja laps n-ö suitsetab tegelikult iga neljanda sigareti, mille ta vanemgi suitsetab. Igal aastal põhjustab suitsetamine peaaegu 100 000 eurooplaste enneaegse surma. Paljudes liikmesriikides on juba rakendatud suurepäraseid meetmeid. Kui Soomes lõpuks suitsetamine restoranides ja baarides keelustati, kaasnes sellega palju protestimist. Nüüd, kaks aastat hiljem, on inimesed ainult tänulikud. Selles kajastub rahvatervise poliitika iseloom: ennetamise ja teadlikkuse suurendamisega on võimalik saavutada püsivaid tulemusi, kuid õigusloojad peavad seoses inimeste vastupanuga näitama üles otsusekindlust. Ma ei nõustu mõnede teiste parlamendiliikmetega, kelle arvates ei vaja ühendus siduvaid õigusakte seoses tööohutuse ja tervishoiuga. Tuleb tunnustada, et ettepanekud ei ole olnud igal pool piisavad. Toetan resolutsiooni lõiget 3, milles komisjonil palutakse esitada õigusakti ettepanek seoses suitsetamise keelustamisega töökoha siseruumides ja ühissõidukites.

Suitsetamine on ühiskonnale kulukas ja arve maksavad kinni ka need 70% eurooplastest, kes ei suitseta. Seepärast olen nõus seisukohaga, mida parlament 2007. aastal avaldas – tubakatoodete direktiivi sisu tuleb teha jäigemaks ning kaasata sellesse tootjate kohustus kanda tubaka tarbimisest tulenevate terviseprobleemide ravikulud. Esmalt peab EL tõmbama palgi oma silmast välja. On viimane aeg viia lõpule tubakatootjate toetamise järkjärguline lõpetamine.

Elisabeth Morin-Chartier (PPE), kirjalikult. – (FR) Austatud juhataja! Andsin oma poolthääle suitsuvaba keskkonda toetavale resolutsioonile, sest minu arvates on väga tähtis jälgida edusamme, mida tehakse seoses suitsuvaba keskkonna ulatusliku sisseviimisega Euroopa Liidus. Oluline on ka võimaldada heade tavade vahetamist liikmesriikide vahel ja poliitika koordineerimist seoses kodanike kaitsmisega suitsetamise ohu eest. Hääletasin ka lõike 9 säilitamise poolt, millega lõpetatakse 2010. aasta lõpuks tootmisega seotud otsetoetuste maksimine tubakakasvatamise eest seoses selle mõjudega tervisele. Toetan ka oma kolleege keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjonist, kes tuletasid meile meelde, et suitsetamine on endiselt peamiseks surmajuhtumite ja haiguste põhjuseks Euroopa Liidus. Tänan teid, austatud juhataja!

Mariya Nedelcheva (PPE), kirjalikult. – (BG) Head kolleegid! Hääletasin selle poolt, et resolutsiooni ettepaneku lõikest 9 tuleb eemaldada konkreetne viide 2010. aastale. Minu riigis on tubaka kasvatamine väga oluline ja kriitiline tööstus väga suurele osale elanikkonnast regioonides, kus see on nende ainus elatise teenimiseks. Nende seas on ka Blagoevgrad, minu koduregioon.

Minu riik oli üks Euroopa kaheksast suurimast tubakakasvatajast, mis tahtsid, et praeguste toetuste maksmist pikendatakse 2013. aastani, vaatamata kokkuleppele, millega sätestatakse, et seos eraldatud ressursside ja tootmismahu vahel peab lõppema 2010. aastaks. Alati, kui kohtume tubakatootjatega, on üks enim esitatud küsimustest: „Mis meist saab?”

Ma ei saa neile imesid lubada, kuid teeme koostööd oma valitsusega, et leida meetmeid, millega anda neile mõni muu valik, juhul kui nad oma peamise sissetulekuallika kaotavad. Austatud kolleegid, ma mõistan suitsetamise vastu võitlejate argumente. Kuid palun kandke hoolt selle eest, et me eristaks võitlust suitsetamisega ohust, et hävitame tubakakasvatamise Euroopas. Palun teil jääda ka majanduskriisi ajal mõistlikuks ja arukaks.

Rareş-Lucian Niculescu (PPE), kirjalikult. – (RO) Olen nõus kõikide mõistlike meetmetega, mille eesmärgiks on võidelda suitsetamise vastu ja kaitsta mittersuitsetajaid ning sel põhjusel hääletasin ka resolutsiooni poolt. Siiski on mul teatud kahtlused seoses mõjudega, mida avaldaksid igasugused tubakatootjate vastu suunatud meetmed. Rumeenias on hetkel umbes 1 600 hektari tubakakasvandusi, mis toodavad ligikaudu 3000 tonni tubakat. Kuid võrreldes Rumeenia tubakatootjate nõutava kogusega, mis on hinnanguliselt 30 000 tonni, on tubaka kasvatamise osakaal Rumeenias väga väike.

See suur 27 000 tonni suurune erinevus tuleb tubaka importimisest peamiselt Aafrika või Aasia regioonidest. Kui me ei julgusta liikmesriikides tubakatootmist, edendame sellega ainult suuremat tubaka importimist kolmandatest riikidest, mis toob kahju Euroopa tootjatele.

Frédérique Ries (ALDE), kirjalikult. – (FR) Käsitleme siin hetkel ennetavat ja ambitsioonikat resolutsiooni. Siiski kohutavad mind suure osa minu kaasparlamendiliikmete, eriti kristlike demokraatide antud hääled, kes asjaomaste huvi- ja sidusgruppide intensiivse lobitöö tõttu artikli 13 tagasi lükkasid.

Sellega arvavad nad, et Euroopa ei peaks osalema antud arutusel ning ei anna lisaväärtusi, et garanteerida Euroopa kodanikele tervislikke kohti kõikides avalikes kohtades, tööjuures ja ühistranspordis. Teisisõnu: neid ei huvita diskrimineerimine, mis Euroopas töötajate vahel tekitab. Näiteks Iirimaa kaitseb inimesi väga hästi riigisisene seadus, kuid samas võime ainult mõelda, kas Kreeka või Tšehhi Vabariigi rahvale antakse ühel päeval sama võimalus või pigem see õigus.

Huvigruppide n-ö ajuloputusest annab tõestust ka artikli 9 tagasilükkamine, milles on lihtsalt viide ühele ühise põllumajanduspoliitika raames vastu võetud reformile, millega lõpetatakse 2010. aasta lõpuks tootmisega seotud otsetoetuste maksmine tubakakasvatamise eest.

Vilja Savisaar (ALDE), kirjalikult. – (ET) Resolutsiooni ettepanek suitsuvaba keskkonna teemal nägi ühe suure muudatusena ette üleeuroopalise avalikes asutustes ja ruumides suitsetamise keelu kehtestamise. Resolutsiooniga taheti teha komisjonile ülesandeks valmistada ette vajalik õigusakt, mis jõustuks 2011. aastal. Kuigi väga paljud saadikud, sealhulgas mina, hääletasime avalikes ruumides (eriti tööruumides) suitsetamise keelustamise poolt, oli rahvapartei kahjuks vastupidisel seisukohal. Parlamendi enamus ei pidanud kõigi Euroopa elanike tervise kaitsmist, eriti nende inimeste, kes ise ei ole suitsetajad, kuid on sunnitud avalikes ruumides olles sisse hingama suitsu ja seeläbi oma tervist kahjustama. Loodan, et antud teema ei vaju unustusse ning tõuseb lähiajal uuesti päevakorda, kuna paljud liikmesriigid ei ole seni suitsetamise keeldu avalikes kohtades kehtestanud, kuigi neil on selleks olnud võimalus.

Marc Tarabella (S&D), kirjalikult. – (FR) Selle resolutsiooniga jagan muret seoses edusammudega võitluses passiivse suitsetamise vastu, millega mittersuitsetajad kokku puutuvad. Kuid mõned inimesed kasutavad olukorda ära, et lisada resolutsiooni sätte, millega kaotatakse toetuste maksmine tubakakasvatajatele. Mina isiklikult pooldan sellise toetuse maksmist selle sureva kunstiga tegelejatele. Peaksite teadma, et tubakas moodustab vähem kui 10% ühe sigareti koostisosadest. Kas esitatakse ka nii palju küsimusi nende lisandite, mis moodustavad enam kui 90% sigarettide koostisest, ja nende kahjulikkuse kohta?

Resolutsiooni ettepanek: ÜRO Toitlus- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) tippkohtumine toidujulgeoleku teemal – Nälja kaotamine maailmas (RC-B7-0168/2009)

Liam Aylward (ALDE), kirjalikult. – Arvestades asjaoluga, et igal aastal sureb nälja ja vaesuse tõttu üle 40 miljoni inimese, nende seas ka iga kuue sekundi järel üks laps, ja et ülemaailmne toidukriis on üks suurimaid ohte rahule ja stabiilsusele maailmas, hääletasin ma selle väga õigeaegselt esitatud resolutsiooni poolt. Resolutsiooniga kutsutakse komisjoni üles koostama ELi poliitikate ja programmide täielikku mõjude analüüsi põllumajanduse, arengu ja kaubanduse valdkondades, et garanteerida ülemaailmsele toiduga kindlustatusele kooskõlaline jätkusuutlik poliitiline lähenemine. Nagu resolutsioonis öeldud, on igal inimesel õigus ohutule

ja toitvale toidule ning Euroopa Liit peab kandma hoolt selle eest, et nende poliitikatega oleks tagatud jätkusuutlik toiduga kindlustatus.

Ole Christensen, Dan Jørgensen, Christel Schaldemose ja Britta Thomsen (S&D), kirjalikult. – (DA) Taani sotsiaaldemokraadid on arvamisel, et ELi põllumajandustoetuste andmine tuleb lõpetada. Täna toetame resolutsiooni „ÜRO Toitlus- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) tippkohtumine toidujulgeoleku teemal”, mis keskendub suurtele probleemidele seoses nälja kaotamisega ja arenevatele riikidele paremate tulevikuväljavaadete andmisega. Sellegipoolest oleme kategooriliselt vastu resolutsioonis tehtud ülistavatele avaldustele seoses põllumajanduspoliitikaga ja abiga, eriti lõigetes 3, 9 ja 14.

Corazza Bildt, Christofer Fjellner, Gunnar Hökmark ja Anna Ibrisagic (PPE), kirjalikult. – (SV) Rootsi konservatiivid andsid täna vastuhääle resolutsioonile (B7-0168/2009) ÜRO Toitlus- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) tippkohtumine toidujulgeoleku teemal. Meile valmistab muret nälg maailmas ning arvame, et väga tähtis on keskenduda toiduga kindlustatusele. Sellele vaatamata oleme meie, Rootsi konservatiivid, vastupidiselt resolutsioonile, arvamisel, et ühine põllumajanduspoliitika (ÜPP) on probleemi osa, mitte selle lahendus, ning vajab reformimist.

Lena Ek, Marit Paulsen, Olle Schmidt ja Cecilia Wikström (ALDE), kirjalikult. – (SV) Maailmas valitseb hetkel imelik olukord: miljard inimest kannatavad rasvumuse all, kuid samal ajal on miljard inimest näljas. Selline olukord on katastroofiline ning selle lahendamiseks on vaja võtta tõhusaid meetmeid, eriti peab seda tegema Euroopa Liit. Samas ei arva me, et lahenduseks on praegune ELi ühine põllumajanduspoliitika. Meie põllumajanduspoliitika oli edukas minevikus, kuid see ei kuulu tulevikku. Kuna resolutsioon ei poolda praeguse Euroopa põllumajandustoetuste süsteemi läbivaatamist, mis oleks kasulik nii kliima, maailma vaeste kui ka Euroopa põllumajandustootjate seisukohalt, ei näe me muud võimalust peale hääletusest loobumise.

Edite Estrela (S&D), kirjalikult. – (PT) Andsin oma poolthääle ühisele resolutsiooni ettepanekule „ÜRO Toitlus- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) tippkohtumine toidujulgeoleku teemal – Nälja kaotamine maailmas”, sest arvan, et peame võtma kiiresti kasutusele meetmed, et kaotada see nuhtlus, mille all kannatab kuuendik maailma elanikkonnast. Arvestades kliimamuutuse mõjuga põllumajandusele, eriti veenappusest tuleneva vähenenud tootlikkusega, riikides, mis juba praegu nende probleemide all kannatavad, peame koostama kindlasti sidusaid põllumajanduspoliitikaid, mis on järjekindlad nii kliima kaitsmise kui ka nälja kaotamise suhtes.

Göran Färm (S&D), kirjalikult. – (SV) Meie, Rootsi sotsiaaldemokraadid, otsustasime anda täna poolthääle ühisele resolutsiooni ettepanekule seoses ÜRO Toitlus- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) tippkohtumisega toidujulgeoleku teemal. Praegu kannatab üle miljardi inimese nälja käes. Äärmuslikud hinnakõikumised ja dramaatiline toiduainete hinna tõus maailmaturul on põhjustanud ülemaailmse toidukriisi, mistõttu maailma vaestel inimestel on veelgi raskem toidule ligi pääseda.

Soovime siiski mainida, et me ei ole nõus parlamendi seisukohaga, et me ei tohiks vähendada ELi ühise põllumajanduspoliitika raames turutoetuse meetmeid ja toetuste maksmist põllumajandustootjatele. Me ei usu, et need tugimeetmed ja maksed tõstavad pikemas perspektiivis toiduainetega kindlustatust arenevates riikides. Pigem vastupidi, need meetmed annavad hoopis vastupidise tulemuse. Toetuste abil kasvatatud odavaid Euroopa toiduaineid eksporditakse arenevatesse riikidesse, mis oma konkurentsivõimeliste hindadega nende riikide toiduainetööstuse turult välja tõrjuvad ning sellega kaotavad need riigid pikemas perspektiivis sõltumatuse saavutamise võimaluse.

Diogo Feio (PPE), kirjalikult. – (PT) Mitte keegi ei saa jääda üksikõikseks antud ülemaailmse probleemi suhtes, teades, et igal aastal sureb nälga 40 miljonit inimest ja et iga kuue sekundi järel sureb alatoitumise tõttu üks laps.

Euroopa Liit on suurim arengu- ja humanitaarabi osutaja, kuid ainult väga väike osa sellest on suunatud põllumajandussektorile, mis oleks suuteline täitma tuhandete alatoitumise all kannatavate inimeste vajaduse toidu järele. Seetõttu peaks Euroopa Liit vaatama kiiremas korras läbi oma abi osutamise ja arengupoliitika ning andma suurema tähtsuse põllumajanduse toetamisele arenevates riikides, kuna sellest sektorist sõltub seal enam kui 70% tööjõu sissetulek.

Ühine põllumajanduspoliitika tuleb kohandada kas sisemiselt praeguse kriisiga, mille osaks on ka suuremad Euroopa põllumajandustootjate tootmiskulud turutoetuse meetmeid kaotamata ja/või põllumajandustoetusi vähendamata. Erilist tähelepanu tuleb pöörata väikese ja keskmise suurusega põllumajandustootjatele ning

nende juurdepääsule laenudele, et nad saaksid säilitada oma tootmistasemeid vaatamata tootmiseks vajaminevate materjalide üha tõusvatele hindadele.

João Ferreira (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Olgugi et me ei nõustu kõikide punktidega, otsustasime anda resolutsioonile oma heakskiidu, kuna selles tuuakse välja väga olulised põhimõtteid, mis on meie arvates elementaarsed maailmas nälja kaotamiseks. Eriti väärivad tähelepanu järgnevad põhimõtted nagu:

– rõhutades, et „võitlus näljaga peab rajanema õigusel sõltumatusele toiduainetega varustamisel”,

– tunnistades, et „kõigi riikide kohaliku elanikkonna õigust kontrollida põllumaad ja teisi loodusressursse, et tagada enda toiduga kindlustatus”.

Resolutsioonis juhitakse tähelepanu ka sellele, kui oluline on põllumajandus nälja vastu võitlemisel, ning rõhutatakse põllumajandustootjate sissetulekute tähtsust. Ei ole veel selge, kas parlament suudab pidada tulevikus kinni sellest, mis siin täna heaks kiideti, või kas juhtub nii, nagu on tihti juhtunud, et antakse küll häid lubadusi, aga kui on aeg neid tegelikult rakendada, murrab parlament sõna ja kiidab heaks uued õigusaktid, mis neid põhimõtteid rikuvad.

Me ei tohi unustada, et ühise põllumajanduspoliitika reformid, mida on teostatud põllumajandusturgude liberaliseerimise põhjal WTO läbirääkimiste raames ning mis arvestavad ainult suurte põllumajandus- ja toiduainetevõtete huve, on soodustanud maailma põllumajandussektori vaesumist. Põllumajandustootmise peamiseks eesmärgiks on inimeste toitmine, mitte eksportimisega tegelevate monopolide kasumi suurendamine.

Anne E. Jensen ja Jens Rohde (ALDE), kirjalikult. – (DA) Meie, parlamendiliikmed Taani liberaalsest parteist, andsime oma poolthääle toiduga kindlustatuse resolutsioonile, et rõhutada, kui tähtis on, et EL võtab enda peale ülemaailmselt vastutuse võitluses nälja ja vaesusega. Samas ei poolda me aga resolutsiooni lõiget 9, mis seab kahtluse alla ELi põllumajanduspoliitika jätkuva liberaliseerimise. Taani liberaalne partei soovib näha põllumajandusabi järkjärgulist kaotamist ning ühiste eeskirjade kasutuselevõtmist, millega oleks võimalik tagada võrdsed konkurentsivõimalused Euroopa põllumajandustootjatele.

Elisabeth Köstinger (PPE), kirjalikult. – (DE) Pikaajaline toiduga kindlustatus on üks ühise põllumajanduspoliitika peamisi ülesandeid. Eriti toiduainepuuduse valguses tuleb rõhutada tugeva ÜPP tähtsust, mis edaspidi ülemaailmsete väljakutsete lahendamisel keskse rolli võtab. See tähendab, et ÜPP vajab piisavat pikaajalist rahastamist. ÜPP on ELi toiduga kindlustatuse poliitika nurgakiviks ning pärast 2013. aastat hakkab see mängima olulist rolli arengupoliitikas ja välises toiduga kindlustatuse poliitikas.

Sel põhjusel on tähtsaimateks eesmärkideks ideaalselt toimivate ökosüsteemide, viljaka pinnase ja stabiilsete veeallikate tagamine ning maapiirkondade majanduse mitmekesistamine. Rahvusvaheline koostöö ja solidaarsus koos tasakaalustatud kaubanduskokkulepetega, mis edendavad toiduga kindlustatust, mitte ei ohusta seda, on ülamaailmse toiduga kindlustatuse oluline element, millele tugev ÜPP saab olla oluliseks panuseks. Tõusvad toiduhinnad mõjutavad kõige rängemalt toiduainete netoimportijaid riike ning paljud nendest riikidest on maailma vähim arenenud riigid. EL peab võtma kasutusele meetmed sellega võitlemiseks.

Nuno Melo (PPE), kirjalikult. – (PT) Näljahäda mõjutab üha kasvavat arvu inimesi. Solidaarne EL peab olema selle üha kasvava probleemi vastu võitlemises esirinnas. Ülemaailmne toidukriis on üks suurimaid ohte rahule ja turvalisusele ning seetõttu tuleb tõhustada kõiki ülemaailmseid ja Euroopa toiduga kindlustatuse poliitikaid.

Georgios Toussas (GUE/NGL), kirjalikult. – (EL) Vaatamata sellele, et resolutsiooni autorid pidid tooma esile nälja probleemi ning ÜRO Toitlus- ja Põllumajandusorganisatsiooni tippkohtumisel tõstatatud probleeme, on nad sellegipoolest varjanud probleemi tegeliku põhjust, nimelt kapitalistliku eksploatatavuse süsteemi ja kapitali kasumi suurendamise strateegia, mida ka EL truult järgib. Toiduainete tootmise ja jaotamisega tegelevad riikidevahelised suurettevõtted ajavad ära põllumajandustootjad ning ostavad kokku põllumajandusmaad, millega nad annavad raske hoobi vaestele ja keskmise suurusega põllumajandustootjatele. Isegi arenenud kapitalistlike riikide töölis- ja rohujuurte tasandi klasside jaoks on üha raskem kindlustada tervislikku ja ohutut toitu samal ajal, kui riikidevahelised suurettevõtted teenivad tohutut kasumit ja ostavad kokku suurtes kogustes maad, peamiselt Aafrikas, arvestades, et toiduainete tootmine peab 2050. aastaks kahekordistuma. EL on teejuhtiks kõikide toiduainete tootmise tegurite – vee, energia, transpordi ja tehnoloogia – liberaliseerimise ja privatiseerimise alal ning sunnib WTO kaudu ning kahepoolsete kokkulepetega sama peale ka kolmandatele riikidele.

ÜPP on edasiseks kinnituseks väikese ja keskmise suurusega põllumajandustootjate kõrvaldamisele ning monopolide ja nende kasumite toetamisele. Põllumajandustootjad ja -töötajad võitlevad nimetatud poliitika vastu, et pöörata ümber see ekspluateeriv süsteem ning kindlustada piisavates kogustes tervislik ja ohutu toit kõigile.

10. Hääletuse parandused ja hääletuskavatsused (vt protokoll)

(Istung katkestati kell 12.55 ja jätkus kell 15.00)

ISTUNGI JUHATAJA: Libor ROUČEK

asepresident

11. Eelmise istungi protokollki kinnitamine (vt protokoll)

12. Inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtete rikkumise juhtumite arutamine (arutelu)

12.1. Nikaraagua

Juhataja. – Järgmisena on päevakorras kolm resolutsiooni eelnõud seoses Nikaraaguaga⁽¹⁾.

Bogusław Sonik, autor. – (PL) Austatud juhataja! Praeguse Nikaraagua presidendi Daniel Ortega poliitika näitab, et vana kommunistlik maksim „kui oleme kord võimule saanud, siis me sellese enam ei loobu”, peab endiselt paika. 1980ndatel ei suutnud sandinistid pidada enam ülal relvastatud diktatuuri ning pidid rahvusvahelise arvamuse sunnil võtma kasutusele demokraatlikud mängureeglid.

Ortega valiti presidendiks 2006. aasta valimistel ning sandinistid tulid taas võimule. Juba algusest peale hakkas president Ortega kasutama igat liiki poliitilise konkurentsi vastu näiliselt õiguslike ettekäändetega äraproovitud hirmutamise ja likvideerimise meetodeid. Sandinistide aparaat hakkas Kuuba revolutsiooni kaitse komiteede eeskujul jäljendama riigiparaati. 2008. aasta detsembris juhtis Euroopa Parlament tähelepanu riigiasutuste, parteide ja sandinistidega seotud isikute korraldatud tagakiusamiskampaaniale inimõiguste eest seisvate organisatsioonide ja nende liikmete, ajakirjanike ning meediaesindajate vastu. Amnesty International kirjutas kohaliku omavalitsuse valimistele järgnenud vägivallast. Ajakirjanike ründamised ja peksmised mitmekordistusid.

Nüüd üritab Ortega mõjutada ülemkohut ning teha põhiseaduses muudatusi, et ta saaks taas valimistel kandideerida. Võime üpris kindlalt ennustada, et tema järgmiseks sammuks oleks enda kuulutamine eluaegseks presidendiks, sest Managua ja Caracase populistide eeskujuks on Fidel Castro, kelle valitsemise ajal ei ole kunagi toimunud vabasid valimisi.

Palun Euroopa Komisjonil teha sellest olukorrast järeldused ning kontrollida rahvusvaheliste inimõiguste standardite rikkumise valguses, kas ei oleks vaja vaadata läbi olemasolevaid koostöökokkuleppeid kõne all oleva riigiga, et inimõigusi käsitlevad klauslid ei jääks kõigest tühjadeks sõnadeks.

Adam Bielan, autor. – (PL) Austatud juhataja! Möödunud pühapäeval korraldasid tuhanded Nikaraagua kodanikud opositsiooni palvel meeleavalduse president Daniel Ortega poliitika vastu, mis viib Nikaraaguas otseselt diktatuuri moodustumiseni.

Tuletan meelde, et 19. oktoobril otsustas ülemkohus kõrvaldada põhiseadusest takistused, mis takistaksid president Ortegale veel üheks ametiajaks kandideerida. Selliste muudatuste tegemise asjaolu ei ole iseenesest ennekuulmatu, sest paljudes Euroopa riikides puudub selline seadus, kuid ennekuulmatu on viis, kuidas antud otsus tehti. Nagu me kõik teame, puudub president Ortegale kahe kolmandiku suurune enamus parlamendis ning seega pidi ta rikkuma riigi põhiseadust, et kõrvaldada oma taasvalimise keeld. Kui lubame Daniel Ortegale 2011. aastal uuesti presidendiks kandideerida, on reaalne oht, et Nikaraaguast saab tõeline diktatuur.

⁽¹⁾ (vt protokoll)

Seepärast palun ma Euroopa Komisjonil Euroopa Liidu ning Kesk-Ameerika riikide vahelise assotsiatsioonilepingu sõlmimise läbirääkimistel antud probleemile tähelepanu juhtida ning kasutada kõiki võimalikke vahendeid, et panna president Ortega oma kavatsustest loobuma.

Johannes Cornelis van Baalen, *autor*. – Austatud juhataja! Olen tänulik, et ülemkogu toetas minu juhitud Liberaalse Internatsionaali delegatsiooni Managuas. Saabusime sinna rahumeelselt parlamentaarse enamuse palvel, et rääkida põhiseadusest, valimistest, valimiskampaaniast ning inimõigustest ja kodanikuvabadustest. Meid aga kiruti taga ning kutsuti muu hulgas piraatideks. Meid ähvardati riigist välja saatmisega ja *persona non grata*ks kuulutamisega ning meid süüdistati riigipöörde korraldamises.

Kuid tähtsam on see, et nad needsid minu riiki ja suruvad alla oma inimesi. Arvan, et Euroopa Liit peaks Nikaraaguas toimuvat jälgima ning saatma 2011. aasta valimistele vaatlejad ja toetama riigi demokraatlikku opositsiooni. Loodan ka, et teeme sama seoses Hondurase valimistega ning suhtume objektiivselt sealsete valimise tulemustesse. Vaatame, kas pühapäeval toimuvad valimised on vabad ja ausad ning langetame seejärel oma otsuse. Võib-olla lõpeb riigi põhiseaduslik kriis, kui me sealsete valimiste tulemusi tunnistame.

Tunne Kelam, *fraktsiooni PPE nimel*. – Austatud juhataja! Kaasaegses Ladina-Ameerikas valitseb murettekitav trend tugevdada populistlikke režiime võimulolevate presidentide mandaatide pikendamisega – eeldatavasti lõpmatuseni. Nii tuli võimule Hitler. Lenin tuli võimule tänu ükskõiksusele, kuid tulemused olid samad.

Need laiendatud volitustega presidendid ei ole suutnud või tahtnud oma alamate elukvaliteeti paremaks muuta. Kuuba on sünge ja valurikas näide sellest, kuidas tavainimeste elu on aastakümnete vältel moonutatud ja rikutud. Nikaraagua on hoiatav näide sellest, et säärased valitsejad ei muutu, vaid naasevad võimule ainult selleks, et seda taas kuritarvitada.

Sel põhjusel on meie kohuseks mõista igati hukka Nikaraagua põhiseaduse rikkumised ja siduda antud probleem palju tõhusama kontrolliga Nikaraaguale arenguabiks antud raha üle. On väga pettumusttekitav, et Ameerika Riikide Organisatsioon ei ole reageerinud nendele jultunud põhiseaduse rikkumistele, mida üks selle liikmetest toime pani.

Véronique De Keyser, *fraktsiooni S&D nimel*. – (FR) Austatud juhataja! Mul on hea meel näha, et Johannes Cornelis van Baalen on jälle turvaliselt tagasi Euroopas ja et ta oli riigist välja saatmise ajal juba lennukis.

Nüüd soovin aga pöörduda tõsisemate asjade juurde ning öelda oma fraktsiooni nimel, et me ei kavatse sellesse mängu sekkuda. Pean selle all silmas, et kui Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsioon keeldus kiireloomulisest arutelust seoses Uganda seadustega homoseksuaalsuse suhtes ning teisest kiireloomulisest arutelust seoses Iraanis toime pandavate hukkamistega, siis tahavad nad nüüd, et me sekkuksime president Ortega poolt või tema vastu olemise mängu seal toimuvate meelevalduste valguses.

Nii see lihtsalt ei käi! Arvan, et siin ülemkogul peetavaid kiireloomulisi arutelusid, mille eesmärgiks on pakkuda abi rasketes oludes olevatele inimestele või üritustele, ei tohi kasutada Euroopa Parlamendi liikmete isiklike poliitiliste huvide teenimiseks. Sel põhjusel otsustas minu fraktsioon keelduda nii resolutsiooni allkirjastamisest kui ka hääletamisest ning astuda siin toimuva vastu. See on Euroopa Parlamendile häbiplekiks.

Raül Romeva i Rueda, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – (ES) Austatud juhataja! Arvan samuti, et on nii kurb kui ka häbiväärne, et nii olulist ja kiireloomulist istungit sel viisil manipuleeritakse ning seepärast üllatab mind väga, et tänaseks teemaks on Nikaraagua ja et seda ei juhtunud muudel juhtudel, kui oleksime pidanud arutlema palju tõsisemate asjade üle. Täna lisandub ka asjaolu, et päevakorrast jäeti välja teised teemad just selleks, et selle teema saaks lisada. Kiireloomulise arutelude seisukohalt on see absoluutselt sobimatu.

Näiteks oleksime saanud ja pidanud arutama Lääne-Sahara teemat. Oleksime pidanud arutlema selliste inimeste olukorra üle nagu Aminatou Haidar, kes kannatab hetkel seetõttu, et tema põhiõigusi rikuti ja need temalt ära võeti. Peaksume arutlema nende paljude inimeste olukorra üle, kes viibivad põgenikelaagrites või Maroko okupeeritud aladel, sest selles kontekstis vajame selget seisukohta.

Kõige selle üle oleksime saanud täna arutleda, kuid seda me ei tee, kuna Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsioon sunnib meid arutlema teema üle, mis minu arvates ei vääri sellisele istungile omast tähelepanu või tähtsust.

Ilda Figueiredo, *fraktsiooni GUE/NGL nimel*. – (PT) Austatud juhataja! Meil on siin hetkel tegemist kahetsusväärse aruteluga valel alustel oluliseks muudetud olukorra üle, mis on kõigest häbiplekiks Euroopa Parlamendile.

Kiiret arutlemist oleks nõudnud näiteks hiljutine tragöödia seoses orkaan Idaga, mis novembri alguses El Salvadori tabas. Orkaani tagajärjel hukkus üle 200 inimese ning hävisid infrastruktuurid ja tähtsaid seadmeid tervishoiu, hariduse, vee ja hügieeni valdkondades, mis suurendas riigis vaesust veelgi.

Kiiresti oleksime pidanud arutlema ka erakorralise vahendite ja olemasolevate ELi vahendite ümbersuunamist El Salvadoris valitseva hädaolukorra toetamiseks, taasülesehitamise kava koostamiseks ja riigi rahva abistamiseks.

Samuti oleks pidanud parlament kiireloomuliselt mõistma hukka Hondurases toimunud sõjaväelise riigipöörde ja nõudma Hondurase rahva õiguslikult valitud presidendi José Manuel Zelaya ennistamist.

Ka Lääne-Sahara inimeste põhiõiguste austamise nõudmine oleks nõudnud kiiret käsitlemist.

Kahjuks ei olnud Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsiooni vastuseisu tõttu midagi sellest võimalik. Sel põhjusel keeldume, nagu ka mu kolleegid juba ütlesid, koostööst selles valedel alustel oluliseks muudetud olukorras, mis on kõigest häbiplekiks Euroopa Parlamendile.

Jürgen Klute (GUE/NGL). – (DE) Austatud juhataja! Olen eelmiste sõnavõtjatega täiesti ühel meelel. Tuletan kõigile meelde, et ka Kolumbia president üritas Kolumbia põhiseadust rikkudes oma ametiaega pikendada ning seetõttu tuleb ka seda teemat käsitleda.

Kuid kõige enam nõuab tähelepanu asjaolu, et Hondurase riigipöördega oli seotud Saksamaa Friedrich Naumanni Sihtasutus, millel on tihedad sidemed Saksamaa Vabade Demokraatide Parteiga (FDB). Vähemalt Saksamaal arutleti selle üle. Sihtasutuse stipendiumi saajad eemaldusid avalikus kirjas sellest poliitikast. Ei tohi unustada, et Johannes Cornelis van Baalen on Liberaalse Internatsionaali esimees ja Friedrich Naumanni Sihtasutuse kodulehel on kirjas, et ta arutles riigipöörde võimalust Nikaraagua relvajõududega. Minu arvates on nendes tingimustes, mida ei ole seni ümber lükatud, väga sobilik, et Nikaraagua-sugusel riigil on piisavalt julgust sedalaadi poliitiku väljasaatmiseks. Kui aus olla, siis tuleb tunnistada, et Euroopas oleks samasugune olukord.

Meil ei ole siin tegemist millegi muuga kui väga läbipaistva katsega diskrediteerida ja häbistada avalikult neid Ladina-Ameerika maid, riike ja valitsusi, mis üritavad võtta kasutusele sotsiaalsemaid poliitikaid. Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete / Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsiooni nimel tahan uuesti selgelt öelda, et me ei kavatse seda toetada.

Ioannis Kasoulides (PPE). – Austatud juhataja! Ma ei mõista oma lugupeetud parempoolsete kolleegide reksiooni tänasel täiskogu istungil seoses teemadega, mis täna arutlemiseks on esitatud.

Ma ei mõista, miks ei ole tähtis võtta sõna ning arutleda selle üle, kuidas koheldi ühte meie parlamendiliiget, kes külastas ühte riiki ning täitis seal oma rolli Liberaalse Internatsionaali esimehena. Ma ei mõista, miks me ei saa võtta sõna, et rääkida sellest probleemist ning Ladina-Ameerikas esile kerkivast tendentsist seoses riigi põhiseaduse meelevaldse muutmisega, et lõpetada alati olemas olnud traditsioon, mille kohaselt riigipeal on õigus ühele või kahele ametiajale.

Meie lugupeetud sõbrad mainisid juba nelja muud teemat ning ma tahaksin teada, millal me antud teema arutlemise juurde jõuame, kui arvestada sellega, et päevakorras on ainult kolm teemat.

(Juhataja katkestab kõneleja)

Justas Vincas Paleckis (S&D). – (LT) Olen igati nõus oma fraktsiooni seisukohaga, et antud teemat ei tohiks päevakorda lisada, sest maailmas on palju tähtsamaid ja suuremat mõju avaldavaid probleeme. Kui peaksime arutlema Nikaraagua teemadel, siis tuleb esmalt rääkida asjaolust, et sellel riigil on kõige suurim välisvõlg maailmas ning tegemist on ka ühe Ladina-Ameerika vaesema riigiga. Kommunistlik eksperiment ei olnud seal lahenduseks, kuid seda polnud ka neoliberaalne eksperiment. Riigi siseasjadesse on liialt sekkunud suurriigid Ameerika ja Nõukogude Liit, mistõttu ongi riik pidevalt kodusõja äärel. On täiesti arusaadav, et Nikaraaguas valitseb karmikaelisuse tendents, mida tuleb igati hukka mõista. Samas ei tohi me aga unustada, et karmikaelisuse tendents leidub ka Euroopas ning seetõttu peaksime pöörama tähelepanu hoopis palju tähtsamatele asjadele.

Gesine Meissner (ALDE). – (DE) Austatud juhataja! Praeguse teema kohta on juba nii mõndagi öeldud. Üks sõnavõtja selgitas, et antud teema ei sobi arutlemiseks, sest on palju tähtsamaid probleeme seoses palju suuremate inimõiguste rikkumistega. See võib ju nii olla, aga minu arvates peame meie, eurooplased, kes

me näeme vaeva selle nimel, et väärtusi nagu inimõigusi ja -vabadusi, näiteks pressivabadusi austatakse igal pool, kaitsma seda vabadust alati, kui leiame, et see on ohtu seatud.

Õeldi ka näiteks, et riigipöördesse oli segatud Friedrich Naumanni Sihtasutus. Nimetatud sihtasutuse liikmena lükkan ma selle väite selgesõnaliselt tagasi. Need on kuulujutud, millel puudub igasugune alus.

Kolmandaks soovin rääkida sellest, et Johannes Cornelis van Baalenit süüdistati riigipöörde üle arutlemises ning et see on põhjus, miks ta riigist välja saadeti. Kui me ei saa iga liiki teemadel avalikult rääkida – mis on meie jaoks pressi- ja sõnavabadus, kaks vabadust, mis meil siin on ja mida me väga hindame –, siis kas tõesti on mingit kindlat laadi teema üle arutlemine piisavaks põhjuseks, et keegi riigist välja saata? Asjaolu, et seda avalikult tehakse, ei õigusta kellegi riigist välja saatmist ainult sel põhjusel, et toimus mingi arutelu. See on täiesti vale lähenemine.

Charles Tannock (ECR). – Austatud juhataja! Nikaraagua on endiselt üks Põhja-, Lõuna- ja Kesk-Ameerika vaesemaid riike. Asjaolu, et president Daniel Ortega ei ole suutnud oma riigi olukorda paremaks muuta vaatamata arvukatele sotsialistlikele utoopilistele lubadustele enne valimisi, viitab sellele, et Nikaraagua juhtimist tuleb muuta.

Riigi põhiseaduse kohaselt tohivad riigipead olla ametis ainult ühe ametiaja, mis on vahetevahel väga arukas poliitika regioonis, kus on oht ebastabiilsuseks. Ortega aga näitab konstitutsioonikohtu volituste kuritarvitamisega taas üles hoolimatust parlamentaarse demokraatia ja õigusriigi põhimõtete vastu.

Selles suhtes ei erine ta oma kolleegist Hugo Chávezist Venetsueelas. Mõlemad mehed tegid endale nime sõjaväeliste riigijuhtide hukkamõistmisega, kuid on nüüd ise vasakpoolseteks sõjaväelisteks riigijuhtideks muutumas ning on sellega tõeliseks ohuks demokraatlikule stabiilsusele, eriti kui arvestada kaosega lähedal asuvas Hondurases. Daniel Ortega on arvukatel juhtudel oma rahvast ja oma riiki alt vedanud. Kui me tõepoolest demokraatiasse ja vabadusse usume, ei saa me Nikaraagua rahva kannatusi tähelepanuta jätta.

Reinhard Bütikofer (Verts/ALE). – (DE) Austatud juhataja! Keerulise arutluse käigus on selgunud üks asi: üks Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsiooni liige kinnitas kaudselt, et arutelude läbirääkimiste oli tõepoolest riigipöörde küsimus. Ta kaitses juhtunut argumentidega, et rääkida peab saama kõigest, isegi riigipöördest. See on arutelu üks märkimisväärsimaid tulemusi, mis aitab olukorda selgust tuua ning selle eest olen ma väga tänulik.

Karel De Gucht, komisjoni liige. – Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! Nagu teate, peab Euroopa Liit kõne all oleva riigiga keerulist dialoogi eesmärgiga säilitada sealset demokraatiat ning taastada kodanike usaldus riigi demokraatlikesse institutsioonidesse.

Samas üritab EL säilitada ka tasakaalu seoses meie kaua kestnud pühendumusega toetada selle areneva riigi ning üldiselt ka kogu Kesk-Ameerika regiooni arengut ja stabiilsust.

Pärast kohalikke valimisi 2008. aasta novembris, mille kohta levisid laialdase pettuse süüdistused, on rahvusvaheliste doonorriikide usaldus praegusesse valitsusse langenud kõigi aegade madalaimale tasemele. Demokraatlike aluspõhimõtete, sealhulgas ka vabade ja ausate valimiste põhimõtte, eiramine viis selleni, et doonorriigid hakkasid süstemaatiliselt vaatama läbi oma koostöötoimikuid ning otsustas teatud juhtudel toetamise ümber suunata või peatada seniks, kuni tingimused paremaks muutuvad.

Volinik Ferrero-Waldner tegi otsuse peatada alates 1. jaanuarist 2009 kogu Nikaraaguale osutatav eelarvetoetus. Nimetatud otsusele eelnes nõukogus ka vastav arutelu koos liikmesriikidega.

Pärast tihedat suhtlust Nikaraagua ametiasutustega, mis andsid usaldusväärseid lubadusi seoses olukorra korrigeerimisega, tegi komisjon oktoobri alguses haridussektorile 10 miljoni euro suuruse ühekordse makse meie eelarvetoetuse programmist. See moodustab väikese osa 46 miljoni euro suurusest rahaliste vahendite summast, mille maksmine peatati.

Möödunud nädalal kritiseeriti meid arengunõukogus seoses sellega, et antud teemal ei peetud eelnevaid läbirääkimisi liikmeriikidega. Ilma siinkohal üksikasjadesse laskumata arvan, et väga tähtis on seda laadi otsuse tegemisel kasutada menetlust, mille käigus me vähemalt üritame kanda hoolt selle eest, et individuaalsetest riikidest rääkides on Euroopa Komisjon ja liikmesriigid ühisel seisukohal. Kui see lõpuks ikkagi võimalikuks ei osutu, on loomulikult kõigil lubatud teha seda, mida nad vajalikuks peavad.

Nikaraagua valitsus on andnud teada, et järgmistel kohalikel valimistel 2010. aastal ja üldistel valimistel 2011. aastal osalevad riigisisised ja rahvusvahelised vaatlejad. Valitsus palus juba ametlikult ELil korraldada

vaatlusmissioon. Samuti lubas valitsus muu hulgas teha koos EÜ projekti toetusega täiendusi oma kodaniku- ja valijate registris ning määrata järgmisel aastal ametisse usaldusväärse ja professionaalse valimisasutuse.

Teisest küljest aga on hiljutised sündmused, nagu konstitutsioonikohtu otsus, andnud põhjust kahelda Nikaraagua valitsuse tõsiduses seoses nende lubaduste täitmisega. EL on mitmel korral seoses nende sündmustega oma muret väljendanud – viimati kohalikul kolmepoolsel demaršil, mis toimus esmaspäeval, 21. novembril.

Lõppude lõpuks on nende lubaduste rakendamine otsustavaks meie eelarvetoetuse programmide jätkamise jaoks. Nagu arutelu näitab, jätkame tihedat koostööd liikmesriikide ja Euroopa Parlamendiga. See, kas koostöö on õigeaegne või mitte, on loomulikult midagi, mida parlament ise kaaluma peaks.

Juhataja. – Sellega on päevakorrapunkti käsitus lõppenud.

Hääletamine toimub arutelu lõpus.

12.2. Laos ja Vietnam

Juhataja. – Järgmisena on päevakorras neli resolutsiooni eelnõud seoses Laose ja Vietnamiga⁽²⁾.

Véronique De Keyser, autor. – (FR) Austatud juhataja! Meil on järjekordselt käsil kiireloomuline arutelu seoses Vietnamiga ja Laosega. On tõsi, et oleme pidanud Euroopa Parlamendis veel teisi sarnaseid arutelusid, kuid me ei saa käesolevat kiireloomulist arutelu tähelepanemata jätta.

Tegelikult oleme väga mures. Alates 2006. aastast, kui Vietnam eemaldati Ameerika Ühendriikide mustast nimekirjast seoses represseerimise ja inimõiguste rikkumistega, on tõusnud represseerimise tase inimõiguste eest võitlejate vastu.

Tahaksin mainida ainult ühte väga iseloomulikku juhtumit: proua Tran Khai Thanh Thuy juhtumit. Ta on kirjanik, blogija, ajakirjanik ja aktivist, keda hoitakse hetkel vangis väga ebaselgetel põhjustel, millest kõige usutavam on, et ta kaitses oma riigis sõnavabadust ja inimõigusi. Ta kannatab diabeedi all ning ta tervis on väga kehv. Kardame tema elu pärast ning nõuame talle vanglas nii nõuetekohase arstiabi osutamist kui ka tema viivitamatut vabastamist.

Ma armastan Vietnami. See on suurepärane riik ning 2010. aastal võtab see üle ASEANi eesistumise. Usun, et rahvusvaheliste demokraatlike standarditega kooskõlas olevate meetmete kasutuselevõtmine tuleks riigi moraalse autoriteedi tugevdamisele ainult kasuks.

Thomas Mann, autor. – (DE) Austatud juhataja! Inimõiguste olukord Vietnamis on väga murettekitav. Levinud on usuline tagakiusamine, eriti kristlaste ja budistide suhtes. Kõiki, kes vabaduse ja inimõiguste eest välja astuvad, hirmutatakse ning hoitakse pideva järelevalve all. Septembri lõpus rünnati vägivaldselt sadu Bat Nha kloostri munki. Rüüstatati ka tervet kloostrit, samal ajal, kui politsei seda kõike lihtsalt pealt vaatas. Munki, kes Phuoc Hue templist varju otsisid, peksti jõhkralt. Sedalaadi ahistamist ei tohi lubada. On ennekuulmatu, et riik on lihtsalt ignoreerinud Euroopa Liidu ja teiste maailma riikide üleskutseid parandada olukorda seoses inimõigustega. On sadu põhjuseid vähemalt muudatustegi tegemiseks, eriti kui arvestada seda, et järgmisel aastal asub Vietnam ASEANi riikide eesistuja kohale.

Olukord Laoses ei ole palju parem. Novembri alguses peksis salapolitsei läbi enam kui 300 rahumeelset meelevaldajat, kes nõudsid mitmeparteisüsteemi ja demokraatia kehtestamist. Kõik katsed poliitilise dialoogi algatamiseks surub ainus võimalik partei viivitamatult maha.

Samuti on õõvastav 5000 hmongist põgeniku olukord, kes elavad hetkel laagrites Põhja-Tais ning kes kuuluvad tagakiusatud vähemusse. Neile ei ole antud põgenike staatust. Organisatsioon Piirideta Arstid, mida sel nädalal ka siin parlamendis esindati, ütles, et neil on laagrites peaaegu võimatu osutada humanitaarabi, sest inimesi vahistatakse pidevalt ja üldiselt täiesti suvaliselt ning neid sunnitakse tagasi Laosesse pöörduma. Igasugused väited, et need inimesed naasevad vabatahtlikult, on lihtsalt valed.

Meie, Euroopa Parlamendi liikmed, kutsume komisjoni ja nõukogu üles esitama meile täpset teavet selle kohta, millistest kokkulepetest, mis nende kahe riigi valitsusega seoses inimõiguste ja demokraatiaga tehti,

⁽²⁾ (vt protokoll)

kinni peetakse. Milliseid nendest kokkulepetest on järjekindlalt eiratud? Vietnami ja Laose kodanike heaolu nimel peab olema võimalik nende kahe riigi valitsustele survet avaldada.

(Aplaus)

Heidi Hautala, autor. – (FI) Austatud juhataja! Tervitame igati fakti, et Kagu-Aasia Rahvaste Assotsiatsioon moodustas regionaalse inimõiguste komisjoni. Selle kõige taustal on siiski väga šokeeriv kohata Vietnami munkasid, kes olid langenud vägivaldse rünnaku ohvriks. Meil oli au nendega hiljuti Inimõiguste allkomisjonis kohtuda.

Paistab, et religioossete kogukondade olukord Vietnamis muutub üha raskemaks. Peame mõistma igati hukka asjaolu, et vägivalda tõttu pidi kahest kloostrist lahkuma üle 300 munga ja nunna ning et religioossete kogukondi pidevalt taga kiustatakse. On väga tähtis, et Vietnam võtaks kuulda ÜRO inimõiguste komisjoni nõuanded, milles soovitatakse näiteks kutsuda riiki ÜRO eriraportöörid, kes jälgiksid arvamuse- ja usuvabaduse ning teiste põhiinimõiguste rakendamist.

Cristian Dan Preda, fraktsiooni PPE nimel. – (RO) Vietnamis peetakse sadu inimesi kinni nende poliitiliste ja usuliste tõekspidamiste pärast. Usun, et vägivaldne rünnak buda munkade vastu septembri lõpus näitab selgesti, et Vietnam ei ole valmis sealset inimõiguste olukorda parandama.

Sõjaväelise diktatuuri võimu all olevas Laoses hoitakse siiani salaja vahi all kümme aastat tagasi tudengite ja õppejõudude algatatud üliõpilasliikumise juhte. Hiljuti surus salapolitsei maha inimõiguste austamise nimel korraldatud rahumeelse meeleavalduse ning jätkub ka hmongide kogukondade tagakiusamine.

Nii Laos kui ka Vietnam peavad pidama täielikult kinni rahvusvahelistest inimõiguste standarditest. Lõppema peab usuliste kogukondade liikmete, vähemuste ning samuti kodanike tagakiusamine, kes ei tee midagi enam, kui kaitsevad oma poliitilisi õigusi.

Seoses sellega on Euroopa Liit kohustatud jälgima lähedalt arenguid seoses inimõigustega ning kasutama kogu oma mõjuvõimu sellise negatiivse trendi muutmiseks.

(Aplaus)

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, fraktsiooni S&D nimel. – (PL) Austatud juhataja! Läbirääkimistesse seoses ELi ja Vietnami vahelise uue partnerlus- ja koostöölepinguga tuleb lisada ka austus inimõiguste ja isikuvabaduste vastu. Meieni jõudnud andmete kohaselt on olukord seoses sellega eriti tõsine Vietnamis ning seda eriti seoses Interneti-kasutajate rõhumisega. Internet on meedium, mis põhineb vabal teabe ja seisukohtade vahetamisel igat liiki teemade kohta ning seda veel ülemaailmsel tasandil. Vietnami õiguslikud määrused seoses Interneti kasutamiseaga aga karistavad sõnavabadust teatud tundlikes valdkondades, nagu inimõigused ja demokraatia levik.

2008. aastal kehtestatud eeskirjades blogide kohta on sätestatud, et nende sisu peab piirduma isiklike asjadega ning neis on keelatud valitsusvastaste ning riiklikku julgeolekut õhnestavate materjalide levitamine.

(Juhataja palus parlamendiliikmel aeglasemalt rääkida)

Teiste riikide valitsusevälised organisatsioonid teatavad, et blogijaid, kes poliitilistel teemadel räägivad, hoitakse vanglates kinni. Euroopa Liidu institutsioonid ei tohi nende Vietnamist tulevate häirivate tõsiasjade suhtes ükskõikseks jääda ning lisaks poliitiliste tegevustele on vaja astuda ka õiguslikke samme. Seetõttu palun kaasata uude ELi ja Vietnami vahelisse kokkuleppesse inimõigustega seotud siduv klausel.

Johannes Cornelis van Baalen, fraktsiooni ALDE nimel. – Austatud juhataja! Fraktsioon ALDE on arvamusel, et Laos ja Vietnam ei ole demokraatlikud riigid. Kummaski riigis ei ole tagatud ei inimõigused ega usulised või muud õigused. See tähendab, et me toetame resolutsiooni täiest hingest ning palume nõukogul ja komisjonil sama teha.

Ryszard Antoni Legutko, fraktsiooni ECR nimel. – (PL) Austatud juhataja! Soovin taas rõhutada, kui dramaatiline on kristlaste olukord Laoses ja Vietnamis. Mõlemas riigis on kogu riigistruktuur ja rõhumise aparaat suunatud kristluse – nii katoliiklaste kui ka protestantide – hävitamisele.

Laoses on see võimul oleva kommunistliku partei programmi tulemus, mille kohaselt koheldakse kristlust kui religiooni, mis esindab läänemaailma imperialismi. Vietnamis toimuv on samas aga vormiliselt olemasolevatest seadustest üleastumine. Rõhumisel on mitmesuguseid vorme: vahistamised, piinamine, vabadusekaotused, hirmutamise ja inimeste paigutamine vaimuhaiglatesse.

Sellised tavad ei tohi jätkuda ilma tugeva reaktsioonita Euroopa institutsioonidelt. Olgugi et paljud inimesed Euroopas võitlevad kristluse vastu õiguslike vahenditega, on meie kõigi kohustuseks teha midagi nende barbaarsuste vastu, mille tunnistajaks me mõnedes Aasia riikides oleme.

Eija-Riitta Korhola (PPE). – (FI) Austatud juhataja! Septembris astus Laos seoses inimõiguste parandamisega olulise sammu edasi, kui ratifitseeris **kodaniku- ja poliitiliste õiguste** rahvusvahelise pakti, **mis katab selliseid valdkondi nagu usu-, avalike arutelude pidamise ja sõnavabadus, ning annab inimestele õiguse avaldada oma poliitilist arvamust.**

Teooria ning praktika on aga tihti üksteisest väga erinevad ning tee teooriast praktikani võib olla väga pikk. Taas on vaja väga palju poliitilist tahet. 1999. aasta oktoobri meelevahetustel vahistatud üliõpilaskiikumise juhid ja teised nn südametunnistuse vangid ning samuti selle aasta 2. novembril vahistatud rahueelsetel meelevahetustel osalejad tuleb viivitamatult vabastada.

Väga tähtis on, et Laose ametivõimud näitaksid üles oma demokraatlikku meeletatust ning koostaksid ja rakendaksid õiguslikud reformid esimesel võimalusel. Riigisisised õigusaktid tuleb viia vastavusse rahvusvaheliste kokkulepetega, millest Laos kinni pidada lubas. Laose Demokraatlikus Rahvavabariigis on demokraatia saavutamine ning inimõiguste ausse tõstmine võimalik ainult õiguslike reformide sisseviimise ja mitmeparteiliste valimiste korraldamisega.

Marc Tarabella (S&D). – (FR) Austatud juhataja! 2007. aasta juulis tähistasin siinsamas istungisaalis seda, et 2006. aasta oli Vietnami jaoks olnud poliitilise avatuse aasta. Kutsusin Vietnami tunnustama kõiki riigi territooriumil esindatud religioone ning lubama oma rahval vabalt oma usku valida.

Enam kui kaks aastat hiljem pean aga tunnistama, et olukord ei ole õiges suunas arenenud. Vietnami ei ole usuvabadus ikka veel reaalsuseks saanud ning näiteks buda munkade vahistamiste arv üha tõuseb.

Vietnam on ASEANi eesistumist üle võtnud. Tervitame siin ülemkogul tehtud jõupingutusi seoses tervishoiu, hariduse ja ebavõrdsuse vähendamisega. Resolutsiooniga tahame aga tuletada Vietnamile meelde, kui tähtsad on inimõigused, ning paluda riigil olla tulevase ASEANi eesistujana teistele heaks eeskujuks.

Tahan ka lisada, et tervitan väga asjaolu, et Laose valitsus ratifitseeris kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti. Loodan, et riik suudab pakti täies ulatuses rakendada, eriti seoses sõna- ja avalike arutelude pidamise vabadusega.

Viimaks palume Laose valitsusel teha kõik, mis nende võimuses, et vabastada 2. novembril 2009 rahumeelse meelevahetuse käigus vahistatud inimesed ning samuti 1999. aasta 26. oktoobri üliõpilaskiikumise juhid.

Ryszard Czarnecki (ECR). – (PL) Austatud juhataja! Siin parlamendis rääkisime möödunud ametiajal Vietnamist peamiselt budistide usulise tagakiusamise kontekstis. Täna on käes aeg rääkida uuesti usuliste õiguste rikkumisest nendes kahes riigis, seekord seoses kristlastega. Kahjuks on see nendes kahes riigis alaline poliitiline reaalsus. Euroopa Parlament, mis on inim- ja vähemuste õiguste teemade suhtes väga tundlik, peab seoses sellega oma avalduse tegema.

Soovin ka lisada, et ma ei tulnud siia täna mitte poliitikuna, vaid Poolas üpris hästi tuntud blogijana ning seoses sellega soovin protesteerida meie Interneti kasutavate sõprade ja blogijate tagakiusamise vastu Vietnami. Peame neid innukalt kaitsma.

Mario Mauro (PPE). – (IT) Austatud juhataja, head kolleegid! Usulistel alustel tagakiusamine ja diskrimineerimine ei ole Vietnami midagi uut. Sedasi pole käitunud mitte ühe päeva või ühe kuu jooksul, vaid juba 50 aastat.

Piirdun siinkohal vaid kõige hilisemate juhtumitega, nagu katedraali lammutamine Vinh Longi linnas, et ehitada selle asemele avalik park, või märulipolitsei ja buldoosrite kasutamine, et kõrvaldada Neitsi Maarja kuju katoliiklikult surnuaialt Hanoi. Lisaks esitati kaebus kirikuõpetaja ja tema koguduse liikmete vastu, kes tõid kirikuõpetajat ähvardanud isiku politseijaoskonda. Sellega muudetakse kristlased ohvritest kurjategijateks.

Kasvav autoritaarsus on saavutamas murettekitavaid mõõtmeid. Hanoi valitsus on isegi nõudnud, et turvalisuse tagamiseks tuleb sulgeda 10 Interneti-lehekülge, mis pidevalt ohtlikku materjali levitavad ning et tuleb võidelda kõikide liikumistega, mis partei vastu meeletatud on.

Olukord on äärmiselt murettekitav ka Laoses, kus kristlasi kiusatakse järelejätmatus vahistamiste ja ähvardustega ning minnakse isegi nii kaugele, et neid sunnitakse kohati oma küladest lahkuma.

Austatud juhataja! Usuvabadus on loomulik inimõigus ning kehtib igale inimesele. Usuvabadus ei ole teene, mida need, kes parajasti võimul on, osutada võivad. Sel põhjusel on sekkumine ja pühendumus igati vajalik.

Zbigniew Ziobro (ECR). – (PL) Austatud juhataja! Peaksime olema rahul iga meetmega, mille eesmärgiks on rõhutada inimõiguste olulisust, ning juhtida tähelepanu juhtumitele, kus neid mõnedes maailmaosades ei austata, ning riikidele, kus inimeste põhiõigusi rikutakse. Kui pöörame aga oma tähelepanu nende õiguste rikkumisele, peame pöörama erilist tähelepanu just olukordadele teatud riikides, kus rikutakse teistesse religioonidesse kuuluvate inimeste õigusi ning nende õigust sõnavabadusele seoses nende usuga, usuvabaduse praktiseerimisega ja õigusega oma tõekspidamisi välja näidata. Sel põhjusel peaksime looma häirekella iga kord, kui selles valdkonnas pannakse toime tõsiseid rikkumisi.

Peaksime ka meeles pidama, et peame Euroopas alati seoses traditsioonide, vabaduse ja teiste religioonide austamisega muule maailmale eeskujuks olema. Just seetõttu pean teatud rahutusega tunnistama midagi, mida ei saa loomulikult võrrelda tõsiasjadega, mida meile siin istungisaalis esitati. Pean siinjuures silmas ilmnevat trendi Euroopa Inimõiguste Kohtu otsustes, mis paistab tungivat teatud riikide usuvabaduse ja traditsioonide valdkonda, antud juhul seoses kohtuotsusega, mis puudutab riste ja Itaaliat. Arvan, et seda laadi kohtuotsused loovad ka mõnes mõttes halva õhkkonna, kus teatud sümboleid ja rõhutamisi on võimalik valesti tõlgendada.

Kokkuvõtteks soovin öelda, et iga žest ja tegevus, mis tõstab inimõiguste tähtsust, on väga tähtis ning sellest tuleb rääkida avalikult just nende riikide puhul, kus inimeste põhiõigusi rikutakse.

Charles Tannock (ECR). – Austatud juhataja! Kahjuks on Vietnam ja Laos koos Kuuba ja Hiina Rahvavabariigiga ainsad jäänukid üheparteilisest kommunistlikust diktatuurist, kus parlamentaarne demokraatia, pluralism aruteludes – kaasa arvatud meedia- ja Internetis blogimise vabadus – ja rahumeelne religiooni järgimine on väga võõrasteks põhimõteteks.

Vietnamis ei talu Hanoi valitsus avameelseid buda munki ja katoliiklasi ning Laoses kiusatakse taga hmonge, kellest paljud on Taisse põgenenud. Olen nõus, et isegi kogu maailmas oleva hea tahte juures ning vaatamata lõpututele rahvusvahelisel tasandil ja ÜRO antud lubadustele, kaasa arvatud hiljuti ELile antud lubadustele seoses kaubanduskokkulepetega, ei saa kommunistlikest diktatuuridest kunagi liberaalseid demokraatiasid.

Karel De Gucht, komisjoni liige. – Austatud juhataja! Komisjon on endiselt arvamusel, et viimastel aastatel on toimunud oluline areng paremuse poole seoses üldise poliitilise olukorraga Laoses, ning nõustub parlamendiga, et kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti (ICCPR) ratifitseerimine Laoses on väga hea samm usuvabaduse, avalike arutelude pidamise vabaduse, sõna- ning pressivabaduse jaoks. Samuti on komisjonil hea meel puuetega inimeste õiguste konventsiooni ja ÜRO korrupsioonivastase konventsiooni ratifitseerimise üle.

Aprillis kiitis Laose valitsus heaks määruse, millega lubati moodustada ja registreerida riigisiseseid kodanikuühiskonna organisatsioone. See on oluline samm teel avalike arutelude pidamisele vabaduse andmise ja kodanikuühiskonnale riigi arengus rolli andmise poole.

Samas jagame parlamendiga poliitiliste vangidega seotud muresid. Mis puudutab kolme isikut, keda parlamendis nimetati, siis kordasid ametivõimud 2009. aasta oktoobris juba varem meie Vietnami delegatsioonile tehtud avaldust, et härra Keochay vabastati juba 2002. aastal. Teised kaks vangi kolmest, härra Seng-Aloun Phengphanh ja härra Tongpaseuth Keuakaoun, on väidetavasti hea tervise juures. Ametivõimudel puuduvad andmed härra Bouvanh Chanmanivongi kohta.

Komisjon on konsulteerinud riigis viibivate diplomaatide ja teistega seoses mitmesaja meeleavaldaja väidetava vahistamisega 2009. aasta detsembri alguses, kuid me ei ole senini leidnud kinnitust esitatud teabele.

Komisjon on nõus parlamendi arvamusel, et 158 inimese kinnipidamine Nong Khais vajab kiireimas korras lahendamist. Komisjon nõuab, et Laose ja Tai valitsused lubaksid vangidel asuda ümber kolmandatesse riikidesse, mis on lubanud neile asüüli anda.

Seoses Tais olevate Laose hmongidega tuleb teostada korralik uurimine, et määratlada rikkumiste maht.

Pöördun nüüd Vietnami poole. Komisjon jagab parlamendi muresid, et Vietnami valitsus on hiljuti seoses inimõigustega üles näidanud karmi käe poliitika märke. Euroopas on andnud alust tõsiseks mureks hiljutised rahumeelsete blogijate ning inimõiguste kaitsjate vahistamised ja kohtuprotsessid ning pinged seoses religioossete rühmitustega, nagu sündmused seoses rahumeelse budistide kogukonna ning Batna kloostriiga.

Soovitame tungivalt, et Vietnam, mis ratifitseeris kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti, peaks kinni oma rahvusvahelistest inimõiguste kohustustest ning vabastaks kõik vangid, eriti inimõiguste juristi Le Cong Dinh, demokraatia kaitsja ning kirjaniku Tran Khai Thanh Thuy ja katoliku kiriku õpetaja isa Nguyen Van Ly, keda hoitakse hetkel vahi all selle eest, et nad rahumeelselt oma seisukohti väljendasid.

Oleme nõus ka sellega, et palju sõltumatul meedial oleks praegusel majanduslikult raskel ajal mängida sotsiaalse rahulolematuse suunamisel kasulik roll. Sel põhjusel soovitame Vietnamil võtta vastu ajakirjandusseadus, mis oleks kooskõlas kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti 19. artikliga, mis käsitleb sõnavabadust.

Kõigele vaatamata on meil palju usku tõsisesse inimõiguste alasesse dialoogi ning koostöösse Vietnamiga. Usume konstruktiivsesse suhtlusesse. Kuid selleks, et säärane suhtlemine oleks ka edaspidi jätkusuutlikuks lahenduseks, peavad dialoogidel ja koostööl olema käega katsutavad tulemused.

Vietnami saavutused on kõige paremaks näiteks sellest, et tulusaimaks lahenduseks on dialoogi pidamine.

Juhataja. – Sellega on päevakorrapunkti käsitus lõppenud.

Hääletamine toimub arutelu lõpus.

12.3. Hiina: vähemuste õigused ja surmanuhtluse rakendamine

Juhataja. – Järgmisena on päevakorras viis resolutsiooni eelnõud seoses resolutsioon Hiina kohta: vähemuste õigused ja surmanuhtluse rakendamine⁽³⁾.

Véronique De Keyser, autor. – (FR) Austatud juhataja! Minu fraktsioon võttis resolutsioonilt Hiina kohta oma allkirja tagasi. Miks? Mitte seepärast, et meie arvates on inimõigused teisejärgulised ja jäävad alla kaubanduse huvidele – me esitasime näiteks resolutsiooni Sotsiaaldemokraatide ja Demokraatide fraktsioonilt Euroopa Parlamendis igasuguste mööndusteta, et oma pühendumust näidata –, vaid seetõttu, et Hiina käitumise muutmiseks on vaja dialoogi ning see tujukas struktuurivaba resolutsioon rikub ära kõik võimalused dialoogi astumiseks. Selles on kindlasti kõik esindatud: Tiibet, dalai-laama ja tema järgnevus, religioosne ristsõda ja juhuks kui midagi oleks unustatud, isegi kriitika igasuguste olemasolevate, möödunud ja tulevaste kommunistlike režiimide vastu.

Kas sel viisil avatakse uksi? Ei! Tragöödia seisneb selles, et need suletakse just nende inimeste jaoks, keda me hetkel päästa soovime ehk siis hukkamisohus olevate uiguuride ja tiibetlaste jaoks.

Palun Hiinat, et riik ei kardaks sõnavabadust ja avaks end maailmale, mitte ainult ettevõtluse ja kultuuri kaudu, vaid ka ühiste väärtuste jagamisega.

Palun võtta surmanuhtluse kaotamise küsimus 30. novembril toimuva järgmise ELi-Hiina tippkohtumise päevakorda. Palun ka komisjonil ja nõukogul nõuda edasi, et uues läbirääkimisel olevas partnerluses oleks kaasatud klauslid seoses inimõiguste austamisega Hiinas.

Joe Higgins, autor. – Austatud juhataja! Toetan üleskutseid Hiinale seoses surmanuhtluse kaotamisega, eriti seetõttu, et surmanuhtlust kasutatakse Hiina riigis vähemuse hulka kuuluvate etniliste gruppide ja rahvuste terroriseerimiseks.

Euroopa Liit, Ameerika Ühendriigid ja teised maailmariigid on aga oma kriitikas Hiinas toimepandavate inimõiguste rikkumiste suhtes väga leebed. Töötajate õiguste puhul ei ole näiteks kriitikat peaaegu olemaski. Selle põhjuseks on soov luua ärisuhteid Hiina ettevõtete ja riiki juhtiva bürokraatiaga, et saada kasu Hiina töötajate õõvastavast ärakasutamisest.

Hiina on hiiglaslik töötajaid ärakasutav orjatöövabrik. Näiteks elavad miljonid võõrtöötajad häbiväärset ja kannatusterohket elu ning nende lapsed kannatavad hirmuäratavate elamistingimuste tõttu. Selles ärakasutamises osalevad suurte kasumite nimel ka ELi ja USA riikidevahelised ettevõtted.

Hiina režiim suurendab rõhumist ning see on suurenenud veelgi enam pärast seda, kui Hiina stalinistid otsustasid oma majanduse arendamiseks kapitalistlikule turule minna. Hiinas toimub massiivne ajakirjanike ja õigluse, kogukondade ja töötajate õiguste nimel võitlejate rõhumine.

(3) (vt protokoll)

Hiljuti keelati ühel minu sotsialistil kolleegil Hiinasse sisenemine. Laurence Coatesi, sotsialisti, kes kirjutab Vincent Kolo nime all ning on chinaworker.info toimetaja, hoiti Hiina piiril kinni ning tal ei lubatud riiki siseneda. Chinaworker.info võitleb töötajate õiguste ja vabakaubandusliitude eest. Peaksime olema Hiina töötajate poolt. Tuleb võidelda sõltumatute ja demokraatlikult juhitavate kaubandusliitude ning streikide korraldamise õiguse eest ja samuti kõikide poliitiliste vangide ning vahi all olevate töötajate õiguste eest võitlejate vabastamise nimel.

Peame nõudma sõna- ja avalike arutelude pidamise vabadust ning Hiina töötajatele rahvusvahelist solidaarsust, et võidelda selle õudustekitava bürokraatliku režiimi vastu, mille liikmetest paljud tahavad saada lihtsalt oligarhideks, nagu seda saavutati varem samasuguse süsteemiga Venemaal.

Laima Liucija Andrikiene, autor. – Austatud juhataja! Olgugi et jõuame Hiinale kaubanduse ja keskkonnakoostöö valdkonnas üha lähemale ning riik korraldas möödunud aastal suurepäraseid olümpiamängud, toimub Hiinas märgatav taandareng seoses riigi kodanike inimõiguste tagamisega.

Hiina ametivõimude vastus rahumeelsetele meelevaldustele möödunud aastal Tiibetis ja sel aastal Xinjiangis oli igal juhul üleliigne. Kõikidel inimestel üle maailma peab olema õigus protestida valitsuse poliitikate vastu, millega nad ei nõustu. Selle asemel viisid Hiina ametivõimud toime vägivaldseid ja brutalseid tegusid sadade meelevaldajate suhtes ning tapeti sadu inimesi.

Nüüd hukati armu andmata veel üheksa inimest, kellest suurem osa olid uiguurid, et näidata, et Hiina riigiparaat reageerib igasugustele meelevaldajatele brutalse ja surmava jõuga.

Olgugi et me imetleme Hiina kultuuri ning teeme edusamme kaupade ja investeeringute vahetamise alal, on meie kohuseks neid tapmisi ja hukkamisi valjusti ja selgesti hukka mõista. Seepärast kordame uuesti oma üleskutset Hiina ametivõimudele, et nad kehtestaks surmanuhtlusele moratooriumi ning annaksid rohkem vabadusi oma provintsidele, mis suuremat iseseisvust soovivad, pidades samas kinni ühe Hiina poliitikast.

Barbara Lochbihler, autor. – (DE) Austatud juhataja! Viimaste aastate jooksul on Hiinas toimunud suur majanduskasv. Paljude hiinlaste elukvaliteet on paranenud. Kahjuks ei ole tehtud riigis sarnaseid edusamme seoses inimõiguste garanteerimise ja austamisega ning see kehtib kõikide kodanike kohta, sõltumata nende religioonist või etnilisest grupid.

Suurenenud on hoopis rõhuvate meetmete rakendamine uiguuride ja tiibetlaste vastu. Mis surmanuhtlusesse puutub, siis on väga positiivne, et Hiina kõrgeim kohus vaatas taas läbi kõik kohtuotsused, mis tehti alates 2007. aastast, ning me eeldame, et mõned surmanuhtlused tühistatakse.

Kahjuks on Hiina siiski surmanuhtluste alal maailmas esikohal. Ainuüksi 2008. aastal hukati vähemalt 1718 inimest. Teatamata juhtumite arv on hinnanguliselt palju suurem. Isegi kõige väiksemad arvud näitavad, et Hiina vastutab 70% kõikide maailmas toime pandavate hukkamiste eest. Lisaks suurendas Hiina surmanuhtlusega karistatavate kuritegude arvu, mis tähendab, et hiinlasi võidaks mõista hukka enam kui 68 kuriteo toimepanemise eest. Sel põhjusel nõuame resolutsiooniga, et Hiina valitsus peataks kavandatud hukkamised ning kehtestaks surmanuhtlusele viivitamatult moratooriumi.

(Aplaus)

Crescenzo Rivellini, fraktsiooni PPE nimel. – (IT) Austatud juhataja, head kolleegid! Minu seisukoht seoses resolutsiooni ettepanekuga sarnaneb väga ühe mehe seisukohaga, kes kuulub samuti diskrimineeritud vähemusse, kes on võitnud Nobeli rahupreemia ning kes juhib maailma suurimat riiki. See on Barack Obama.

Jagan nimetatud resolutsiooni põhimõtteid. Siiski arvan, et me ei tohi mitte mingil juhul korrata vasakpoolsete poliitiliste fraktsioonide viga – lugeda ette õigusi, selle asemel, et need välja teenida.

Hiinas tuleb kaitsta vähemusi nii, nagu igas teiseski riigis, kuid enne sellise nõudliku resolutsiooni esitamist vajame strateegiat, kõikide eri osapoolte ja parlamendi koordineerimist, et vältida läbirääkimiste ohustamist või edasi lükkamist Hiina valitsusega.

Me ei tohi kujutada ette, et Hiina vähemuste ja surmanuhtluse probleemi saab lahendada Hiina valitsusele mõtlemata. See on võimatu. Seoses sellega on president Obama hästi toiminud: ta ei ole teinud mingisuguseid järeleandmisi, kuid siiski on ta säilitanud head suhted Hiina valitsusega, mis, tuleb tunnistada, üritab astuda läänemaailmaga paremasse dialoogi.

See paneb mind mõtlema: miks peaksime esitama resolutsiooni – mis on küll väga kiiduväärt – vaid mõned päevad enne Nanjingi kohtumist ilma, et oleksime ettevaatusabinõuna kõik asjaomased osapooled omavahel

koordineerinud? Miks peaksime esitama resolutsiooni, mida juba mitmel varasemal juhul on esitatud just siis, kui oleme viimaks tegemas oma suhetes Hiina valitsusega edusamme? Miks peaksime esitama resolutsiooni, mis võib kahjustada meie uusi suhteid Hiina valitsusega?

Kuigi ma toetan ja jagan resolutsiooni põhimõtteid, pean ma nimetatud põhjustel hääletamisest loobuma, sest strateegiliselt usun ma, et see võib pigem kahjustada uut teed, millele me koos Hiina valitsusega astume.

Bernd Posselt (PPE). – (DE) Austatud juhataja! Öeldi, et tegemist on sõnavõtuga meie fraktsiooni nimel. Pärast põhjalikku konsultatsiooni möödunud nädalal tegi meie fraktsioon esimeeste konverentsil ettepaneku lisada see punkt päevakorda. Me soovime selle üle arutleda ning hääletada. Sõnavõtt väljendas minu kolleeg oma isiklikku arvamust, mitte fraktsiooni oma.

Juhataja. – Bernd Posselt! Ma mõistan seda, kuid me leppisime kokku, et meile on antud kindel aeg ning igale fraktsioonile on nähtud sõnavõttuks ette üks minut.

Ana Gomes, fraktsiooni S&D nimel. – (PT) Hiinas rõhutakse jätkuvalt kõiki neid, kes võitlevad oma töö-, sotsiaal-, kodaniku- või põhiliste poliitiliste õiguste eest. Säärane rõhumine on eriti julm ja valimatu siis, kui seda kasutatakse rahvusvähemuste, nagu uiguuride ja tiibetlaste vastu, kuid sellest ei pääse ka hanid, nagu näitab Sahharovi auhinna võitja Hu Jia juhtum, ega ka juristid ja aktivistid, keda pärast president Obama Pekingi visiiti taga kiusama on hakatud.

Sadade tuhandete inimeste haldusarestis hoidmine, süstemaatiline piinamine vanglates, usuline ja poliitiline rõhumine, hukkamised – ükski neist meetoditest ei sobi kokku Hiina Rahvavabariigi kohustustega ÜRO liikmena. Lisaks ei ole need meetodid tõhusad ning nendega ei ole võimalik vaigistada või hoida vaos neid, kes nõuavad vabadust ja inimõigusi. See peab paika nii Hiina kui ka kogu ülejäänud maailma puhul, sest hiinlased ei ole marslased. Nad on inimesed nagu kõik teisedki.

Johannes Cornelis van Baalen, fraktsiooni ALDE nimel. – Austatud juhataja! Liberaalidena oleme üldiselt surmanuhtluse vastu, kuid antud juhul kasutatakse Hiinas surmanuhtlust vähemuste, nagu uiguuride ja tiibetlaste, aga ka teiste rõhumiseks. Hiina ei ole ka demokraatlik riik. Hiinas ei austata inimõigusi ning riigil on Taiwani suhtes väga karm poliitika. Hiinale tuleb seega survet avaldada. Ma tean, et see on raske. Hiina on tohutult suur turg, kuid me peame siiski oma põhimõtete nimel võitlema ning sel põhjusel toetame me antud resolutsiooni.

Heidi Hautala, fraktsiooni Verts/ALE nimel. – (FI) Austatud juhataja! Keegi küsis ennist, miks resolutsiooni dialoogi edendamiseks esitati. Seda tehti just sel põhjusel, et hetkel on käimas ettevalmistused ELi-Hiina tippkohtumiseks ning selle eeltingimuseks on inimõigustealane dialoog.

Meie kohus Euroopa Parlamendis ja inimõiguste allkomisjonis on tuletada nõukogule ja komisjonile meelde, et ka inimõigustealaste dialoogide tulemused mängivad tippkohtumistel väga tähtsat rolli.

Mul on väga kahju näha, et volinik Karel De Gucht isegi mitte ei kuula, mida ma ütlen, vaid räägib pigem oma kolleegiga.

On oluline, et EL ja Hiina astuvad dialoogi ning ma arvan, et ka Hiina mõistab, et riik saab teha edusamme ainult nii, et teeb oma otsuste tegemise menetlused palju läbipaistvamaks ning garanteerib oma kodanikele õiguse oma arvamust avaldada.

Tegelikult on võimatu kujutada ette, et Hiina käituks selles suhtes teistest riikidest erinevalt, mis on pidanud lõpuks tõdema, et oma ühiskonna arendamiseks on vaja just neid loovaid inimesi, keda riik hetkel rõhub ja türanniseerib. Kui usume, et inimõigused on universaalsed, siis ei saa me Hiina puhul erandit teha, nagu Ana Gomes mainis, ning ma olen temaga nõus. Seega peame kasutama Hiina puhul sama mõõdupuud, mida me ka teiste riikide puhul kasutame.

Charles Tannock, fraktsiooni ECR nimel. – Austatud juhataja! Olen siin juba kaua aega kritiseerinud Hiina Rahvavabariiki puuduvate inimõiguste pärast. Olen kritiseerinud Hiinat seoses rahumeelse Taiwani türanliku kohtlemisega, keelates sellel riigil osaleda rahvusvahelistes organisatsioonides, kaasa arvatud Maailma Terviseorganisatsioonis. Olen kritiseerinud rahumeelse Tiibeti kultuuri rõhumist, Falun Gongi rühmituse ning teiste usuliste rühmituste tagakiusamist ning Hiinas laialt levinud tsensuuri, kaasa arvatud seoses meedia, Interneti ning Google'iga.

Samuti mõistan hukka surmanuhtluse brutaalset ja laialt levinud rakendamist väiksemate kuritegude puhul, näiteks, uskuge või mitte, majanduslik õõnestamine ja prostitutsiooni vahendamine. Sellele vaatamata on

minu fraktsioon ECR arvamusel, et surmanuhtluse õigustatuse üle otsustamine tõsiste terrorismi- ja mõrvajuhtumite korral on isikliku südametunnistuse küsimus. Kindlasti ei saa kahelda asjaolus, et hiljutistel tänavarahutustel Xinjiangi provintsis mõrvati brutaalselt palju süütuid hanisid.

Sellegipoolest on meil muidugi hea meel Hiina Rahvavabariigi soovi üle luua palju paremad ja harmoonilisemad suhted oma rahvusvähemustega, eriti uiguuride ja teiste moslemi vähemustega. Loomulikult nõuan ma nagu kõik teised minu fraktsiooni liikmed, et kõikidele kinnipeetavatele antakse võimalus õiglaseks kohtumõistmiseks.

Filip Kaczmarek (PPE). – (PL) Austatud juhataja! Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsioon toetab resolutsiooni eelnõud. Pean tunnistama, et mind üllatasid mõnede teiste fraktsioonide esindajate tehtud soovitused seoses sellega, et me ei peaks täna arutlema üha suurenevate inimõiguste rikkumiste juhtumite ning laialdase surmanuhtluse rakendamise teemadel seoses Hiinaga. Ühe argumendina selle kasuks nimetati eelseisvat ELi-Hiina tippkohtumist.

Austatud kaasparlamendiliikmed! Me ei tohi anda järgi kiusatusele ning kasutada kaksikmoraali või vaikimise vandenõusid ainult seepärast, et tegemist on riigiga, mis on ELi jaoks tähtsaks kaubanduspartneriks. Olen kindel, et üks Euroopa Parlamendi peamisi rolle on inimõiguste eest seismine, hoolimata sellest, kas tegemist on suurriigi või selliste väikeste riikidega nagu Laos ja Vietnam.

Hiina Rahvavabariigis pannakse toime kõige enam hukkamisi maailmas. Riigis ei peeta vähemalgi määral lugu inimõigustest, mida tunnistavad rahvusvahelised õiguslikud standardid ning millega on inimestele tagatud enda kaitsmise ja õiglase kohtumõistmise õigus. Mitu päeva tagasi tähistasime Berliini müüri langemise 20. aastapäeva. Kui inimestel poleks olnud julgust kritiseerida kommunismi ja tõtt rääkida, oleks tänapäeva Euroopa hoopis teistsuguse ilmega.

Justas Vincas Paleckis (S&D). – (LT) Loodan, et surmanuhtluse tava sureb 21. sajandil välja ja et selle täideviimiseks kasutatavaid vahendeid leiab seejärel ainult muuseumidest. Sinnamaani on aga veel pikk tee ja ma loodan, et Hiina sellelt teelt kõrvale ei kaldu. Juba mitmeid aastakümneid on Hiina olnud majanduskasvu poolest maailmas juhtival kohal, kuid kahjuks ka hukkamiste statistikate poolest. Loomulikult ütleks Peking, et sellises suures riigis ei ole teist võimalust ja et isegi USA ei ole surmanuhtlust kaotanud. Kuid vaatamata sellele, kui me kaalume tõsiselt strateegilist partnerlust Euroopa Liidu ja Hiina vahel, mis oleks kummalegi osapoolale kasulik, siis peaks Peking muutma kahtlemata oma poliitikat seoses surmanuhtluse rakendamisega ning harmoonilise koostöötegemise nimel ka oma poliitikat seoses dialoogiga rahvusvähemuste vahel.

Eva Lichtenberger (Verts/ALE). – (DE) Austatud juhataja! Inimõiguste ja rahvusvähemuste õiguste austamise küsimus on olnud aastate kui mitte aastakümnete jooksul pidevaks konfliktide põhjuseks Euroopa Liidu ja Hiina Rahvavabariigi vahelises suhtes. Eriti halvenes rahvusvähemuste olukord pärast olümpiamängusid ning viimastel kuudel on avaldatud tugevat survet uiguuridele ja tiibetlastele. Seetõttu ei mõista ma, miks kaasparlamendiliikmed ei taha näha resolutsioonis lõiget 9, mis edendaks valdava rõhumise asemel hoopis rahumeelset dialoogi.

Hiina on maailmaareenil võimas tegelane, kuid et olla ka tunnustatud tegelane, peab Hiina kandma hoolt selle eest, et riigis inimõigusi austataks. Inimõigused peavad olema kaasatud põhiseadusesse ning neid tuleb ka praktikas rakendada. Uiguurid ja tiibetlased ning inimõiguste eest võitlevad rühmitused ei oota Hiinalt midagi vähemat.

(Aplaus)

Bernd Posselt (PPE). – (DE) Austatud juhataja! Mainisin juba, et vabade uiguuride organisatsioon Uiguuride Maailmakongress paikneb Münchenis. Seda samal põhjusel, miks ka palju tšehhe ja palju teisi inimesi Münchenis elasid: seal paiknesid ka Raadio Vaba Euroopa / Vabadus. Ka tänapäeval on linnal säilinud see vabaduse vaim. Samas kandis Franz-Josef Strauß, kes alati neid vabaduse eest seisvaid raadiojaamu sulgemise eest kaitses, hoolt selle eest, et me hakkaks juba aegsasti Hiinaga suhteid arendama. Need kaks asja: positiivne kontakt Hiinaga, kuid usuvabaduse ja inimõiguste kindel kaitsmine, ei välista, vaid hoopis täiendavad teineteist.

Sel nädalal korraldas politsei läbiotsimisi mitmes Müncheni majas ning arreteeris Hiina agente, kes ei tegele millegi muuga peale uiguuride terroriseerimise ja nende järgi spioneerimise. See on väga hea näide meetoditest, mida Hiina kasutab. Sellised meetodid on vastuvõetamatud. Nende hulka kuulub inimeste terroriseerimine Münchenis ning samuti surmanuhtluste määramine Ürümchis. Sel põhjusel peamegi oma seisukohti seoses sellega väga selgesti väljendama.

Reinhard Bütikofer (Verts/ALE). – (DE) Austatud juhataja! Minu arvates on enesest mõistetav, et Euroopa Parlament avaldab selgelt oma arvamust, kui on võimalik päästa inimesi hukkamisest, ning sel põhjusel toetan ma moratooriumi kehtestamise nõudmist surmanuhtlusele.

Siiski ei tohi kasutada inimõiguste kaitsmist ära selleks, et anda Hiinale õppetunde moraalselt üleolevalt positsioonilt, kahelda Hiina eneseaustuses või luua täielik karikatuur tegelikust elust Hiinas. See ei aita neid inimesi Hiinas, kes inimõiguste, vabaduse ja sotsiaalse harmoonia nimel töötavad. Meie eesmärgiks peab olema nende inimeste abistamine, mitte Euroopa eneseõigustamise edendamine.

Ma olen ka selle vastu, et siia kiireloomulisse resolutsiooni tahetakse lisada positiivne viide Tiibeti rahva tõelise autonoomia memorandumile. See pole asjakohane ning see pole ka otseselt inimõigustega seotud. Peale selle pole sel juhul tegemist ka üldiselt vastuvõetava seisukohaga. Soovin, et edaspidi korraldatakse enne ELi-Hiina tippkohtumist põhjalik arutelu seoses Hiina ja ELi vahelise suhtega, et seal kõiki teemasid käsitleda.

Martin Schulz (S&D). – (DE) Austatud juhataja! Soovin toetada seda, mida Reinhard Bütikofer äsja ütles. Minu fraktsioon tegi ettepaneku pidada arutelu seoses uiguuride eelseisvate hukkamistega Hiinas ning seoses Iraanis petturlike valimiste vastu korraldatud meelevaldustel osalenutega, kellele surmanuhtlus määrati, sest need on kaks riiki, kus hukkamisi peagi oodata on, ning sel põhjusel on vaja korraldada ka kiireloomuline arutelu. On tõsi, et hiinlastele kuulub maailmarekord hukkamiste alal ning et Hiina režiim on ebaõiglane, sest see ei pea lugu inimõigustest. Soovin selgesõnaliselt öelda, et tegemist on lubamatu olukorraga.

Siiski palusime me esimeeste konverentsil eraldada teineteisest kaks asja: kiireloomulised probleemid, mille üle me hetkel arutleme, ehk siis eelseisvad hukkamised, ning Euroopa Liidu ja Hiina vahelised suhted seoses majanduslike, kultuuriliste, poliitiliste ja kaitsega seotud ning muude valdkondade küsimused. Tahame arutleda selle üle ELi-Hiina tippkohtumisel ning selle ka resolutsioonis sõnastada. Seepärast ei olegi kogu see segapuder, mis välja tuli, seotud kiireloomuliste küsimustega ning see on ka põhjus, miks meie fraktsioon nõuab hääletust meie esitatud kiireloomulise küsimuse üle, mitte selle teie esitatud segapudru üle.

László Tőkés (PPE). – (HU) Austatud juhataja! Asjaolu, et antud teema kiiresti päevakorda võeti, on väga suur sündmus. Ka Ungari Euroopa Parlamendi liikmete fraktsioon Transilvaaniast tegi ettepaneku antud teema üle arutleda. Tahame tänada mõnesid fraktsioone nende osalemise ja toetuse eest, kuid meid üllatab samas, et Sotsiaaldemokraatide ja Demokraatide fraktsioon Euroopa Parlamendis võttis selle resolutsiooni ettepanekult oma allkirja tagasi. Mul on väga kahju, et üleilsel kohtumisel võeti ettepaneku tekstist täielikult välja teatud lõiked seoses kommunistlike režiimide kritiseerimisega ning rahvusvähemuste kogukondade kaitsmisega. Lõpuks ometi peaks EL astuma ausalt ja avalikult vastu kommunismi püsivale pärandile ning veel tänapäeval eksisteerivatele kommunistlikele režiimidele, mille hulka ka Hiina kuulub.

Gesine Meissner (ALDE). – (DE) Austatud juhataja, head kolleegid! Oleme igati surmanuhtluse rakendamise vastu, olenemata sellest, kus maailmaosas seda karistusena kasutatakse. Samuti oleme vastu rahvus- ja usuliste vähemuste rõhumisele. Kahjuks aga kuuluvad mõlemad probleemid Hiina elu juurde.

Paljud inimesed lootsid, et tänu olümpiamängudele hakkab Hiina inimõigustest rohkem lugu pidama ning et hiinlased panevad toime vähem inimõiguste rikkumisi, teades, et maailm neid jälgib. Kahjuks pole see nii. Hukkamistega jätkati ning seetõttu on kindlasti vaja täna antud teema üle arutleda, pidades eriti silmas üheksa uiguuri hukkamist novembris ning enne seda kahe tiibetlase hukkamist, millest paljud inimesed maailmas üldse midagi ei tea.

ELi-Hiina tippkohtumiseni ei ole enam palju aega jäänud ning nagu mitmed sõnavõtjad juba mainisid, on Hiina väga tähtis kaubanduspartner. Seepärast ongi nõnda raske korduvalt inimõiguste rikkumiste teemat tõstatada, kuid sama tähtis on ka täna, vahetult enne tippkohtumist, antud teema üle arutleda. Soovime, et surmanuhtlus igal pool kaotatakse. See, et parlament kehtestas surmanuhtlusele 2007. aastal moratooriumi, on väga hea ning me peame tegema kõik, mis meie võimuses, et hoida antud teemat inimeste tähelepanu all seni, kuni surmanuhtlust veel rakendatakse.

Jacek Olgierd Kurski (ECR). – (PL) Austatud juhataja! Poolakana on Hiina inimõiguste teema mulle väga südamelähedane. 4. juunil 1989 said poolakad tagasi oma iseseisvuse, kui esimestel vabadel valimistel valiti ametisse peaminister, kes ei olnud kommunist. Samal päeval, 4. juunil 1989, lõmastas Hiina režiim Taevase Rahu väljakul tankide roomikute all üliõpilaste meelevalduse. Vaba maailm leidis lahenduse, kuidas Nõukogude Liidu kommunismist jagu saada, kuid ei leidnud lahendust, kuidas Hiina kommunismi ületada.

Majandusel on endiselt suurem tähtsus kui väärtustel ja inimõigustel. Seda oli selgesti näha möödunud aastal, kui maailma suurriigid kuulutasid uhkelt, et nad kavatsevad Pekingi olümpiamänge boikoteerida. Kuid siis tegutsesid kõik oma majandushuvidest lähtuvalt ning seisis rongkäigul esimestes ridades, ilma et oleksid pööranud tähelepanu rõhutat Tiibeti rahvale.

Kardan, et resolutsiooni tegemise edasilükkamisega me ainult kammitseme antud teemat. Loomulikult on sumanuhtluse kuritarvitamine hirmus kuritegu, kuid lisaks sellele viiakse läbi ka vahistamisi, Hiina töölaagrites tapetakse inimesi, neid pekstakse nuiadega, neid vangistatakse, piiratakse sõnavabadust ning laialt on levinud ka tsensuur. Kõik see peaks kõne all olevas resolutsioonis leiduma. Resolutsiooni esitamine on väga hea, kuid kõige tähtsam on, et inimõigused ja väärtused peavad olema tähtsamad majanduslikest huvidest. Seda soovin ma kõigi jaoks.

Karel De Gucht, komisjoni liige. – Austatud juhataja! Esmalt soovin kirjeldada üldjoontes ELi-Hiina suhete praegust olukorda. Meie poliitikat seoses Hiinaga iseloomustab konstruktiivne suhtlemine. Kahe suure tegelasena maailmalaval on meie strateegiline partnerlus suunatud üha rohkem ülemaailmsete küsimuste lahendamisele. Nanjingis 30. novembril toimuva 12. ELi-Hiina tippkohtumise peamiseks eesmärgiks ongi just nimelt koostöö Kopenhaageni kliimamuutuste tippkohtumise edu tagamise nimel ning ELi-Hiina suhete, kaasa arvatud inimõiguste, finants- ja majanduskriisi ning muude probleemide käsitlemine.

Siiski ei tähenda strateegiline partnerlus, et peame iga teema üle ühtemoodi mõtlema. Euroopal ja Hiinal on tõepoolest eri arvamused teatud teemade üle, nagu näiteks inimõigused ja demokraatia. Tänu meie tugevale suhtele saame me aga nende teemade üle otsekoheselt arutleda. Inimõiguste küsimusi, kaasa arvatud surmanuhtluse ja rahvusvähemuste põhiõiguste küsimust, tõstatatakse meie korralistel poliitilistel aruteludel ning ennekõike meie inimõigustealases dialoogis Hiina ametivõimudega.

Seda tehti alles näiteks hiljuti 20. novembril Pekingis toimunud 28. voorul, kus antud teemade üle väga otsekohene arutelu toimus. Igal võimalusel väljendatakse selgelt ELi põhimõttelist vastuseisu surmanuhtlusele ning Hiinat kutsutakse üles selle rakendamist lõpetama. Sama kehtib ka rahvusvähemuste õiguste austamise kohta. Võite olla kindlad, et me jätkame nende küsimuste tõstatamist ka teistes foorumites, kaasa arvatud kõrgeimal tasandil.

Minu kolleeg volinik Benita Ferrero-Waldner pidas teiega märtsis põhjaliku arutelu Tiibeti teemal, kus ta ELi seisukohta selgitas. Soovin tuletada siinkohal ELi seisukohast meelde mõningaid olulisi elemente. Oleme alati toetanud dialoogi Hiina ametivõimude ja dalai-laama esindajate vahel. ELi jaoks on inimõigused universaalsed ning olukord Tiibetis teeb rahvusvahelisele kogukonnale tõsist muret ning sellele on eranditult ka vastavalt lähenetud. Oleme sellekohast sõnumit järjekindlalt oma Hiina kolleegidele edastanud ning hoolikalt nende seisukohti kuulda võtnud.

Ka volinik Catherine Ashton väljendas juulis siin istungisaalis oma muret seoses rahutustega Xinjiangis, taunis inimelude kaotusi ning avaldas oma kaastunnet ohvrite peredele. EL toetab kõiki jõupingutusi, mis aitavad kaasa lepitamisele selles regioonis.

EL peab lugu Hiina õigusest karistada vägivaldategude eest vastutavaid isikuid, kuid kinnitab ka oma pikaajalist universaalset vastuseisu surmanuhtluse rakendamisele kõikides tingimustes ning rõhutab õiglase kohtumõistmise õiguse tähtsust. EL on neid muresid korduvalt Hiina ametivõimudele väljendanud ning, nagu alati sellistes olukordades, väljendati neid muresid ka kahes deklaratsioonis, mis avaldati 29. oktoobril ja 13. novembril. Nimetatud avaldustes kutsuti Hiinat üles muutma kohtuotsuseid seoses surmanuhtlustega, mis määrati seoses rahirikkumistega Tiibetis ja Xinjiangis. Lisaks nõuab EL jätkuvalt õigust osaleda vaatlejana kõikidel edaspidistel kohtuprotsessidel, mis on seotud Tiibeti ja Xinjiaangi rahirikkumistega.

Meie kõigi ühiseks eesmärgiks on avatum ja läbipaistvam Hiina, mis peab kinni rahvusvahelistest inimõiguste standarditest ning teeb koostööd ülemaailmsete probleemide lahendamise nimel. Me kõik lootsime, et tänu olümpiamängudele muutub Hiina suhtumine seoses individuaalsete inimõigustega palju läbipaistvamaks. Seni aga pole seda juhtunud. Peame jätkama koostööd selle nimel, et arendada meie strateegilist partnerlust ning teha austusest inimõiguste vastu meie jätkuva dialoogi oluline osa. Pekingis toimuv 12. ELi-Hiina tippkohtumine annab meile hea võimaluse selliseks tegutsemiseks praegusel olulisel etapil meie mõlema arengus.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Jätkame nüüd hääletustega.

Kirjalikud avaldused (artikkel 149)

Anneli Jäätteenmäki (ALDE), kirjalikult. – (FI) Hiina jättis äsja hüvasti USA presidendi Barack Obamaga ning tervitab peagi Euroopa Ülemkogu eesistujat Fredrik Reinfeldti. Siiski on vaja rohkem tegusid kui diplomaatilisi žeste. Hiina kinnitanud oma rahvale ja maailmale seoses inimõigustega, kaasa arvatud riigi piiridel elavate rahvusvähemuste õigustega, oma pühendumist. Sellele vaatamata näitavad Hiina teod midagi muud. Hiljuti on olnud mitmeid häirivaid juhtumeid seoses hukkamistega, mis teostati ebatavalise kiirusega pärast kaheldava väärtusega kohtuprotsesse. Kõike seda tehti ka saladuskatte all. Mainida tuleb ka uiguuride rahvusvähemuse tõsist olukorda, kus Hiina valitsus rakendab sündimuskontrolli poliitika, mis antud rahvusvähemust välja suretavad. Euroopa Liit seisab vähemuste õiguste eest ning mõistab surmanuhtluse rakendamist hukka, ning seetõttu nõuame, et Hiina valitsus avalikustaks riigi kodanike kohtuprotsesside ja surmanuhtluse määramise menetlused ning muudaks need kohtuotsused, mis tehti ilma õiglase ja avaliku protsessita. Kutsume Hiina ametivõime üles austama Hiinas elavate rahvusvähemuste õigusi kooskõlas nii ÜRO resolutsioonide kui ka Hiina oma põhiseadusega. Samuti kutsume Hiinat üles rahvusvahelise kogukonna toetusel parandama oma inimõigusi.

Eija-Riitta Korhola (PPE), kirjalikult. – (FI) Austatud juhataja! Mõistan mõningate parlamendiliikmete pahameelt selle üle, et meie resolutsioon seoses Hiinaga oli tegelikult plaanitud esitamiseks pärast Hiina delegatsiooni külaskäiku ning seetõttu võib jääda mulje, et visiit ei olnud edukas, kuigi õhkkond oli tegelikult suurepärane.

Koostöö jätkamine positiivselt meelestatult on kõikide huvides, kuid sealjuures ei tohi unustada fakte. Diplomaatia ei saa jätta inimõiguseid tähelepanuta, kuid nende edendamiseks on meil vaja diplomaatiat ja olukorra selgitamist.

Küllastasin alles hiljuti Pakistani, kus ma kohtusin presidendi, peaministri ja tähtsamate ministritega, et arutleda inimõiguste ja terrorismivastase võitluse teemade üle. Ütleksin, et vahetevahel peame mainima oma resolutsioonides seose inimõigustega ka häid uudiseid ning selleks on nüüd põhjus. Aasta tagasi määras Pakistani uus demokraatlikult valitud valitsus ametisse esimese vähemuste ministri, kes esindab isiklikult kristlikku vähemust. Valitsuse saavutused antud valdkonnas on olnud märkimisväärsed: riik kiitis heaks 5% määra avaliku sektori ametikohtade jaoks, mis on nähtud ette vähemuste esindajatele, usulised pidustused vähemustele tehti ametlikuks, vähemuste jaoks loodi oma tähtpäev 11. augustil ning senatis kavatsetakse samuti eelnimetatud 5% määr sisse viia.

Kõige tähtsam projekt on seotud vägivaldajuhtumite vähendamisega. Vähemused koos moslemitega moodustavad kohalikke nn uskudevahelise harmoonia komisjone, mille eesmärgiks on leevendada pingeid ning parandada eri rühmade vahel dialoogi. Sellised komisjonid luuakse 112 kohalikus piirkonnas. Ideaalsetes tingimustes on need ka tõhusaks vahendiks Talibani värbamise vältimisel. Ülemaailmse julgeoleku seisukohalt on Pakistan kõige tähtsam riik. Kui valitsus suudab selliste rahumeelsete meetmetega terrorismi kõrvaldada, siis on see suurepäraseks eeskujuks teistele. See olukord töötab väga huvitavaks kujuneda.

13. Hääletused

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on hääletused.

(Hääletuste tulemused ja muud üksikasjad: vt protokoll)

13.1. Nikaraagua (hääletus)

Enne hääletust:

Véronique De Keyser, fraktsiooni S&D nimel. – (FR) Austatud juhataja! Soovin meelde tuletada, et minu fraktsioon ei osale hääletuses eelpool nimetatud põhjustel.

Seetõttu me ei hoidu hääletusest, kuid ei osale selles samuti.

Eija-Riitta Korhola (PPE). – (FI) Austatud juhataja! Minu arvates lubati liiga paljudel sõnavõtjatel viimases arutelus ületada sõnavõtuaeg, mõnel juhul isegi kahekordselt. Kas te võiksite tuletada kõigile meelde, et vajadusel saab mikrofoni välja lülitada? See võib osutuda vajalikuks, kui me ei taha kaotada meile eraldatud sõnavõtuaega.

Juhataja. – Jah, mõnele parlamendiliikmele anti sõnavõtuvõimalus kahel korral, kuid mitte seoses ühe päevakorrapunktiga. Mis väljalülitamisse puutub, siis ma olin täna kõikide vastu lahke ja ei lülitanud mikrofoni välja, aga järgmine kord ma teen seda.

Raül Romeva i Rueda, fraktsiooni Verts/ALE nimel. – (FR) Austatud juhataja! Soovin rõhutada, et meie fraktsioon on tegelikult kohal, kuid me otsustasime hääletusel mitte osaleda samadel põhjustel nagu Sotsiaaldemokraatide ja Demokraatide fraktsioon Euroopa Parlamendis, et näidata oma vastuseisu tõsiasjale, et arutelu ning hääletused üldse toimusid.

Ilda Figueiredo, fraktsiooni GUE/NGL nimel. – (PT) Austatud juhataja! Meie sõnavõtt lähtub täpselt samast seisukohast. Sõnavõtus selgitatud põhjustel ei osale me selle arutelu ... hääletuses. Me osalesime arutelus, kuid me ei osale hääletuses, kuna selle puhul on tegemist valedel alustel oluliseks muudetud olukorraga, nagu me juba selgitasime.

Juhataja. – Austatud kolleegid! Pean juhtima teie tähelepanu pisikesele tehnilisele veale lõikes 6. Sellest lõikest kustutatakse sõnad „kriminaalne” ja „distsiplinaarne”.

13.2. Laos ja Vietnam (hääletus)

13.3. Hiina: vähemuste õigused ja surmanuhtluse rakendamine

– Enne hääletust:

Bernd Posselt (PPE). – (DE) Austatud juhataja! Vabandage, kuid saksakeelses tekstis on lõikes 3 viga ning ma palun teil see parandada lasta, vajadusel ka kõikides teistes keeltes. Saksa keelses tekstis on kirjas: „Mõistab hukka kahe tiibetlase ning veel üheksa uiguuri hukkamise”. Loomulikult on see vale. Uiguurid ei ole veel teised tiibetlased ja tiibetlased ei ole veel teised uiguurid. Palun laske see ka kõikides teistes keeltes parandada.

Juhataja. – Täna teid, Bernd Posselt! See parandus viiakse sisse.

Juhataja. – Hääletus on lõppenud.

14. Hääletuse parandused ja hääletuskavatsused (vt protokoll)

15. Teatud dokumente puudutavad otsused (vt protokoll)

16. Registrisse kantud kirjalikud deklaratsioonid (kodukorra artikkel 123) (vt protokoll)

17. Istungil vastuvõetud tekstide edastamine (vt protokoll)

18. Järgmiste istungite ajakava (vt protokoll)

19. Istungjärgu vaheaeg

Juhataja. – Kuulutan välja Euroopa Parlamendi istungjärgu vaheaja.

(Istung katkestati kell 16.25)

LISA (Kirjalikud vastused)

KÜSIMUSED NÕUKOGULE (Vastuste eest vastutab üksnes Euroopa Liidu Nõukogu eesistujariik.)

Küsimus nr 1, mille esitas Bernd Posselt (H-0364/09)

Teema: ELi ühinemisläbirääkimised Kagu-Euroopas

Milline on nõukogu ajakava ühinemisläbirääkimiste lõpuleviimiseks Horvaatiaga ja kas nõukogu kavatseb veel käesoleval aastal nimetada teise Kagu-Euroopa kandidaatriigi endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigiga ühinemisläbirääkimiste alustamise kuupäeva?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta novembri osaistungjärgul Strasbourgis.

(EN) Ühinemisläbirääkimised Horvaatiaga edenevad hästi ja on jõudmas lõppetappi. Horvaatiaga peetava valitsustevahelise konverentsi kaheksandal istumisel 2. oktoobril käsitleti kokku ühteteistkümnet peatükki ja see oli oluline edusamm Horvaatia liitumisprotsessis. Avati kuus peatükki ja ajutiselt suleti viis peatükki. See tähendab, et alates läbirääkimiste algusest on avatud kokku 28 peatükki, millest kaksteist on ajutiselt suletud. Vahekohtu kasutamise kokkulepe, mille Sloveenia ja Horvaatia 4. novembril Stockholmis allkirjastasid, võimaldab asjaosalistel lahendada piirikäsimused, mis on takistanud 2009. aastal läbirääkimiste ametlikku kulgu. See kokkulepe on märkimisväärne saavutus ning näitab pühendumist Euroopa koostöö põhimõtetele ja väärtustele.

Eesistujariik soovib siiski rõhutada, et ühinemisläbirääkimised on nii poliitiliselt kui ka tehniliselt keeruline protsess. Seetõttu ei ole sobiv esitada ajakava selle protsessi lõpuleviimise kohta. Läbirääkimiste edenemine sõltub peamiselt Horvaatia-poolsetest ühinemise ettevalmistamiseks tehtavatest edusammudest, alg- ja lõppeesmärkidega tegelemisest ning läbirääkimiste raamistikuga sätestatud nõuete, samuti stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingust tulenevate kohustuste täitmisest. Eesistujariik Rootsi on pühendunud täielikult selle protsessi jätkuval edendamisele ja kavatseb sobivate tingimuste puhul korraldada enne eesistumisperioodi lõppu veel vähemalt ühe konverentsi istungi, et avada ja ajutiselt sulgeda võimalikult palju peatükke.

Mis puudutab ühinemisläbirääkimiste võimalikku alustamist endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigiga, siis eesistujariik märgib ära Euroopa Komisjoni soovitusel käesoleva aasta laienemisstrateegias alustada nimetatud riigiga ühinemisläbirääkimisi. Nõukogu ei ole selles küsimuses veel seisukohta võtnud. Eesistujariigil ei sobiks etteruttavalt esitada nõukogu seisukohta selles küsimuses.

*
* *

Küsimus nr 2, mille esitas Gay Mitchell (H-0365/09)

Teema: erakorraliste meetmete võtmise lõpetamine

Majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu oktoobrikuisel mitteametlikul kohtumisel arutati vajaduse üle töötada välja eelarvepoliitilised väljumisstrateegiad, mille abil vähendada ja kõrvaldada finantskriisi lahendamiseks võetud erakorralisi meetmeid. Lepiti kokku mitmes üldjoonelises kavas, sealhulgas vajaduses õigeaegselt lõpetada erakorraliste meetmete võtmine.

Kuidas kavatseb nõukogu tagada, et meetmete võtmine lõpetatakse õigeaegselt? Milliste abinõudega tagatakse, et stimuleerivaid meetmeid ei kaotataks liiga vara, mis pikendaks majanduslangust, ega liiga hilja, mis lükkaks edasi finantstingimuste normaliseerumise?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta novembri osaistungjärgul Strasbourgis.

(EN) Nõukogu (majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu) 20. oktoobri järeldused hõlmavad kohustust töötada välja põhjalik ja kooskõlastatud eelarvepoliitiline väljumisstrateegia. Väljumisstrateegias püütakse saavutada tasakaal stabiliseerimist ja jätkusuutlikkust puudutavate küsimuste vahel ning võtta arvesse nii erinevate valdkondlike vahendite koosmõju kui ka arutelusid rahvusvahelisel tasandil. Nõukogu määrab väljumisstrateegia üksikasjad kindlaks tulevastel kohtumistel. Oluliseks sammuks sellega seoses on 2. detsembril nõukogus vastu võetavate soovitude esitamine riikidele, kelle suhtes kohaldatakse ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust.

Nõukogu nõustus oma järeldustes, et kui Euroopa Komisjoni prognoosid 2009. aasta novembris ja 2010. aasta esimesel poolel kinnitavad, et majandus elavneb ja suudab tulla toime stimuleerivate meetmeteta, oleks nende meetmete võtmise lõpetamiseks sobiv algusaeg 2011. aasta. Samas ei mõjuta langus kõiki liikmesriike ühtviisi ning seetõttu tuleb kohelda neid eelarve konsolideerimise alustamise kindlaksmääramisel erinevalt. Erinev kohtlemine tugineb paljudele objektiivsetele kriteeriumidele, võttes arvesse aspekte, mis mõjutavad iga liikmesriigi tulevast sissetulekut, kulusid ja majanduskasvu.

Sellest tulenevalt võib mõni liikmesriik soovida lõpetada stimuleerivate fiskaalmeetmete võtmise enne 2011. aastat.

29.–30. oktoobri Euroopa Ülemkogu kohtumisel toonitati tõepoolest, et ehkki maailma majandus näitab paranemise märke, pole siiski põhjust rahuloluks.

10. novembril vahetas nõukogu järjekordselt arvamusi väljumisstrateegia üle seoses liikmesriikide poolt finantssektori toetuseks võetud meetmetega, keskendudes finantskriisi ajal kehtestatud panganduse garantiiskeemide järkjärgulise kaotamise meetoditele ja ajakavale.

Nõukogu palus majandus- ja rahanduskomiteel jätkata tööd toetusmeetmete koordineeritud kaotamise põhimõtete ja esialgse ajakavaga, võttes arvesse eri liikmesriikide olukorda, ja esitada võimalikult kiiresti selle kohta aruanne.

Nõukogu rõhutas samuti vajadust taastada jätkusuutlikud eelarveseisundid, alustades kriisist väljumise strateegia elluviimiseks kokkulepitud põhimõtete rakendamisest, mille nõukogu kiitis heaks 2009. aasta oktoobris, ning liikudes seejärel keskpika tähtajaga eelarveliste eesmärkide suunas.

Võlasuhet tuleb vähendada eelarve konsolideerimise ja potentsiaalset majanduskasvu toetavate struktuurireformide koosmõjul.

*
* *

Küsimus nr 3, mille esitas Seán Kelly (H-0367/09)

Teema: ELi seisukoht Kopenhaagenis

Kas nõukogu võiks kommenteerida läbirääkimiste edenemist enne eelseisvat ÜRO kliimamuutuste tippkohtumist Kopenhaagenis? Millised on nõukogu hinnangul võimalused saavutada ülemaailmne kokkulepe, mis võimaldaks ELil tervikuna teha edusamme niisuguse eesmärgi saavutamiseks, mis seisneb heitkoguste vähendamises 30% võrra 2020. aastaks?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta novembri osaistungjärgul Strasbourgis.

(EN) EL on jätkuvalt kindel, et Kopenhaagenis on võimalik saavutada üleilmne ja terviklik kokkulepe, et maailma keskmine temperatuur ei tõuseks võrreldes tööstusajastu eelse tasemega rohkem kui 2 °C. Kliimamuutuse teaduslikud ja majanduslikud aspektid on selged: iga tegevusetu aastaga muutub meie üleilmse eesmärgi saavutamine raskemaks ja kallimaks. Viimastel aastatel on seda teemat põhjalikult käsitletud ning teadlikkus selle kiireloomulisusest on suurem kui kunagi varem.

ELi kindlameelsust täita juhtrolli ja aidata saavutada õiguslikult siduv kokkulepe 1. jaanuaril 2013 algavaks perioodiks kinnitati Euroopa Ülemkogu kohtumisel 29.–30. novembril 2009. Euroopa Ülemkogu kutsus eesistujariiki üles säilitama tugevat läbirääkimispositsiooni kogu protsessi vältel ning leppis kokku, et hindab olukorda uuesti oma detsembri kohtumisel.

Edasipüüdliku kokkuleppe saavutamiseks Kopenhaagenis on vaja lähendada seisukohti järgmiste oluliste alustalade suhtes:

arenenud riikide põhjalikud ja kaugeleulatuvad eesmärgid vähendada 2020. aastaks heitkoguseid ning ühine lähenemisviis 2050. aastani;

arenguriikide poolt võetavad mõõdetavad, avalikustatavad ja kontrollitavad meetmed, mis aitavad vähendada nende heitkoguste suurenemist ja saavutada heitkoguste haripunkti võimalikult kiiresti;

kliimamuutusega kohanemise ning tehnoloogia ja suutlikkuse suurendamise toetamise raamistik;

arenguriikidele finantstoetuse andmine õiglase ja erapooletu juhtimissüsteemi raames.

Kopenhaageni konverentsi algus läheneb kiiresti ning näha on juba mõningaid positiivseid ja julgustavaid märke nii arenenud kui ka arenguriikidelt. Norra ja Jaapan on suurendanud oma eesmärgi ja lubanud vähendada heitkoguseid 2020. aastaks vastavalt 40% ja 25% võrreldes 1990. aasta tasemega. Hiina ja India selleteemalised arutelud on konstruktiivsed.

Siiski on meil veel palju teha. Kõige olulisem on see, et me avaldaksime jätkuvalt survet kahele kõige tähtsamale läbirääkimiste asjaosalisele USA-le ja Hiinale. USAga peeti tippkohtumine 3. novembril, ELi ja Hiina tippkohtumine leiab aset 30. novembril 2009.

Kokkuvõttes saab see olema vaevaline võitlus, kuid selge ja ambitsioonika poliitilise kokkuleppe saavutamine Kopenhaagenis on ikka veel võimalik. Isegi kui meil ei õnnestu töötada välja lõplikku õiguslikult siduvat dokumenti, usun ma, et poliitiliselt siduv kokkulepe, mis sisaldab konkreetseid leevendus- ja finantskohustusi, moodustab tugeva aluse tulevastele kiireloomulistele meetmetele. Mida tugevam on meie poliitiline kokkulepe Kopenhaagenis, seda kiiremini liigume uue, õiguslikult siduva üleilmse kliimapoliitika suunas.

*

* *

Küsimus nr 4, mille esitas Brian Crowley (H-0402/09)

Teema: Kopenhaagenis toimuv ÜRO kliimamuutuste konverents

Kas nõukogu saab edastada ajakohastatud hinnangu selle kohta, millised on olnud arengud Kopenhaagenis toimuva ÜRO kliimamuutuste konverentsiga seotud kõnelustel?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta novembri osaistungjärgul Strasbourgis.

(EN) Nagu ma juba eilsel selleteemalisel arutelul ütlesin, on EL kindel, et Kopenhaagenis on võimalik saavutada edusamme, et maailma keskmine temperatuur ei tõuseks võrreldes tööstusajastu eelse tasemega rohkem kui 2 °C. EL on otsustanud täita juhtrolli selles protsessis ning aidata saavutada lõpuks õiguslikult siduv kokkulepe 1. jaanuaril 2013 algavaks perioodiks.

Seda silmas pidades on ambitsioonika kokkuleppe saavutamiseks Kopenhaagenis vaja lähendada seisukohti järgmiste oluliste alustalade suhtes:

arenenud riikide põhjalikud ja kaugeleulatuvad eesmärgid vähendada 2020. aastaks heitkoguseid ning ühine lähenemisviis 2050. aastani. Mõni riik, nagu Jaapan ja Norra, on oma lubadusi suurendanud. Kuid selge on see, et praegused lubadused ei kujuta endast niisugust panust, mida teaduse seisukohalt on vaja 2 °C eesmärgi saavutamiseks. Seda arvesse võttes kordab EL oma nõudmisi teistele arenenud riikidele seada endale ambitsioonikad ja võrreldavad eesmärgid;

arenguriikide poolt võetavad mõõdetavad, avalikustatavad ja kontrollitavad meetmed, mis aitavad vähendada nende heitkoguste suurenemist ja saavutada heitkoguste haripunkti võimalikult kiiresti. Seda silmas pidades palub EL nendel arenguriikidel, kes ei ole seni vähem CO₂-heitmeid tekitava majanduskasvu kavasid esitanud, seda teha ning arvutada sealjuures välja, kui suures ulatuses aitavad need meetmed vähendada nende heitkoguseid. Nagu te teate, on Indoneesia, Brasiilia ja Lõuna-Korea juba andnud märkimisväärse panuse;

kliimamuutusega kohanemise ning tehnoloogia ja suutlikkuse suurendamise toetamise raamistik;

rahastamine õiglase ja erapooletu juhtimissüsteemi raames leevendus- ja kohanemismeetmete, suutlikkuse suurendamise ja tehnoloogia toetuseks arenguriikides. Seda silmas pidades on oluline leppida juba kokku kiire rahastamise summas, mida arenguriigid vajavad selleks, et luua 2012. aasta järgse kokkuleppe rakendamise alusteks vajalikud tingimused ja raamistik.

Eesistujariik loodab saavutada Kopenhaagenis teie tugeva toetuse abil kokkuleppe kõikides küsimustes, mis ma äsja esile tõin.

*
* *

Küsimus nr 5, mille esitas Chris Davies (H-0369/09)

Teema: ELi ja Iisraeli assotsiatsioonileping

Milliseid samme on nõukogu astunud, et tagada ELi ja Iisraeli assotsiatsioonilepingu inimõigusi käsitlevate sätete järgimine?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta novembri osaistungjärgul Strasbourgis.

(EN) Nõukogu peab inimõiguste austamist kõikides oma suhetes kolmandate riikidega, sealhulgas Iisraeliga, äärmiselt oluliseks. Euroopa Ühenduse ja Iisraeli Riigi vahelise assotsiatsiooni loomist käsitleva Euroopa – Vahemere piirkonna lepingu kohaselt põhinevad nendevahelised suhted inimõiguste ja demokraatia põhimõtete austamisel, mis suunab nende sise- ja välispoliitikat ning moodustab lepingu olulise osa.

Nõukogu osaleb Iisraeli Riigiga aktiivselt korrapärases inimõigustealases dialoogis inimõiguste mitteametliku töörühma raames, mille viimane kohtumine leidis aset 3. septembril 2009. Dialoogi iseloomustab avameelne õhkkond ning selles käsitletavat teemat hõlmavad vähemuste, laste õiguste, haldusaresti ja sõnavabaduse küsimusi.

Euroopa naabruspoliitika raames on ELi ja Iisraeli suhete aluseks tegevuskava. Selles tegevuskavas on nii EL kui ka Iisrael võtnud endale kohustuseks inimõiguste edendamise.

Mis puudutab Lähis-Ida rahuprotsessi, siis nõukogu toonitas oma 15. juuni 2009. aasta järeldustes, et rahvusvahelise humanitaarõiguse austamise peavad tagama kõik asjaosalised.

*
* *

Küsimus nr 6, mille esitas Marian Harkin (H-0370/09)

Teema: vabatahtlik tegevus

Kas eesistujariik Rootsi toetaks palve esitamist Eurostatile, et see soovitaks rakendada ÜRO käsiraamatut mittetulundusorganisatsioonide kajastamise kohta rahvamajanduse arvepidamise süsteemis, pidades silmas asjaolu, et tegemist on statistikasüsteemi valdkonnaga, mis puudutab Euroopa kodanikke otsesel viisil ning mille raames tunnustatakse kodanike kaasamist vabatahtlikku tegevusse, muutes selle esmakordselt statistikasüsteemis selgelt nähtavaks?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta novembri osaistungjärgul Strasbourgis.

(EN) Nõukogu saab seda küsimust uurida vaid Euroopa Komisjoni ettepanekul. Seni ei ole sellist ettepanekut tehtud.

Küsimus nr 7, mille esitas Hans-Peter Martin (H-0375/09)

Teema: Kreeka ja euroalaga liitumine

Läbivaadatud andmete kohaselt on Kreeka eelarvepuudujääk aastatel 1997–2003 ületanud pidevalt stabiilsuse võrdlusnäitajat, milleks on kolm protsenti SKPst. Seega ei täitnud Kreeka euroalaga liitumise tingimusi.

Milliseid järeldusi tehti asjaolust, et Kreeka liitus euroalaga valede andmete alusel, ja kuidas takistatakse sama olukorra taasesinemist mõne muu riigi puhul, st milliseid tagajärgi on sellisel juhul oodata?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta novembri osaistungjärgul Strasbourgis.

(EN) Nõukogu uurib hoolikalt kõiki küsimusi seoses stabiilsuse ja kasvu pakti andmete esitamisega, sest need andmed on pakti õige rakendamise aluseks. Selles mõttes võetakse otsused euro kasutuselevõtu kohta vastu vastavalt asutamislepingu sätetele pärast kõikide oluliste kriteeriumide väga hoolikat uurimist. Nõukogu käsitles Kreeka 1997.–2003. aasta andmete läbivaatamist oma 21. oktoobri 2004. aasta järeldustes ja avaldas heameelt komisjoni ettepaneku üle koostada üksikasjalik aruanne Kreeka eelarvepuudujäägi ja riigivõla kohta 1997. aastal, et teha vajalikud järeldused ning sellega hoida ära vajadus nii ulatuslikuks läbivaatamiseks tulevikus.

Nõukogu on teadlik Kreeka andmete kvaliteedi jätkuvast probleemist ja avaldab kahetsust uute probleemide pärast seoses Kreeka poolt käesoleva ja varasemate aastate kohta edastatud andmetega. Nõukogu käsitleb seda teemat ühel tulevastest kohtumistest Euroopa Komisjoni põhjaliku analüüsi alusel. 10. novembril kutsus nõukogu komisjoni üles koostama 2009. aasta lõpuks aruanne ning pakkuma välja niisuguse olukorra lahendamiseks sobivad meetmed. Nõukogu avaldas samuti heameelt selle üle, et Kreeka valitsus võttis endale kohustuse tegelda kiiresti selle probleemiga.

Et edaspidi hoida ära niisugust märkimisväärset andmete läbivaatamist, muutis nõukogu 2005. aasta detsembris määrust (EÜ) nr 3605/93 Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust käsitleva protokoll kohaldamise kohta. Läbivaadatud määrusega suurendatakse liikmesriikide vastutust õigete andmete esitamise eest õigel ajal ja see võimaldab Euroopa Komisjonil jälgida paremini liikmesriikide esitatud andmete kvaliteeti. Vajaduse korral võib Euroopa Komisjon edastada Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande analüüsi tulemuste kohta.

*
* *

Küsimus nr 8, mille esitas Nikolaos Chountis (H-0378/09)

Teema: raketitõrjekilbi Euroopasse paigutamise tühistamine

Nõukogu ja ÜVJP kõrge esindaja on Ameerika Ühendriikide raketitõrjekilbi Poolasse ja Tšehhi Vabariiki paigutamise küsimuses järginud Bushi administratsiooni ja Ameerika julgeolekuteenistuste seisukohti, mis tekitasid Euroopas taas lahkelsid ning mille kohaselt keelduti sellel teemal seisukoha võtmisest või arvati, et küsimuse peavad lahendama riiklikud ametivõimud või NATO. Ameerika Ühendriikide uus president Barack Obama pidas 17. septembril 2009 küsitavaks selle teabe täpsust, millel põhines Ida-Euroopasse raketitõrjekilbi paigutamise otsus, ning teatas, et kõnealuse kilbi paigaldamine on tühistatud.

Kas nõukogu võiks võtta seisukoha Ameerika Ühendriikide poliitikas raketitõrjekilbi Euroopasse paigutamise küsimuses toimunud muudatuse suhtes? Kas nõukogu võiks ametlikult teatada, et kõnealuse raketitõrjekilbi paigaldamise tühistamine on Euroopa rahvaste ühise tuleviku seisukohast positiivne edusamm?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta novembri osaistungjärgul Strasbourgis.

(EN) ELi liikmesriikidesse USA raketitõrjekilbi paigutamise küsimus on territoriaalkaitsega seotud teema ning seega ELi liikmesriikide pädevuses. Seepärast ei osalenud nõukogu ametlikes aruteludes, mis käsitlesid otsust paigaldada Euroopasse USA raketitõrjekilp, ning samuti ei ole see teema üheski nõukogu kohtumise päevakorras.

Samasugustel põhjustel ei ole EL tõstatanud strateegilise raketikaitsesüsteemi küsimust ametlikes aruteludes USAga.

Sellest tulenevalt ei ole nõukogul kavas praegu arutada USA presidendi Obama teadet nimetatud küsimuse kohta.

*
* *

Küsimus nr 9, mille esitas Fiorello Provera (H-0381/09)

Teema: telekanali Al-Aqsa edastamine Eutelsati poolt

Prantsuse satelliiditeenuse pakkuja Eutelsat jätkab telekanali Al-Aqsa edastamist hoolimata sellest, et kanali saadete sisu on otseses vastuolus ELi audiovisuaalseid meediateenuseid käsitleva direktiivi (2007/65/EÜ⁽⁴⁾) artikliga 3b. Sellised programmid aitavad kaasa äärmusluse kasvule Euroopas ja see ohustab Euroopa julgeolekut. Telekanali Al-Aqsa omanik, rahastaja ja kontrollija on ELi terroristide nimekirja kuuluv organisatsioon Hamas. Prantsusmaa ringhäälinguamet Conseil Supérieur de l'Audiovisuel (CSA) teavitas 2008. aasta detsembris Eutelsati sellest, et telekanali Al-Aqsa sisu on vastuolus Prantsusmaa 30. septembri 1986. aasta kommunikatsioonivabaduse seaduse artikliga 15, mis keelustab rassil, religioonil või rahvusel põhineva vihkamise või vägivalda õhutamise kõik vormid. Hoolimata CSA teatest edastab Eutelsat endiselt telekanalit Al-Aqsa, mille programmid on jätkuvalt vastuolus Euroopa Liidu ja Prantsusmaa audiovisuaalteenuseid reguleerivate õigusaktidega.

Kas nõukogu on juhtinud Prantsusmaa valitsuse tähelepanu kirjeldatud juhtumile? Mida kavatseb nõukogu ette võtta selleks, et Eutelsat lõpetaks telekanali Al-Aqsa edastamise?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta novembri osaistungjärgul Strasbourgis.

(EN) Nõukogu jagab austatud parlamendiliikme muret selle üle, kui meediat kasutatakse ükskõik mil viisil vihkamisele või vägivallale õhutamise eesmärgil.

Nagu eesistujariik juba oma varasemates vastustes Euroopa Parlamendi samasugustele küsimustele ütles, on rassilisele ja usulisele vihkamisele õhutavate telesaadete edastamine vastuolus demokraatia aluseks olevate väärtustega ja seega on see täiesti vastuvõetamatu.

Nagu te teate, võttis nõukogu koos kaasseadusandja Euroopa Parlamendiga 18. detsembril 2007. aastal vastu audiovisuaalseid meediateenuseid käsitleva direktiivi. Direktiiviga ajakohastatakse ELi teleringhäälingu ja audiovisuaalsete meediateenuste õiguslikku raamistikku. Selle direktiivi artiklis 3b keelatakse soo, rassilise või etnilise päritolu või usutunnistuse alusel vihkamisele õhutavad saated.

Direktiivi kohaldamisalasse ja sellest tuleneva jurisdiktsiooni alla võivad kuuluda saated, mida edastavad väljaspool ELi asuvad organisatsioonid, nagu Al-Aqsa, kuid ainult siis, kui nad kasutavad mõnele liikmesriigile kuuluvaid satelliitseadmeid. Seega vastutab asjaomane liikmesriik Euroopa Komisjoni järelevalve all oleva direktiivi õige rakendamise eest. Seetõttu tuleb austatud parlamendiliikme tõstatud küsimust asjaomastel riiklikel asutustel nimetatud direktiivi kohaselt hoolikalt kaaluda. Nõukogu võtab teadmiseks, et Prantsusmaa reguleeriv asutus tegi 2008. aasta detsembris Eutelsatile hoiatuse (mise en demeure) Al-Aqsa telekanali edastamise kohta ning kaalub nüüd järgmiste meetmete võtmist.

*
* *

Küsimus nr 10, mille esitas Martin Ehrenhauser (H-0383/09)

Teema: operatsioon ATALANTA ja piraatide vahistamised

2008. aasta 8. detsembrist saadik tegutseb Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika raames Euroopa Liidu missioon, mille ülesandeks on võidelda piraatluse ja relvastatud röövide vastu.

3. septembril 2009 kaitse ja julgeoleku allkomisjonis toimunud kuulamisel teatas Euroopa Liidu sõjalise komitee esimees kindral Henri Bentégeat, et „möödunud aastal vahistati ja anti Kenyale üle 68 piraati”.

Miks anti vahistatud isikud üle Kenyale?

Missugune õiguslik alus võimaldab selliseid vahistamisi?

⁽⁴⁾ ELT L 332, 18.12.2007, lk 27

Kas kõik operatsioonis ATALANTA osalevad laevad tohivad isikuid vahistada?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta novembri osaistungjärgul Strasbourgis.

(EN) Vahistatud anti Kenyale üle vastavalt Somaalia ranniku lähedal aset leidvate piraatlusjuhtumite ja relvastatud röövimiste tõkestamiseks, ennetamiseks ja ohjamiseks toimuvat Euroopa Liidu sõjalist operatsiooni käsitleva nõukogu ühismeetme artiklile 12.

Ühismeetme järgi antakse piraatlusjuhtumi toime pannud isikud üle selle operatsioonil osaleva liikmesriigi või kolmanda riigi pädevatele asutustele, kelle lipu all isikud kinni pidanud laev sõidab, või liikmesriigile või mõnele kolmandale riigile, kes on avaldanud soovi teostada oma jurisdiktsiooni nende isikute suhtes.

Nimetatud juhtudel ei saanud või ei soovinud ei operatsioonis osalevad ja mereröövlid kinni pidanud riigid ega ükski teine ELi liikmesriik teostada oma jurisdiktsiooni kahtlustatavate mereröövlite suhtes ning seega anti nad üle Kenya Vabariigile.

Nõukogu ühismeetme kohaselt ei tohi mitte ühtki isikut anda üle mõnele kolmandale riigile, kui üleandmise tingimustes ei ole kolmanda riigiga vastavalt kohaldatavale rahvusvahelisele õigusele kokku lepitud. Sellel ajal oli Kenya ainus riik, millega oli Euroopa Liidul sõlmitud kokkulepe piraatluses kahtlustatavate isikute üleandmise tingimuste kohta.

Vahistamise õigusliku aluse moodustab Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsiooni artikkel 105. Selle kohaselt võib avamerel või muus kohas, mis ei kuulu ühegi riigi jurisdiktsiooni alla, riik kinni pidada piraatlaeva või -õhusõiduki ning võtta vahi alla selle pardal olevad isikud ning arestida laeva pardal oleva vara.

ELi liikmesriigid, kes osalevad ÜRO mereõiguse konventsioonis, volitasid nimetatud nõukogu ühismeetme kohaselt ELi mereväge viima ellu ÜRO mereõiguse konventsiooni artiklis 105 antud õigusi. ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1816 ja sellest tulenevate resolutsioonide alusel saab niisuguseid õigusi teostada Somaalia territoriaalvetes toimepandud relvastatud röövide suhtes.

Mis puudutab küsimust, kas kõik operatsioonis ATALANTA osalevad laevad tohivad isikuid vahistada, siis ma võin kinnitada, et ühismeetme kehtib kõikidele operatsioonis osalevatele ELi liikmesriikidele.

Vahistamise põhimõtted on kindlaks määratud nõukogus kokkulepitud planeerimisdokumentides ning neid rakendavad kõik operatsioonis osalevad laevad, välja arvatud juhul, kui see on vastuolus riiklike eeskirjadega.

*

* *

Küsimus nr 11, mille esitas Vilija Blinkevičiūtė (H-0384/09)

Teema: Euroopa Sotsiaalfondi projektide riikide poolse kaasrahastamise eeskirjade muutmine ning muud sotsiaalse olukorra parandamise meetmed

Majanduslangus on mõjutanud eri ELi riike mitmel eri viisil. Mõned saavad kriisist üle kiirelt ja lihtsalt, samas kui teised peavad maksma kõrget hinda. Kõige valusam on seejuures asjaolu, et seda hinda peavad maksma madalaima sissetulekuga inimesed. See võib veelgi teravdada vaesust ja sotsiaalset tõrjutust. Leedu on üks nendest riikidest, kus töötus järsult suureneb, samas kui pensionid, sotsiaaltoetused ja sotsiaalprogrammid vähenevad. Valitsused kannustavad kõiki oma rihma pingutama ning lahendavad probleeme solidaarsuse vaimus. Liikmesriikide endi vahendid on siiski piiratud. Solidaarsuse põhimõtet tuleks samuti kohaldada Euroopa Liidus. Mul pole kahtlust, et on võimalik leida viise, kuidas toetada kriisi tõttu kõige enam kannatanud liikmesriike. Ühe näitena mainiksin ma Euroopa Sotsiaalfondi. Kui Euroopa Sotsiaalfondi projektide riikide poolne kaasrahastamine ajutiselt peatataks, saaks vabanenud vahendeid kasutada töötuse ja sotsiaalprobleemide vähendamiseks.

Milline on nõukogu seisukoht seoses võimalusega peatada ajutiselt Euroopa Sotsiaalfondi projektide riikide poolne kaasrahastamine? Milliseid muid meetmeid soovitab nõukogu võtta liikmesriikides sotsiaalse olukorra parandamiseks?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta novembri osaistungjärgul Strasbourgis.

(EN) Nõukogu jagab austatud parlamendiliikme muret selle üle, kui suurt mõju avaldavad praegune finants- ja majanduskriis ja selle tagajärjed kaitsetutele inimrühmadele ELis.

Nagu Euroopa Parlamendi liikmed hästi teavad, tegi komisjon juulis nõukogule ettepaneku muuta struktuurifonde käsitlevat üldmäärust. Muu hulgas tegi komisjon ettepaneku luua liikmesriikidele ajutine võimaluse taotleda Euroopa Sotsiaalfondist toetuse saamiseks abikõlblike programmide jaoks komisjonilt 2009. ja 2010. aasta jooksul vahemakseid, ilma et oleks vaja neid riiklikult kaasrahastada.

Siiski selgus, et see ettepanek ei leia liikmesriikide seas piisavat toetust. Põhjuseks on asjaolu, et paljude liikmesriikide arvates on riiklik kaasrahastamine ELi struktuuripoliitika üks aluspõhimõtteid ning sellest ei tohiks kõrvale kalduda.

Samas on nõukogu kindlal seisukohal, et majanduskriisi tagajärgede leevendamiseks on vaja võtta nendes liikmesriikides, mida see kõige valusamalt puudutab, lisameetmeid. Seetõttu uurib nõukogu muid võimalusi, kuidas struktuurifonde selleks kasutada, ja just niisuguseid võimalusi, mis oleks paremini suunatud nendele liikmesriikidele, kes neid enim vajavad. Mis tahes meetmete kohta, mis nõukogus vastu võetakse, peab mõistagi saama nõusoleku Euroopa Parlamendilt.

Teine abinõu, millega tahetakse kriisi tagajärgi leevendada, on Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi loomist käsitleva määruse muutmine. Seda määrust muudeti 2009. aastal Euroopa majanduse elavdamise kava raames, et võimaldada fondi kaudu kiiremini aidata globaliseerumise tagajärjel koondatud töötajaid, laiendada ajutiselt fondi reguleerimisala nii, et see hõlmaks ka üleilmsest finants- ja majanduskriisist põhjustatud koondamisi, ning viia selle tegevus paremini vastavusse selle solidaarsuse eesmärkidega.

Lisaks sellele arutatakse praegu nõukogus ja Euroopa Parlamendis mikrokrediidirahastu üle. Selle rahastuga, mida hallatakse koos rahvusvaheliste finantsasutustega, tahetakse parandada mikrokrediidile juurdepääsu nii kaitsetute inimrühmade jaoks, et nad saaksid asutada uue äriühingu, kui ka mikroettevõtete jaoks ning vähendada seega praeguse finants- ja majanduskriisi tagajärjel tekkinud töötust ja vaesust.

Krediidirahastu toimimiseks saab kasutada nii Euroopa Sotsiaalfondi olemasolevaid struktuure kui ka ühenduse teiste algatuste toetusmeetmeid, nt JEREMIE ja JASMINE. Loodetakse, et 100 miljoni euro suuruse algse summa ümberjaotamine programmis „Progress”, mille Euroopa Komisjon välja pakkus, loob võimaluse kasutada enam kui 500 miljonit eurot ning aitab seega liikmesriikide majanduse elavdamisele kaasa.

*
* *

Küsimus nr 12, mille esitas Laima Liucija Andrikiene (H-0389/09)

Teema: Euroopa Inimõiguste Kohtu tegevus ja selle mõju Euroopa Nõukogu liikmesriikidele

Euroopa Liit on Euroopa Nõukogu kõige olulisem institutsiooniline partner nii poliitilisel kui ka tehnilisel tasandil. Nende ühiseks eesmärgiks on tugevdada Euroopa ühist õigusruumi ja luua sidus põhiõiguste kaitse süsteem, keskendudes inimõiguste, õigusriigi ja demokraatia nõuetele kogu Euroopas. Euroopa Inimõiguste Kohus on üks nimetatud eesmärkide saavutamiseks asutatud institutsioone, mis on eelkõige pühendunud kõigi Euroopa Nõukogu liikmesriikide kodanike inimõiguste kaitsmisele.

Kahjuks on Euroopa Inimõiguste Kohtu töös täheldatud puudusi. Kohtu menetluses on umbes 100 000 kohtuasja, 60 000 nendest pärineb Rumeeniast, Ukrainast, Türgist ja Venemaalt (ainuüksi Venemaalt pärineb umbes 20 000 kohtuasja). Igal kuul lisandub menetlusse 2000 kohtuasja ning kohtuasjade lahendamiseks kuluv aeg ulatub juba 7 aastani. Seetõttu on hagejad, kes on oma kodumaal langenud inimõiguste rikkumise ohvriks, sunnitud õigusemõistmist ootama peaaegu 10 aastat. Aeglane menetlus Euroopa Inimõiguste Kohtus loob olukorra, kus rikutakse hagejate õigust õigeaegsele ja õiglasele kohtule. Mõnede ekspertide hinnangul on olukord kriitiline. Kui lähitulevikus ei leita lahendust, siis võib kohus kaotada usaldusväärsuse.

Mida nõukogu kirjeldatud olukorrast arvab? Milliseid meetmeid kavatseb nõukogu rakendada, et aidata parandada/hõlbustada Euroopa Inimõiguste Kohtu tööd? Mida võiksid ELi liikmesriigid selles vallas ette võtta?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta novembri osaistungjärgul Strasbourgis.

(EN) Nõukogu teab hästi probleeme, mida austatud parlamendiliige esile tõi, ning on iseäranis mures selle pärast, missugust mõju avaldab see olukord, mille on eeskätt põhjustanud asjaolu, et Venemaa ei ole ratifitseerinud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni protokolli nr 14, Euroopa Inimõiguste Kohtu töö tõhususele. Protokoll nr 14, millega tahetakse lihtsustada kohtumenetlust ning aidata tulla toime juhtumite lahendamise viibimisega, saab jõustuda alles siis, kui kõik Euroopa Nõukogu liikmed on selle ratifitseerinud.

Euroopa Liit käsitleb protokoll nr 14 ratifitseerimise küsimust korrapäraselt kõikide tasandite poliitilistes dialoogides Venemaaga. Venemaa viimase aja käitumine on andnud lootust, et Venemaa parlament nimetatud protokoll ratifitseerib. Mõningate signaalide kohaselt või ratifitseerimine toimuda enne 2009. aasta lõppu.

ELi liikmesriigid teevad jätkuvalt kõik selleks, et kohut aidata. Selleks võeti vahepealse meetmena vastu protokoll nr 14bis ja kokkulepe teatavate protokoll nr 14 sätete esialgse kohaldamise kohta. Protokoll nr 14bis kehtib nendele Euroopa Nõukogu liikmesriikidele, kes on selle ratifitseerinud, ja kokkulepe nendele, kes on väljendanud soovi seda järgida. Protokolliga nr 14bis ja kokkuleppega esialgse kohaldamise kohta kehtestatakse kaks menetlusmeetet, mis on seotud kaebust läbivaatavate ning selle vastuvõetavuse ja sisu üle otsustavate kohtunike arvuga. Need meetmed on olemas ka protokollis nr 14 ja nendega tahetakse suurendada kohtu võimet kaebusi menetleda. Need peaksid tõepoolest aitama kohtul tulla toime üha suureneva uute kaebuste arvuga ning juhtumite lahendamise aeglusega.

Samas on nii liikmesriigid kui ka teised seisukohal, et kõnealuse olukorra suhtes tuleb midagi enamat ette võtta. Seepärast avaldab EL heameelt kohtu tuleviku teemalise kõrgetasemelise konverentsi üle, mis toimub Interlakenis järgmise aasta veebruaris Euroopa Nõukogu ministrite komitee Šveitsi eesistumisperioodi ajal. EL osaleb aktiivselt konverentsi ettevalmistuses ja peab seda Euroopa Nõukogu prioriteediks.

*
* *

Küsimus nr 13, mille esitas Justas Vincas Paleckis (H-0392/09)**Teema: energiaharta lepingu ratifitseerimine**

1994. aastal allkirjastas Venemaa koos 50 muu riigiga energiaharta lepingu ja sellega seotud dokumendid. Venemaa ei ole aga lepingut seniajani ratifitseerinud. Augustis teatas Venemaa ametlikult, et ta ei ratifitseeri energiaharta lepingut ning selle juurde kuuluvat energiaharta protokoll energiakasutuse tõhustamise ja sellega seotud keskkonnakaitseküsimuste kohta. Ka Valgevene ja Norra ei ole energiaharta lepingut ratifitseerinud.

2000. aastast alates on Euroopa Liit tagajärjetult taotlenud, et Venemaa ratifitseeriks harta ja hakkaks seejärel tegema energiatehnika arendamiseks vajalikke investeeringuid, demonopoliseeriks energijaotuse ja liberaliseeriks energiaturuga seotud investeeringud.

Euroopa Liit on korduvalt tunnustanud nii energiaharta lepingu tähtsust kui ka tõsiasja, et kõik lepingu allkirjastanud riigid peavad oma kohustusi täitma.

Milliseid meetmeid saaks nõukogu hinnangul veel võtta, et tagada nende nõuete tegelikku rakendamist?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta novembri osaistungjärgul Strasbourgis.

(EN) Eesistujariik soovib tuletada meelde ühenduse seisukohta, mille kohaselt peaks Venemaa ratifitseerima energiaharta lepingu ilma täiendavate läbirääkimisteta. Seda seisukohta on korratud igal ELi ja Venemaa vahelise energiaalase dialoogi kohtumisel. EL avaldab kahetsust, et Venemaa otsustas liikuda teises suunas ja loobuda osalemisest energiaharta lepingus.

Ühendus on valmis otsima sobivaid viise, kuidas saaks julgustada Venemaad energiaharta protsessis osalema. Selleks propageerib ühendus jätkuvalt austatud parlamendiliikme poolt esile toodud sätete ja ka energiaharta

lepingu põhimõtete rakendamist nii käimasolevate ELi ja Venemaa vahelist partnerlus- ja koostöölepingut käsitlevate läbirääkimiste kui ka ELi ja Venemaa vahelise energiaalase dialoogi raames.

Mis puudutab teisi riike, kes ei ole veel lepingut ratifitseerinud ja keda austatud parlamendiliige nimetas, siis nõukogu rõhutab, et konkreetselt Norra peab Euroopa majanduspiirkonna liikmena kohaldama energiasektorile ühenduse õigustikku.

Valgevene puhul tuleb nõukogu meelde, et see on üks riikidest, mis kuulub idapartnerlusse, mille raames, eriti selle energiajulgeoleku platvormi raames arutatakse austatud parlamendiliikme poolt esile toodud sätteid.

*
* *

Küsimus nr 14, mille esitas Sabine Lösing (H-0394/09)

Teema: Lissaboni lepingu artikli 41 lõige 3, käivitusfond

Millist mõju avaldab Lissaboni lepingu vastuvõtmine eelarvekontrollipädevusele kaitse-eelarve (käivitusfondi) valdkonnas? See valdkond kuulub ju traditsiooniliselt parlamendi pädevusse.

Konsolideeritud lepingu artikli 41 lõige 3 võimaldab kiiret juurdepääsu ELi eelarvevahenditele. Kas see kehtib ka praeguste assigneeringute puhul?

Kas peab paika väide, et pärast lepingu jõustumist saab nõukogu kvalifitseeritud häälteenamusega otsustada käivitusfondi suuruse ja kasutamise üle ning parlamendil ei ole seega enam mingit võimalust kontrollida eelarvet (ELi lepingu artikli 41 lõige 3)?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta novembri osaistungjärgul Strasbourgis.

(EN) Vastavalt Euroopa Liidu lepingu artikli 41 lõikele 3, mida on muudetud Lissaboni lepinguga, rahastatakse käivitusfondist artikli 42 lõikes 1 ja artiklis 43 osutatud missioone ettevalmistava tegevuse kulusid, mida ei arvata liidu eelarvesse. See fond luuakse liikmesriikide sissemaksetega.

Nimetatud artiklis sätestatakse veel, et nõukogu võtab kvalifitseeritud häälteenamusega vastu otsused, millega määratakse kindlaks fondi loomise ja rahastamise kord, eelkõige fondile eraldatavad summad, ning fondi haldamise kord ja finantskontrolli teostamise kord.

ELi praeguse eelarve assigneeringud hõlmavad mõningaid punkte, mis on seotud ühise välis- ja julgeolekupoliitika raames läbiviidavat tegevust ettevalmistavate meetmetega. Siiski ei ole kehtivates finantseeskirjades ühtegi konkreetset sätet assigneeringutele kiire juurdepääsu kohta.

*
* *

Küsimus nr 15, mille esitas Anna Hedh (H-0395/09)

Teema: Stockholmi programm ja lapse õigused

Rootsi eesistumise ajal tehtud ettepanek luua vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevat ala käsitlev uus mitmeaastane programm (Stockholmi programm) ei sisaldanud ühtki viidet ELi lapse õiguste strateegia väljatöötamisele, ehkki strateegiat mainiti selgesõnaliselt komisjoni teatises (KOM (2009)262) kodanike õiguste edendamise vahendite nimekirja prioriteedina. Ettepaneku artikli 2 lõike 3 teises taandes ja Lissaboni lepingu artikli 3 lõikes 3 on sätestatud, et EL edendab lapse õiguste kaitset, nimetatud prioriteet on väga oluline, et tagada nende sätete rakendamine. Kas see prioriteet jäeti programmist välja mingil konkreetsel põhjusel? Kas nõukogu kaalub prioriteedi lisamist, et tagada lapse õigustega seotud kohustuste nõuetekohane rakendamine?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta novembri osaistungjärgul Strasbourgis.

(EN) Nõukogu nõustub austatud parlamendiliikmega selles, kui tähtis on edendada laste õigusi. Seetõttu juhib ta austatud parlamendiliikme tähelepanu asjaolule, et lapse õigused ja ELi strateegia lapse õiguste kaitse kohta on ikkagi kaasatud vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevat ala käsitleva mitmeaastase programmi (Stockholmi programm) eelnõusse.

Peatükk 2.3.2 on pühendatud täielikult lapse õigustele ning selles on toonitatud, et need õigused puudutavad kõiki ELi poliitikavaldkondi. Lapse õigusi tuleb võtta arvesse süsteemselt ja strateegiliselt ning Euroopa Komisjoni teatis „Euroopa Liidu lapse õiguste strateegia väljatöötamine” (2006) kajastab olulisi seisukohti selle suhtes. Erilist tähelepanu kavatsetakse pöörata iseäranis kaitsetus olukorras olevatele lastele, eelkõige saatjata alaealistele sissrändepoliitika kontekstis ning lastele, kes on langenud inimkaubanduse, seksuaalse eksploatatsioonimise ja ärakasutamise ohvriks.

Siiski tuleb rõhutada, et nõukogu institutsioonid alles arutavad eespool nimetatud ettepanekut luua mitmeaastane programm ning nõukogu ei saa arutada selle lõpliku sisu üle enne selle käsitlemise lõpetamist.

*
* *

Küsimus nr 16, mille on esitas Liam Aylward (H-0396/09)

Teema: uuenduslik rahastamine

Nõukogu märkis viimasel istungil, et kliimamuutusevastase võitluse rahastamine ei tohiks pidurdada aastatuhande arengueesmärkide saavutamist. Kas nõukogu võiks üksikasjalikumalt selgitada, kuidas nn uuenduslik rahastamine võiks toetada nii aastatuhande arengueesmärkide saavutamist kui ka kliimamuutusevastase võitluse rahastamist?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta novembri osaistungjärgul Strasbourgis.

(EN) Kliimamuutus on saanud üleilmseks probleemiks. Selle tagajärgi võib näha juba praegu ning vaja on kiiresti tegutseda. Euroopa Ülemkogu oktoobri kohtumisel töötasid riigipead ja valitsusjuhid välja ELi seisukoha Kopenhaageni tulevase kliimakonverentsi jaoks. Euroopa Ülemkogu kinnitas veel kord oma kindlameelsust täita juhtrolli ning toetada üleilmsele, kaugemaleulatuvale ja terviklikule kokkuleppele jõudmist. EL on valmis võtma endale Kopenhaageni konverentsil õiglase osa vastutusest, kuid ELi meetmetest üksi siiski ei piisa ning rahastamisküsimus on Kopenhaageni kokkuleppe keskne teema. Me oleme samuti mõistnud vajadust luua tingimused, et oleks võimalik parimal viisil kasutada mitmesugustest allikatest pärinevaid uusi ja jätkusuutlikke investeerimis- ja finantsvooge, sealhulgas uuenduslikke rahastamisviise. Üldiselt tõdeti Euroopa Ülemkogu oktoobri kohtumisel, et uuenduslikel rahastamisviisidel võib olla oma osa säästvasse arengusse, eelkõige kõige vaesemate ja kõige enam kannatavate riikide arengusse prognoositavate finantsvoogude tagamisel.

Kogu rahvusvaheline kogukond teab nüüd, et kliimamuutuse tagajärjel võib aastatuhande arengueesmärkide täitmisel saavutatud edu hakata kahanema. Seetõttu on kliimamuutus nii arengu- kui ka keskkonnaküsimus. Kliimamuutuse teemat hõlmab aastatuhande arengueesmärk 7 ning selge on see, et see on seotud teiste arengut käsitlevate teemadega, eriti vaesuse ja näljaga. Seega oleks kliimamuutuse negatiivsete tagajärgede käsitlemine kasulik ka toiduga kindlustatuse suurendamise ja vaesuse vähendamise seisukohalt, mis on kirjas arengueesmärgis 1.

Euroopa Ülemkogu oktoobri kohtumisel öeldi selgelt, et paralleelselt kliimamuutusevastase võitluse rahastamisega peaksid kõik rahvusvahelised asjaosalised kinnitama, et selline rahastamine ei kahjusta ega ohusta vaesusevastast võitlust ega jätkuvalt edusamme aastatuhande arengueesmärkide täitmisel.

Kliimamuutusele reageerimisel tuleb eelkõige võtta meetmeid lähtuvalt riigi oludest ning need peaksid selgelt tuginema partnerriikide vajadustele, seisukohtadele ja prioriteetidele. Arvesse tuleb võtta riiklikke jätkusuutlikke arengustrateegiaid, vaesuse vähendamise strateegiaid ja nendega seotud kliimamuutuste poliitikat ja vahendeid, kui need olemas on.

Arenguriigid peaksid kehtestama oma riiklikud kliimamuutuse strateegiad ja neid ellu viima ning tagama, et need strateegiad oleksid täielikult kaasatud kõikide oluliste sektorite (nt põllumajanduse ja maaelu arengu, veevarude majandamise jms) poliitikasse, kavadesse ja programmidesse. Mõistagi peavad need abiandjate seisukohalt olema kooskõlas nii poliitikavaldkondade arengusiduse kui ka abi tõhususe põhimõtetega.

Seetõttu peavad kõik riigid võtma endale eesmärgiks parandada kliimamuutuse ja arengu kavandamise vahelist seost ning maksimeerida vaesuse vähendamise ning kliimamuutuse leevendamise ja sellega kohanemise koostööd.

*
* *

Küsimus nr 17, mille esitas Jim Higgins (H-0400/09)

Teema: töötus Euroopa Liidus

Kas nõukogu tunneb muret töökohtade massilise suundumise pärast Euroopa Liidust Kaug-Ida riikidesse, Hiinasse ja Indiasse, ning kas on olemas poliitikat, mille abil töötada välja ühtne strateegia, et kujundada konkurentsivõimelisem ja ligitõmbavam keskkond töökohtade loomiseks Euroopa Liidus?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta novembri osaistungjärgul Strasbourgis.

(EN) Austatud parlamendiliige on esitanud väga ajakohase küsimuse, mis käsitleb sidusat strateegiat, et kujundada konkurentsivõimelisem ja ligitõmbavam keskkond töökohtade loomiseks ELis kui üleilmastunud majanduses.

Nõukogu soovib veel kord toonitada oma seisukohta, et avatud maailmamajandus pakub võimalusi majanduskasvu ja konkurentsivõime ergutamiseks ka Euroopas⁽⁵⁾. Sellega seoses soovib nõukogu tuletada eelkõige meelde endale võetud kohustust teostada ELi sise- ja välispoliitikat sidusal viisil, aidates seega maksimeerida üleilmastumisest saadavat kasu ning minimeerida selle tagajärjel tekkivaid kulusid⁽⁶⁾.

Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklis 125 on sätestatud, et liikmesriigid ja ühendus püüavad välja arendada kooskõlastatud tööhõivestrategieid, eelkõige edendada kvalifitseeritud, koolitatud ja kohanemisvõimelist tööjõudu ning majanduslikele muudatustele reageerivaid tööturges. Et reageerida sellele asutamislepingus sätestatud nõudmisele, on liit arendanud alates 1997. aastast Euroopa tööhõivestrategieid, mida on aastate jooksul seotud rohkem ja tihedamalt teiste liidu strateegiatega ja mis 2000. aastal kaasati Lissaboni strateegiasse. Euroopa tööhõivestrategia oluliseks osaks on nn koondsuunised, mida nõukogu koostab Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 128 lõike 2 kohaselt ja mida liikmesriigid oma tööhõivepoliitikas arvesse peavad võtma.

Praegused koondsuunised kehtivad kuni 2010. aastani ning hõlmavad makro- ja mikromajanduslikke ning tööhõive aspekte. Ehkki neid kõiki iseloomustab majanduskasvu ja tööhõive üldine eesmärk, võib siiski öelda, et osa suuniseid käsitleb põhjalikumalt konkurentsivõimelisema ja ligitõmbavama keskkonna tagamise küsimust töökohtade loomise eesmärgil ELis, näiteks majanduskasvu ja tööhõive edendamist vahendite sihipärase ja tõhusama eraldamise kaudu, investeerimist teadus- ja arendustegevusse, igat liiki uuenduste soodustamist, ELi tööstusbaasi konkurentsieliste tugevdamist, rohkem ettevõtluskultuuri ja VKEsid toetava keskkonna loomist, tööturgude toimimist ning tööjõukulude arengut ja palgakujundusmehhanisme.

Peagi on oodata Euroopa Komisjonilt teatist tulevase strateegia kohta.

Mis puudutab konkreetselt Euroopa tööhõivestrategieid pärast 2010. aastat, siis kava kohaselt toimub 30. novembril 2009. aastal poliitiline arutelu kriisist taastumise ja 2010. aasta järgse Lissaboni strateegia ettevalmistamise teemal. Nõukogu aruteluks valmistumiseks esitas tööhõivekomitee juba arvamuse Euroopa tööhõivestrategia kohta 2010. aasta järgset perioodi käsitleva Lissaboni strateegia kontekstis⁽⁷⁾. Selles arvamuses on tööhõivekomitee seisukohal, et nii pakkumise kui ka nõudluse poole tööturureformid peaksid edendama suuremal hulgal ja paremate töökohtade loomist kõigile.

*
* *

⁽⁵⁾ Vt nt majanduspoliitika üldsuunised, ELT 205, 6.8.2005, lk 28, sissejuhatus suunisesse 13

⁽⁶⁾ Vt nii nõukogu 3.3.2003. a järeldusi (lõige 4) kui ka nõukogu järeldusi „Inimväärse töö tagamine kõigi jaoks”, 30.11./1.12.2006

⁽⁷⁾ Dok 15529/09

Küsimus nr 18, mille esitas Ryszard Czarnecki (H-0406/09)**Teema: Venemaa – ajakirjanike jaoks ohtlik riik**

Millise seisukoha kavatseb nõukogu võtta seoses asjaoluga, et ajakirjanike liitude hiljutiste aruannete põhjal on Venemaa ajakirjanike jaoks maailma kõige ohtlikumate riikide seas, kui võtta arvesse mitmeid mõrvu ja peksmisi, mille ohvriks ajakirjanikud on viimastel aastatel langenud?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta novembri osaistungjärgul Strasbourgis.

(EN) ELi pühendumine inimõigustele on hästi teada. Oma välissuhetes rõhutab EL pidevalt vajadust austada inimõigusi täielikult. Eesistujariik teab hästi, et paljud Euroopa Parlamendi liikmed muretsesid inimõiguste olukorra pärast Venemaal, ja nagu me viimase täiskogu arutelu ajal ELi ja Venemaa tippkohtumise teemal näitasime, jagame teie muret täielikult. Nõukogu on tõepoolest teadlik nii Rahvusvahelise Ajakirjanike Föderatsiooni, Ajakirjanike Kaitse Komitee kui ka teiste rahvusvaheliste vabaühenduste hiljuti avaldatud aruannetest ohtude ja vägivalla kohta, millega seisavad silmitsi ajakirjanikud ja inimõiguste kaitsjad Venemaal, eriti Põhja-Kaukaasias.

Nagu eesistujariik 3. septembril Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsioonis juba ütles, oleme nõus hinnanguga, et seni, kuni neid kuritegusid ei lahendata, püsib Venemaal ka edaspidi valdavalt karistamatuse õhkkond ning kurjategijad tunnevad, et võivad niisuguste tegudega jätkata. Ajakirjanike ja inimõiguste kaitsjate ründamised kujutavad olulist ohtu demokraatialle, inimõiguste austamisele ning õigusriigile.

Eesistujariik mõistis Euroopa Liidu liikmesriikide nimel avalikult ja otsustavalt hukka ajakirjanike ja inimõiguste kaitsjate suhtes toime pandud korduvad ähvardamis-, ründamis- ja mõrvajuhtumid Venemaal, eriti Põhja-Kaukaasias, ning kutsus Venemaa valitsust tungivalt üles uurima neid juhtumeid kiiresti ja põhjalikult ning kurjategijaid kohtu alla andma.

Euroopa Liit juhib sageli Venemaa tähelepanu nii kahe- kui ka mitmepoolsetes suhetes sellele, et tunneb muret inimõiguste kaitsjate turvalisuse ning karistamatuse õhkkonna pärast. ELi ja Venemaa tippkohtumisel Stockholmis ütles eesistujariik, et tunneb järjest enam muret inimõiguste kaitsjate olukorra pärast Venemaal. Hiljuti, 4.–5. novembril 2009. aastal Stockholmis toimunud inimõigustealasel nõupidamisel Venemaaga keskenduti peamiselt sõnavabaduse ja inimõiguste kaitsjate olukorrale ja seda iseäranis Põhja-Kaukaasias. ELi ja Venemaa vahelise poliitilise dialoogi kontekstis palus Euroopa Liit teavet ajakirjanike ja inimõiguste kaitsjate konkreetsete mõrvajuhtumite uurimise kohta. Euroopa Liit jälgib jätkuvalt tuntud inimõiguste kaitsjaid ja ajakirjanikke puudutavaid kohtumenetlusi Venemaal.

Lisaks sellele korraldas eesistujariik mitu kohtumist Venemaa ja rahvusvaheliste vabaühendustega, et arutada viimasel ajal inimõiguste kaitsjate vastu suunatud vägivalla sagenemise küsimust Põhja-Kaukaasias, ning ta osales 27.–28. oktoobril 2009 toimunud vabaühenduste konverentsil, kus töötati välja soovitusel ELi meetmete võtmiseks.

Euroopa Liit tegi ettepaneku teha Venemaaga koostööd konkreetsete projektide raames, et parandada ajakirjanike ja inimõiguste kaitsjate olukorda. Ma võin kinnitada austatud parlamendiliikmele, et nõukogu on võtnud endale kohustuseks jätkata tegevust inimõiguste olukorra parandamiseks Venemaal.

*
* *

Küsimus nr 19, mille esitas Sławomir Witold Nitras (H-0409/09)**Teema: Euroopa Liidu Läänemere piirkonna strateegia muutmine**

Ma palun Euroopa Liidu eesistujariigil Rootsil uurida, kas oleks võimalik muuta Euroopa Liidu Läänemere piirkonna strateegiat ja sellega seotud tegevuskava. Kas oleks võimalik taganeda põhimõttest, et toetust saavad üksnes juba esitatud ja heaks kiidetud projektid, arvestades, et antud põhimõtte kehtestati ilma strateegiat puudutavate osapooltega kooskõlastamata? Minu hinnangul peaks nimetatud transpordinfrastruktuuri juhtprojekt kaasama Kesk-Euroopa transpordikoridori (CETC) Route 65, mis ühendab Läänemere kaudu Skandinaaviat ja CETC algatuses osalevaid piirkondi Poolas, Tšehhi Vabariigis, Slovakkias, Ungaris ja Horvaatias Aadria mere ääres.

Milline on eelnevat arvestades eesistujariigi arvamus Kesk-Euroopa transpordikoridori kaasamise kohta ülalmainitud projekti? Kas nõukogu kavatseb selles osas midagi ette võtta?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta novembri osaistungjärgul Strasbourgis.

(EN) Oma 26. oktoobri 2009. aastal kohtumisel võttis nõukogu vastu järeldused ELi Läänemere piirkonna strateegia kohta. Euroopa Ülemkogu võttis selle strateegia vastu 29.–30. oktoobril, kiites seega nõukogu järeldused heaks, ning kutsus Euroopa Komisjoni üles esitama nõukogule 2011. aasta juuniks eduaruande selle strateegia rakendamise kohta.

Oma järeldustes kutsus nõukogu muu hulgas Euroopa Komisjoni üles strateegiat läbi vaatama ja ajakohastama seda vajadusel korrapäraselt ning ajakohastama ka strateegia tegevuskava.

Tegevuskava muutub pidevalt, pärast edukat elluviimist projektid eemaldatakse sellest ning töötatakse välja ja lisatakse uued projektid.

Mis tahes ettepanekutega uute projektide lisamise kohta kehtivasse arengukavasse tuleks pöörduda Euroopa Komisjoni poole, kes käsitleb niisuguseid ettepanekuid vastavalt kehtivale korrale.

Komisjon on loomas kõikide ELi liikmesriikide ametnikest koosnevat kõrgetasemelist töörühma, kellega peetakse nõu strateegia ja tegevuskava muutmise suhtes. Lisaks sellele tagab iga-aastane foorum piirkonna kõikide tasandite sidusrühmade kaasamise. Mis puudutab nimetatud projekti, siis praegu nõukogul seisukoht selles küsimuses puudub.

*
* *

Küsimus nr 20, mille esitas Pat the Cope Gallagher (H-0411/09)

Teema: Lähis-Ida rahuprotsess

Kas nõukogu saaks anda ajakohastatud hinnangu Lähis-Ida rahuprotsessi seisu kohta?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta novembri osaistungjärgul Strasbourgis.

(EN) Iisraeli ja Palestiina rahuläbirääkimiste jätkamine on endiselt väga oluline teema. Nõukogu on palunud tungivalt mõlemal asjaosalisel võtta viivitamata rahuläbirääkimiste jätkamiseks meetmeid, järgides sealjuures varasemaid kokkuleppeid ja arusaamu, ning kutsunud neid üles täitma teekaardis sätestatud kohustusi. Nõukogu on seisukohal, et kõik asjaosalised peavad aitama saavutada läbirääkimiste jätkamist soodustavaid tingimusi, ning toetab jätkuvalt USA jõupingutusi selles suunas.

Nõukogu on endiselt väga mures asunduste rajamise, majade lõhkumise ja väljatõstmiste pärast Palestiina okupeeritud aladel, sealhulgas Ida-Jeruusalemmas. Ta palub tungivalt Iisraeli valitsusel lõpetada kiiremas korras asunduste rajamine, sealhulgas Ida-Jeruusalemmas ja ka nende loomulik laienemine, ning lammutada kõik alates 2001. aasta märtsist rajatud eelpostid. Nõukogu on seisukohal, et rahvusvahelise õiguse kohaselt on need asundused ebaseaduslikud ning takistavad rahu saavutamist. Nõukogu on samuti palunud tungivalt Palestiina oma valitsusel teha ka edaspidi kõik selleks, et parandada avalikku korda.

Euroopa Liit on endiselt mures humanitaarolukorra pärast Gazas ning nõuab, et Gaza piiriületuspunktid avataks viivitamatult ja tingimusteta humanitaarabile, kaupadele ja isikutele. Võimaldada tuleb ülesehitustöid ja majanduse elavdamist. Ta kutsub rõõvitud Iisraeli sõduri Gilad Shaliti kinnipidajaid üles vabastama ta kiiremas korras.

Nõukogu on jätkuvalt julgustanud president Mahmoud Abbasi ning toetanud Egiptuse ja Araabia Liiga vahenduspiüüdlusi. Palestiinlastevaheliste lahkvõrude ületamine aitaks hoida ära sügavama lõhe tekke Jordani Läänekalda ja Gaza vahele ning säilitaks võimaluse taastada tulevase Palestiina riigi ühtsus. Nõukogu kutsub kõiki palestiinlasi üles leidma ühist, vägivaldavastasusele tuginevat seisukohta, et parandada olukorda Gazas ja valimiste korraldamist.

EL on kutsunud Araabia maid ja teisi partnereid üles olema vastavalt teekaardi sätetele nii poliitiliselt kui ka rahaliselt vastutulelikud, kui nad aitavad Palestiina omavalitsust. Tuues esile Araabia rahualgatuse olulisuse, kutsub Euroopa Liit Iisraeli ja kõiki Araabia maid võtma usalduse suurendamise meetmeid, et saada üle vastastikusest umbusaldusest ja luua konflikti lahendamist soodustav õhkkond.

Paralleelselt tuleb püüda leida lahendusi veel mitmesugustele konfliktidele, sealhulgas püsiv lahendus Iisraeli ja Süüria ning Iisraeli ja Liibanoni vahelistele konfliktidele, luues üksteist toetavad protsessid. Seetõttu loodab EL, et Süüria ja Iisrael jätkavad rahuläbirääkimisi.

*
* *

Küsimus nr 21, mille esitas Antonio Cancian (H-0413/09)

Teema: ususümbolite kasutamine avalikes kohtades

Euroopa Inimõiguste Kohus rahuldas 3.11.2009 Itaalia-Soome kodaniku kaebuse, milles nõuti krutsifikside kõrvaldamist koolides. Sarnaseid juhtumeid on olnud Hispaanias, Saksamaal, Prantsusmaal ja Itaalias, kus riiginõukogu otsustas 1988. aastal, et krutsifiks ei ole üksnes ristiusu sümbol, vaid sellel on ka konkreetsest usutunnistusest sõltumatu tähendus. Kas nõukogu tajub ohtu, et Strasbourgis inimõiguste kohtu võetud seisukoht võib muuta küsitavaks usu- ja kultuursümbolite, isegi ELi lipu kasutamise avalikes kohtades, sest on ju sellegi juures lähtunud neitsi Maarja keskest katoliiklust sümboolikast?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta novembri osaistungjärgul Strasbourgis.

(EN) Austatud parlamendiliige viitab kohtuotsusele, mille tegi Euroopa Inimõiguste Kohus Strasbourgis. Nõukogu ei saa kommenteerida Euroopa Inimõiguste Kohtu otsust.

Selle taustal aga soovin ma tuua välja Euroopa Nõukogu sümbolistliku kirjelduse Euroopa lipu kohta:

Lääne maailma taeva sinisel taustal kujutavad tähed Euroopa rahvaid ringis, mis on ühtsuse sümbol. Nende arv on muutumatult kaksteist, mis on lõpetatuse ja täiuslikkuse sümbol, just nagu kaksteist sodiaagimärki, mis tähistavad kogu universumit; need kaksteist tähte sümboliseerivad kõiki Euroopa rahvaid – sealhulgas ka neid, kes ei saa veel osaleda Euroopa ülesehituses ühtsuses ja rahus.

*
* *

Küsimus nr 22, mille esitas Mairead McGuinness (H-0415/09)

Teema: ELi järelevalve Euroopa pangandussektori üle

Kas nõukogu võiks täpsustada, millised on hetkel Euroopa Liidu volitused pangandussektori järelevalvega seoses, kuidas need volitused on struktureeritud ja kas nõukogu on seisukohal, et selline struktuur toimib? Kui nõukogu peab vajalikuks täiendavaid volitusi pangandussektori järelevalvega seoses, siis millised need võiksid olla?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta novembri osaistungjärgul Strasbourgis.

(EN) Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 105 lõikes 5 sätestatud ülesanne aidata kaasa krediitiasutuste usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalvele ning rahandussüsteemi stabiilsusega seotud pädevate asutuste poliitika tõrgeteta teostamisele on antud Euroopa Keskpankade Süsteemile. Kui Euroopa Keskpankale tahetakse anda täiendavaid järelevalveõigusi, tuleks tugineda volitusklauslile, mis on sätestatud sama artikli lõikes 6. Seetõttu on seni pangandussektori järelevalve olnud mõistetavalt liikmesriikide pädevuses.

Euroopa Pangandusjärelevalve Komitee annab Euroopa Komisjonile nõu panganduse järelevalvega seotud poliitika ja reguleerimise küsimuses ning edendab koostööd ja järelevalvetavade lähendamist kogu Euroopa Liidus. Kuid ei Euroopa Keskpankade Süsteem, sealhulgas Euroopa Keskpank, ega Euroopa Pangandusjärelevalve Komitee ei oma otseseid õigusi teostada pangandussektori järelevalvet.

2009. aasta juunis tõdeti Euroopa Ülemkogu kohtumisel, et finantskriis on selgelt toonud esile vajaduse parandada finantsinstitutsioonide reguleerimist ja järelevalvet nii Euroopas kui ka kogu maailmas.

Samal põhjusel tehti Euroopa Ülemkogu kohtumisel ettepanek luua Euroopa Finantsjärelevalveasutuste Süsteem, mis koosneb kolmest uuest Euroopa järelevalveasutusest ning mille eesmärk on ajakohastada siseriikliku järelevalve kvaliteeti ja sidusust, tugevdada piiriüleste kontsernide järelevalvet, luues selleks järelevalvekolleegiume, ja kehtestada ühtne Euroopa eeskirjade kogum, mida kohaldatakse kõikide finantsasutuste suhtes ühtsel turul. Euroopa Ülemkogus lepiti veel kokku, „et Euroopa Järelevalveasutuste Süsteemil peaksid olema siduvad ja proportsionaalsed volitused otsuste tegemiseks seoses sellega, kas järelevalveasutused täidavad oma nõudeid ühtse eeskirjade kogumi ja asjakohaste ühenduse õigusaktide alusel ning juhul, kui oma riigi ja teise riigi järelevalveasutuste vahel on erimeelsusi, sealhulgas järelevalvekolleegiumite raames. Euroopa järelevalveasutustel peaksid samuti olema järelevalvealased volitused seoses reitinguagentuuridega.”

Komisjon tegi nõukogule ja Euroopa Parlamendile käesoleva aasta septembris üldise, ELi uut finantsjärelevalvekorda käsitleva õigusaktide paketi raames ettepaneku luua Euroopa Pangandusjärelevalve Asutus.

Selle ettepanekuga tutvuvad praegu nii Euroopa Parlament kui ka nõukogu ning sellega tahetakse tugevdada pangandussektori järelevalvekorda vastavalt Jacques de Larosière'i juhitud kõrgestasemelise ekspertide rühma soovitudele.

Kuna õigusakti ettepanekutele kohaldatakse kaasotsustamismenetlust, teeb nõukogu Euroopa Parlamendiga tihedat koostööd, et saavutada võimalikult kiiresti esimesel lugemisel kokkulepe nende ettepanekute suhtes.

Küsimus nr 23, mille esitas Charalampos Angourakis (H-0420/09)

Teema: repressiivsed meetmed seoses rahvusvahelise kliimamuutuste konverentsiga

Püüdes ennetada mis tahes protestiavaldusi rahvusvahelise kliimamuutuste konverentsi ajal, kavandavad Taani ametivõimud uusi, endisest repressiivsemaid meetmeid, mis kujutavad endast demokraatlike põhiõiguste rääget rikkumist.

Valitsuse antud soovitusel hõlmavad osalejate kuni 12 tunniks tõkendina vahi alla võtmist, 40-päevast vangistust selle eest, kui „takistatakse politseinikke nende kohustuste täitmisel”, kuni 1000 euroni ulatuvat trahvi „distsiplineerimatu käitumise” või osalemise eest „kogunemistel, mis on politsei arvates kahtlase eesmärgiga” ning kuni 50 päevast vanglakaristust avaliku korra rikkumise ja materiaalse kahju tekitamise eest. Samuti on tehtud ettepanek varustada politseinikud täiendavate videokaamerate ja seirevahenditega selliste kohtade jälgimiseks, kus politsei arvates võivad tõenäoliselt puhkeda rahutused. Arutluse all on olnud ka meetmed, mille abil välistatakse välismaiste aktivistide pääs Kopenhaagenisse ja nende osalemine meelevaldustel.

Kas nõukogu on nendest või muudest ettepanekutest teadlik? Kas on võetud meetmeid politsei tegevuse ja avaliku korra tagamise koordineerimiseks ELi liikmesriikide ja mitteliikmesriikide vahel ning millisel määral on ühenduse institutsioonid osalenud eelnimetatud meetmete kavandamises ja rakendamises?

Vastus

Nõukogu eesistujariigi vastus ei ole nõukogule ega liikmesriikidele siduv ning seda ei esitatud suuliselt nõukogu infotunni ajal Euroopa Parlamendi 2009. aasta novembri osaistungjärgul Strasbourgis.

(EN) Nõukogu ei ole teadlik Taani valitsuse väljapakutud meetmetest, mida austatud parlamendiliige nimetas. Lisaks sellele on Euroopa Liidu lepingu artikli 33 (alates 1. detsembrist 2009 Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 72) kohaselt avaliku korra ja sisejulgeoleku tagamisega seotud meetmed liikmesriikide pädevuses. Nõukogu arvates puudub tal seega asjatundlikkus selleks, et võtta seisukoht Taani valitsuse võimalike politseitöölaste meetmete kohta selles küsimuses.

Siiski soovin ma meelde tuletada, et võttes arvesse Euroopa Liidu eesmärki tagada oma kodanikele kõrgetasemeline turvalisus vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneval alal, arendades liikmesriikide ühismeetmeid politseikoostöö valdkonnas, võttis nõukogu 2007. aasta detsembris vastu soovitus, mis käsitleb politsei- ja julgeolekuasutustele mõeldud käsiraamatut koostöö kohta rahvusvahelise mõõtmega

suursündmustel⁽⁸⁾. Nõukogu soovitas liikmesriikidel muu hulgas tugevdada pädevate asutuste vahelist koostööd, eelkõige praktilist koostööd ja teabe jagamist.

Seda silmas pidades palus Taani politseijuhtide rakkerühma 19. oktoobri 2009. aasta kohtumise raames liikmesriikide toetust nii teabevahetuse kui ka politseinike kaasamise valdkonnas. Niisugune koostöö on suursündmuste puhul liikmesriikide asutuste vahel tavapärane. Nõukogu ei osale nimetatud meetmete kavandamises ja rakendamises.

*
* *

KÜSIMUSED KOMISJONILE

Küsimus nr 32, mille esitas Marian Harkin (H-0371/09)

Teema: Euroopa ettevõtlusvõrgustik

Komisjoni hiljutine naiste ettevõtluse edendamise algatus on suurepärane võimalus tugevdada naiste rolli ühiskonnas ja aktiivselt rohkem naisi tööturule kaasata. Kuid paljudel juhtudel on uuel ettevõtjal raske tavapäraste finantsasutuste rahastamisvõimalustele ligi pääseda, eriti majanduse praeguses olukorras, ja see on potentsiaalsele ettevõtjale tõsiseks takistuseks. Mida on komisjon ette võtnud, tagamaks, et lisaks naisettevõtjate toetamisele Naisettevõtluse Saadikute Kava (Female Entrepreneurship Ambassadors Scheme) taoliste algatuste kaudu käsitletaks komisjoni algatustes asjakohaselt ka ettevõtte asutamisega seotud praktilisi vajadusi, nagu juurdepääs rahastamisele? Kas komisjonil on mõni toimiv aruandlussüsteem, et jälgida ettevõtluse alustajate juurdepääsuvõimalusi rahastamisele?

Vastus

(EN) Rahastamisele juurdepääsuvõimaluste parandamine väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete jaoks (VKE) on ettevõtluse, konkurentsivõime, uuenduste ja majanduskasvu seisukohalt mõõdapääsmatu. Seetõttu on Euroopa Komisjon juba aastaid mõistnud, kui tähtis on juurdepääs rahastamisele ja seda ka uute ettevõtjate jaoks.

Oluline küsimus sellega seoses on riskikapitali kättesaadavuse parandamine, eriti suure kasvupotentsiaaliga uutele VKEdele.

Kõrvaldada tuleb paljud pakkumise poole puudused – meelitada rohkem investeerima riskikapitalifondidesse, julgustada rohkem nende fondide ja investorite võrgustike investeringuid, pakkudes mitmesuguseid väljumise võimalusi. Samas on ka nõudluse poole peal probleeme, mis takistavad ettevõtetel saavutamast nende täielikku potentsiaali – näiteks ettevõtjate investeerimisvalmidus.

Konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammi rahastamisvahenditega aidatakse käsitleda eraallikatest rahastamise piiratuse küsimust, eriti ettevõtete arengu alg- ja käivitamisetapis. Perioodiks 2007–2013 on eraldatud rohkem kui miljard eurot ning loodetakse, et nende vahendite tulemusel saavad abi 400 000 VKEd laenu või omakapitali investeringutena, mis muidu ei oleks neile kättesaadavad. ELi ühtekuuluvuspoliitika programmi „Euroopa ühisressursid mikro-, väike- ja keskmistele ettevõtetele” (JEREMIE) eesmärk on rahastamisele juurdepääsuvõimaluste parandamine VKEdele ja uute ettevõtete loomine. Euroopa Regionaalarengu Fondi kaasrahastatavate rakenduskavade kaudu on ametlikult eraldatud ligikaudu 3,1 miljardit eurot, mida investeeritakse programmi JEREMIE raames VKEdesse. Ka Euroopa Investeerimispank on suurendanud VKEdele perioodil 2008–2011 antavate laenude mahtu 30 miljardi euroni, et edendada VKEde juurdepääsu krediidile finants- ja majanduskriisi põhjustatud kitsikusega toimetulekuks.

2008. aasta juunis vastu võetud Euroopa väikeettevõtlusalgatus „Small Business Act” hõlmab Euroopa Komisjoni peamisi põhimõtteid VKEde ja ettevõtjate toetamisel, sealhulgas nende juurdepääsuvõimaluste parandamist pangakrediidile ja reformide kiirendamist. Sellega tahetakse parandada üldist hoiakut ettevõtluse suhtes, tugevdada komisjoni ja liikmesriikide algatustes ja poliitikakujundamises kõigepealt-mõtleväikestele-põhimõtet ning aidata VKEdel lahendada muid probleeme, mis takistavad nende arengut.

⁽⁸⁾ Dok 14143/3/07 ENFOPOL 171, 6. detsember 2007

„Small Business Act” sisaldab ettevõtjate investeerimisvalmiduse meetmeid, suurendades VKE või ettevõtja võimet mõista välisrahastajate – pankade, investorite võrgustike või riskikapitalifondide seisukohta. 2009. aasta septembris toimunud naisettevõtjate investeerimisvalmidust käsitleval seminaril määrati kindlaks hulk teenuseid, mis toetavad Euroopas naisettevõtjate investeerimisvalmidust, ja arutati seda, kuidas saaks kohandada olemasolevaid investeerimisvalmiduse kavasid naisettevõtjate vajadustele.

Meeste ja naiste vahelise võrdõiguslikkuse tagamine on ka ELi ühtekuuluvuspoliitika üks konkreetseid eesmäärke. Seda eesmärki täidetakse kahepoolse lähenemisviisi kaudu.

Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Euroopa Sotsiaalfondi kaasrahastamise abil töötavad liikmesriigid ja piirkonnad välja mitmesuguseid projekte, millega ergutatakse naisi integreeruma tööturule. Need hõlmavad meetmeid ja kavasid, millega hõlbustatakse naisettevõtjate juurdepääsu rahastamisele ning ergutatakse ja toetatakse rahaliselt nende ettevõtlikkust ja loovust.

Ühtekuuluvuspoliitika rakenduskava ülesehituses võetakse arvesse nii mõju soolisele võrdõiguslikkusele kui ka teistele konkreetsetele sihtrühmadele.

Lisaks sellele teeb Euroopa Komisjon halduskoormuse vähendamise raames tööd selle nimel, et vähendada ettevõtte asutamise kulusid ja aega. 2006. aastal seati ettevõtte asutamisele Euroopas konkreetne tähtaeg – kuni üks nädal. Komisjon jälgib selle eesmärgi elluviimist ning toetab liikmesriike nende jõupingutustes selle saavutamisel: 2007. aastal oli keskmine aeg 12 päeva ja keskmine hind 485 eurot, 2009. aastal vähenes see kaheksa päevani ja 417 euroni.

Komisjon jälgib ka edaspidi hoolikalt VKEde poliitika edusamme Lissaboni majanduskasvu- ja tööhõivepartnerluse raames.

Peagi tutvustab ta aruannet algatuse „Small Business Act” rakendamise kohta.

*
* *

Küsimus nr 34, mille esitas Georgios Papanikolaou (H-0373/09)

Teema: arengu ja tööturu sidumine sisserändepoliitikaga

Majandusareng on ELi üks põhieesmäärke. Selle eesmärgi täitmine sõltub paljudest teguritest, mille hulgas on ka ELi tööturu tõhus toimimine. ELi sisserändepoliitika üks eesmäärke on sisserände sidumine tööturu vajadustega ja selle saavutamine aitaks arengule oluliselt kaasa. Sellest seosest võiksid kasu saada nii suure sisserändega liikmesriigid kui ka sisserändajad ise, kes on paratamatult tööturule sisenemise seisukohalt ebasoodsas olukorras; samal ajal võib see soodustada ka seaduslikku sisserännet ja aidata võidelda ebaseadusliku sisserände vastu.

Mida on komisjon konkreetselt ette võtnud tööturu vajaduste ja sisserändepoliitika omavahel sidumiseks?

Milliseid meetmeid kavatseb komisjon selleks lähitulevikus võtta?

Vastus

(EN) Viimase kümnendi jooksul on võõrtööjõu tähtsus Euroopa tööhõives suurenenud. Järgmisel kümnendil vananeb ja kahaneb liidu tööjõud kiiresti. ELi tööealine elanikkond, mis viimasel kümnendil suurenes, hakkab vähenema ja seda keskmiselt ühe miljoni võrra aastas ajavahemikul 2010–2020. Sisserändajate puudumise korral kiireneksid need suundumused dramaatiliselt. Sisserände edukas ohjamine muutub seetõttu põhiteemaks struktuurireformides, mida on vaja selleks, et lahendada rahvastiku vananemise ja majanduskasvu säilitamise küsimusi.

Hoolimata sellest, et sisseränne annab olulise panuse tööhõivesse ja majanduskasvu, on siiski võõrtööjõu ohjamisega ELis mitu probleemi. Sisserändajate, eriti madalama haridustasemega teatavate kategooriate, naissoost sisserändajate ja äsja saabunute tööhõive määrad on keskmisest väiksemad. Sisseränne hõlmab sageli ka oskustööjõu raiskamist, kui oskustöölisi palgatakse lihttööd tegema. Peale selle on praeguses tööhõivekriisis näha järjest sagedamini diskrimineerimise ja ksenofoobia ilminguid.

2010. aasta järgses ELi strateegias tuleb neid probleeme käsitleda, täiendades komisjoni viimaseid valdkondlikke algatusi vastuvõtueeskirjade ja ebaseadusliku värbamise kohta poliitilise tegevusega, et ära kasutada võõrtööjõu täielik potentsiaal tööhõives ja majanduskasvus. ELi tegevus peaks motiveerima sisserändajaid tööle asumisele ja toetama tööturu infrastruktuuri, et rahuldada võõrtööjõu sageli eriomaseid

vajadusi. Neid prioriteete võiks toetada Euroopa Sotsiaalfond. Ehkki tähelepanu kese võib riigiti erineda, tuleks siiski kogu ELis pöörata eritähelepanu soolisele mõõtmele ning diskrimineerimise ja ksenofoobia vastasele võitlusele.

*
* *

Küsimus nr 35, mille esitas Bernd Posselt (H-0374/09)

Teema: demograafia

Millised järeldused teeb komisjon oma tegevusest demograafia vallas, eelkõige mis puudutab pere- ja lastesõbralikkust, ning millised liikmesriigid paistavad siin komisjoni uuringute põhjal eriti silma? Kas sellega seoses viidi läbi ka uurimus, millised võimalused oleksid kasvatustasu kehtestamiseks ja millised mõjud oleksid sellisel kasvatustasul, mis võimaldaks ühel lapsevanemal koju jääda?

Vastus

(EN) Demograafilised muutused on ELi liikmesriikide ühine probleem ja seepärast on komisjon keskendunud ühise pikaajalise strateegia edendamisele. Oma 2006. aasta teatises „Euroopa demograafiline tulevik – kuidas teha väljakutsest võimalus“⁽⁹⁾ määras komisjon kindlaks viis peamist valdkondlikku vastust vananemise probleemile: 1) demograafilised uuendused, 2) rohkem töökohti ja paremad töökohad, 3) suurem tootlikkus, 4) migratsioon ja lõimumine ning 5) riigi rahanduse jätkusuutlikkus. Need viis eesmärki on jätkuvalt olulised ning seda kinnitati ka hiljuti avaldatud teatises „Toimetulek rahvastiku vananemise mõjuga ELis“⁽¹⁰⁾.

Euroopa Komisjon tahab aidata liikmesriikidel, kes vastutavad demograafiliste muutustele reageerimiseks vajalike meetmete rakendamise eest, tulla selle nähtuse tagajärgedega toime parimal võimalikul viisil. Lissaboni strateegia annab selleks üldise raamistiku. Lisaks sellele edendab Euroopa Komisjon demograafilisi muutusi käsitlevat Euroopa arutelu ning tagab iga kahe aasta järel toimuva Euroopa demograafiafoorumi ja iga kahe aasta järel avaldatava Euroopa demograafiaaruande⁽¹¹⁾ näol kogemuste vahetamise ja vastastikuse õppimise platvormi. Lisaks sellele nimetas komisjon 2007. aastal ametisse valitsuste ekspertidest koosneva demograafiaküsimuste nõuanderühma.

Ehkki perepoliitika on liikmesriikide ainupädevuses, saab komisjon siinjuures täita kasulikku osa. Sellega seoses toetab komisjon Euroopa Ülemkogu poolt 2007. aasta kevadel loodud Euroopa Perede Liitu. Euroopa Perede Liidu kaudu saab vahetada liikmesriikide peresõbraliku poliitika alaseid teadmisi ja häid tavasid. Komisjon on teinud mitu algatust, et hõlbustada liikmesriikidevahelist teabevahetust, näiteks loonud veebiportaali, korraldanud parimate tavade seminari, loonud teadusekspertide võrgu, avaldanud brošüüri selle kohta, kuidas rahastada peresõbralikkust käsitlevaid projekte ELi tõukefondide kaudu ning teinud koostööd Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooniga perede andmebaasi teemal.

Raske on määrata kindlaks kõige tõhusamat perepoliitikat Euroopas, sest liikmesriikide eesmärgid on erinevad. Mõnes liikmesriigis on esmatahtsaks sündimuse suurendamine ning seega aidatakse paare pereplaneerimisel. Teistes toetatakse pereelu laiema, naiste ja meeste vahelise võrdõiguslikkuse edendamise projekti raames. Mõned riigid peavad parimaks lähenemisviisiks meetmeid, millega võideldakse laste vaesuse vastu või vähendatakse sissetulekute ebavõrdsust. Teavet selle kohta, kuidas liikmesriigid neid erinevaid eesmärgi saavutavad, võib leida mitmesugustest komisjoni poolt korrapäraselt koostatavatest aruannetest, näiteks aruandest meeste ja naiste võrdõiguslikkuse kohta⁽¹²⁾, ühisaruandest sotsiaalkaitse ja sotsiaalse kaasatuse kohta⁽¹³⁾, sotsiaalse olukorra aruandest⁽¹⁴⁾ ning Euroopa demograafiaaruandest.

Lõpetuseks teavitab komisjon austatud parlamendiliiget sellest, et ei ole teinud konkreetset uuringut kasvatustasu kehtestamise võimaluste ja selle mõjude kohta.

⁽⁹⁾ KOM(2006)571 lõplik

⁽¹⁰⁾ KOM(2009)180 lõplik

⁽¹¹⁾ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=611&langId=en>

⁽¹²⁾ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52009DC0077:EN:NOT>

⁽¹³⁾ http://ec.europa.eu/employment_social/spsi/joint_reports_en.htm#2009

⁽¹⁴⁾ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=675&langId=en>

*
* *

Küsimus nr 36, mille esitas Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (H-0390/09)

Teema: majanduse taastamine ja tööhõive edendamine

Praegu arutletakse peamiselt selle üle, kuidas taastada majandus, suurendada tööhõivet ja vähendada töötust.

Kuidas viia struktuurilised muudatused ja eelarve konsolideerimine vastavusse ekspansiivse eelarvepoliitika, mida üldiselt peetakse tööhõive suurendamiseks vajalikuks? Kas komisjon arvab, et tema hiljuti soovitatud meetmetest, nagu muudatustest Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondis ja uuest mikrofinantseerimise mehhanismist, piisab tööhõive suurendamiseks Euroopas või on vaja uut ühtset Euroopa Liidu tööhõivestrategiat? Kas komisjon kavatseb teha uusi algatusi selles valdkonnas või arvab ta, et kõnealuse valdkonna eest vastutavad liikmesriikide valitsused? Kuidas komisjon kindlustab eri riikide tööhõivepoliitika ühtluse, nii et see ei kahjustaks Euroopa ühtset turgu ega sotsiaalset ühtekuuluvust Euroopa tasandil?

Vastus

(EN) Tööhõivekriisi tagajärgedele reageerimiseks võttis komisjon juunis vastu teatise „Ühine kohustus tööhõive tagamisel”. Teatises määratakse kindlaks kolm prioriteetset meetet: säilitada tööhõive, luua töökohti ja edendada liikuvust; ajakohastada oskusi ja viia need vastavusse tööturu vajadustega; parandada juurdepääsu tööhõivele. Neid kolme prioriteeti toetati ka juunis Euroopa Ülemkogu kohtumisel. Teatistes tehakse samuti ettepanek kasutada ELi rahalisi vahendeid – Euroopa struktuurifonde ja Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi (EGF) selleks, et aidata liikmesriike nende majanduse elavdamise püüdlustes.

EGFi eesmärk on näidata üles solidaarsust maailma kaubanduses toimunud oluliste struktuurimuutuste või (kuni 2011. aasta lõpuni) üleilmse finants- ja majanduskriisi tagajärjel töö kaotanud töötajatega ja neid abistada. Tänu EGF-i määruse hiljutisele läbivaatamisele on nüüd liikmesriikidel lihtsam fondi vahendite juurde pääseda ning aidata suuremat arvu töötajaid pikema aja vältel.

Lisaks sellele pakkus Euroopa Komisjon välja uue mikrorahastamisvahendi, et anda mikrokrediiti ja tagatise töö kaotanud inimestele, kes soovivad asutada oma ettevõtte.

Finantskriisi raskeim osa näib olevat möödas. Näitajate kohaselt on SKP vähenemine peatunud ja aktsiaturud elavnevad. Tööturu olukord on aga endiselt halb ja prognoositakse, et töötus suureneb siiski veel. Juba on alanud arutelud võimalike väljumisstrateegiade üle, mis aitavad ELi majandusel kriisist välja tulla. Oluline on, et neid väljumisstrateegiaid rakendatakse niisugusel viisil ja ajal, et see ei ohustaks tööturgude taastumist. Kuna majanduslik olukord hakkab paranema, tuleb tööturgude puhul keskenduda edaspidi peamiselt selle tagamisele, et kriisimeetmete abil saaks käsitleda pikemaajalisi struktuurireformide vajadusi ning et need ei takistaks vajalikke ümberkorraldusi. Praeguste ja tulevaste eelarvepiirangute taustal on iseäranis oluline hinnata ja vajaduse korral parandada tööturumeetmete tõhusust.

Komisjoni ülesanne on koordineerida nii taastamismeetmeid kui ka väljumisstrateegiaid kogu Euroopas, kui võtta arvesse, et paljud liikmesriikide meetmed avaldavad tõenäoliselt mõju ka teistele valdkondadele. Väga olulised on struktuurireformid, millega edendatakse majanduskasvu suurema tootlikkuse ja tööjõu parema kasutamise abil.

Tööturupoliitika väljumisstrateegiates tuleb minna senistelt lühiajalistelt meetmetelt, millega taheti hoida ära töötajate edasised koondamised, üle tõhusamatele struktuurimeetmetele. Selle üleminekuga tahetakse stimuleerida töökohtade loomist ja majanduskasvu tööjõu pakkumise suurendamise kaudu, aidates seega kaasa positiivsetele muutustele tööturul, ning hoida ära pikaajalise töötuse süvenemist.

Liikmesriikide väljumisstrateegiad peavad kajastuma 2010. aasta järgses Lissaboni strateegias ja Euroopa tööhõivestrategias. Tulevase strateegia keskmes on vajadus struktuurireformi järele, võttes sealjuures arvesse iga liikmesriigi makromajanduslikku olukorda. Sellega seoses rõhutab komisjon, et praegune kriis on nõudnud makromajandusliku poliitika, sealhulgas eelarvepoliitika erakordset toetust. Selleks aga, et see toetus oleks tõhus, peab see olema ajutine. Vastasel korral sunnivad oletused tulevaste maksutõusude kohta rohkem säästma. Lisaks sellele võib piisavate eelarvevarude puudumise korral ekspansionistliku eelarvepoliitika jätkumine osutuda ebajätkusuutlikuks. Seega leppis nõukogu 20. oktoobril 2009. aastal kokku, et eelarvestiimulid on vaja kaotada õigel ajal. Võttes arvesse, et komisjoni prognooside kohaselt majanduse elavdamine hoogustub ja majandus suudab tulla toime stimuleerivate meetmeteta, peaks eelarve

konsolideerimine algama kõikides ELi liikmesriikides hiljemalt 2011. aastal. Arvesse tuleb võtta riikide olude eripära ning paljud riigid peavad hakkama konsolideerima juba enne seda.

Komisjon võttis 24. novembril 2009. aastal vastu dokumendi, milles tutvustab oma esialgseid mõtteid tulevase ELi 2020. aasta strateegia laiemate poliitiliste suundade kohta ning ootab kõikide oluliste sidusrühmade arvamust. Komisjonil on kavas esitada oma ettepanekud tulevase ELi 2020. aasta strateegia kohta 2010. aasta alguses, piisaval ajal enne kevadist Euroopa Ülemkogu kohtumist.

*
* *

Küsimus nr 37, mille esitas Justas Vincas Paleckis (H-0393/09)

Teema: töökohtade säilitamine tööstuses

Asjatundjate väitel on Leedu majanduslanguse raskeima faasi juba ületanud. Septembris andis Euroopa Komisjon Leedus rakendatud majanduse elavdamise meetmetele positiivse hinnangu. Leedu sisemajanduse koguprodukt langes aga kolmandas kvartalis taas – eelmise aasta sama ajaga võrreldes 14,3%. Prognooside kohaselt väheneb Leedu sisemajanduse koguprodukt käesoleval aastal 20%. Seetõttu ei ole Leedus näha majanduse stabiliseerimise märke, mida võib täheldada mujal Euroopas.

Millega saaks Euroopa Komisjon abistada kriisi tõttu enam kannatanud ELi liikmesriike, teiste hulgas Leedut? Milliseid lisameetmeid kavandab komisjon selleks, et tööstuses ja kaupade tootmise valdkonnas töökohti säilitada ja uusi töökohti luua?

Vastus

(EN) Kriisile, eriti tööhõivet puudutavatele tagajärgedele, peavad reageerima eeskätt liikmesriigid. Euroopa Komisjon on aga alates 2008. aasta sügisest, kui kriis vallandus, teinud mitu algatust, et astuda vastu finants- ja majanduskriisi mõjule tööturgudele.

2008. aasta novembris võttis komisjon vastu Euroopa majanduse elavdamise kava. Kavas nõutakse kooskõlastatud tegevust liikmesriikides ja arukaid investeringuid, mis tooks liidule pikaajalist kasu. Selles rõhutatakse ka, kui oluline on ühtne turvalise paindlikkuse poliitika selleks, et kaitsta Euroopa kodanikke majanduskriisi kahjuliku mõju eest.

Viimaste näitajate kohaselt on sisemajanduse koguprodukti vähenemine peatunud ning aktsiaturud elavnevad. Tööturu olukord on aga endiselt halb ja prognoositakse, et töötus suureneb siiski veel. Liikmesriigid ja komisjon on seetõttu hakanud arutama võimalike väljumisstrateegiate üle, mis aitavad majandusel kriisist välja tulla. Oluline on aga, et neid väljumisstrateegiaid rakendatakse niisugusel viisil ja ajal, et see ei ohustaks tööturgude taastumist.

Komisjoni ülesanne on koordineerida nii taastamismeetmeid kui ka väljumisstrateegiaid kogu Euroopas, kui võtta arvesse, et paljud liikmesriikide meetmed avaldavad tõenäoliselt mõju ka teistele valdkondadele. Praegused lühiajalised meetmed tuleb asendada uute meetmetega, et lahendada struktuurilised kitsaskohad. Selle saavutamiseks on väga oluline edendada töökohtade loomist ja hoida inimesi tööhõives.

Euroopa majanduse elavdamise kavas rõhutatakse Euroopa Sotsiaalfondi (ESF) tähtsust kriisi mõjude leevendamisel. EL on teinud olulisi muudatusi, et hõlbustada juurdepääsu ESFi vahenditele, sealhulgas:

- pikendanud 2000.–2006. aasta programmide abikõlblikkuse tähtaega, võimaldades liikmesriikidel kasutada seitsme miljardi euro suurust kasutamata summat;

- suurendanud 2007.–2013. aasta programmide ettemakseid, mis hõlmavad liikmesriikidele antavat täiendavat 1,76 miljardit eurot ESFist. Kokku eraldati liikmesriikidele 2007.–2009. aastal ettemaksetena rohkem kui 6,1 miljardit eurot;

- ESFi programmide võimalikult kiireks elluviimiseks pakuti liikmesriikidele välja, et ESF katab võimalike projektide alustamise kulud täies ulatuses, kui riiklike vahendeid ei olnud võimalik kohe kasutada ja kui liikmesriigid suudavad jätkata projektide rahastamist ise kuni programmiperioodi lõpuni;

- laiendati võimalust kasutada kindlasummalisi toetusi, mis on kasulik väga väikeste projektide jaoks, mis saaksid ühekordse summana toetust kuni 50 000 eurot.

Ajavahemikus 2007–2013 peaks Leedu saada struktuurivahenditest 5,9 miljardit eurot, millest üks miljard tuleks otse ESFist. See rahaline toetus peaks aitama Leedul tulla toime kriisi negatiivsete tagajärgedega ja valmistuda majanduse elavdamiseks.

2009. aasta juulis muutis komisjon Leedu valitsuse taotlusel Leedu ESFi inimressursside arendamise rakenduskava. Riiklike vahendite osakaalu vähendati struktuurifondi määrukses ettenähtud miinimumini ehk 15%-ni ning talle eraldati rahaline toetus uute ettevõtete loomiseks. See meede on Leedule iseäranis oluline, sest seal on ettevõtete, eriti väga väikeste ettevõtete juurdepääs rahastamisele keeruline.

Peale selle taotles Leedu toetust Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondist, et hoida ära ulatuslikke koondamisi. Ettevõtet Alytaus Tekstile puudutava taotluse kiitis eelarvepädev institutsioon heaks 2008. aastal. Komisjon uurib praegu veel nelja Leedust pärit taotlust.

*
* *

Küsimus nr 38, mille esitas Liam Aylward (H-0397/09)

Teema: vaesus ja ESF

Ühiskonna kõige haavatavamaid liikmeid tabab praegune majanduskriis kõige valusamalt. Millised on komisjoni ettepanekud vaesuse vähendamiseks Euroopa Liidus ja eelkõige kodutute arvu vähendamiseks liikmesriikides? Kuidas kavatseb komisjon tagada Euroopa Sotsiaalfondi (ESF) vahendite kõige tõhusama kasutamise kõnealuste probleemidega tegelemisel? Milliseid näitajaid komisjon kasutab, et hinnata fondi edukust asjakohastes poliitikavaldkondades?

Vastus

(EN) Seda, kuidas reageerida kriisile, eriti tööhõivet puudutavatele tagajärgedele ja sotsiaalsele olukorrale, peavad otsustama eeskätt liikmesriigid, kellel tuleb need meetmed ka ellu viia. Komisjon tuletab meelde, et liikmesriigid kulutavad keskmiselt 27% oma sisemajanduse koguproduktist sotsiaalkaitsepoliitikale. Selle juures saab EL täita olulist osa, aidates neid nende püüdlustes tulla toime kriisi kahjuliku mõjuga valdkondade koordineerimise ja ELi rahastamisvahendite kasutamise kaudu.

Liikmesriikide püüdlusi toetatakse sotsiaalse kaitse ja kaasatuse avatud koordineerimise meetodi (sotsiaalvaldkonna avatud koordineerimise meetod) raames vastastikuse õppe ja koostöövõrgustike alase tegevuse, statistiliste vahendite ja näitajate väljatöötamise ning poliitikakujundamise teadmistebaasi parandamise kaudu. Vastuseks praegusele olukorrale on sotsiaalkaitsekomitees korraldatud vabatahtlikkuse alusel teabevahetus sotsiaalse olukorra ja poliitiliste meetmete teemal. Lisaks sellele avaldatakse Euroopa Komisjoni ja sotsiaalkaitsekomitee ühise hinnangu vormis korrapäraselt uusi andmeid. Teist ühist hinnangut tutvustatakse ministrite nõukogule 30. novembril 2009.

Praegune kriis nõuab kiireloomulisi sotsiaalse kaasatuse strateegiaid, milles keskendutakse piisava minimaalse sissetuleku tagamisele, sidemete tugevdamisele tööturuga ning juurdepääsule kvaliteetsetele teenustele. Sotsiaalkaitsekomitee vastutab liikmesriikides sotsiaalse kaasatuse strateegiate rakendamise jälgimise eest. Lisaks sellele valmib komisjonil sotsiaalvaldkonna avatud koordineerimise meetodi edusammude järelevalve raames peagi sotsiaalkaitse ja sotsiaalse kaasatuse kohta 2010. aasta ühisaruande eelnõu, milles keskendutakse eluaseme ja kodutuse küsimustele. Aruandes antakse teavet seni saavutatud edusammudest ning määratakse kindlaks nende valdkondade tulevase töö põhimõtted.

EL mõistab, kui oluline on võidelda vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu ning on eraldanud selleks ESFist märkimisväärsed summad. ESF on kasulik neile, kes juba kannatavad sotsiaalse tõrjutuse all, ning toetab varase sekkumise kaudu vaesuse ennetamise ja vähendamise meetmeid. Niisugused meetmed hõlmavad oskuste ja teadmiste arendamist, töötajate kohanemisvõime suurendamist ning võitlust varakult koolist väljalangemise vastu.

Otsus ESFi rakenduskavade kohta langetati enne kriisi teket. Liikmesriikidel on aga võimalus paluda Euroopa Komisjonilt nõusolekut muuta nende rakenduskavasid. Mõni liikmesriik on seda teinud, kuid ülejäänud saavad kasutada olemasolevaid rakenduskavasid selleks, et reageerida kriisi kahjulikele tagajärgedele.

Komisjon tuletab meelde, et meetmete elluviimine ja kavade eesmärkide saavutamine on täielikult liikmesriikide ülesanne. Seda, kas need eesmärgid on saavutatud, hinnatakse vastavalt struktuurifondidele kohaldatavate komisjoni määruste suunistele. Näiteks ESFist abi saajad võib jagada erinevatesse rühmadesse haavatavuse alusel, nagu sisserändajad või erivajadustega inimesed, või nende tööturu staatuse alusel, nagu

pikaajalised töötud või mitteaktiivsed kodanikud. Kõik liikmesriigid saavad lisada kriteeriume, mis kajastavad neile omaseid tingimusi.

*
* *

Küsimus nr 39, mille esitas Brian Crowley (H-0403/09)

Teema: Delli ja Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond

Selle aasta septembris teatas komisjon, et koondatud Delli töötajate toetamiseks on Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi vahenditest nähtud ette 14,8 miljoni euro suurune summa. Toetuskava näeb ette, et töötajatele tuleb pakkuda koolitusi ja ümberõpet, kutsenõustamist ja õppetoetusi. Kas komisjonil oleks võimalik anda ülevaade selle kava hetkeolukorra kohta?

Vastus

(EN) Väljapakutud toetuse andmist Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi (EGF) vahenditest aktiivsete tööturumeetmete kavale, millega taheti Delli ja osa tema tarnijate koondatud töötajaid tuua tagasi tööturule, uurib praegu ELi eelarvapädev asutus. Kui eelarvapädev asutus toetuse heaks kiidab, tehakse lirimaale väljamakse nii kiiresti kui võimalik.

Seni aga saavad nimetatud töötajad juba osaleda nendes meetmetes, mida võidakse kaasrahastada EGF-i vahenditest. Iiri valitsus reageeris kiiresti Delli teatele koondamiste kohta ning kehtestas meetmekava, mille alusel töötajaid toetatakse. Meetmete võtmist alustati 3. veebruaril 2009. aastal ning nendega seotud kulud on abikõlblikud selleks, et neid kaasrahastada EGF-i vahenditest, kui ELi eelarvapädev asutus toetuse heaks kiidab.

*
* *

Küsimus nr 40, mille esitas Georgios Toussas (H-0423/09)

Teema: töötuse ülikiire kasv Euroopa Liidus

2008. aasta septembri ja 2009. aasta septembri vahelisel ajal suurenes EL 27 töötute arv 5 011 000 inimese võrra, mis tähendab, et kokku on töötuks jäänud 22 123 000 inimest, ning 2010. aastaks tõuseb töötus eeldatavasti 12%-le. Nn turvalise paindlikkuse poliitikat järgivate liikmesriikide valitsuste ja Euroopa Liidu tegevuse tulemusel muutuvad paindlikud töösuhted ja tööjõu rentimine järjest sagedasemaks. Õppe- ehk paljukõneldud praktikalepingutega reguleeritud töösuhetena on ajutised, paindlikud ja kindlustuskaitseta töösuhted äärmiselt laialt levinud ja seda isegi Euroopa Liidu institutsioonides (komisjon, Euroopa Parlament jt). Kreekas on Pasoki valitsus vallandanud võrdsete õiguste kaitsmise ettekäändel avalikus sektoris tuhandeid tähtajalise lepinguga töötajaid, jättes samal ajal erasektori täiesti puutumata.

Millise hinnangu annab komisjon Kreeka valitsuse tegevusele? Milline on komisjoni seisukoht keerulises probleemis, mis puudutab õigust täisajaga ja kindlale tööle, arvestades, et komisjoni poliitika on vastusolus töötajate ettepanekutega, mis seisneb kõigile kindla ja pideva töö tagamises, kõigi paindlike töösuhtevormide kaotamises nii avalikus kui ka erasektoris ning kõigi tähtajalise lepinguga töötajate muutmises koosseisulisteks töötajateks viivitamatult ja ilma eeltingimusteta?

Vastus

(EN) Komisjon toob esile, et turvalise paindlikkuse põhieesmärgiks on leida sobiv tasakaal turvalisuse ja paindlikkuse vahel, mis on mõlemad töötajate tõhusa toetamise ja ettevõtete kohanemise hõlbustamise lahutamatuks osaks.

Turvaline paindlikkus hõlmab omavahel seotud meetmeid, millega tahetakse hoida inimesi tööhõives ja töö kaotanuil aidata naasta tööturule. Sealjuures tagatakse, et mis tahes üleminek uuele tööle toimuks võimalikult sujuvalt ja et üleminek iseenesest parandaks töötaja võimalusi.

Liikmesriikide poolt 2007. aasta detsembris vastu võetud turvalise paindlikkuse ühistes põhimõtetes on rõhutatud, et piisava lepingulise paindlikkusega peab kaasnema turvaline üleminek ühelt töölt teisele. Turvalise paindlikkusega tuleks propageerida seda, et tööturud oleksid avatumad ja reageerimisvõimelisemad ning soodustaksid seal osalemist, ning hoida ära nende killustatus. Neile, kelle töösuhe on ebakindel või kes

on tööturult kõrvale jäänud, tuleb luua paremad võimalused, majanduslikud stiimulid ja toetusmeetmed, et lihtsustada nende juurdepääsu tööle.

Komisjon on seisukohal, et turvaline paindlikkus on tööturupoliitika oluline aspekt, mis aitab lahendada praeguseid majandus- ja sotsiaalprobleeme. Euroopa Ülemkogus anti hiljuti kinnitus selle kohta, kui oluline on turvaline paindlikkus majanduse elavdamise ja töötuse vähendamise jaoks.

Nõukogu direktiivis 1999/70/EÜ⁽¹⁵⁾ nõutakse, et liikmesriigid loovad raamistiku, vältimaks kuritarvitusi, mis võiksid tuleneda järjestikuste tähtajaliste töölepingute või töösuhete kasutamisest. Kreeka on kasutanud võimalust, mis on esitatud selle direktiivi lisa klausli 2 lõikes 2, ning jätnud riiklikust õigusaktist, millega võeti üle nõukogu direktiiv 1999/70/EÜ, välja töölepingud ja töösuhted, mis on sõlmitud tööhõiveameti toetatava kutseõppe-, integreerumis- ja ümberõppeprogrammi raames. Nagu näidatud vastuses Niki Tzavela kirjalikule küsimusele P-5452/09⁽¹⁶⁾, kirjutas komisjon Kreeka valitsusele ning palus teavet ja selgitusi niisuguste kavade toimimise kohta. Tänapäevani ei ole ta vastust saanud.

Komisjon toob veel esile, et on suhelnud Kreeka tööministeeriumiga avaliku sektori praktikakohtade teemal. Sellega seoses on komisjon näidanud, et töökogemus võib lihtsustada üleminekut õppimiselt töötamisele, kuid on samuti toonitanud, et need kavad eeldavad hoolikat planeerimist, rangeid valikukorda ja hoolikat järelevalvet, tagamaks, et asjaomane kava parandaks osalejate tööalaseid võimalusi ja oleks abivajajatele kasulik.

*
* *

Küsimus nr 41, mille esitas Rolandas Paksas (H-0362/09)

Teema: keskkonnakaitse

Kas komisjon kavatseb hinnata uuesti Läänemerre maetud keemiarelvade seisukorda? Kas jälgitakse regulaarselt, kuidas mõjutavad Läänemeres olevad ohtlikud ained meres elavaid organisme ning kas selline ohtlike ainete sisaldus ohustab inimeste tervist Läänemerest pärit kalade söömisel?

Vastus

(EN) Pärast Teist maailmasõda heideti Läänemerre, peamiselt Bornholmi saarest idapoolsele, Ojamaast kagusse ja Väike-Beltist lõunasse, ligikaudu 40 000 tonni keemilist laskemoona. Ühendus on osaline Helsingi Komisjonis (HELCOM)⁽¹⁷⁾, kes on teostanud järelevalvet keemiarelvade Läänemerre heitmise üle ja seda analüüsinud. HELCOM avaldas juba 1994. aastal aruande keemilise laskemoona kaadamiskohtade, koguse ja kvaliteedi kohta. HELCOMi lepinguosaliste seast vastutab Taani igal aastal aset leidvate vahejuhtumite arvu jälgimise eest ning peab teavitama neist HELCOMi. Alates 1995. aastast on teatatud 101 vahejuhtumist. Ajavahemikus 1997–1999 teatati keskmiselt seitsmest vahejuhtumist aastas. Teatatud vahejuhtumite arv järgnevatel aastatel suurenes ja ajavahemikus 2000–2003 teatati keskmiselt 14 juhtumist aastas. 2004. aastast on aga nende arv jälle vähenenud: 2004–2007 teatati keskmiselt kolmest juhtumist ning 2008. aastal ei teatatud mitte ühestki. Vahejuhtumid olid seotud kalapüügiiga. Vahejuhtumite arvude erinevused tulenevad tõenäoliselt mitme teguri koosmõjust, nagu kalapüügi intensiivsusest keemilise laskemoona kaadamiskoha läheduses ning HELCOMi ja kohalike ametiasutuse väljaantud soovist. Kaadamiskohad on tähistatud merekaartidel hoiatusega, et ankrusse heita ja kala püüda ei soovitata. Kalapüük nendes vetes ei ole aga keelatud ja kutseline kalapüük seal jätkub. HELCOM annab oma veebilehel⁽¹⁸⁾ põhjalikku teavet, sealhulgas selle kohta, kuidas toimida siis, kui kalurid on keemiarelvade võrku püüdnud.

Lisaks sellele on olemas ELi rahastatud teadus- ja arendusprojekt „Merre kaadatud keemiarelvadega seotud ökoloogiliste riskide modelleerimine“ (ingl – Modelling of ecological risks related to sea-dumped chemical weapons, MERCW). Projekti põhieesmärgiks on arendada sihipäraseid teadusuuringuid ja tehnoloogiat, et modelleerida toksiliste ainete levimist ja liikumist meresetetes ja merekeskkonnas. Lõppeesmärgiks on

⁽¹⁵⁾ Nõukogu direktiiv 1999/70/EÜ, 28. juuni 1999, milles käsitletakse Euroopa Ametiühingute Konföderatsiooni (ETUC), Euroopa Töandjate Föderatsiooni (UNICE) ja Euroopa Riigisalgusega Ettevõtete Keskuse (CEEP) sõlmitud raamkokkulepet tähtajalise töö kohta, EÜT L 175, 10.7.1999, lk 43–48.

⁽¹⁶⁾ <http://www.europarl.europa.eu/QP-WEB/application/home.do?language=EN>

⁽¹⁷⁾ http://www.helcom.fi/Convention/en_GB/convention/

⁽¹⁸⁾ http://www.helcom.fi/environment2/hazsubs/en_GB/chemu/?u4.highlight=dumped%20chemical%20munitions

hinnata nende ökoloogilist ohutust ökosüsteemidele ja mõju kaadamispaikade läheduses asuvate rannikuäärsete riikide elanike tervisele. Esimene projekti MERCW avalik aruanne⁽¹⁹⁾ hõlmab erinevate kaadamiskohtade põhjalikku ja üksikasjalikku analüüsi ning on projekti kõikide teiste meetmete lähtepunktiks. Projekti tulemustest teavitatakse korrapäraselt ka HELCOMi. Praeguste järelduste kohaselt kujutavad kaadatud keemiarelvad kaadatud laskemoonast pärit toksiliste ainete lekkimise tagajärjel merekeskkonnale väga väikest ohtu ning ei ole ühtegi märki, mis näitaks, et need ohustavad kala tarbimise kaudu inimeste tervist.

Üldiselt on ELi teadusuuringute raamprogrammide⁽²⁰⁾ raames rahastatud paljusid teadus- ja arendusprojekte kemikaalide mõju kohta inimeste tervisele. Mõned projektid, näiteks COMPARE⁽²¹⁾, hõlmasid Läänemere-äärsete rahvaste uuringuid.

29. oktoobril 2009. aastal tegi Euroopa Komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule ettepaneku võtta vastu ühine Läänemere teadus- ja arendusprogramm (BONUS-169). Selle algatuse raames teevad kõik kaheksa Läänemere-äärset liikmesriiki koostööd, et töötada välja poliitikast juhinduv strateegiline uurimiskava ja viia ellu ühine terviklik teadus- ja arendusprogramm. Ühise teadus- ja arendusprogrammi esimese etapi jooksul koostatakse strateegiline uurimiskava. See tugineb sidusrühmadega, sealhulgas merenduse kõrval ka muudest loodusteaduste valdkondadest ning sotsiaal- ja majandusteaduste valdkondadest ja geograafilistest piirkondadest pärit asjaosalistega läbiviidud ulatusliku ja põhjaliku konsulteerimise tulemustele. Läänemere piirkonda kaadatud laskemoonaga seotud keerulised probleemid võivad olla üheks teemaks, mida arutada algatuse rakendusetapis seoses temaatiliste uuringute konkursi raames esitatavate projektide rahastamisega.

Tuginedes nii HELCOMi kui ka projekti MERCW raames tehtud seirele, hõlmab Euroopa Liidu Läänemere piirkonna strateegia⁽²²⁾ konkreetset juhtprojekti, millega tahetakse hinnata vajadust kõrvaldada saastunud laevavrakid ja keemiarelvad. See Poola juhitud projekt sisaldab meetmeid, mille abil määratakse kindlaks praegused olulisemad ohud ning kokkulepitud teadus- ja arendusprogrammide raames tehtava mis tahes võimaliku tegevuse kulud ja tulud. See põhineb olemasolevatel teadmistel ja kaartidel Läänemere kohta.

Lisaks sellele on ELi merestrategie raamdirektiivi⁽²³⁾ eesmärgiks saavutada kogu Euroopa mereakvatooriumis 2020. aastaks hea keskkonnaseisund. Selle eesmärgi täitmiseks tuleb kõikidel liikmesriikidel hinnata ja kontrollida saasteainete kontsentratsiooni, kõiki mere toiduahelate elemente, saasteaineid kalades ja muudes mereandides jm. Merestrategie raamdirektiivi rakendamine peab põhinema eeskätt merepiirkonna või allpiirkonna vesikonnas, nagu Läänemere ääres asuvate liikmesriikide koordineerimisel ja koostööl ning tuginema nii palju kui võimalik olemasolevatele programmidele ja meetmetele, mis on välja töötatud rahvusvaheliste lepingute raames, nagu HELCOM. Hea keskkonnaseisundi tasemed tuleb kooskõlastada piirkondlikult ning sellekohane otsus tuleb teha 2012. aastaks. 2014. aastaks peab olema kõikidel liikmesriikidel kehtestatud seireprogrammid.

*
* *

Küsimus nr 42, mille esitas Hans-Peter Martin (H-0376/09)

Teema: uute volinike ametist lahkumine

Kooskõlas määrusega nr 422/67/EMÜ⁽²⁴⁾ saavad komisjoni liikmed ametist lahkudes ümberasumistoetust, mis võrdub ühe kuu põhipalgaga.

Igakuist üleminekutoetust makstakse kolm aastat. Toetuse suurus sõltub ametis oldud ajast ja jääb vahemikku 40–65% viimasest igakuisest põhipalgast.

⁽¹⁹⁾ http://www.fimr.fi/en/tutkimus/muu_tutkimus/mercw/en_GB/news/

⁽²⁰⁾ http://ec.europa.eu/research/environment/themes/projects_en.htm#2;
http://ec.europa.eu/research/environment/pdf/eur23460_en.pdf;
http://ec.europa.eu/research/endocrine/index_en.html

⁽²¹⁾ http://ec.europa.eu/research/environment/pdf/env_health_projects/chemicals/c-compare.pdf

⁽²²⁾ KOM(2009)248, 10.6.2009

⁽²³⁾ Direktiiv 2008/56/EÜ, ELT L 164, 25.6.2008.

⁽²⁴⁾ EÜT 187, 8.8.1967, lk 1.

Arvestades asjaolu, et kolm uut volinikku Algirdas Semeta, Pawel Samecki ja Karel De Gucht jäävad tõenäoliselt ametisse vaid väga lühikeseks ajaks ja nad said juba sisseseadmistoetusena kahe kuu palga, kas nad kavatsevad ametist lahkumise korral kasutada ka õigust ümberasumistoetusele?

Kui kaua peab volinik vähemalt ametis olema, et ta saaks õiguse igakuisele üleminekutoetusele, ning kas eelduste täitmise korral makstakse toetust kogu kolmeaastase perioodi jooksul?

Vastus

(EN) Komisjon ei nõustu küsimuse eeldusega, et kolm uut volinikku Algirdas Semeta, Pawel Samecki ja Karel De Gucht jäävad tõenäoliselt ametisse vaid väga lühikeseks ajaks.

Komisjon saab vastata esimesele küsimusele vaid siis, kui kas või üks nimetatud kolmest volinikust kasutab ametist lahkumise korral õigust ümberasumistoetusele. Komisjon võib aga kinnitada, et ümberasumistoetus makstakse välja pärast lahkumist siis, kui endine volinik peab muutma elukohta ning tal ei ole õigust saada samasugust toetust samal eesmärgil oma uues tegevuses.

Mis puudutab teist küsimust, siis komisjon soovib esile tuua, et määruse 422/67/EMÜ kohaselt ei ole üleminekutoetuse saamiseks kehtestatud minimaalset ametisoleku aega. Kui ametiaeg kestab alla kahe aasta, on üleminekutoetust õigus saada kolm aastat. Üleminekutoetus on kehtestatud vastutasuks piirangute (EÜ asutamislepingu artikli 213 kohaselt) eest, mis seatakse voliniku tegevusele vahetult pärast ametist lahkumist, ja seega selleks, et vältida huvide konflikti. Kohustus käituda tulevase tööleasumise suhtes diskreetselt kehtib kõigile, olenemata sellest, kas volinik on olnud ametis kolm nädalat või kümme aastat.

*

* *

Küsimus nr 43, mille esitas Nikolaos Chountis (H-0379/09)

Teema: võimalik töökohtade kaotamine Skaramanga ettevõttes AS Kreeka Laevatehased emattevõtte väljapressimise tõttu

Skaramangas asuv ettevõtte AS Kreeka Laevatehased ja Saksamaa ettevõtte HDW (kes on mõlemad Saksamaa äriühingu ThyssenKrupp Marine Systems liikmed) on teatanud, et nad valmistavad denonsseerima Kreeka riigiga sõlmitud lepinguid nelja allveelaeva ehitamiseks ja kolme allveelaeva hoolduseks, kuna Kreeka riik võlgneb ettevõttele 524 miljonit eurot. Kreeka kaitseminister keeldub aga võlgnetava summa tasumisest ega võta vastu esimest neljast allveelaevast stabiilsusprobleemide tõttu. Samuti tuleks märkida, et Kreeka riik on juba tasunud 80% seitsme allveelaeva eest maksmisele kuuluvast kogusummast. Saksamaa ettevõtte käitumine on võrdne väljapressimisega, kuna lepingute denonsseerimine pidurdaks suuresti laevatehaste tegevust ning Skaramanga ettevõttes AS Kreeka Laevatehased jääks töötuks 2000 töölisi. Kas komisjon võiks eespool toodud arvesse võttes vastata järgmistele küsimustele: milliseid meetmeid võivad liikmesriigid võtta rahvusvaheliste ettevõtjate suhtes, kes esitavad kõhklematult ülemääraseid nõudeid ja ütleavad lahti lepingutingimustest, ähvardades töökohtade kaotusega? Kuidas saab komisjon kaasa aidata kõnealuste töökohtade säilitamisele?

Vastus

(EN) Suulises küsimuses esitatud teabest nähtub, et austatud parlamendiliikme tõstatatud küsimus puudutab Kreeka riigi ja eraetevõtte vahelist lepingut nelja allveelaeva ehitamiseks ja kolme allveelaeva hoolduseks.

Austatud parlamendiliikme küsimus käsitleb lepingu täitmist ja täpsemalt põhjusi selle lõpetamise kohta töövõtja poolt, mitte kõnealust riigihankemenetlust. Vähese teabe põhjal, mis austatud parlamendiliige on esitanud, ei seisne probleem riigihangetele kohaldatava ühenduse õiguse rikkumises ja see küsimus jääb seetõttu liikmesriikide riiklike õigusaktide kohaldamisalasse. Seepärast soovib komisjon austatud parlamendiliikmel pöörduda selles küsimuses pädeva riikliku asutuse poole.

*

* *

Küsimus nr 44, mille esitas Bendt Bendtsen (H-0380/09)**Teema: riigiabi Hollandi aianditele**

Hollandi Borgstellingsfondi abil on katmikaiaandusettevõtetal võimalik saada riigigarantii, mis katab kuni 85% nende investeerimislaenudest, maksimaalselt 2,5 miljoni euro ulatuses. Palun komisjonil selgitada, millistel kaalutlustel ta on sellise korraga nõustunud.

Nimetatud laenuskeemile lisaks on aianditel võimalik kasutada veel muid abiskeeme. Palun komisjonil seda silmas pidades selgitada, mil määral võetakse varasemate abimeetmete hulka ja mahtu arvesse hinnangu andmisel selle kohta, kas võimalik uus algatus on kooskõlas riigiabi eeskirjadega.

Vastus

(EN) Austatud parlamendiliige soovib teada, missugune on Euroopa Komisjoni seisukoht Hollandi katmikaiaandussektorile antud garantiide suhtes.

Hollandi kava kohaselt on garantiifondil võimalik anda garantii vormis riigiabi, mis moodustab kuni 80% tagatud laenust. Garantii suurim summa on 2,5 miljonit eurot. Garantiisid antakse katmikaiaandussektori investeringute nimel võetud laenude tagamiseks ning seda saavad kasutada vaid väikesed ja keskmise suurusega ettevõtted (VKEd).

See kava kiideti heaks Euroopa Komisjoni 23. aprilli 2009. aasta otsusega⁽²⁵⁾. Komisjon hindas seda meedet riigiabi eeskirjade alusel, mida kohaldatakse nii garantiidele kui ka põllumajandussektori investeringutega seotud abile, ning järeldas, et esitatud kava on kooskõlas nende eeskirjadega.

Mis puudutab toetusi, mida aiandid lisaks nimetatud garantiidele taotleda saavad, siis komisjon soovib esile tuua, et täiendava abi saamine teiste kehtivate kavade raames ei ole keelatud seni, kuni peetakse kinni põllumajandussuunistes kehtestatud abi ülemmäärast. Hollandi valitsus peab pidama kinni nendest kumulatsioonieeskirjadest, et vältida kohaldatava abi ülemmäära ületamist.

*
* *

Küsimus nr 45, mille esitas Fiorello Provera (H-0382/09)**Teema: telekanali Al-Aqsa edastamine Eutelsati poolt**

Prantsuse satelliiditeenuse pakkuja Eutelsat jätkab telekanali Al-Aqsa edastamist hoolimata sellest, et kanali saadete sisu on otseses vastuolus ELi audiovisuaalseid meediatteenuseid käsitleva direktiivi (2007/65/EÜ)⁽²⁶⁾ artikliga 3b. Sellised programmid aitavad kaasa äärmusluse kasvule Euroopas ja see ohustab Euroopa julgeolekut. Telekanali Al-Aqsa omanik, rahastaja ja kontrollija on ELi terroristide nimekirja kuuluv organisatsioon Hamas. Prantsusmaa ringhäälinguamet Conseil Supérieur de l'Audiovisuel (CSA) teavitas 2008. aasta detsembris Eutelsati sellest, et telekanali Al-Aqsa sisu on vastuolus Prantsusmaa 30. septembri 1986. aasta kommunikatsioonivabaduse seaduse artikliga 15, mis keelustab rassil, religioonil või rahvusel põhineva vihkamise või vägivalda ohutamise kõik vormid. Hoolimata CSA teatest edastab Eutelsat endiselt telekanalit Al-Aqsa, mille programmid on jätkuvalt vastuolus Euroopa Liidu ja Prantsusmaa audiovisuaalteenuseid reguleerivate õigusaktidega.

Milliseid meetmeid kavatseb komisjon võtta selleks, et Euroopa satelliiditeenuse pakkuja lõpetaks telekanali Al-Aqsa edastamise? Kas komisjon on edastanud selle küsimuse ametlikult Prantsusmaa ametivõimudele ja kuidas kavatseb komisjon tagada Euroopa Liidu audiovisuaalteenuseid reguleerivatest õigusaktidest kinnipidamise?

Vastus

(EN) Komisjon jagab austatud parlamendiliikme muret saadete pärast, mis sisaldavad vihkamisele ohutamist ja mis kuuluvad liikmesriigi jurisdiktsiooni. Ta teeb aktiivselt koostööd liikmesriikidega ja samuti edendab liikmesriikidevahelist koostööd, et tagada ühenduse õiguse täielik kohaldamine selles iseäranis tundlikus valdkonnas.

⁽²⁵⁾ http://ec.europa.eu/competition/state_aid/register/ii/doc/N-112-2009-WLWL-en-23.04.2009.pdf – ELT C 190, 13.8.2009

⁽²⁶⁾ ELT L 332, 18.12.2007, lk 27.

Komisjon teab, et telekanalit Al-Aqsa edastatakse satelliidi Atlantic Bird 4 kaudu, mis kuulub Prantsusmaal asuvalle satelliidioperaatorile Eutelsat. Satelliidi Atlantic Bird 4 kaudu pakutavad teenused on kättesaadavad peamiselt Lähis-Ida riikides. Euroopa Liidus saavad seda kanalit standardvarustusega näha vaid Lõuna-Itaalia, Küprose, Malta ja Kreeka kodanikud. Teistes ELi riikides on telekanali Al-Aqsa saadete vastuvõtmiseks vaja suure läbimõõduga paraboolantenne. Samuti tuleb märkida, et komisjon ei ole saanud seni ühtegi ametlikku kaebust telekanali Al-Aqsa edastatavate saadete kohta.

Ehkki direktiivi 89/552/EMÜ artikliga 22a keelatakse ringhäälingusaated, mis ohutavad vihkamist rassi, soo, usu või rahvuse põhjal, on sõnavabadus demokraatliku ja pluralistliku ühiskonna nurgakivi. Piir sõnavabaduse ja vihkamisele ohutamise vahel on mõnikord väga õrn. Selles suhtes on telekanali keelustamine väga äärmuslik meede ja see peab jääma erakorraliseks vahendiks.

Komisjon pöördus telekanali Al-Aqsa küsimuses ametlikult Prantsusmaa ringhäälinguameti Conseil Supérieur de l'Audiovisuel (CSA) poole 2008. aasta septembris. Pärast seda pöördumist ja võttes arvesse telekanali Al-Aqsa kavatsust jõuda kõikidesse Euroopa Liidu riikidesse satelliidi Eurobird 9 kaudu, mis on Euroopa telekommunikatsioonioperaatorite satelliit ja mida käitab Eutelsat, tegi CSA 2008. aasta detsembris Eutelsatile hoiatuse (mise en garde). Sellega tagas CSA selle, et telekanal Al-Aqsa ei viinud ellu oma kavatsust jõuda kogu Euroopa Liidu vaatajaskonnani. 23. oktoobril 2009. aastal kirjutas komisjon Prantsuse valitsusele ja palus anda ülevaate CSA 2008. aasta otsuse täitmisest.

Üldiselt võib Euroopa Komisjon asutamislepingu täitmise järelevalvajana alustada liikmesriigi suhtes rikkumismenetlust, kui ta leiab, et asjaomane liikmesriik rikub ühenduse õigust. Olenevalt vastusest eespool nimetatud kirjale võib komisjon seda võimalust kasutada seoses Prantsusmaa tegevusega telekanali Al-Aqsa suhtes.

Lisaks sellele juhib komisjon korrapäraselt tähelepanu telekanali Al-Aqsa ja teiste ringhäälinguorganisatsioonide saadete edastamise küsimusele poliitilises dialoogis asjaomaste riikidega, olgu selleks nende organisatsioonide asukohariik, riik, kus asub satelliidi üleslülili, või riik, kelle satelliitvõimsust need organisatsioonid kasutavad.

*
* *

Küsimus nr 46, mille esitas Martin Ehrenhauser (H-0385/09)

Teema: rahastamine seoses Iirimaa teise rahvahääletusega

Kas Euroopa Komisjoni arvates on rahvahääletusega seotud teavitustegevus kooskõlas kehtivate Iiri ja Euroopa õigusnormidega?

Kas Euroopa Komisjoni rahastatud teavitustegevuses (nt brošüürid) olid Lissaboni lepingu ratifitseerimise poolt- ja vastuargumendid tasakaalus?

Milliseid kriitilisi argumente esitati Lissaboni lepingu suhtes?

Vastus

(EN) Euroopa Komisjoni ülesanne on aidata kaasa informeeritud arutelule Euroopa Liidu teemal, andes kodanikele faktilist, õiget ja selget teavet. See puudutab ka teavet uue Lissaboni lepingu kohta, mille kõik liikmesriigid allkirjastasid ja mida Euroopa Parlament toetas.

Komisjon avaldas Euroopa veebilehel (http://europa.eu/lisbon_treaty/index_en.htm) teabe Lissaboni lepingu kohta, sealhulgas küsimused ja vastused, ning uue lepingu konsolideeritud versiooni. Lisaks sellele koostas komisjon kodanikele uue lepingu kokkuvõtte „Lissaboni lepingu selgitus”, milles selgitatakse lihtsalt ja faktipõhiselt Lissaboni lepinguga kaasnevaid muudatusi. See selgitus on mõeldud kõikide liikmesriikide kodanikele ning on saadaval kõigis 23 Euroopa Liidu ametlikus keeles.

ELi-alase teabe märkimisväärset puudumist Iirimaa näitasid uuringutulemused ning Oireachtas (Iiri parlament) allkomisjoni poolt 2008. aasta novembris Iirimaa tuleviku kohta Euroopa Liidus koostatud aruande järeldused.

Vastuseks nõudlusele Euroopa Liidu alase faktilise teabe järele allkirjastasid Euroopa Parlament ja Euroopa Komisjon 2009. aasta jaanuaris Iiri valitsusega kolme aasta pikkuse vastastikuse mõistmise memorandumiga partnerluse kohta Euroopa asjadest teavitamisel.

Selle memorandumi raames ning tihedas koostöös Iiri valitsuse ja Euroopa Parlamendi infobürooga Iirimaa on korraldatud mitmesuguseid üritusi selleks, et aidata Iirimaa avalikkusel Euroopa Liitu paremini mõista.

Komisjoni korraldatud üritused hõlmasid ühtteist avalikku arutelu ELi teemal kogu Iirimaaal, üleriigilist reklaamikampaaniat, milles näidati, mida teeb EL tarbija heaks, ning gümnaasiumiastme esseekonkurssi, Internetis loodi uus interaktiivne veebileht ja suhtlusvõrk. Algatuse „Tagasi kooli” raames – s.o projekt, mille raames külastavad Euroopa institutsioonide ametnikud gümnaasiumi, milles nad õppisid – käis 87 Iiri ametnikku 101 koolis 24 krahvkonnas.

Komisjon korraldas ka koostöös Iiri välisministeeriumiga huvitatud organisatsioonidele, sealhulgas vabaiühendustele ja piirkondlikele asutustele, mitu infotundi pealkirjaga „Fakte Lissaboni lepingu kohta”. Lisaks sellele korraldati 2009. aastal koos Iirimaa peamiste naisorganisatsioonidega kuus loengut.

*
* *

Küsimus nr 47, mille esitas Frank Vanhecke (H-0386/09)

Teema: määrus kodanikualgatuse kohta

Euroopa Parlament palus oma 7. mai 2009. aasta resolutsioonis komisjonil viivitamatult pärast Lissaboni lepingu jõustumist esitada kodanikualgatuset käsitleva määruse ettepanek (P6_TA(2009)0389).

Kas komisjon on juba ettepaneku koostanud? Kas komisjon kavatseb esitada määruse ettepaneku varsti pärast Lissaboni lepingu jõustumist? Kas selles ettepanekus järgitakse nimetatud teemat käsitlevas Euroopa Parlamendi raportis antud suuniseid?

Vastus

(EN) Komisjon avaldab heameelt kodanikualgatuse sisseviimise üle, sest see annab Euroopa Liidu kodanike häälele suurema kaalu, lisab Euroopa demokraatiale uue mõõtme ning laiendab liidu kodakondsusega seotud õigusi.

Komisjon on veendunud, et Euroopa kodanikud peaksid kõnealust uut õigust pärast Lissaboni lepingu jõustumist saama kasutada võimalikult kiiresti. Selleks teeb komisjon pärast nimetatud lepingu jõustumist Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 24 alusel ettepaneku võtta vastu kõnealune määrus. Komisjon soovib teha nii, et määruse saaks võtta vastu hiljemalt ühe aasta jooksul pärast Lissaboni lepingu jõustumist, ning ta loodab, et Euroopa Parlament ja nõukogu jagavad seda eesmärki.

Arvestades tulevase ettepaneku tähtsust kodanike, organiseeritud kodanikuühiskonna, sidusrühmade ja liikmesriikide ametiasutuste jaoks, peab kodanikel ja kõikidel huvitatud isikutel olema samuti võimalus esitada oma seisukoht selle kohta, kuidas kodanikualgatus peaks toimima.

Et selgitada välja kõikide huvitatud isikute seisukohti tulevase määrusega seotud olulistes küsimustes, võttis komisjon 11. novembril vastu roheline raamatu⁽²⁷⁾. Komisjon loodab, et konsulteerimise käigus esitatakse palju tähelepanekuid. Selle konsulteerimise tulemusi kasutatakse komisjoni ettepaneku väljatöötamisel.

Komisjon avaldab heameelt ka 2009. aasta mais vastuvõetud Euroopa Parlamendi resolutsiooni üle kodanikualgatuse kohta, sest see annab märkimisväärse panuse kõnealusesse arutellu.

*
* *

Küsimus nr 48, mille esitas John Bufton (H-0387/09)

Teema: elektrooniline identifitseerimine – määrus (EÜ) nr 1560/2007

Vastavalt määrusele (EÜ) nr 1560/2007⁽²⁸⁾ tuleb lammaste ja kitsede kohustuslik elektrooniline identifitseerimine võtta kasutusele alates 31. detsembrist 2009. Kas komisjon võiks kaaluda kohustusliku identifitseerimise kasutuselevõtu edasilükkamist põhjusel, et kõrvamärkide skaneerimise/lugemise seadmed ei ole täpsed ning et see tekitab põllumajandusettevõtjatele suure probleemi?

⁽²⁷⁾ Roheline raamat Euroopa kodanikualgatuse kohta, KOM (2009) 622

⁽²⁸⁾ EÜT L 340, 22.12.2007, lk 25.

Kas komisjon võiks antud põhjusel juurutada selle süsteemi 31. detsembrist 2009 vaid vabatahtlikkuse alusel?

Vastus

(EN) Ühenduse kehtivad normid lammaste ja kitsede tuvastatavuse ja jälgitavuse kohta kehtestati pärast 2001. aastal Ühendkuningriigis ilmnenu suu- ja sõrataudi põhjustatud kriisi, tuginedes Euroopa Parlamendi, Kontrollikoja ja Ühendkuningriigi parlamendi alamkoja nn Andersoni raportile, mille kohaselt oli toona kehtinud partiide jälgimise süsteem ebausaldusväärne. Toona nõudsid peamised sidusrühmad, nagu Riiklik Põllumajandustootjate Ühendus, lisaks jälgimise ja elektroonilise identifitseerimise kehtestamisele ka seda, et tegutsedaks enne ülejäänud ELi liikmesriike.

Just sellepärast kehtestati nõukogu määrusega (EÜ) nr 21/2004 väikemäletsejaliste elektroonilise identifitseerimise süsteem, mis muutub 2010. aasta jaanuarist kohustuslikuks.

Vabatahtlik elektrooniline identifitseerimine tähendaks tegelikult vabatahtlikku jälgimist. Vabatahtlik süsteem tähendaks ebavõrdseid tingimusi, sest paljud liikmesriigid on elektroonilise identifitseerimisega palju kaugemale jõudnud.

Tehnoloogia vastab nüüd nõuetele ja on valmis kasutamiseks loomakasvatustes valitsevates tegelikes oludes.

Ei parlament ega nõukogu ei ole vaidlustanud määruse põhisätteid.

Komisjon on aga aidanud kaasa uue süsteemi sujuvale kehtestamisele nii palju kui võimalik, et vähendada põllumajandusettevõtjate kulusid ja koormust, vaidlustamata sealjuures määruse põhimõtteid.

*
* *

Küsimus nr 49, mille esitas Derk Jan Eppink (H-0388/09)

Teema: viivitamine Kroesi ettepanekuga, mis käsitleb kartellide ohvrite võimalust hüvitist nõuda

Volinik Kroes tutvustas majandus- ja rahanduskomisjoni (ECON) 29. septembri 2009. aasta koosolekul oma ettepanekut, mis käsitleb kartellide ohvritele suuremate õiguslike võimaluste andmist hüvitise nõudmisel. Ta ütles, et ettepanek on „väga tähtis“ ja talle südamelähedane. Ettepanek kavatsesi esitada 7. oktoobril toimuvale volinike kolleegiumile.

Kuid reedeks, 2. oktoobriks kavandatud erikoosolek tühistati presidendi kabineti taotlusel. Ettepanek kadus müstilisel viisil radariekraanilt.

Miks kadus see ettepanek komisjoni päevakorrast, kuigi volinik Kroes oli teatanud majandus- ja rahanduskomisjonile, et volinike kolleegium on valmis kiiresti otsustama?

Ajalehe Frankfurter Allgemeine Zeitung 20. oktoobri 2009. a numbris väidetakse, et Euroopa Parlamendi õiguskomisjoni esimees, kes on ka ühe Saksamaa õigusbüroo partner, on avaldanud komisjonile survet otsusega viivitamiseks. Kas see vastab tõele?

Mida arvab komisjon Frankfurter Allgemeine Zeitungis nimetatud võimalusest, et õiguskomisjon esimehe puhul võib olla tegemist huvide konfliktiga?

Millal võib ettepanekut oodata?

Vastus

(EN) See on õige, et komisjon kaalub õiguslikku järeelmeedet oma 2008. aasta aprillis avaldatud valge raamatu suhtes, nagu soovitas Euroopa Parlament oma 2009. aasta märtsi resolutsioonis valge raamatu kohta. Seni ei ole aga komisjon selles küsimuses lõplikku otsust vastu võtnud. Austatud parlamendiliige võib olla siiski kindel, et komisjon peab jätkuvalt väga oluliseks valges raamatus esitatud eesmärgi ja soovitusi.

*
* *

Küsimus nr 50, mille esitas Jörg Leichtfried (H-0391/09)**Teema: ülipikkade maanteeveokite kasutamise lubamine**

2009. aasta septembris esitasin kirjaliku küsimuse (E-4313/09) Euroopa Komisjoni tellimisel tehtud, ülipikki maanteeveokeid käsitlevate uuringute kohta. Kahjuks olen sunnitud tõdema, et sellele kirjalikule küsimusele antud vastuses ei ole komisjon üldsegi lähtunud minu konkreetsetest küsimustest. Paljud valitsusvälised organisatsioonid on juba väljendanud kahtlusi nende uuringute tulemuste ja kvaliteedi suhtes. Euroopa Komisjoni vastus minu kirjalikule küsimusele paneb nüüd mindki kahtlema uuringute tegelikus väärtuses.

Seetõttu palun tungivalt, et infotunnis vastataks minu küsimusele uuesti ja konkreetsetelt.

Vastus

(FR) Vastuseks küsimusele, milles lähtutakse 2009. aasta oktoobris esitatud kirjalikust küsimusest (E-4313/09), mis puudutab kaht Euroopa Komisjoni korraldatud uuringut mõju kohta, mida võib avaldada pikemate ja raskemate veokite (LHV) lubamine Euroopa-siseses liikluses, soovib komisjon austatud parlamendiliikmele kinnitada, et komisjoni antud vastus oli nii täpne, kui sel ajal saadaolevate andmete põhjal võimalik oli.

Esimeses uuringus, mille tegi 2008. aasta novembris komisjoni tellimisel uuringufirma Transport & Mobility Leuven, jõuti üldisele järeldusele, et LHVde ulatuslikum kasutamine avaldaks kahtlemata head mõju Euroopa transpordisektori üldisele tõhususele, sest maanteetransport muutub prognooside kohaselt ohutumaks ja keskkonnasäästlikumaks.

Alates uuringu avalikustamisest on aga sidusrühmad selle tulemusi teravalt kritiseerinud lisaks sellepärast, missuguseid parameetreid kasutati transpordinõudluse paindlikkuse puhul, ka võimalike tagajärgede pärast, mida nende veokite ulatuslikum kasutamine liiklusohutusele ja muutustele transpordiliikides avaldaks.

Seepärast otsustas komisjon, et see teema nõuab põhjalikumat analüüsi ning sellest tulenevalt korraldas Seville asuv uuringukeskus Joint Research Centre-Institute for Prospective Technological Studies (JRC-IPTS) uue uuringu. Ehkki selle uuringu tulemustele viidatakse tunduvalt vähem kui uuringufirma Transport & Mobility Leuven tulemustele, järeldatakse selles uuringus, et LHVde ulatuslikum kasutamine Euroopa-siseses liikluses vähendaks teekondade arvu võrreldes sellega, mis on praegu vaja teha väiksemate ja kergemate veokitega.

Oluline on rõhutada, et hüpoteeside paikapidavus ei ole veel kinnitust leidnud. Seetõttu on komisjon seisukohal, et tehes järeldusi, mis seni, ilma täiendava uuringu tulemusteta, pidid olema esialgsed, peab olema ettevaatlik. Tõepoolest, samamoodi, nagu kahe uuringu autorid olid ettevaatlikud, olid seda ka sidusrühmad ja liikmesriigid asjaomaste aruannete koostamisel.

Et võtta arvesse erinevaid seisukohti – millele austatud parlamendiliige oma küsimuses viitas – seoses niisuguste teemadega nagu nõudluse paindlikkus, muutused transpordiliikides, LHVde hinnanguline kasutamise määr ning mõju infrastruktuurikuludele, on komisjon juba kutsunud kokku nende teemade analüüsimisel osalevate asjaosaliste esindajatest koosneva juhtrühma. Juhtrühma esimene koosolek toimus 2009. aasta novembris ning peagi esitab ta hulga heakskiidetud majanduslikke parameetreid uue uuringu jaoks, mille korraldamist alustatakse 2010. aasta alguses (ja mille tarbeks analüüsitakse komisjonile hiljuti esitatud ettepanekuid).

Komisjon soovib austatud parlamendiliikmele kinnitada, et tõstatatud teemasid käsitletakse uue uuringu raames põhjalikumalt. Lõpetuseks, nagu juba mitmel korral öeldud, otsustab komisjon vajaduse üle muuta kehtivat õigusakti alles pärast direktiivis 96/53/EÜ⁽²⁹⁾ sätestatud LHVde massi ja mõõtmeid puudutavate eeskirjade muutmise kõikide tagajärgede uurimist.

*
* *

(29) Nõukogu direktiiv 96/53/EÜ, 25. juuli 1996, millega kehtestatakse teatavatele ühenduses liikuvatele maanteeõidukitele siseriiklikus ja rahvusvahelises liikluses lubatud maksimaalmõõtmed ning rahvusvahelises liikluses lubatud täismass, EÜT L 235, 17.09.1996.

Küsimus nr 51, mille esitas Frieda Brepoels (H-0398/09)**Teema: Venemaa imporditollimaksud**

Vastuses 25. augusti 2009. aasta kirjalikult vastatavale küsimusele E-4200/09 tunnistab komisjon, et alates 2008. aasta lõpust on Venemaa ametivõimud võtnud vastu hulga proteksionistlikke meetmeid. Kõnealuste tollitariifide tõusul on olulised tagajärjed paljudele ELi eksportkaupadele, näiteks kombainid, autod, mööbel ja arvukad põllumajandustooted. Lisaks kuritarvitatakse imporditollimakse, et sundida peale ühisettevõtete loomist Euroopa äriühingutega, näiteks hiljuti loodud ühisettevõtte äriühingu Case New Holland ja Venemaa äriühingu Kamaz vahel. EL peab seetõttu ka edaspidi püüdlema kõnealuste imporditollimaksude kaotamise poole kõikide nende toodete osas.

Milliseid täiendavaid meetmeid on komisjon praeguseks sellega seoses võtnud?

Millised tulemused saavutati selles osas 18. ja 19. novembril 2009. aastal toimunud ELi ja Venemaa tippkohtumisel?

Väidetavalt tahavad Venemaa ametivõimud vaadata läbi kõik ajutised tollitariifide tõstmised. Kas selle lõpptulemus on juba teada?

Kas Venemaa ametivõimud on valmis alustama ametlikke nõupidamisi vastavalt ELi ja Venemaa lepingu artiklile 16?

Millist edasist strateegiat järgib komisjon kõnealuses küsimuses?

Vastus

(EN) Alates vastuse andmisest austatud parlamendiliikme kirjalikule küsimusele E-4200/09⁽³⁰⁾ on Euroopa Komisjon avaldanud jätkuvalt Venemaa ametivõimudele survet seoses proteksionistlike meetmetega, mida nad on võtnud üleilmse majanduskriisiga võitlemiseks. Komisjon on mures peamiselt selle pärast, et tollitariifide tõusud tahetakse teha uute, kava kohaselt 1. jaanuaril 2010. aastal jõustuvate Venemaa-Kasahstani-Valgevene tolliliidu ühiste välistollitariifide alusel püsivaks.

Komisjoni viimaste nädalate tegevuse eesmärk on seetõttu olnud ELi seisukoha edastamine tolliliidu kolmele liikmele, et asjaomased riigipead võtaksid seda 27. novembril 2009. aastal arvesse, kui nad langetavad otsuse uute välistollitariifide üle. Mõju, mida see avaldab teiste toodete hulgas ka autodele ja kombainidele, on komisjoni jaoks esmatähtsaks küsimuseks. Arutelud jätkusid eelmisel nädalal, kui Euroopa Komisjoni president tõstatas selle küsimuse 18. novembril 2009. aastal ELi ja Venemaa tippkohtumisel Stockholmis. Kaubandusvolinik arutas seda küsimust ka tippkohtumise raames kahepoolisel kohtumisel Venemaa majandusministri Nabiullinaga.

Asjaolu, et ka president Medvedev ise tõdes tippkohtumisel Venemaa kehtivate proteksionistlike meetmete ebatõhusust, oli küll lootustandev märk, kuid samas oli selge, et väljapakutud ühised välistollitariifid jõustuvad 1. jaanuaril 2010. aastal muutmata kujul. Komisjon sai vaid lubaduse, et hiljuti kehtestatud tollitariifide tõstmine ei muutu püsivaks ning see vaadatakse pärast tolliliidu loomist läbi.

Hoolimata komisjoni korduvatest nõuetest ei ole Venemaa ametivõimud nõustunud veel pidama ametlikke nõupidamisi vastavalt ELi ja Venemaa partnerlus- ja koostöölepingu artiklile 16.

*
* *

Küsimus nr 52, mille esitas Alfreds Rubiks (H-0399/09)**Teema: Hitleri-vastase koalitsiooni võitleja staatus Euroopa Liidus**

Paljudes Euroopa Liidu liikmesriikides on natsismi ja fašismi vastu võidelnud Teise maailmasõja veteranidele antud Hitleri-vastase koalitsiooni võitleja eristaatus.

Kuidas kavatsetakse võtta Hitleri-vastase koalitsiooni võitleja staatus kasutusele kogu Euroopa Liidus?

⁽³⁰⁾ <http://www.europarl.europa.eu/QP-WEB/application/home.do?language=EN>

Vastus

(FR) Mis puudutab endiste võitlejate staatust, siis see ei kuulu komisjoni pädevusse. Selle küsimuse eest vastutavad liikmesriigid.

*
* *

Küsimus nr 53, mille esitas Ivo Belet (H-0404/09)**Teema: võitlus dopinguga ja sportlaste teated oma asukoha kohta**

Belgias tekitas märkimisväärset jahmatust, et mõnele tennisistile määrati üheaastane võistluskeeld, kuna nad ei olnud nõuetekohaselt täitnud oma asukoha teatavakstegemise vorme.

Süütute sportlaste suhtes on oma asukohast teavitamise nõue juba iseenesest äärmuslik ning tekitab rohkesti küsimusi nende eraelu puutumatuse võimaliku rikkumise kohta.

Sportlaste karistamine üheaastase võistluskeeluga selle eest, et nad ei esitanud oma asukoha andmeid piisava täpsusega, läheb vastuollu proportsionaalsuse põhimõttega, sest need sportlased ei ole mingil moel dopingut kasutanud.

Kuna ainus viis vastumeetmeid võtta on esitada kaebus Spordi Arbitraažikohtule, ei ole sportlastel kerge seda võimalust kasutada.

Kuidas komisjon hindab seda olukorda, võttes arvesse Meca-Medina juhtumi puhul määratud võistluskeelde?

Kas komisjon nõustub, et asukohast teavitamise nõude rikkumise eest määratud karistuse raskus ja edasikaebekord peaks olema Euroopa Liidu ja rahvusvahelisel tasandil paremini koordineeritud?

Kas komisjon kavatseb selles suhtes meetmeid võtta?

Vastus

(EN) Komisjon on täielikult pühendunud dopinguvastasele võitlusele spordis ja toetab niisuguste tõhusate dopinguvastaste meetmete väljatöötamist, mis oleks kooskõlas ELi õiguse sätetega põhiõiguste ja -vabaduste kohta.

Dopinguvastase võitlusega seotud küsimuste arutamiseks peab komisjon korrapäraselt ühendust asjaomaste institutsioonide ja organisatsioonidega, eriti Euroopa Parlamendi, liikmesriikide, Euroopa Nõukogu ja Ülemaailmse Dopinguvastase Agentuuriga (WADA). Sportlaste andmete ja eraelu puutumatuse kaitse küsimus on üks kõige olulisemaid ja delikaatsemaid teemasid. Seda silmas pidades palus komisjon isikuandmete kaitset käsitleva direktiivi 95/46/EÜ artikli 29 alusel asutatud andmekaitse töörühma 2009. aasta aprillis vastuvõetud arvamuse kohaselt vaadata WADA-l läbi asjaomane eraelu puutumatuse ja isikuandmete kaitse rahvusvaheline standard. WADA alustas sellest tulenevalt standardi põhjalikku läbivaatamist, et see oleks vastavuses ELi õigusega. Teatavaid küsimusi aga veel arutatakse, eriti asukohast teavitamise eeskirja proportsionaalsuse küsimust, arvestades sealjuures eeskätt WADA teisi standardeid ja tavasid.

Sellega seoses on komisjon seisukohal, et võitlus dopinguga vastu tippspordis õigustab tippsportlaste dopingukontrolli tegemist ette teatamata ja väljaspool spordivõistlusi. Siiski peab kontrollimine olema proportsionaalne ja selle rakendamisel tuleb austada sportlaste isikuõigusi.

Komisjon jätkab tihedat koostööd asjaomaste institutsioonide ja organisatsioonidega, muu hulgas ka Euroopa Nõukogu dopinguvastast võitlust ja andmekaitset käsitleva ekspertrühmaga. Nimetatud ekspertrühma töö aitab kindlasti kaasa dialoogi tugevdamisele WADAgas asukohast teavitamise eeskirja rakendamise suuniste teemal, võttes arvesse austatud parlamendiliikme tõstatatud teemasid, nagu sportlaste kaebused riiklikult tehtud otsuste vastu ja karistusmeetmete proportsionaalsus.

*
* *

Küsimus nr 54, mille esitas James Nicholson (H-0405/09)**Teema: organiseeritud kuritegevuse vastane Euroopa Liidu strateegia**

120 miljoni sigareti hiljutist konfiskeerimist Iirimaa Louthi maakonnas Greenore'i sadamas on nimetatud Euroopa Liidu ajaloo suurimaks salakauba konfiskeerimiseks.

Levinud arvamuse kohaselt oli asjasse segatud Põhja-Iirimaa terroristirühmitus koos organiseeritud kuritegelike rühmitustega. Nimetatud operatsiooni edu tagas suurepärane koostöö Briti ja Iiri politsei, mereväe-, tolli- ning maksuametite vahel.

Kas komisjon ergutab seetõttu muid liikmesriike võtma nimetatud strateegiat üldjoontes vastu kui mudelit tihedama kogu ELi hõlmava koostöö tegemiseks võitluses tubaka ja uimastite salakaubaveo ning organiseeritud kuritegevuse vastu?

Vastus

(EN) Juhtum, millele austatud parlamendiliige viitas, oli tõepoolest suurim salasigarettide konfiskeerimine ELi ajaloos ning see sai teoks tänu ametitevahelisele edukale rahvusvahelisele operatsioonile, mida koordineeris Iiri maksu- ja tolliamet ning Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF). Edasise uurimise rahvusvahelisi aspekte koordineerib samuti OLAF.

Kõnealune juhtum näitab selgelt, kui oluline ja kasulik on tihe rahvusvaheline koostöö, ning komisjon toetab jätkuvalt niisugust tegevust ja julgustab võtma meetmeid, mille eesmärk on tagada koostoime ning mitut ametit ja valdkonda hõlmav lähenemisviis võitluses piiriülese kuritegevuse vastu.

Mis puudutab sigarette, siis viimasel 14 aastal on OLAF korraldanud igal aastal tubakasektoris töötavatele uurijatele ja luureteenistuse töötajatele konverentsi, et vahetada teavet olemasolevate ja prognoosivate ohtude kohta ning tugevdada sidemeid liikmesriikide, peamiste kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide vahel.

Et stimuleerida niisugust koostööd, millele austatud parlamendiliige viitas, annab komisjon õigus-, vabadus- ja turvalisusküsimuste peadirektoraadi juhitud ELi programmi „Kuritegevuse ennetamine ja kuritegevuse vastu võitlemine” raames rahalist toetust. Kogu programmi 2010. aasta eelarve on 85,88 miljonit eurot. OLAFi juhitud programmi Herakles II raames toetatakse projekte, millega suurendatakse ühenduse finantshuveid kaitset, ning sellega tahetakse edendada riikide- ja valdkondadevahelist koostööd ning liikmesriikides, ühinevates ja kandidaatriikides võrgustike loomist. Sigarettide salakaubavedu on üks programmi Herakles II valdkondi ning ajavahemikul 2007–2013 on programmi eelarve 98,5 miljonit eurot.

*

* *

Küsimus nr 55, mille esitas Ryszard Czarnecki (H-0407/09)**Teema: Poola vähemuse diskrimineerimine Leedus**

Milliseid meetmeid kavatseb komisjon võtta, et Leedu valitsus teeks lõpu poola rahvusvähemuse diskrimineerimisele Leedus? Viimastel kuudel on saagenenud meetmed, mida on kasutatud juba aastaid, nt poolakeelsete koolide ja klasside arvu vähendamine, perekonnanimele sundleedustamine, aastakümneid tagasi nõukogude ametivõimude poolt konfiskeeritud vara tagastamata jätmine (samal ajal kui leedulaste jaoks toimus taaserastamine palju ulatuslikumalt), poola koha- ja tänavanimede keelustamine poola vähemusega asustatud piirkondades (mis on ilmses vastuolus Euroopa normidega) ning katsed piirata Leedu parlamendis poola vähemust esindavate saadikute õigusi. Kahtlemata on need meetmed, mida komisjon ei saa vaikes pealt vaadata. Neid diskrimineerimisjuhtumeid tuleb kohe uurida ja kiiremas korras sekkuda.

Vastus

(EN) Vähemuste hulka kuuluvate isikute õiguste, sealhulgas mittediskrimineerimise põhimõtte austamine on Euroopa Liidu üks aluspõhimõtteid. Sellele on sõnaselgelt viidatud 1. detsembril 2009. aastal jõustuva Lissaboni lepinguga muudetud Euroopa Liidu asutamislepingu artiklis 2. Selle artikliga lisatakse vähemustesse kuuluvate isikute õiguste austamine Euroopa Liidu põhiväärtuste hulka.

Komisjon saab aga tegutseda vaid ELi pädevuses olevates valdkondades, nagu need, kus rakendatakse direktiivi 2000/43/EÜ⁽³¹⁾ alusel võrdse kohtlemise põhimõtet, sõltumata isikute rassilisest või etnilisest päritolust.

Austatud parlamendiliikme tõstatatud küsimused kuuluvad liikmesriikide vastutusalasse, need peavad tagama põhiõiguste kaitse riiklike õigusaktide kohaldamise ja rahvusvaheliste kohustuste täitmise kaudu. Niisugused küsimused võib esitada liikmesriigi kohtusse ja kui riiklikud õiguskaitsevahendid on ära kasutatud, siis Euroopa Inimõiguste Kohtusse.

*
* *

Küsimus nr 56, mille esitas Laima Liucija Andrikenė (H-0408/09)

Teema: kolmas energiapakett ja Euroopa energiatarbijate kaitsmine

Euroopa Parlament kiitis käesoleva aasta aprillis heaks ELi elektri- ja gaasiturgude kolmanda õigusaktide paketi. Üheks õigusaktide paketi põhieesmärkidest on kaitsta Euroopa energiatarbijat suurte energiamonopolide eest sellega, et tagatakse gaasijuhtmete ja elektrivõrkude käitamise eraldamine gaasitarbijate või elektrienergia tootjate majandustegevusest. Millal on oodata kolmanda energiapaketi täielikku rakendamist, st millal valivad kõik ELi liikmesriigid eelistatud eraldamismudeli (täielik eraldamine, sõltumatu süsteemihaldur (ISO) või sõltumatu edastusvõrk (ITO)) ja rakendavad vastavad sätted? Kas komisjonil on infot selle kohta, mitu ELi liikmesriiki on valinud kõige kergema eraldamise mudeli ehk sõltumatu edastusvõrgu? Kuidas kavatseb komisjon kaitsta Euroopa energiatarbijate huve, kui energiaturul eri liikmesriikides jäävad suurte monopolide kätte?

Vastus

(EN) Kolmanda energiapaketi direktiiv jõustus 3. septembril 2009 ning liikmesriikidel tuleb see üle võtta 3. märtsiks 2011. Selles sätestatud eraldamiseeskirju peavad liikmesriigid kohaldama alates 3. märtsist 2012 ning mõningatel konkreetsetel juhtudel 3. märtsist 2013.

Kolmanda energiapaketi sätete kohaselt võivad liikmesriigid valida kolme eraldamismudeli vahel: omandisuhete eraldamine, sõltumatu süsteemihaldur (ISO) või sõltumatu edastusvõrk (ITO). Ehkki need kolm mudelit tagavad võrgu ja tarnega seotud toimingute eraldamise erineval tasemel, peaks kõik kolm aitama kaotada mis tahes huvide konflikti tootja, tarnija ja võrguettevõtja vahel. Praeguses ülevõtmise varases etapis ei ole komisjonil veel ülevaadet, kui palju liikmesriike valib eraldamise ITO mudeli.

Tarbijate huvide kaitsmiseks energiaettevõtete kuritahtliku turukäitumise eest liikmesriikides teeb komisjon kõik selle tagamiseks, et liikmesriigid rakendaksid ja kohaldaksid kolmanda energiapaketi sätteid korrektselt ja õigel ajal, luues reguleeriva raamistiku, mille abil on tõepoolest võimalik kaitsta tarbija huve.

*
* *

Küsimus nr 57, mille esitas Sławomir Witold Nitras (H-0410/09)

Teema: eeskirjade rikkumine laevaehitustööstuse tasaarvestusmenetluse käigus

Vastavalt seadusele tasaarvestusmenetluse kohta Poola laevaehitustööstuse jaoks erilise tähtsusega üksustes nimetas rahandusminister Euroopa Komisjoniga kokku lepitud kandidaatide seast tasaarvestusprotsessi vaatleja. Vaatleja ülesandeks oli teostada järelevalvet tasaarvestusmenetluse kulgemise, eriti varade müügi ettevalmistamise ja läbiviimise üle, samuti pidi ta esitama komisjonile kord kuus aruande tasaarvestusmenetluse järelevalve kohta.

Kas komisjon võiks anda teada, kas tasaarvestusprotsessis tuvastati eeskirjade rikkumisi ning kas vaatleja osales nimetatud protsessis ja osaleb selles endiselt, samuti kas protsess toimus kooskõlas Euroopa Komisjoni 6. novembri 2008. aasta otsusega Poola antud riigiabi kohta laevatehastele Szczecinis ja Gdynias?

⁽³¹⁾ Nõukogu direktiiv 2000/43/EÜ, 29. juuni 2000, millega rakendatakse võrdse kohtlemise põhimõtte sõltumata isikute rassilisest või etnilisest päritolust, EÜT L 180, 19.07.2000.

Vastus

(EN) Järelevalve eest vastutavad usaldusisikud täidavad komisjoni poolt 6. novembril 2008. aastal Szczecini ja Gdynia laevatehaste kohta tehtud otsuse elluviimisel⁽³²⁾ olulist osa.

Iga tehase jaoks on määratud üks usaldusisik, kelle ülesanne on teavitada komisjoni varade müümisel tehtud edusammudest ja mis tahes võimalikest tekkinud probleemidest. Selleks esitavad usaldusisikud komisjonile igal kuul eduaruande. Järelevalve eest vastutavad usaldusisikud on esitanud igakuiseid aruandeid alates müügi algusest kuni praeguseni. Nad osalevad protsessis üksnes järelevalvajana ega sekku aktiivselt müügi protsessi kui sellise läbiviimisse ja/või juhtimisse.

Järelevalve eest vastutavad usaldusisikud on mitmel korral andnud komisjonile väärtuslikku teavet protsessi kohta ning võimaldanud tal lahendada paljud tehnilised probleemid otse Poola ametiasutustega.

Komisjoni 6. novembri 2008. aasta otsuses nähti ette, et otsuse elluviimine lõpeb 2009. aasta juuni alguses. Pärast nimetatud kahe otsuse vastuvõtmist lõpetasid laevatehased oma majandustegevuse ning tehase vara omandanud investorid saavad pärast ostutehingu lõpuleviimist seda uuesti alustada. Üsna müügi protsessi lõppetapis ei suutnud aga põhiinvestor tehaste suurte osade omandamist lõpule viia ning seega tuli esialgselt tähtaega märkimisväärselt pikendada.

Komisjoni ülesandeks müügi protsessis on jälgida komisjoni 6. novembril 2008. aastal tehtud kahe otsuse ja nendes sisalduvate tingimuste rakendamist. Alles pärast müümise lõppemist saab komisjon võtta lõpliku seisukoha selles, kas Poola pidas nendest tingimustest kinni.

Komisjon ei ole pädev otsustama selle üle, kas müügi protsessis ilmnes kohaldatavate riiklike eeskirjade rikkumisi.

*
* *

Küsimus nr 58, mille esitas Antonio Cancian (H-0414/09)**Teema: ususümbolite kasutamine avalikes kohtades**

Euroopa Inimõiguste Kohus rahuldab 3.11.2009 Itaalia-Soome kodaniku kaebuse, milles nõuti krutsifikside kõrvaldamist koolides. Sarnaseid juhtumeid on olnud Hispaanias, Saksamaal, Prantsusmaal ja Itaalias, kus riiginõukogu otsustas 1988. aastal, et krutsifiks ei ole üksnes ristiusu sümbol, vaid sellel on ka konkreetsest usutunnistusest sõltumatu tähendus. Kas komisjon tajub ohtu, et Strasbourgi inimõiguste kohtu võetud seisukoht võib muuta küsitavaks usu- ja kultuursümbolite, isegi ELi lipu kasutamise avalikes kohtades, sest on ju sellegi juures lähtunud neitsi Maarja kesksest katoliikluse sümbolikast?

Vastus

(FR) Komisjon soovib juhtida tähelepanu sellele, et avalikes kohtades ususümbolite kasutamist käsitlevad riiklikud õigusaktid kuuluvad riikliku õigussüsteemi alla.

Samuti soovib komisjon juhtida tähelepanu sellele, et Euroopa Inimõiguste Kohtu otsuste elluviimise eest vastutab Euroopa Nõukogu.

*
* *

Küsimus nr 59, mille esitas Mairead McGuinness (H-0416/09)**Teema: vastutus toiduga kindlustatuse eest praeguses institutsioonilises struktuuris**

Praegusest institutsioonilisest struktuurist tulenevalt kuulub ülemaailmse toiduga kindlustatuse küsimus korraga mitme Euroopa Komisjoni liikme pädevusse. Kas komisjon saab kinnitada, millal viimati arutati kolleegiumi koosolekul ülemaailmse toiduga kindlustatuse teemat, missuguseid küsimusi arutati ja millised olid arutelu tulemused?

⁽³²⁾ Vt pressiteade IP/08/1642

Kas komisjon on seisukohal, et tulevane ülemaailmne toiduga kindlustatus peaks olema valdkond, mis nõuab terviklikku, kõikehõlmavat poliitikat? Kui jah, siis milliseid ettepanekuid kavatseb komisjon teha, et pakkuda Euroopa Liidu tasandil selles asjas strateegilisemat lähenemisviisi?

Vastus

(EN) Toiduga kindlustatus on mitmetahuline teema ning seega nõuab sellele reageerimine mitme valdkonna ja vahendi ühist panust. Lisaks sektorist lähtuvatele meetmetele, mida mitu asjaomast volinikku on võtnud, on ülemaailmset toiduga kindlustatuse olukorda käsitletud korrapäraselt ka volinike kolleegium ja seda eriti alates põllumajandustoodete hinnatõusust 2008. aastal.

Volinike kolleegium arutas toiduga kindlustatusega seotud küsimusi ka teatise „Toimetulek toiduainete kerkivate hindade probleemiga – ELi tegevussuunad“ vastuvõtmise ajal 2008. aasta mais. Teatistes määrati kindlaks komisjoni edasise tegevuse ajakava mitmesugustes valdkondades nii ELis kui ka üleilmselt.

2008. aasta juulis osales komisjon Euroopa Parlamendis eesistujariigi Prantsusmaa korraldatud kõrgetasemelisel konverentsil „Kes toidab maailma?“. Juuli lõpupoole oli kolleegiumil võimalus tulla toiduga kindlustamise teema juurde tagasi, kui arutati Hokkaidōl Tōyakos toimunud G8 liidrite tippkohtumise tulemusi. Selles kontekstis viidati ELi toiduainete rahastamisvahendile ja selle panusele põllumajandustootmise edendamisse arenguriikides.

Pärast seda räägiti üleilmsetest edusammudest võitluses toidupuuduse vastu 14. juuli 2009. aasta kohtumisel, kui kolleegium arutas 8.–10. juulini L'Aquila toimunud G8 tippkohtumise tulemusi. Sellel korral rõhutas president Barroso, kui oluline on minna toiduabi kontseptsioonilt üle toiduainetega varustamise kontseptsioonile ning kui oluline on ELi suur rahaline ja kontseptsiooniline panus, avaldades heameelt G8 antud tõuke üle.

26. septembril 2009. aastal oli komisjon üks peamistest sõnavõtjatest ÜRO peasekretäri Ban Ki Mooni ja USA välisministri Hillary Clintoni korraldatud ümarlausa „Partnerlus toiduga kindlustatuse nimel“. Nimetatud üritusel, mis oli korraldatud ÜRO Peaassamblee raames, kinnitas komisjon veel kord juulis L'Aquila toimunud G8 tippkohtumisel kokkulepitud põhimõtteid ja lubadusi.

Eelmisel nädalal osalesid komisjoni president, põllumajandusvolinik ning arengu- ja humanitaarabi volinik Roomas ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) korraldatud toiduga kindlustatust käsitleval üleilmsel tippkohtumisel, näidates veel kord, kui oluliseks peab komisjon rahvusvahelistes foorumites ülemaailmset toiduga kindlustatuse teemat. FAO kiitis toiduainete rahastamisvahendit kui ELi kiiret reaktsiooni 2007.–2008. aasta toidukriisile.

Mis puudutab tulevasi strateegilisi ettepanekuid, siis äsja, 16. novembril 2009. aastal alustas komisjon ulatuslikku veebipõhist konsultatsiooni küsimuste dokumendi koostamiseks, et koguda asjaomaste sidusrühmade suuniseid ja seisukohti läbivaadatud, toiduga kindlustatust käsitleva ELi poliitilise raamistiku jaoks esitatud põhimõtete, kohaldamisala, strateegiliste eesmärkide, lähenemisviisi ja rakendamise kohta (<http://ec.europa.eu/development/how/consultation/index.cfm?action=viewcons&id=4785&lng=en>). Nagu arutelud FAO tippkohtumisel Roomas näitasid, on terviklik lähenemisviis toiduga kindlustatusele äärmiselt tähtis. ELi tasandil tagatakse see arengupoliitika sidususe kaudu.

Mis puudutab toiduga kindlustatuse olukorda liidus endas, siis EL on hiljutistele probleemidele reageerinud ühise põllumajanduspoliitika reformide abil, mida on viimased 15 aastat läbi viidud. Me oleme käsitleanud paljusid valdkondi, näiteks läinud üle toote toetuselt tootja toetusele, mis on seotud peamiste maakasutusstandardite austamisega, turustamise turvaabinõude tagamist sekkumise kaudu ning maaelu arengu tugevdamist rohkemate vahenditega. Need on aidanud edendada Euroopa põllumajandusliku tootmise potentsiaali, austades sealjuures ka ELi põllumajandustootmise jaoks vajalikku territoriaalset ja keskkondlikku tasakaalu. Analüüs näitab, et ELi põllumajanduse tootlikkuse ja konkurentsivõime eeldatav tase peaks võimaldama põllumajandussektoril vastata kasvavale sisenõudlusele.

*

* *

Küsimus nr 62, mille esitas Anne E. Jensen (H-0419/09)**Teema: iga-aastased eraldised üleeuroopalise transpordivõrgu vahenditesse**

Kas komisjon võiks esitada määruse (EÜ) nr 2236/95⁽³³⁾ alusel 2008. aastal eraldatud rahaliste vahendite üksikasjaliku jaotuse liikmesriikide kaupa?

Vastus

(EN) Vastavalt määrusele (EÜ) nr 680/2007 (2007.–2013. aasta finantsperspektiiv), mis tugineb määrusele (EÜ) nr 2236/95 (2000.–2006. aasta finantsperspektiiv), toetas komisjon 2008. aastal iga-aastase ja mitmeaastase tööprogrammi konkursside raames jõeteabesüsteemi, merekiirteede ja lennuliikluse korraldamise valdkonnas 63 transpordiprojekti kogusummas 185 miljonit eurot.

Vahendite jaotus liikmesriikide kaupa on näidatud tabelis allpool.

Liikmesriik	Üleeuroopaliste võrkude% toetus kokku liikmesriigi kohta (eurodes)		Projektide arv
*Euroopa Liit	43 603 757	23,5%	14
Belgia	2 339 298	1,3%	2
Bulgaaria	1 200 000	0,6%	1
Tšehhi ja Slovakkia	5 000 000	2,7%	1
Saksamaa	22 168 000	12,0%	5
Kreeka	6 715 000	3,6%	2
Hispaania	30 705 958	16,6%	8
Soome	17 190 000	9,3%	3
Prantsusmaa	11 120 000	6,0%	3
Itaalia	16 574 000	8,9%	6
Luksemburg	237 540	0,1%	1
Läti	820 000	0,4%	1
Holland	3 564 000	1,9%	2
Poola	2 947 500	1,6%	3
Portugal	2 160 000	1,2%	1
Rootsi	15 688 000	8,5%	5
Sloveenia	700 000	0,4%	2
Slovakkia	1 055 383	0,6%	2
Ühendkuningriik	1 580 000	0,9%	1
KOKKU	185 368 436	100%	63

*Projektid, milles osaleb mitu liikmesriiki: Austria, Taani, Belgia, Bulgaaria, Küpros, Tšehhi, Slovakkia, Saksamaa, Eesti, Kreeka, Soome, Prantsusmaa, Ungari, Itaalia, Läti, Malta, Holland, Poola, Rumeenia, Rootsi, Sloveenia, Slovakkia, Ühendkuningriik.

⁽³³⁾ EÜT L 228, 23.9.1995, lk 1.

*
* *

Küsimus nr 63, mille esitas Charalampos Angourakis (H-0421/09)

Teema: looduskeskkonda ohustav karjäär

Kreetal Iráklio prefektuuris Vianno haldusüksuses töötav karjäär rikub sätteid, mis käsitlevad asustatud piirkondadest nõutava vahemaa hoidmist, töötajate, kohalike elanike ja möödujate tervist ja ohutust ning looduskeskkonna seisundi halvenemist. Keskkonnamõjude uuringu kinnitamisel ei võetud arvesse asjaolu, et nn Vachose karjäärialal paikneb Natura kaitsealal (GR 4310006).

Karjääri töö avaldab tõsist mõju kohalike elanike tervisele ja ohutusele ning piirkonna arengule ja looduskeskkonnale.

Milline on komisjoni seisukoht kõnealuse tõsise keskkonnaprobleemi ning selle poolt töötajate ja kohalike elanike elule avaldatava mõju käsitlemise ning laiemalt piirkonna keskkonnatasakaalu (mis on reostuse tagajärjel rikunud) taastamise suhtes?

Vastus

(EN) Kreeka ametiasutused peavad tagama selle, et austatud parlamendiliikme poolt nimetatud kaevanduse tegevus oleks täielikult kooskõlas riiklike ja ELi õigusaktidega.

Mis aga puudutab kõnealust Natura kaitseala (Dikti: Omalos Viannou (Symi-Omalos) GR4310006), siis kaevandusele loa andmine ja selle hilisem tegevus peavad direktiivi 92/43/EMÜ⁽³⁴⁾ (elupaikade direktiiv) artikli 6 sätete kohaselt olema kooskõlas kaitseala ökoloogiliste väärtustega. Konkreetsemalt tuleb artikli 6 lõike 3 kohaselt iga kava või projekti, mis tõenäoliselt avaldab Natura 2000 kaitsealale olulist mõju eraldi või koos muude kavade või projektidega, ala kaitse-eesmärgi silmas pidades asjakohaselt hinnata ning lubada neid üksnes juhul, kui nad ei avalda mõju ala terviklikkusele.

Austatud parlamendiliikmelt saadud teabe ja samateemalise kirjaliku küsimuse E-4788/09 põhjal võtab komisjon ühendust Kreeka valitsusega, et saada infot eespool nimetatud sätete rakendamise kohta.

Siinjuures tuleb rõhutada, et direktiiviga 85/337/EMÜ⁽³⁵⁾ teatavate riiklike ja eraprojektide keskkonnamõju hindamise kohta ei kehtestata ühtegi ühenduse standardit seoses projektide kaugusega elupaikadest.

Mis puudutab mäetööstuse töötajate tervist ja ohutust, siis seda peetakse juba ammu murettekitavaks küsimuseks. Selle lahendamiseks on töötatud välja EÜ õigusaktid, milles sätestatakse töötajate kaitse miinimumnõuded. Need on olemas raamdirektiivis 89/391/EMÜ⁽³⁶⁾, milles on sätestatud kõikidele töötajatele kehtivad põhitingimused, et soodustada töötajate töötervishoiu ja tööohutuse parandamist. Konkreetsemad sätted on olemas direktiivis 92/104/EMÜ⁽³⁷⁾, milles on määratud kindlaks maa peal ja maa all maavarasid kaevandavate tööstuste töötajate ohutuse ja tervisekaitse tõhustamise miinimumnõuded. Liikmesriigid peavad need direktiivid siseriiklikusse õigusesse üle võtma ning riiklike õigusaktide jõustamine on juba pädeva riikliku asutuse pädevuses.

Mis puudutab rahvatervise küsimust, siis asutamislepingu sätted piiravad Euroopa Ühenduse pädevust selles valdkonnas. Elanike tervise ja ohutuse tagamine on Kreeka ametiasutuste pädevuses.

*
* *

⁽³⁴⁾ EÜT L 206, 22.7.1992.

⁽³⁵⁾ EÜT L 175, 5.7.85, lk 40. Direktiivi on muudetud direktiividega 97/11/EÜ (EÜT L 73, 14.3.97, lk 5), 2003/35/EÜ (ELT L 156, 25.6.03, lk 17) ja 2009/31/EÜ (ELT L 140, 5.6.09, lk 114).

⁽³⁶⁾ EÜT L 183, 29.6.1989.

⁽³⁷⁾ EÜT L 404, 31.12.1992.

Küsimus nr 64, mille esitas Iliana Malinova Iotova (H-0424/09)**Teema: Bulgaariale ja Rumeeniale kehtestatud hariliku kammelja lubatava kogupüügi vähendamine 2010. aastal**

Ettepanek vastu võtta nõukogu määrus, millega määratakse kindlaks teatavate Musta mere kalavarude suhtes kohaldatavad püügivõimalused ning nendega seotud tingimused 2010. aastaks (nr 14074/09 PECH 262), on Bulgaaria ja Rumeenia kalanduse jaoks suure tähtsusega. Komisjoni ettepaneku vastuvõtmine mõjub kalandusele halvasti. Kavandatud kvootide vähendamise mõju keskkonnale on küsitav. Praegu on kõik asjaomased komisjonid seisukohal, et Musta mere kammeljavarud on stabiilsed.

Milliste andmete alusel muutis kalanduse teadus-, tehnika- ja majanduskomitee kammelja liigitust, viies kammelja 6. kategooria alt 10. kategooria alla?

Kas lõpliku eksperthinnangu koostamisel arvestati muu hulgas Bulgaaria ja Rumeenia teadlastest koosneva ekspertrühma arvamust?

Miks esineb töörühmas ning kalanduse teadus-, tehnika- ja majanduskomitees nii palju vastakaid arvamusi?

Milline on kvoodi vähendamise ökoloogiline mõju Mustale merele?

Kas Bulgaaria ja Rumeenia ühise taotluse põhjal on võimalik jaotusmeetod järgmisel aastal uuesti läbi vaadata?

Vastus

(EN) Oma ettepanekus Musta mere püügivõimaluste kohta 2010. aastal⁽³⁸⁾ pakkus komisjon välja vähendada hariliku kammelja ühenduse lubatud kogupüüki võrreldes 2009. aastaga 24%. See vähendamine on kooskõlas kalanduse teadus-, tehnika- ja majanduskomitee (STECF) nõuandega ning 2010. aasta kalapüügivõimalusi käsitleva komisjoni teatise⁽³⁹⁾ kriteeriumidega.

Musta mere töörühma teaduseksperdid Bulgaariast, Rumeeniast, Türgist ja Ukrainast ütlesid sõnaselgelt oma 2009. aasta juuli aruandes kalanduse teadus-, tehnika- ja majanduskomiteele⁽⁴⁰⁾, et hariliku kammelja praegune biomass on võrreldes varasemate tasemetega tunduvalt väiksem. Arvukuse vähenemine on vastavuses saagi suurenemisega püügiühiku kohta ja lossimise sagenemisega. Varude uuenemine on alates 2002. aastast suurenenud ja see on avaldanud positiivset mõju kudekarja biomassile⁽⁴¹⁾, kuid arvestades, et kalurid püüavad kinni paljud väikesed ja alamõõdulised kammeljad, ei pruugi niisugune positiivne mõju järgmistesse aastatesse edasi kanduda. Kammeljate kalastussuremus on suur.

Mis puudutab austatud parlamendiliikme seisukohta, mille kohaselt töörühmas ning kalanduse teadus-, tehnika- ja majanduskomitees esineb palju vastakaid arvamusi, siis on õige esile tuua teadus-, tehnika- ja majanduskomitee hinnangut, et STECF-SGRST töörühma poolt 2009. aasta juulis Brestis tehtud viimase analüüsi tulemused ei ole piisavalt usaldusväärsed selleks, et neid kasutada 2010. aasta kalapüügivõimaluste kvantitatiivse majandamise nõuande andmiseks. Seega, arvestades kalanduse teadus-, tehnika- ja majanduskomitee 2009. aasta aprilli täiskogu aruannet, tõdes kalanduse teadus-, tehnika- ja majanduskomitee, et Musta mere kammeljavaru kasutamine peab toimuma väikseimal võimalikul tasemel, võimaldamaks varudel taastuda.

Sellest lähtuvalt soovitas kalanduse teadus-, tehnika- ja majanduskomitee vähendada lubatud kogupüüki vähemalt 25% ning rakendada taastamismeetmeid, mis hõlmavad püügikoormuse vähendamist ja selektiivsemate püügivahendite kasutuselevõttu.

20. novembril 2009. aastal saavutas nõukogu poliitilise kokkuleppe Musta mere lubatud püügikoguste suhtes 2010. aastal, kusjuures ELi lubatud kogupüüki vähendati 2010. aastaks 96 tonnini. Sellest tulenevalt on kammelja püük enne 15. veebruari 2010 keelatud. Selleks ajaks peavad ka Bulgaaria ja Rumeenia esitama komisjonile täielikud majandamis- ja kontrollikavad, et tagada kalavarude säästlik majandamine. Asjaomased

⁽³⁸⁾ Ettepanek: Nõukogu määrus, millega määratakse kindlaks teatavate Musta mere kalavarude suhtes kohaldatavad püügivõimalused ning nendega seotud tingimused 2010. aastaks, KOM(2009)517, lõplik.

⁽³⁹⁾ Komisjoni teatis arutelu kohta 2010. aasta kalapüügivõimaluste üle, KOM(2009)224 lõplik.

⁽⁴⁰⁾ STECF-SGRST-09-02, Brest, Prantsusmaa, 29. juuni – 3. juuli 2009, 2010. AASTAT KÄSITLEVA TEADUSNÕUANDE ÜLEVAATE I. osas.

⁽⁴¹⁾ Kudekarja biomass

kvoodid vähenevad 38 tonnile ning lubatud kogupüük 76 tonnile, välja arvatud juhul, kui komisjon nimetatud kavad heaks kiidab. Komisjon kinnitas aga ka oma valmisolekut teha nimetatud liikmesriikide ametiasutustega tõhusalt koostööd, et saavutada säästva kalanduse eesmärk.

*

* *